

2-001

ISTUNTO TIISTAINA 11. HUHTIKUUTA 2000

2-002

PUHETTA JOHTI
varapuhemies **PODESTÀ***(Istunto avattiin klo 8.30.)*

2-003

Edellisen istunnon pöytäkirjan hyväksyminen

2-004

Puhemies. – Edellisen istunnon pöytäkirja on jaettu.

Onko huomautettavaa?

2-005

Corbett (PSE). - *(EN)* Arvoisa puhemies, pöytäkirjan 6 kohta, jossa muutamme alkavan viikon käsittelyjärjestystä, on oikein, mutta siinä ei – kenties tarkoituksellisesti – mainita, että torstain äänestykset on merkitty alkavaksi klo 11.30 eri mietintöihin esitettyjen tarkistusten suuren määrän vuoksi. Käytänkin puheenvuoron kysyäkseni, sovelletaanko työjärjestyksemme 139 artiklan 1 kohtaa asianmukaisesti.

Kuten tiedätte, käytämme äänestyksiin valtavasti aikaa tiistaina, keskiviikkona ja torstaina lounasaikaan. Hyväksyimme työjärjestykseen viime vuonna useita muutoksia järkevöitäksemme työtämme. Annoimme näissä muutoksissa jokaiselle yksittäiselle jäsenelle oikeuden esittää tarkistuksia valiokuntavaiheessa, mutta rajoitimme 32 jäsenen tai poliittiseen ryhmään oikeuden esittää tarkistuksia täysistunnossa. Jos kuitenkin katsotte esimerkiksi Dimitrakopoulosin ja Leinenin mietintöön torstaina jätettyjä tarkistuksia, huomaatte, että yksittäiset jäsenet ovat esittäneet yli 100 tarkistusta oletettavasti poliittisen ryhmänsä puolesta, mutta näin ei käytännössä välttämättä ole. Huomaan esimerkiksi, että PPE-ryhmä on jättänyt yli 100 tarkistusta, jotka on kuitenkin allekirjoittanut 18 eri jäsentä, joista yksikään ei ole ryhmän koordinoija tai johtaja. Yli 20 näistä tarkistuksista on sisällöltään vastakkaisia, joten ne kaikki eivät mitenkään voi edustaa PPE-ryhmän kantaa. Osa on identtisiä, eri jäsenten jättämiä; ja yhdessä tapauksessa sama jäsen on jopa esittänyt kaksi identtistä tarkistusta. Voisiko PPE-ryhmä mitenkään ryhdistäytyä?!

(Naurua)

Käytämme ja haaskaamme nykyisin äänestyksiin liikaa aikaa, ja tämä on keino kiertää niitä järkeviä muutoksia, jotka hyväksyimme parlamentissa työjärjestykseen viime vuonna. Joko 32 jäsenen tai poliittisen ryhmän on esitettävä tarkistukset, ja niiden on todellisuudessa edustettava kyseisen poliittisen ryhmän kantaa, ei sen yksittäisen henkilön, joka sattuu esittämään ne ryhmänsä puolesta voidakseen kiertää rajoitusta, jonka olemme tehneet tarkistusten jättämistä täysistunnossa koskeviin sääntöihin.

Pyytäisin istuntopalveluyksikköä varmistamaan tulevaisuudessa, että tällaiset tarkistukset ovat tosiasiallisesti ryhmän esittämiä.

(Suosionosoituksia vasemmistolta)

2-006

Provan (PPE-DE). - *(EN)* Arvoisa puhemies, haluaisin vain kertoa jäsen Corbettille, että PPE-ryhmässä tarkistusta ei voida esittää parlamentille, ellei siitä ole äänestetty ryhmässä ja ellei sillä ole ryhmän tukea. Hänen pitäisi tietää tästä ryhmämme käyttämästä menettelystä.

Toiseksi, kuten hän tietää, parlamentin uudistamisprosessi on parhaillaan käynnissä. Jos hänellä on puhemiehistölle äänestysmenettelyjä koskevia ehdotuksia, se olisi oikea tapa edetä asiassa.

2-007

Puhemies. – Arvoisa parlamentin jäsen, välitän teidän tekemänne huomautukset puhemiehelle, ja puhemiehistö tutkii toukokuun työkokonaisuutemme liittyviä asioita.

2-008

McNally (PSE). - *(EN)* Arvoisa puhemies, olin läsnä eilen ja allekirjoitin läsnäololuettelon, mutta pöytäkirjassa ei lue nimeäni. Haluaisin, että asia korjattaisiin.

2-009

Puhemies. – Asia korjataan, jäsen McNally.

2-010

Van den Berg (PSE). – (NL) Arvoisa puhemies, haluaisin ilmoittaa kehitys yhteistyövaliokunnan vuoden 1998 vastuuvapautta koskevan lausunnon valmistelijana, että eilen Rühlen mietinnöstä järjestettiin talousarvion valvontavaliokunnan ja kehitys yhteistyövaliokunnan osittain yhteinen kokous, jossa päästiin periaatteessa sovintoon kompromissitekstistä, jota kehiteltiin myös myöhemmin. Käytännössä on kysymys siitä, että me korvaamme olemassa olevan tekstin uudella yhteisellä kompromissiehdotuksella, joka johtaa tosiasialliseen lykkäämiseen ja uuteen käsittelyyn kesäkuussa. Kaikki ryhmät jättävät epäilemättä aamun kuluessa tämän tekstin, ja keskustelu voidaan käydä normaaliin tapaan, mutta on hyvä, että parlamentin jäsenet tietävät, että keskustelua on käyty jo eilisiltana ja että on oikeastaan syntynyt uusi poliittinen tilanne, jossa talousarvion valvontavaliokunnan ja kehitys yhteistyövaliokunnan jäsenet ovat jälleen löytäneet toisensa mielestämme myönteisemmän lähestymistavan pohjalta.

2-011

Theato (PPE-DE). - (DE) Arvoisa puhemies, haluaisin vain sanoa vastauksena jäsen Van den Bergille, että kehitysrahastojen varainhoidosta myönnettävän vastuuvapauden lykkäämistä koskeva mietintö on käsiteltävänä ja että siitä myös äänestetään siitä lähtökohdasta käsin, että kyse on vain lykkäämisestä eikä hylkäämisestä tai hyväksymisestä ja että kaikki meidän eilen yhdessä käsittelemämme asiat sisällytetään sitten lopulliseen versioon, toisin sanoen, että keskustelemme ja äänestämme kaikesta huolimatta jäsen Rühlen mietinnöstä.

2-012

Rübig (PPE-DE). - (DE) Arvoisa puhemies, haluaisin esittää pyynnön, joka koskee sitä, että kaikilla parlamentin jäsenillä on erittäin täsmällinen aikataulu. Mehän sovimme erittäin paljon tapaamisia kansalaisten edun hoitamiseksi. Istunto alkaa tänään taas ennen normaalia aikaa, ensimmäistä kertaa klo 8.30. Minusta sellainen toimintatapa olisi paljon tehokkaampi, että noudattaisimme parlamentissa puiteohjelmaa emmekä muuttaisi määräaikoja aina lyhyellä varoitusaajalla. Kiitos myötämielisyydestänne.

2-013

Puhemies. – Arvoisa parlamentin jäsen, ottakaa huomioon, että päätös oli erikoisluonteinen, ja se tehtiin Portugalin puheenjohtajavaltion tekemien tiettyjen pyyntöjen pohjalta.

2-014

(Parlamentti hyväksyi pöytäkirjan.)

* * *

2-015

Kirkhope (PPE-DE). - (EN) Arvoisa puhemies, työjärjestyspuheenvuoro. Se koskee puhemiehen eilistä huomautusta tämän viikon esityslistaan tehtävistä muutoksista. Olen todellakin erittäin huolissani puhemiehen huomautuksesta, joka liittyi siihen, kuka neuvostosta on läsnä, kun Itävallan presidentti vieraillee huomenna parlamentissa. Monet olivat ja ovat edelleenkin huolissaan siitä, että esityslistan muuttaminen merkitsee sitä, että neuvosto ei ole läsnä tuossa tärkeässä tilaisuudessa. Haluaisin saada varmistuksen siihen, että neuvosto on edustettuna riittävän korkealla tasolla osoittaakseen kunnioitusta, kuten parlamentilla on perinteisesti tapana tehdä tällaisten vierailujen aikana.

(Suosionosoituksia oikeistolta)

2-016

Puhemies. – Välitän esittämänne huomion puhemiehelle, jäsen Kirkhope.

2-017

Äänestys kiireellistä käsittelyä koskevasta pyynnöstä

2-018

Ehdotus neuvoston asetukseksi kansainvälisen yhteisön konfliktien seurauksena joko tiettyjen alueiden siirtymävaiheen siviilihallinnon varmistamiseksi tai rauhansopimusten täytäntöönpanemiseksi käyttöön ottamien tiettyjen toimintojen tukemisesta (KOM(2000) 95 - C5-0118/2000 - 20000/0042(CNS))

2-019

Wynn (PSE), budjettivaliokunnan puheenjohtaja. - (EN) Arvoisa puhemies, vaikka neuvosto on esittänyt tämän pyynnön ja teemme mielellämme kaiken voitavamme, jotta asioita voitaisiin nopeuttaa, tästä asiasta ei tarvitse äänestää tänään kiireellisenä. Se on merkitty toukokuun esityslistalle. Rahatilanne on nyt sellainen, että meillä ei tule olemaan ongelmia rahoittaessamme Bosnian ja Hertsegovinan korkeaa edustajaa, jonka määrärahat on taattu tämän vuoden loppuun asti, kuten myös väliaikaisen siviilihallinnon käytettävissä olevat huomattavat varat. Voimme jättää tämän asian ensi kuuhun.

2-020

(Parlamentti hylkäsi pyynnön käsitellä asia kiireellisenä.)¹

¹ Keskustelu tärkeistä, ajankohtaisista ja kiireellisistä aiheista (käsiteltäväksi jätetyt päätöslauselmaesitykset): ks. pöytäkirja

* * *

2-021

Vastuuvapauden myöntäminen vuodelle 1998, talousarvion valvonta

2-022

Puhemies. – Esityslistalla on seuraavana yhteiskeskustelu seuraavista mietinnöistä:

- Stauner esitteli laatimansa talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A5-0087/2000) Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamista varainhoitovuonna 1998 koskevan komission vastuuvapauden myöntämisen lykkäämisestä (SEC(1999) 412 - C5-0006/1999 - 1999/2050(DEC));

- Rühle esitteli laatimansa talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A5-0089/2000),
. komissiolle myönnettävän vastuuvapauden lykkäämisestä kuudennen, seitsemännen ja kahdeksannen Euroopan kehitysrahaston varainhoidosta varainhoitovuonna 1998 (KOM(1999) 227 - C5-0003/1999 - 1999/2004(DEC))
. vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiön hallintoneuvostolle (Dublin) talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 1998 (C5-0150/2000 - 2000/2094(DEC))
. vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämisskeskukselle (Thessaloniki) talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 1998 (C5-0149/2000 - 2000/2093(DEC))
. vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 1998: Pääluokka IV – Tuomioistuimien; Pääluokka V – Tilintarkastustuomioistuimien; Pääluokka VI, Osa B - Alueiden komitea (SEC(1999) 414 - C5-0008/1999 - 1999/2166(DEC)) . varainhoitovuoden 1998 yleisen talousarvion toteuttamista koskevan vastuuvapauden myöntämispäätöksen lykkäämisen syistä: Pääluokka VI, Osa A -Talous- ja sosiaalikomitea (SEC(1999) 414 - C5-0008/1999) (A5- 0089/2000);

- Khanbhai esitteli laatimansa talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A5-0092/2000) vastuuvapauden myöntämisestä komissiolle EHTY:n varainhoitovuoden 1998 talousarvion toteuttamisesta (C5-0153/2000 - 2000/2077(DEC));

- Kuhne esitteli laatimansa talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A5-0097/2000) varainhoitovuoden 1998 yleisen talousarvion toteuttamista koskevan vastuuvapauden myöntämisestä:
Pääluokka I - Euroopan parlamentti /Liite: Oikeusasiain komitea (SEC(1999) 414 - C5-0008/1999 - 1999/2051(DEC));

- Mulder esitteli laatimansa talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A5-0095/2000) vastuuvapauden myöntämisestä komissiolle tilien tarkastamista ja hyväksymistä koskevista päätöksistä varainhoituvuosina 1993, 1994 ja 1995 (C4-0128/1998 - C4-0372/1998 - C5-0167/2000 - 1997/2167(DEC));

- Casaca esitteli laatimansa talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A5-0079/2000) ehdotuksesta neuvoston asetukseksi jäsenvaltioiden toimintaohjelmien toteuttamisesta EMOTR:n tukiosaston menojen valvonnan osalta annetun asetuksen (EY) N:o 723/97 muuttamisesta (KOM(1999) 169 - C4-0225/1999 - 1999/0091(CNS)).

2-023

Stauner (PPE-DE), esittelijä. - (DE) Arvoisa puhemies, hyvät kollegat, yleisön luottamuksen palauttaminen yhteisön toimielinten virkamiehiä kohtaan edellyttää, että minkäänlaisia petoksia ja rikkomuksia ei sallita – näin kirjoitti komission uudistamisesta vastuussa oleva komission varapuheenjohtaja Kinnock komission keskusteluasiakirjassa 18. tammikuuta tänä vuonna. Prodin komissio astui virkaansa syyskuussa korostaen tätä näkemystä ja ylevää vaatimusta olla toistamatta menneitä syntejä – edellinen komissiohan kaatui vajaa vuosi sitten petos- ja epäsäännöllisyystapauksiin. Tämän vaatimuksen ja sen itsestään selvän velvoitteen perusteella, että komission on perustamissopimusten valvojana taattava niiden noudattaminen unionin sisällä, komission on annettava muiden arvioida työtään.

Talousarvion valvontavaliokunta on asiasta vastaavana valiokuntana noudattanut tällaista arviointitapaa ja on päättänyt suositella vastuuvapauden myöntämisen lykkäämistä 15. toukokuuta 2000 asti ja vaatia komissiolta 17 toimenpidettä. Nämä toimet koskevat pääasiassa neljää alaa, jotka vaativat selvitystä tai paljon puhuttua uutta alkuja.

Ensinnäkin: tilintarkastustuomioistuimen useina peräkkäisinä vuosina havaitsema yli 5 prosentin virheaste pitää saada laskemaan huomattavasti vuoteen 2001 mennessä, ja vuoteen 2003 mennessä on saatava tilintarkastustuomioistuimen myönteinen tarkastuslausuma. Toiseksi: Fléchardiin, ECHOon, MED-ohjelmiin ja vieraileviin tutkijoihin liittyvät erityisen silmiinpistävät petokset ja epäsäännöllisyydet on selvitettävä aukottomasti ja kurinpitomenettelyt aloitettava. Kolmanneksi: parlamentille on sallittava esteetön pääsy tietoihin ja asiakirjoihin sen valvontatehtävän täyttämiseksi, kuten jo vuoden 1997 vastuuvapautta koskevassa päätöslauselmassa vaadittiin. Neljänneksi: kyseisistä kurinpitomenettelyistä on kerrottava ja niitä koskeva perusteellinen uudistus on aloitettava.

Valiokunnan päätös ei ollut helppo, vaikka se päättikin lopulta suurella enemmistöllä, nimittäin äänin 19:1, hyväksyä käsiteltävänä olevan esityksen. Se, että tämä esitys syntyi neljän suuren ryhmän kompromissina, osoittaa selvästi, että parlamentti vetää yhtä köyhtä tässä niin tärkeässä asiassa ja antaa päättäväisen merkin välittämättä ryhmien rajoista ja mahdollisista kansallisista eduista ja omista eduista. Komission pitäisi yhtyä siihen, jotta se säilyttäisi uskottavuutensa Euroopan kansalaisten verovaroja käsitellessään ja Euroopan kansalaisten valittujen edustajien kanssa demokraattisesti yhteistyössä toimiessaan.

Unionin hallintoelimen komission toimintakyky ja yhtenäisyys ovat minulle erityisen tärkeitä, varsinkin EU:n laajenemisen vuoksi, sillä sen, komission, käsien pitää olla vapaana poliittisia tehtäviä varten eivätkä ne saa olla sidottuna aikaa ja hermoja kuluttaviin puolustuskampanjoihin. Parlamentti suhtautuu vakavasti sille perustamissopimuksissa annettuun valvontatehtävään. Kaikki päätöslauselmassa käsitellyt petos- ja epäsäännöllisyystupaukset liittyvät suoraan talousarviovuoteen 1998, vaikka ne ovat saaneet alkunsa osittain jo vuosia aiemmin. Kaikki vaaditut toimet voidaan toteuttaa asetetun määräajan aikana. Kaikki asiat ovat päätösvalmiita.

On selvää, ettei uusi komissio voi olla suoraan vastuussa mainituista tapauksista, vaikka kaikki sen jäsenet eivät olekaan uusia. Se kantaa kuitenkin vastuun siitä, miten näihin vanhoihin synteihin suhtaudutaan, sillä vain käsittelemällä nämä tapaukset säälimättömästi ja aukottomasti se voi erottua myönteisesti edeltäjästään. Komission pitäisi myös tutkia, miten se suhtautuu sellaisiin työntekijöihinsä, joiden osoittamalle kansalaisrohkeudelle näiden epäsäännöllisyyksien käsittelyssä voin vain ilmaista ehdottoman kunnioitukseni.

Todellista uutta alkua ei ole vielä havaittavissa lukuisista tärkeileivistä ilmoituksista huolimatta. Komission jäsen Kinnockin mahdollisesti laajuudeltaan merkittävä uudistusasiakirja soitattaa kaikkia hälytyskelloja varsinkin varainhoidon valvonnan osalta. Hajauttaminen ei saa johtaa todellisuudessa siihen, että sisäinen varainhoidon valvonta poistetaan kokonaan. Pikemminkin on kiinnitettävä huomiota siihen, että uudistus keskittyy oleelliseen, ja edelleen pätee se periaate, että laatu on tärkeämpi kuin määrä.

Yhteenvedoni: jo riittävät sanat, tehkää jo viimein tekoja. Sillä aikaa kun te vaihdatte kohteliaisuuksia, voi tapahtua jotain hyödyllistä (*Der Worte sind genug gewechselt, laßt mich auch endlich Taten sehen. Indes Ihr Komplimente drechselt, kann etwas Nützliches geschehen*). Huomaatte, että vanha kunnon Goethe löysi oikeat sanat myös tähän tilanteeseen. Tässä mielessä näen päätöslauselmaesityksen komission tilaisuutena antaa oikeutus luottamukselle, jota parlamentti osoitti sille ja sen puheenjohtajalle nimittäessään sen viime vuoden syyskuussa ja uudelleen tehdessään päätöksen talousarviovuoden 1997 vastuuvapauden myöntämisestä.

Esityksellä on myös tarkoitus antaa komission puheenjohtajalle, joka ei ole valitettavasti nyt läsnä, selvä merkki parlamentin tuesta, ei enempää eikä vähempää. Haluaisin huutaa puheenjohtajalle: käyttäkää tämä tilaisuus hyväksenne ja käyttäkää tarpeen vaatiessa teille kuuluvaa oikeutta vahvistaa suuntaviivoja!

2-024

Rühle (Verts/ALE), esittelijä. - (DE) Arvoisa puhemies, hyvät kollegat, meidän on tehtävä vaikeita päätöksiä tällä viikolla. Toimeenpanoelinten toiminnan valvonta on parlamentin keskeinen oikeus, ja varainhoidon valvonta on sen ydin. On kuitenkin vaikeaa myöntää vastuuvapautta varainhoidosta, joka tapahtui kaksi vuotta sitten, ja, mikä vielä hankalampaa, josta ei ole vastuussa nykyinen komissio vaan sen edeltäjä, komissio, jonka piti erota, koska se kantoi vastuunsa huonosti.

Arvosteluperusteenamme oli sen vuoksi oltava se keskeinen kysymys, miten nykyinen uusi komissio kantaa vastuunsa? Hyvä esimerkki siitä on mielestäni kehitysrahaston vastuuvapaus. Valiokunnallamme oli käytettävissään luottamuksellisia tietoja huonosta hallinnosta, epäsäännönmukaisuuksista sekä jopa korruptioepäilyksistä. Kysymyksiimme vastattiin pitkään riittämättömin tiedoin. Sen vuoksi valiokunnan enemmistö päätti lykätä vastuuvapauden myöntämistä, jotta saisimme lisää tietoa.

Sen jälkeen on ilmaantunut kuitenkin ilahduttavaa kerrottavaa. Laadimme eilen komission edustajien ja parlamentin kehitysvaliokunnan kanssa toimintasuunnitelman, jota voidaan soveltaa 15. toukokuuta asti. Sen vuoksi voin korjata mietintöni sen osalta, eli korvaamme mietintöni tällä konkreettisella toimintasuunnitelmalla ja ehdotamme, että vastuuvapauden myöntämistä lykätään 15. toukokuuta asti, jotta vastuuvapaus myönnettäisiin sitten 15. toukokuuta komission toimintasuunnitelman toteutumisesta esittämän kertomuksen jälkeen. Olen sitä mieltä, että kehitys osoittaa erittäin selvästi, mihin suuntaan on edettävä. Komission ja parlamentin pitää toimia yhdessä ja lisätä talousarvion ja sen toteuttamisen avoimuutta.

Minun on valitettavasti esitettävä mietinnössäni toistakin lykkäystä, joka koskee talous- ja sosiaalikomiteaa. Talous- ja sosiaalikomiteassa on taas ongelmia matkakulujen ja muiden kulujen korvausten kanssa. Komitealta kului yli 15 kuukautta, ennen kuin se ilmoitti perustelluista lahjontaepäilyistä OLAFille. Vastuuvapauden myöntämistä on sen vuoksi lykättävä siihen asti, että OLAFin tutkimustulokset saadaan.

Talous- ja sosiaalikomitealla on toinenkin ongelma, rakennukset. Me maksamme tällä hetkellä edelleen Ardenne- ja Ravenstein-rakennusten vuokria. Lisäksi me maksamme Belliard-rakennuksen vuokraa, ja parlamentin pitää maksaa uusi parlamenttirakennus, eli eurooppalaisen veronmaksajan pitää maksaa tällä hetkellä kolmen rakennuksen vuokrat. Me haluamme painostaa talous- ja sosiaalikomiteaa, jotta sen ja alueiden komitean muutto Belliard-rakennukseen tapahtuisi mahdollisimman pian. Emme kuitenkaan esitä tässä asiassa lykkäystä, vaan toivomme, että löytyy tyydyttävä ratkaisu, niin että voimme myöntää vuoden 1999 talousarvion osalta vastuuvapauden myös rakennuksista eikä sen asian yhteydessä tarvitse harrastaa muuta painostusta.

Haluaisin kuitenkin sanoa nimenomaan rakennuksista, että unionin tasolla tarvitaan niiden parempaa hallintoa. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimellakin on samankaltaisia ongelmia. Tilintarkastustuomioistuimessa laaditaan vuoden 1999 vastuuvapausmenettelyn yhteydessä sitä koskeva erityiskertomus. Haluaisin ehdottaa esittelijänä, että parannamme unionin toimielinten välistä yhteistyötä rakennusten ja vuokrien hallinnossa, että opimme toistemme virheistä, jotta käsittelemme eurooppalaisten veronmaksajien varoja vastuullisemmin tässäkin yhteydessä. Minusta tuntuu, että minun on nimenomaan parlamentin uutena jäsenenä viitattava siihen, että tällä alueella on puutteita.

Koska minulla on vähän aikaa, haluaisin esitellä loput mietinnöstäni erittäin tiiviisti ja keskitetysti. Voimme ehdottaa Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ja tilintarkastustuomioistuimen vastuuvapautta. Molemmat toimielimet antoivat erittäin tyydyttäviä vastauksia mietintöni kriittisiin huomautuksiin, ja sen vuoksi katsomme, että kysymyksiimme ja huomautuksiimme on vastattu ajoissa ja laajasti. Lisäksi voimme ehdottaa vastuuvapautta Dublinin ja Thessalonikin virastoille. Haluaisimme kuitenkin, että kuulemismenettelyä lyhennettäisiin tulevaisuudessa virastojen osalta. Suhtaudumme myönteisesti siihen, että virastot ovat päättäneet suorittaa arvioinnin, ja odotamme tämän arvioinnin esittelemistä joulukuuhun 2000 mennessä.

Kaiken kaikkiaan haluaisin todeta uutena jäsenenä vielä kerran, että olen sitä mieltä, että vuoden 1998 vastuuvapauden valmistelu oli tärkeä edistysaskel veronmaksajien luottamuksen lisäämisessä Euroopan unionin toimielimiin.

2-025

Kuhne (PSE), esittelijä. - (DE) Arvoisa puhemies, hyvät parlamentin jäsenet, joissakin lehdissä on viimeksi kuluneina päivinä, juuri ennen tätä mietintöä koskevaa keskustelua, saatu aikaan sellainen vaikutelma, että ulkopuolisten pitäisi ensin kiinnittää meidän huomiomme oman toimielimemme puutteisiin, aivan kuin parlamentti arvioisi asioita kahdenlaisella asteikolla arvostelemalla toisaalta kiivaasti komissiota ja sulkemalla toisaalta silmänsä omilta puutteiltaan.

Haluaisin kertoa, että kumpikaan ei ole totta, ja kerron sen mahdollisimman selvästi. Mietintöluonnokseni kaikki kieliversiot olivat valiokunnan käsiteltävänä 10. helmikuuta tänä vuonna, ja kaikkia lehdissä kerrottuja puutteita, esimerkiksi *European Voice* -lehdessä noin puolitoista viikkoa sitten, käsiteltiin jo tässä mietinnössä avoimesti ja kriittisesti. Ei ole totta, että asioita olisi kaunisteltu. Tänäpäin parlamentin käsiteltävänä olevassa mietinnössä on puutteiden kuvauksen lisäksi myös selviä ehtoja parlamentin hallinnolle, mukaan lukien määräaikoja, jotka selventävät sitä, mitä on tehtävä, jotta voisimme korjata nämä puutteet.

Emme voi myöskään komission vastuuvapausmenettelystä poiketen valittaa, ettemme ole saaneet joitakin asiakirjoja. Jotkin olemme saaneet kenties hieman myöhään, mutta olemme saaneet kaikki. Siinäkin on eroa vastuuvapausmenettelyyn verrattuna. Parlamentin on tosin varmasti syytä arvostella ja poistaa huonoa hallintoa joiltakin aloilta, mutta meidän ei tarvitse käsitellä esimerkiksi petosten kaltaisia vanhoja rasitteita.

Sanon tämän korostaakseni tärkeää eroa, koska asiasta kiinnostuneet tahot "syöttivät" sellaista tietoa, että parlamentin pitäisi – jos se käyttää samanlaisia mittareita – päätyä oikeastaan samaan lopputulokseen, eikä se voisi toisaalta lykätä komissiolle myönnettävää vastuuvapautta ja toisaalta myöntää itselleen vastuuvapauden. Kannatan samanlaisia mittareita kaikille, mutta samanlaisten mittarien ei pidä väistämättä johtaa samanlaisiin lopputuloksiin. Emme saa osoittaa puutarhojen koristeena olevien kääpiöiden strategista avarakatseisuutta ja sanoa, että meidän on nyt kumarruttava orjamaisen nöyrästi niiden edessä, jotka ovat herättäneet sen vaikutelman, että meidän pitäisi pukeutua säkkiin ja tuhkaan vain sen vuoksi, että päätöksemme lykätä komission vastuuvapautta vaikuttaisi uskottavammalta. Voin vakuuttaa teille, että jos tekisimme niin, monista Brysselissä sijaitsevista toimistoista kuuluisi torstaina viimeistään puolen tunnin kuluttua äänestyksestä Strasbourgin asti kuohuviinipullojen korkkien poksahdusta, koska monet siellä olisivat tyytyväisiä siitä, että tämä parlamentti tekee oman vastuuvapautensa sisällöllisesti riippuvaiseksi komission vastuuvapaudesta. Jos teemme sen, yhdenkään komission ei tarvitse 20 seuraavana vuonna enää pelätä parlamentin vastuuvapausmenettelyä, korkeintaan sen armostonta opportunistia!

Nyt tulen asiaan, jossa meillä on puutteita, jotka meidän on poistettava. Meidän on lopetettava esimerkiksi se suuntaus, että suorien sopimusten määrä on lisääntynyt dramaattisesti avoimiin tarjouskilpailuihin verrattuna. Se liittyy pääasiassa tämän rakennuksen varusteisiin. Menettely ei ole myöskään laiton sinänsä. Olisi väärin olettaa niin. Meidän on kuitenkin huolehdittava siitä, että tämä suuntaus käännetään taas moitteettoman hallintokulttuurin noudattamiseksi. Suorien sopimusten tekeminen ei saa levitä pääasialliseksi menettelyksi. Se merkitsisi pitkällä aikavälillä sitä, että antaisimme

sopimusten kustannusten kasvaa voimatta tarkistaa, voisiko asian hoitaa halvemmallakin. Sen vuoksi tämä suuntaus on käännettävä.

Toinen asia: parlamentti on viimeksi kuluneina vuosina hävinnyt useita henkilöstöasioihin liittyviä oikeusjuttuja Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa, ja tuomioistuimen puhe on jäykkää ja selkeää. Se kertoo yksiselitteisesti siitä, että ilmeisesti omia, aiemmin julkisesti esiteltyjä tiettyjen paikkojen kilpailukutsujen perusteita on rikottu, jotta tiettyjä henkilöitä on saatu nostettua näille paikoille. Parlamentin ja sen jäsenten pitää huolehtia siitä, että tällainen ei juurru meidän koneistoomme. Meidän on huolehdittava siitä, että työntekijöidemme motivaatio säilyy, että he voivat olla varmoja siitä, että ylennykset annetaan ja paikat täytetään ansioiden ja ammatillisen pätevyyden mukaan eikä sukulaisuuden perusteella.

Toinen tärkeä asia koskee rakennuksia, ja siitä puhuttiin jo. Olemme todenneet, että parlamentti on erittäin vaikeassa tilanteessa, josta voimme suurelta osalta kiittää neuvostoa, joka rahoittaa oman rakennuksensa talousarvion pakollisista menoista ja on kieltänyt parlamenttia käyttämästä suoraa rahoitusta.

Sanon tämän aivan selvästi, kaikista niistä vaikeuksista huolimatta, joista joudumme selviytymään: vastustan sitä, että lähetämme neuvostolle sen rakennukseen vielä konvehtirasian, jonka ympärille kiedomme nauhan ja sanomme: tunnustamme kyllä, että nämä menettelyt ovat kokonaisuudessaan lainsäädännöllisesti ongelmallisia. Me jopa keskustelimme niistä perusteellisesti. Saimme suuren määrän niitä koskevia asiakirjoja. Jos jollakin on vielä niihin liittyviä ongelmia, menköön Euroopan yhteisöjen tuomioistuimeen ja selvittäköön ne siellä mutta älköön tehkö parlamentin täysistunnosta korvausvaatimuksia koskevan juridiikan seminaaria, ja harkitkoon myös poliittisesti, mikä merkitys sillä on, jos annamme neuvostolle vielä tämänkin karamellin.

Täällä puhuttiin inventaariosta. Jäsen Seppänen puhui siitä eilen. Itse mietinnössäkkin esitellään vaikeuksia, joita on ilmaantunut, kadonneiden – sanon suoraan varastettujen – esineiden suuri määrä. Nyt meillä on luojan kiitos elektroninen järjestelmä parlamentissa sijaitsevien esineiden merkitsemiseen. Odotamme, että saamme selvityksen siitä, miten tämä elektroninen järjestelmä toimii.

Palaan mittareihin ja tuloksiin. Mikäli parlamentin enemmistö ei tee päätöstään syistä, jotka liittyvät tähän mietintöön, vaan syistä, jotka liittyvät siihen, että eräillä ryhmillä on enemmän piilotettavaa kuin toisilla, kun puhutaan ryhmien varojen käytöstä ja puoluetuen käytöstä, mikäli siis enemmistö käyttää tätä mietintöä pelinappulana, parlamentti joutuu itse tilanteeseen, jossa joudumme kysymään itseltämme jo seuraavalla viikolla, mikä on komission ja parlamentin sellaisen vastuuvapausmenettelyn tulevaisuus, jota käytetään ainoastaan puoluepoliittisten manipulaatioiden ja operaatioiden pelinappulana. En soisi parlamentin joutuvan siihen tilanteeseen!

2-026

Mulder (ELDR), esittelijä. – (NL) Arvoisa puhemies, vastuuvapauden myöntäminen, josta keskustelemme tänään maatalouden osalta, koskee vuosia 1993, 1994 ja 1995, ja te kysytte epäilemättä, miksi olemme niin paljon myöhässä. Syynä on se, että olemme lykänneet pitkään vastuuvapauden myöntämistä vuodelle 1992, koska olemme asettaneet komissiolle tiettyjä vaatimuksia, eivätkä ne olleet toteutuneet vielä viime vuoteen mennessä. Olemme iloisia siitä, että ne ovat nyt toteutuneet. Mitkä sitten olivat parlamentin vaatimukset?

Ensinnäkin olisi pitänyt perustaa 15 lisävirkaa maatalouden valvontaosastolle, ja takaisinperintää olisi pitänyt korottaa 10 prosentista 25 prosenttiin siltä varalta, että maatalousmenoissa olisi ongelmia. Tämä on nyt tapahtunut. Olemme kiitollisia siitä. Parlamentti on vielä huolissaan siitä, että virkoja ei ole vielä perustettu ja että se on erittäin vaikeaa.

Yleisesti ottaen voimme sanoa, että maatalouden tapauksessa virheiden prosenttiosuus on pienempi kuin talousarvion keskimääräinen virheiden prosenttiosuus. On jo mainittu, että keskimääräinen virheiden osuus on 5 prosenttia, ja maatalouden tapauksessa virheiden osuus on 3 prosenttia, eli tässä asiassa ollaan menossa hyvään suuntaan. Tämä johtuu ehkä osittain myös siitä, että maatalouspolitiikka on muuttunut vuosien saatossa. Uskoakseni on helpompi valvoa tulopolitiikkaa kuin hintapolitiikkaa. Maaseudun kehittämiseen on tullut samalla lisää menoja, mutta siihen palaan vielä myöhemmin.

Myös yhteisön tulot vaativat erityishuomiota. Omat varat vähenevät mutta ovat yhä tärkeä tulonlähde, ja nyt on päätetty, että tietyt jäsenvaltiot saavat pidättää itsellään 25 prosenttia. Siksi komission on syytä valvoa tarkasti, että kaikki ne rahat saadaan, joihin Euroopan unionilla on oikeus.

Mitä talousarvion valvontavaliokunta erityisesti haluaa? Ensinnäkin olemme sitä mieltä, että komission täytyy pyrkiä pikaisesti siihen, että virheiden osuus pienenee vielä entisestään. Mielestäni muutaman vuoden kuluessa virheittemme osuuden pitäisi voida olla yksi prosentti. Tässä voi auttaa se, että aloittain määritellään luotettavuusaste ja suoritetaan arviointi. Komissio voisi selvittää itse, mikä on luotettavuusaste maitoalalla, maitotuotealalla, vilja-alalla ja muilla aloilla. Silloin osastojen välillä voi syntyä tervettä kilpailua. Jokainen haluaa olla toista parempi, ja maatalous voisi päästä muiden talousarvion osien edelle.

Olemme myös puhuneet vuosien ajan yhdenmennyksestä maatalouden hallinto- ja valvontajärjestelmästä ja siitä, että vieläkin on maita, jotka eivät kykene suoriutumaan siitä. Mielestäni tästä täytyy tulla joskus loppu. Olemme maininneet päätöslauselmassa, että komissio saa kaksi vuotta aikaa ratkaista tämän asian, ja minulle on vakuutettu, että sen pitäisi olla mahdollista.

Osaa maatalousbudjetista – maatalouden ohjausosastoa – toki valvotaan, mutta sitä ei voida valvoa samoin kuin tukimenoja. Mielestämme komission täytyy tehdä ehdotuksia siitä, että takaisinperintäjärjestelmää sovellettaisiin myös maatalouden rakennemenoihin. Komission huolenaiheena on se, tässä meitä tukee tilintarkastustuomioistuimien, että vientitukijärjestelmässä tehdään yhä suuria virheitä.

Budjettivaliokunnan johtopäätös on se, että vastuuvapauden myöntämistä suositellaan. Jäljelle jää kuitenkin vielä pari ongelmaa. Yksi näistä ongelmista on jo mainitsemani vientituet. Odotamme niistä kertomusta. Odotamme samoin OLAFin kertomusta tukipetoksista pellava-alalla tietyissä maissa ja erityisesti Espanjassa. Sitten lopuksi – palaan tähän todennäköisesti vielä myöhemmin – odotamme tilintarkastustuomioistuimen kertomusta Flécharadin tapauksesta. Ilman näitä kolmea asiaa voimme myöntää komissiolle vastuuvapauden.

Sitten on vielä eräs toinen asia. Vuodesta 1995 lähtien on toiminut maatalousmenojen sovittelukomitea. Jos jäsenvaltioiden ja komission välillä on mielipide-eroja takaisinperinnän suorittamisesta, käytössä on sovitteluelin. Tähän mennessä emme ole vielä täysin vakuuttuneita siitä, että tämän sovitteluelimen työ on hyödyllistä. Komissio on luvannut arvioida sitä. Odotamme sitä kiinnostuneina, koska haluamme vähentää huomattavasti Luxemburgin tuomioistuimen käsittelemien asioiden määrää.

2-027

Casaca (PSE), esittelijä. - (PT) Arvoisa puhemies, Amsterdamin sopimus on vahvistanut huomattavasti Euroopan unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi kehitettyä järjestelmää, sillä sen uudessa 280 artiklassa on muotoiltu uudelleen ja syvennetty Maastrichtin sopimuksessa annettuja määräyksiä. Niinpä siis sen Maastrichtissa esitetyn periaatteen lisäksi, jonka mukaan jäsenvaltioiden on ryhdyttävä samankaltaisiin toimiin kuin ne, joihin on ryhdytty niiden omien taloudellisten etujen suojaamiseksi petolliselta menettelyltä, Amsterdamin sopimus toi mukanaan kaksi uutta näkökohtaa: Euroopan parlamentti on saanut käyttöönsä yhteispäätösvallan, ja yhteisön taloudellisten etujen suojelun on oltava tehokasta ja tasapuolista. Amsterdamin sopimuksen voimaantulo edellyttää siten sitä, että laissa pidetään kaikkia kansalaisia tasa-arvoisina ja suhtaudutaan kaikkiin tekoihin tasapuolisesti taloudellisten etujen suojaamista koskevissa asioissa.

Arvoisa puhemies, arvioitavanamme on nyt ensimmäinen petosten ja muiden väärinkäytösten estämistä koskeva lainsäädäntötoimi Amsterdamin sopimuksen jälkeen. Kyse on tarkistuksesta asetukseen petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi yhteisen maatalouspolitiikan alueella. Enimmillään yhteinen maatalouspolitiikka on muodostanut 87 prosenttia yhteisön menoista 1970-luvulla, ja sen painoarvo on kolmen viimeisen vuosikymmenen aikana laskenut hitaasti nykyiseen noin 45 prosenttiin. Siksi on ymmärrettävää, että lainsäädäntö petosten estämiseksi ja torjumiseksi on yhteisen maatalouspolitiikan piirissä kehittynyt itsenäisesti, eikä koko talousarvioon sovellettavien sääntöjen edellyttämällä tavalla. Vielä muutama vuosi sitten maatalouden petoksia selvitettiin maatalouden pääosastossa, eikä asianmukaisessa osastossa eli UCLAFissa. Nyt kun Amsterdamin sopimus on tullut voimaan, tätä tilannetta ei enää voida hyväksyä. Emme voi sallia sitä, että yhteisön taloudellisia etuja suojataan soveltamalla jatkossakin irrallista, epäyhtenäistä ja ristiriitaista lainsäädäntöä, jossa käsitellään yhteisön taloudellisiin etuihin kohdistuneita useita loukkauksia sen mukaan, minkälainen menoera on kyseessä, eikä tasapuolisuuden periaatetta noudattaen.

Taloudellisten etujen suojaamiseksi meidän on lopetettava talousarvion moninaisten lukujen jakaminen tiiviiksi osastoiksi ja varmistettava se, että niitä kaikkia punnitaan vain yhtä mittaa käyttäen. Komission uudistusta ei saa jatkuvasti käsitellä tyhjien sanojen toistamisena ja metafysisenä keskusteluna siitä, mitkä ovat eri valvontamallien haitat ja hyödyt ennen hajauttamista ja sen jälkeen, vaan ennemminkin päätöksensä lakkauttaa hallinnollinen erijako.

Tästä syystä ehdotamme, että tämä edustajainkokous pyytää petoksien ja väärinkäytösten estämisestä annetun asetuksen oikeusperustan siirtämistä 37 artiklasta 280 artiklaan. Samalla tavoin kuin komissio ja kaikki Euroopan toimielimet hyväksyivät ja ymmärsivät lopulta, että petoksia oli torjuttava tehokkaasti ja tasapuolisesti kaikessa niiden toiminnassa, ja antoivat toimivallan siihen OLAFille, komission on nyt hyväksyttävä, että petosten ja väärinkäytösten estämistä koskevaa lainsäädäntöä on kehitettävä tehokkaasti ja tasapuolisesti tiukasti Amsterdamin sopimuksen puitteissa. Suhtaudumme luottavaisesti siihen, että komissio päätyy olemaan täysin samaa mieltä tästä periaatteesta.

2-028

Khanbhai (PPE-DE), esittelijä. - (EN) Arvoisa puhemies, mietinnössäni käsitellään Euroopan hiili- ja teräsyhteisöä ja sitä, miten se sopii yhteen Staunerin mietinnön ja vastuuvapauden kanssa.

Olemme päättäneet myöntää vastuuvapauden kolmella ehdolla, ja ehdot on sanottu selvästi mietinnössä. Toivomme, että saamme asianosaisilta pyytämämme tiedot 15. elokuuta mennessä. Minusta on yllättävää, että tällainen jääne hallinnoi yhä kahta miljardia euroa – viimeinen jääne Euroopan hiili- ja teräsyhteisöstä, joka toki oli aikanaan hyvin tärkeä mutta

joka ei enää ole tärkeä. Sitä ollaan lakkauttamassa, ja on yllättävää, että tällaisella välineellä on edelleen tällainen talousarvio ja 145 työntekijää. Mielestäni tällainen väline pitäisi lakkauttaa mahdollisimman nopeasti ja sisällyttää vaikkapa uudistettuun Euroopan investointipankkiin: avoimeen ja vastuuvolliseen Euroopan investointipankkiin. Ammattimaiset pankit voivat ja niiden pitäisi tehdä tällaisia investointeja pikemminkin kuin sen pikkuisen kokoonpanon, joka meillä nyt on. Työntekijöiden määrä on aivan suhteeton investoitavaan rahamäärään verrattuna. Toivon, että EHTY voidaan lakkauttaa nopeasti ja sisällyttää joko EIP:hen tai Euroopan investointirahastoon, koska näin rahat ja resurssit voitaisiin käyttää paremmin.

Tämä koskee sosiaali- ja tutkimustukea, mutta näihinkin tavoitteisiin voisi päästä paremmin sellainen pankki, joka pyytäisi muita pankkeja hoitamaan investointeja niin, että saamme korkeimman tuoton.

Toivon, että näihin kolmeen ehtoon, ehdolliseen vastuuvapauteen ja asianomaisten velvollisuuteen täyttää ehdot suhtaudutaan vakavasti. Olemme joutuneet menneisyydessä aivan liian usein havaitsemaan, että lupauksia on annettu, mutta niitä ei ole pidetty. Toivonkin, että parlamentti ja talousarvion valvontavaliokunta saavat haluamansa vastaukset.

Tässä on luullakseni kaikki, mitä minun piti sanoa. Tältä pohjalta suosittelen parlamentille vastuuvapauden myöntämistä.

2-029

Deprez (PPE-DE), kansalaisvapauksien ja -oikeuksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan lausunnon valmistelija. - (FR) Arvoisa puhemies, hyvät kollegat, kansalaisvapauksien ja -oikeuksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan lausunnon valmistelijana haluan todeta tyytyväisenä, että Euroopan tilintarkastustuomioistuin ei ole löytänyt mitään huomautettavaa varainhoitovuoden 1998 määrärahojen jakamisesta valiokuntamme alaa koskevissa kysymyksissä. En ole myöskään saanut minkäänlaisia valituksia keltään virkamieheltä. Tietooni ei ole tullut, että kukaan tutkiva journalisti olisi kirjoittanut kostomielistä artikkelia tai että OLAF olisi suorittanut joitain tutkimuksia, enkä omasta puolestani ole löytänyt yhtään tapausta, jossa voitaisiin osoittaa sovellettaneen huonoa hallintoa tai tapahtuneen petoksia tai kavalluksia alaamme koskevissa kysymyksissä. Sanalla sanoen, valiokuntamme alaa koskevissa kysymyksissä mikään ei näyttäisi estävän vastuuvapauden myöntämistä komissiolle.

Puhuakseni nyt omasta puolestani ja yleisemmällä tasolla haluan sanoa, että kannatan Staunerin mietinnön johtopäätöksiä, joissa pyritään lykkäämään varainhoitovuotta 1998 koskevan vastuuvapauden myöntämistä komissiolle. Kansalaisille kuuluu ensisijainen oikeus siihen, että heidän rahojaan hallinnoidaan ja käytetään oikein, ja niin kauan kuin sitä ei voida selkeästi vahvistaa, vastuuvapautta ei pidä myöntää. Kaikesta huolimatta haluan esittää kaksi huomiota. Ei pidä sekoittaa keskenään huonon hallinnon, väärinkäytösten ja petosten torjuntaa ja poliittista välienselvittelyä tai yksittäisiin henkilöihin kohdistuvia hyökkäyksiä. Tässä yhteydessä on vältettävä sitä, että unionin tärkeimpien toimielinten välille syntyy poliittinen koston ilmapiiri.

Toinen huomio on tämä: mielestäni on myös oltava yhtä säälimätön itseään kuin muitakin kohtaan, ja näin ollen minua hieman huolestuttavat ne vaikutukset, joita komission vastuuvapauden lykkäämisellä voi olla ja joiden arvelen olevan tuhoisia, kun taas parlamentti kahmii itselleen vastuuvapauden huolimatta hallintaongelmista, jotka se itse myöntää, ja poliittiset ryhmät pitävät omaa hallintoaan täysin moitteettomana. Henkilökohtaisesti olisin taipuvainen suhtautumaan itseemme kriittisemmin.

2-030

Plooij-Van Gorsel (ELDR), teollisuus-, ulkomaankauppa-, tutkimus- ja energiavaliokunnan lausunnon valmistelija. - (NL) Arvoisa puhemies ja arvoisat kollegat, tutkimusmenot kattavat lähes kaksi kolmasosaa sisäpolitiikan talousarviosta. Teollisuus-, ulkomaankauppa-, tutkimus- ja energiavaliokunta pitää siksi hyvin tärkeänä tilintarkastustuomioistuimen suorittamaa perusteellista tutkimusta maksujen laillisuudesta ja lainmukaisuudesta tutkimusalalla. Teollisuus-, ulkomaankauppa-, tutkimus- ja energiavaliokunta pahoittelee sitä, että kolmasosassa maksuja on tapahtunut virheitä.

Euroopan komissio on maksanut useimmiten liikaa, koska edunsaajat eivät ole selvittäneet tukikelpoisia kustannuksia. Se, että komission virkamiesten suorittama valvonta on ollut puutteellista ja että sopimuksissa ei ole määrätty sakkoja liian suurina ilmoitetuista kuluista, on johtanut tahalliseen ylilaskutukseen lähes kahdessa kolmasosassa maksuja. Mitä komission jäsen aikoo tehdä tällä asialla? Onko komissio ryhtynyt joskus oikeustoimiin? Aikooko komissio ryhtyä niihin? Haluaisin saada vastauksen näihin kysymyksiin.

Tutkimusohjelmien menestyksestä ja hyödyistä ei ole epäilystäkään, mutta tehokas toimeenpano vaatii parannuksia hallintoon ja eri pääosastojen suorittamaan koordinointiin ja valvontaan.

Lisäksi teollisuus-, ulkomaankauppa-, tutkimus- ja energiavaliokunta pitää hyvin tärkeänä sitä, että rahoitushallinnon tehtäviä suorittavat virkamiehet, jotka ovat tehtäviensä suorittamisesta täydessä vastuussa toimielimelle. Jos raha annetaan käyttöön Brysselistä, vastuun täytyy olla Brysselissä eikä ulkopuolisilla palveluntarjoajilla. Myönnämme vastuuvapauden näillä ehdoilla.

2-031

Koch (PPE-DE), aluepolitiikka-, liikenne- ja matkailuvaliokunnan lausunnon valmistelija. - (DE) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, hyvät parlamentin jäsenet, rinnassani sykkii kaksi sydäntä! Toinen haluaisi ja sen pitäisi varmaan suositella komissiolle vastuuvapautta aluepolitiikka-, liikenne- ja matkailuvaliokunnan puolesta sitä koskevien talousarviokohtien tyydyttävän prosentuaalisen hyödyntämistason vuoksi, monista kriittisistä huomautuksista huolimatta. Toinen ei voi oikeastaan suositella vastuuvapautta sellaisten komission selvittämättä jääneiden tapahtumien vuoksi, jotka aiheuttavat alueellisten rakennuttajien olemassaoloa uhkaavia rasitteita, joiden selvittämiseksi olen kotiseutuni edustajana jo kuukausia ponnistellut.

Ei riitä, että nykyinen komissio tunnustaa edellisen komission virheet, mutta ei löydä mitään ratkaisuja. Tällaiset henkilökohtaiset kokemukset eivät kuitenkaan kenties kuulu tähän. Sallikaa minun pikemminkin valiokuntani edustajana ja lausunnon valmistelijana viitata seuraaviin kriittisesti arvioituihin tosiasioihin.

Ensinnäkin: joitakin ennen vuotta 1989 alkaneita toimia ei ole vielääkään päätetty. Toiseksi: tilintarkastustuomioistuimen havaitsemat säännönvastaisuudet koskevat erityisesti menoilmoitusten virheitä, joista ovat vastuussa jäsenvaltiot. Komissio on epäsuorasti osasyylinen sen vuoksi, että sen olisi pitänyt laatia selvät tukia ja tukimahdollisuuksia koskevat säännöt. Kolmanneksi: kansalaistemme epävarmuutta lisäävät ja varmuuden osittain tuhoavat komission maksuviivästykset, jotka johtuvat joko rikkomuksista ja tehottomista byrokraattisista rakenteista ja salaamisesta tai neuvoston päättämien maksumäärärahojen vähennysten aiheuttamista maksuvalmiusongelmista.

Kannatan jäsen Staunerin ehdottamaa ehtoihin sidottua ajallisesti rajoitettua vastuuvapauden lykkäämistä. Itselleni toivon tulevaisuudessa parempia mahdollisuuksia EU:n budjettivarojen käytön laadulliseen valvontaan ja paikan päällä!

2-032

Van den Berg (PSE), kehitysyhteistyövaliokunnan lausunnon valmistelija. - (NL) Arvoisa puhemies, kehitysyhteistyövaliokunta on ollut erityisen kriittinen arvioidessaan, mitä menoille on tapahtunut vuonna 1998 kehitysyhteistyön alalla. Olemme sisällyttäneet kritiikin konkreettisiin kysymyksiin, vastauksiin ja ehdotuksiin, jotta tämä politiikka, sellaisena kuin sitä nyt ja tulevana vuonna toteutetaan, muutetaan oleellisesti. Olemme, suureksi tyydytykseksemme, kehitysyhteistyöpolitiikan valtavan muutoksen kynnyksellä. Vuonna 1998 toteutetussa politiikassa, jossa Eurooppa oli yksi tärkeimmistä toimijoista tällä alalla maailmassa, ei oikeastaan keskitytty selkeästi köyhyyteen, eikä sillä ollut selkeitä, tuloshakuisia tavoitteita, ja siksi oli myös vaikea selvittää, olemmeko saavuttaneet tuloksia.

Olemme nyt tehneet sellaiset sopimukset, että koko talousarvio järjestellään uudelleen muutamilla selkeillä sektoreilla köyhyyden torjunnasta tehtyjen kansainvälisten sopimusten mukaisesti ja että siten parlamenttillemme voidaan myös esittää vuosittain kertomus tuloksista näillä eri aloilla. Samalla on sovittu, että näille aloille laaditaan selkeät tavoitteet ja että näissä tavoitteissa vahvistetaan huomattavasti perusterveydenhuollon ja perusopetuksen osuutta sosiaalisen kehityksen osana. Tässä ei rajoituta pelkästään Euroopan parlamentin talousarvioon tai Euroopan kehitysrahaston (EKR:n) talousarvioon, vaan tämä koskee kokonaisuutta. Tässä yhteydessä nousee esille toivomus ja sopimus siitä, että EKR sisällytetään vähintään numeroina vuoden 2001 talousarvioon, jotta me parlamenttina voimme todellakin nähdä, mihin rahamme menevät, koska pohjimmiltaan eurooppalaisten veronmaksajien kannalta on kysymys hyvin suuresta summasta, jonka he odottavat käytettävän köyhyyden torjuntaan. Jos kuitenkin todella tarkastelemme, mitä tapahtuu, ei ole useinkaan kysymys lasten koulunkäynnistä tai ruuasta, jota on parempi tuottaa paikallisesti, vaan asioista, jotka usein liittyvät enemmän meidän, unionin jäsenvaltioiden, taloudellisiin etuihimme kuin köyhyyteen kyseisissä maissa. Tämä on tietenkin tarkastettu ja hyväksytty mutta ei sisällöllisesti oikein. Keskittyminen köyhyyteen on oleellista, jotta rahalle myös saataisiin todella vastinetta.

Toivomme, että EKR:n vuoden 2001 talousarvioon uuden sisällyttämisen myötä – vaikka meillä ei olekaan siinä muodollista budjettivaltaa – voimme toteuttaa tuloshakuisempaa politiikkaa luokittelemalla selkeisiin sektoreihin. Sitten tulemme myös henkilöstökysymykseen. Suuri osa puutteista varojen käytössä, maksusitoumusmäärärahoissa, on joskus 80 prosenttia käyttämättä, liittyy organisaatiomuotoon, joka ei ole asianmukainen ja jota on hajautettu liian vähän asianosaisiin maihin, sekä sääntelyyn, jossa valvotaan liian vähän jälkepäin ja joka aiheuttaa etukäteen liikaa byrokratiaa. Siksi on aivan välttämätöntä saada tässä asiassa aikaan merkittävä uudistus. Me kehitysyhteistyövaliokuntana uskomme täysin, että voimme tehdä sen sopimuksilla komission kanssa. Niiden sopimusten myötä, joita olemme tehneet talousarvion valvontavaliokunnan kanssa, odotan myös, että toimintasuunnitelma auttaa 15. toukokuuta meitä parlamenttina astumaan uudella tiellä yhdessä komission kanssa. Haluan myös ilmaista painokkaasti tämän luottamuksen komissiolle ja kaikille komission jäsenille.

2-033

Schreyer, komissio. - (DE) Arvoisa puhemies, hyvät parlamentin jäsenet, keskustelemme tänään toisen kerran tänä vuonna komissiolle aiemman talousarviovuoden varainhoidon toteuttamisesta myönnettävästä vastuuvapaudesta. Kaksi ja puoli kuukautta sitten myönsitte komissiolle vastuuvapauden varainhoitovuodesta 1997 ja liititte vastuuvapauteen useita ja erittäin laajoja komissiolle esitettyjä vaatimuksia, jotka antoivat erittäin voimakkaan sysäyksen ja käyttövoiman komission uudistamiselle ja sisällytettiin komission valkoiseen kirjaan. Haluaisin vielä kerran kiittää teitä komission puolesta, erityisesti silloista esittelijää van der Laania, ja tässä yhteydessä myös uudistuksen esittelijää van Hultenia.

Tänään keskustellaan varainhoitovuoden 1998 vastuuvapaudesta. Parlamentti on perustamissopimuksen mukaan velvollinen tarkastamaan sitä varten tilit ja varoja ja vastuuta koskevan taseen sekä tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen ja valvottavien toimielinten vastaukset. Tilintarkastustuomioistuin antoi varainhoitovuoden 1998 kertomuksessaan, jonka se esitti viime vuoden marraskuussa, komissiolle myönteisen tarkastuslausuman tulojen sekä maksusitoumusmäärärahojen osalta.

Tilintarkastustuomioistuin ei antanut komissiolle tilintarkastusmerkintää maksujen toteuttamisen oikeellisuudesta ja asianmukaisuudesta. Tilintarkastustuomioistuin pitää todettujen virheiden tai puutteiden määrää liian suurena. Olen talousarviosta vastaavana komission jäsenenä täysin samaa mieltä siitä, että talousarvion toteuttamisen joillakin aloilla on ilman muuta mahdoton hyväksyä puutteita. Tämä on syy, miksi aloin heti laatia yksikköjeni kanssa löydettyjen virheiden määrän vähentämiseen pyrkivää toimintasuunnitelmaa, jossa esitetään alakohtaisia konkreettisia toimia, jotka perustuvat konkreettiseen aikatauluun.

Lähes 90 prosenttia tilintarkastustuomioistuimen toteamista tai laskemista virheistä koskee jäsenvaltioita. Verrattomasti suurinta osaa EU:n talousarviosta maksettavista maksuistahan ei makseta suoraan Brysselin hallinnosta vaan jäsenvaltioiden hallintoyksiköiden kautta. Tällä varainhoidon toteuttamisen hajauttamisella on monia etuja, mutta se vaatii toisaalta luonnollisesti erittäin hyvää ja tiivistä yhteistyötä.

Jäsen Kuhne käsitteli näitä asioita perusteellisesti terveen ja tehokkaan talousjohtamisen järjestelmän ja hajautetun hallinnon toimien esittelijänä, ja kiitän häntä hänen työstään tällä alalla. Neuvosto käsitteli varainhoitovuoden 1998 vastuuvapaudesta käymässään keskustelussa – neuvosto suositteli komission vastuuvapautta – yhteiseen hallintoon liittyviä kysymyksiä, ja siellä esitettiin sellainen ehdotus, että jäsenvaltioiden pitäisi kenties itse ottaa tavoitteekseen vähentää EU:n talousarvion toteuttamisen puutteita – erittäin mielenkiintoinen ehdotus.

Komissio lisää ponnistelujaan sen puolesta, että sekin laatisi jäsenvaltioiden hallinnoille selkeämpiä varainhoitoasetuksia ja antaisi neuvoja ja tietoa erityisesti valvontajärjestelmistä tai, mikäli on tarpeen, käyttäisi jäsenvaltioiden saamien korvausten rahoituskorjauksia rahoituksellisina keinoina, kuten maataloudessa jo tapahtuu. Saattaa johtua myös tästä rahoituskorjausvälineestä, että maatalousmenojen virheaste on huomattavasti pienempi kuin esimerkiksi rakennerahaston virheaste. Kollegani Franz Fischler käsittelee kohta tarkemmin tätä asiaa, mutta minä haluaisin nyt kiittää jäsen Casaca hänen mietinnöstään ja lausua jäsen Mulderille kunnioitukseni hänen mietinnöstään.

Euroopan hiili- ja teräsyhteisön talousarviosta tilintarkastustuomioistuin ei löytänyt arvosteltavaa, ja saanen kiittää esittelijä Khanbhaita hänen mietinnöstään, jonka hän juuri esitteli. Tilintarkastustuomioistuin antoi myönteisen tarkastuslausuman myös Euroopan kehitysrahaston talousarvion toteuttamisesta, vaikka esittikin arvostelevia toteamuksia. Rahaston virheaste pieni kokonaisuudessaan selvästi edellisiin vuosiin verrattuna.

Tämä ei anna komissiolle kuitenkaan aihetta tyytyväisyyteen. Komissiokin haluaa pikemminkin saavuttaa tällä kehityspolitiikalle erittäin tärkeällä rahoitusvälineellä tyydyttävämpiä tuloksia, ja tämä koskee erityisesti avun nopeutta. Jäsen van den Berg puhui siitä. Se on myös tämän alan esittelijän tavoite, ja jäsen Rühle, haluaisin kiittää teitä sydämellisesti valmiudestanne sisällyttää mietintöönne kehitysvaliokunnan ja komission argumentteja ja ehdottaa toimintasuunnitelmaa, ja kiitän tässä yhteydessä jäsen Blakia hänen valmistelutöistään tällä alalla.

Toimielinten lainsäädäntövalta, budjettivalta ja valvontavalta limittyvät Euroopan unionissa voimakkaammin kuin jäsenvaltioissa. Euroopan unionin politiikan toimivuus vaatii sen vuoksi yhteistyötä, jonka edellytyksenä on selkeä ja luotettava roolijako. Parlamentin ja komission käynnissä olevat keskustelut ja neuvottelut sopimuksesta, jossa sovitaan myös pääsystä luottamuksellisiin tietoihin ja niiden käytöstä, ovat sen vuoksi erittäin tärkeitä. Talousarvion valvontavaliokunnan puheenjohtajalla, jäsen Theatolla, on siinä erittäin vastuullinen tehtävä. On meidän kaikkien edun mukaista, että nämä neuvottelut päättyvät toivottavasti pian tulokseen, joka mahdollistaa hyvän politiikan ja hyvän yhteistyön vastuuvapauden kaltaisissa tärkeissä asioissa.

Komissio on sitoutunut läpinäkyvyyteen ja avoimuuteen. Ne eivät ole komissiolle mitään tyhjiä fraaseja. Sen vuoksi luovutin talousarvion valvontavaliokunnalle ja esittelijälle kaikki vaaditut tilintarkastuskertomukset vastuuvapausmenettelyn aikana. Sen vuoksi komissio vastasi kyselylomakkeisiin perusteellisesti, vaikka se poikkeaa esittelijän tähänastisista toimista.

Komissio ei ole salannut mitään, ja tämä komissio katsoo velvollisuudekseen tukea parlamenttia täysin sen velvollisuuksien täyttämiseksi. Tarvitsemme kuitenkin menettelytavan, joka varjelee tietojen luottamuksellisuutta ja ennen kaikkea oikeusvaltioperiaatetta, joka ei salli henkilöiden tuomitsemista ennakkoon. Tämän periaatteen pitää koskea myös komission henkilökuntaa, samoin kuin unionin muiden toimielinten jäseniä ja kaikkia kansalaisia.

Talousarvion valvontavaliokunnan hyväksymässä mietinnössä kehoitetaan komissiota vastaamaan kysymyksiin 15. toukokuuta mennessä ja ryhtymään konkreettisiin toimiin. Haluaisin kiittää talousarvion valvontavaliokuntaa tästä

päätöslauselmasta ja sen siihen liittämästä aikataulusta. Osa asioista koskee niin sanottuja vanhoja tapauksia eli aiempina vuosina alkunsa saaneita epäsäännönmukaisuuksia tai petosepäilyjä.

Haluaisin lausua tässä yhteydessä aivan selvästi: komissio tekee petosten torjumiseksi kaiken toimintamahdollisuuksiensa rajoissa olevan, eikä tämä koske pelkästään tulevaisuutta vaan myös aiempien tapausten selvittämistä. Tämä komissio ei pelkää paljastuksia. Sen komissio on osoittanut sillä, että se antoi asiakirjat oikeudelle niin sanotun Cresson–Barthelot-tapausten yhteydessä, että se aloitti kurinpitomenettelyt, että erään komission entisen jäsenen koskemattomuus poistettiin, että tutkintatuomarille sallittiin luonnollisesti pääsy komission tiloihin ja että komissio vaati vuotaneet EU-varat takaisin.

Sanon kuitenkin vielä kerran: komissio kunnioittaa oikeusvaltiota, mikä merkitsee sitä, ettei se voi tietenkään vaikuttaa oikeudenkäynteihin, vaikka onkin epätydyttävää, että esimerkiksi ECHOa koskevassa tapauksessa oikeusistuimet, joille toimitettiin asiakirjat jo kauan sitten, eivät ole tehneet vielä mitään. Se merkitsee kuitenkin myös sitä, että komission vaatimusten tai jäsenvaltioiden takaisinvaatimusten on noudatettava suhteellisuutta rangaistusten ja takaisinvaatimusten yhteydessä. Euroopan yhteisöjen tuomioistuinnan korosti sitä taas muutama viikko sitten antamassaan päätöksessä sementtikartellin sakkorangaistusten puolittamisesta tai jopa poistamisesta.

Kollegani Franz Fischler käsittelee kohta perusteellisemmin maatalouden käyttöön varattujen varojen hoitamisesta myönnettävään vastuuvapauteen liittyviä asioita. Minäkin haluaisin sanoa tässä yhteydessä, että en pidä laittomina interventioyrityksinä kaikkia sellaisia kirjeitä, joissa annetaan komission ymmärtää, että komission tietty toimi voisi aiheuttaa jonkin yrityksen vararikon tai työpaikkojen menetyksiä, riippumatta siitä, tulevatko kirjeet parlamentista vai jäsenvaltioista, ja riippumatta siitä, tulevatko kirjeet Ranskasta, Irlannista vai Baijerista.

Nimenomaan sellaisissa tapauksissa, joissa voidaan käyttää harkintavaltaa, päätökset on tietysti tehtävä selvien sääntöjen mukaisesti ja avoimesti. Ponnistelen varainhoitoasetuksen osalta sen puolesta, että säännöt ovat myös selkeitä. Komissio seuraa tietysti tarkasti, mitä tilintarkastustuomioistuin suosittelee tai löytää niin sanotun Flécharдин tapauksen yhteydessä, ja voin vain sanoa, että olen tilintarkastustuomioistuimelle erittäin kiitollinen siitä, että se on ottanut tämän tehtävän hoitaakseen.

En voi nyt vielä käsitellä yksityiskohtaisesti päätöslauselman yksittäisiä kohtia. Komissio tiedottaa kuitenkin vaatimuksenne välittömästi OLAFille, ja olen aloittanut selvitykset hallinnollisten tutkimusten osalta.

Vaaditte päätöslauselmassa erityisesti sitä, että talousarvion toteuttamisen virheastetta pitää alentaa. Voin vakuuttaa teille, että komissio pyrkii tähän tavoitteeseen todella kaikin tavoin. Sen vuoksi olemme esitelleet toimintasuunnitelman, jossa luetellaan konkreettisia toimia ja niiden konkreettisia aikatauluja. Sen vuoksi laadimme varainhoitoasetuksen kokonaan uudelleen, ja esittelen sitä parlamentille piakkoin. Sen vuoksi vahvistamme Euroopan petostentorjuntavirastoa. Sen vuoksi komissio on aloittanut koko taloushallinnon uudistamisen lisäten kaikkien niiden vastuuta, jotka käsittelevät eurooppalaisten veronmaksajien rahoja, ja lisäten tehokkuutta selkeänä tavoitteenaan luottamuksen palauttaminen Euroopan unionin toimielimiin.

Komissio tekee kaikkensa, jotta uudistus onnistuisi, ja olisi hyvä, jos kaikki unionin toimielimet ryhtyisivät tällaisiin uudistuksiin.

2-034

Fischler, komissio. - (DE) Arvoisa puhemies, hyvät parlamentin jäsenet, haluaisin rajoittaa esitykseni niin sanottuun Mulderin mietintöön ja Casacan mietintöön. Hyvä parlamentin jäsen Mulder, haluaisin aluksi kiittää teitä komission puolesta mietinnöstä, joka koskee vastuuvapauden myöntämistä komissiolle EMOTR:n tukiosaston tilien tarkastamista ja hyväksymistä varainhoitovuosina 1993, 1994 ja 1995 koskevista päätöksistä. Mietinnön sisältö antaa ymmärtää, että Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahastosta rahoitettujen menojen tilien tarkastuksessa ja hyväksymisessä on tehty hyvää työtä. Tämä on nähtävissä 1 kohdan rahoituksellisista korjauksista.

Pidän tätä eräänlaisena tunnustuksena, mutta samalla myös toimeksiantona, jonka mukaan tulevaisuudessa on tehtävä vielä enemmän. Ilmoitan myös olevani aivan samaa mieltä kohdasta 4. Vuoden 2002 huhtikuuhun sijoittuvaa aikarajaa tarvitaan, jotta yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän aukoton toiminta kaikissa jäsenvaltioissa olisi lopultakin taattua. Tämä on myös virheasteen edelleen alentamisen edellytys. Yhteisen tietokannan, joka sisältäisi tiedot kaikista lopullisille edunsaajille maksetuista maksuista, luomisen osalta haluaisin kiinnittää huomiota seuraavaan asiaan. Yhteisen maatalouspolitiikan ja lopullisten edunsaajien välinen vuorovaikutus tapahtuu nykyään jäsenvaltioiden hyväksytyissä maksajavirastoissa. Niillä on lopullisista edunsaajista kaikki mahdolliset tiedot, joihin komission yksikötkin luonnollisesti pääsevät rajoittamattomasti käsiksi. Haluaisin kuitenkin korostaa, että komissio ei sinänsä tarvitse yhteistä tietokantaa valvontatehtäviensä hoitamiseksi. Sen vuoksi esitän harkittavaksi, pitäisikö siitä laatia kustannus-hyötyanalyysi.

Nyt on tekeillä tutkimus, jossa tutkitaan, onko maksujen ja samalla myös lopullisten edunsaajien tiedot sisältävän yhteisen tietokannan luominen teknisesti mahdollista. Vaikka siitä ei ole määrätty säädöksellä, se olisi tietysti monesti suuri helpotus, eikä pelkästään komissiolle vaan myös tilintarkastustuomioistuimelle tai OLAFille. Komissio on tietoinen siitä, että Euroopan parlamentti toivoo tässä yhteydessä myös saavansa tietää nimeltä suurimmat tuensaajat. Minun on kuitenkin

kiinnitettävä huomionne siihen, että unionin ja jäsenvaltioiden tietosuoja ei salli tällaisten tietojen julkistamista, vaikka se olisikin teknisesti mahdollista.

Jäsen Mulder, tilien tarkastamis- ja hyväksymisyksikön henkilökunnan osalta voin vahvistaa teille, että enää vain kolmen uuden yksikönpäällikön virat pitää julistaa haettaviksi. Muiden kuuden viran vaatima rekrytointi päättyy pian tai on jo päättynyt. Mietinnön 16 kohdassa mainittu sovitteluelin edustaa toimia, joiden on tarkoitus varmistaa, etteivät menettelyn nopeuttamisponnistelut heikennä asiakirjojen tarkastuksen laatua. Kyse on kuitenkin vain neuvottelusta. Päätöksen tekee aina komissio. Voin myös vakuuttaa teille, että pellavan ja hampun tuet ja tukitoimet tutkitaan erittäin tarkasti. Muun muassa varainhoitovuosien 1994 - 1998 tukiin tehtiin yhteensä 249,8 miljoonan euron korjaukset. Meidän on tehtävä ensin ohjelmien mukaiset valvontakäynnit, ennen kuin voimme tehdä mahdolliset korjaukset seuraavien varainhoitovuosien tukiin.

Sallikaa minun esittää lopuksi muutama huomautus tarkastuslausumasta. Päätöslauselmassa ehdotetaan, että EMOTR:lle ja sen eri aloille annettaisiin erillinen tarkastuslausuma. Tämä asia koskee tietysti erityisesti tilintarkastustuomioistuinta. Komissio on kiinnostunut tästä ehdotuksesta. Ensimmäinen askel tähän suuntaan olisi varmasti tarkastuslausuma politiikan eri aloille, siis erikseen maatalousrahastolle, rakennerahastoille jne. Sekin parantaisi selvästi tätä välinettä. Lopuksi vielä tässä yhteydessä kiitos talousarvion valvontavaliokunnalle hyvästä yhteistyöstä mietintöä laadittaessa.

Sitten aivan lyhyesti jäsen Casacan mietinnöstä. Jäsen Casaca, haluaisin kiittää teitäkin sydämellisesti mietinnöstänne. Neuvoston asetuksen (EY) N:o 723/97 mukaan yhteisö osallistuu sellaisten kulujen rahoitukseen, jotka ovat aiheutuneet jäsenvaltioille komission hyväksymien, yhteisön uusien velvollisuuksien vaatimien uusien toimintaohjelmien yhteydessä, joilla on tarkoitus parantaa EMOTR:n tukiosaston menojen valvonnan rakennetta tai tehoa. Nyt käsiteltävänä olevan muutosehdotuksen tarkoituksena on parantaa valvontaa. Lisäksi yhteisön rahoitusta ehdotetaan myös sellaisiin tapauksiin, joissa komissio vaatii jäsenvaltioita toteuttamaan tarkastuksia asetuksissa vahvistettuja vähimmäismääriä enemmän.

Tarkistuksista haluaisin sanoa seuraavaa. Komissio ei voi valitettavasti hyväksyä tarkistusta 1 siltä osin kuin esittelijä ehdottaa siinä asetuksen oikeusperustan muuttamista 37 artiklasta 280 artiklaksi. Komissio on kuitenkin sitä mieltä, että perustamissopimuksen 37 artikla on oikea oikeusperusta, koska ehdotuksen tärkeimpänä tavoitteena on EMOTR:n tukiosaston menojen suojeleminen väärinkäytöksiltä.

Mitä tulee tarkistukseen 2, komissio ei voi hyväksyä sitä osaa, joka koskee 5 a artiklan toista kappaletta, jossa on kyse hallinto- ja henkilöstökuluista, joita komissiolle syntyy näiden määräysten hallinnosta. On tosin samaa mieltä tämän ehdotuksen perustana olevasta ajatuksesta, nimittäin sen varmistamisesta, että komissiolla on riittävästi varoja tehtäviensä hoitamiseen, mutta tässä ehdotuksessa sekoitetaan keskenään myös komission ne hallinto- ja henkilöstökulut, jotka on katettava pelkästään talousarvion osasta A, ja talousarvion osan B toiminnalliset kustannukset. Sitä en voi hyväksyä.

2-035

Theato (PPE-DE). - (DE) Arvoisa puhemies, hyvät kollegat, arvoisa komission jäsen Schreyer, arvoisa komission jäsen Fischler, haluaisin kiirehtiä heti kertomaan: vastuuvapauden lykkäys ei tarkoita samaa kuin vastuuvapauden epääminen, kuten usein väärin oletetaan. Vastuuvapauden myöntäminen on toisaalta vakava, seurauksia aiheuttava tapahtuma, sillä valvontaelin ottaa tällöin vastuun siitä, että valvottavan toiminta ja varainhoito ovat tapahtuneet oikeudellisesti, taloudellisesti ja poliittisesti asianmukaisesti. Tämä parlamentin vastuu Euroopan unionin kansalaisille ja veronmaksajille on raskas. Sen vuoksi komission vastuuvapauden myöntämistä ei voida alentaa jokavuotiseksi, pikemminkin harmilliseksi velvollisuudeksi, ja pahoittelen sitä, että komission puheenjohtaja ei voi olla tänään paikalla.

Sen sijaan tarvitaan tarkkaa tutkimusta kaikkien todistusvoimaisten tietolähteiden avulla ja tulosten tunnollista arviointia. Niin olemme tehneet viimeksi kuluneina viikkoina talousarvion valvontavaliokunnassa. Esittelijä, jäsen Stauner, samoin kuin muiden vastuuvapautta koskevien mietintöjen ja työasiakirjojen laatijat, joita onnittelen heidän työstään, ovat tukeutuneet ensi sijassa tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomukseen ja erityiskertomuksiin, mutta myös komission vastauksiin.

Komissiolta tarvittavien tietojen ja asiakirjojen lähteet toisaalta pulppusivat vain niukasti tai eivät pulpunneet ollenkaan huolimatta suuresta paperimäärästä, valitettavasti vastaamatta selvästi esitettyihin kysymyksiin. Kun komissio sitten muistuttaa valituskirjelmässä talousarvion valvontavaliokunnan jäseniä kyselylomakkeista ja työpapereista, käy ilmi, että valvojan ja valvottavan välisessä tiedonkulussa on jotain vialla. Tämä asia on korjattava mitä pikimmiten. Ponnistelemme sen hyväksi. Myös komission jäsen Schreyer mainitsi tämän asian. Varoitan kuitenkin komissiota menemästä samaan ansaan kuin edeltäjänsä.

Perustamissopimuksen 276 artiklan mukaan parlamentilla ja näin ollen myös sen valtuuttamalla valiokunnalla on oikeus kaikkiin tietoihin ja asiakirjoihin, joita se tarvitsee ja vaatii vastuuvapauden myöntämiseen valmistautuessaan. Niihin kuuluvat myös vanhojen tapausten selvittäminen. Esittelijä mainitsee esimerkkeinä neljä tapausta. Luetteloon kuuluisi muitakin tapauksia, joista komissio ei ole valitettavasti toimittanut meille tietoja – varainhoitovuoden 1997 vastuuvapausmenettelyssä maaliskuuhun 2000 asetetusta aikarajasta huolimatta. Komissio käsittää tässäkin asiassa väärin

keskeisen tavoitteemme. Esittelijä ja talousarvion valvontavaliokunta eivät missään tapauksessa tee nykyisestä komissiosta sinänsä vastuullista menneiden vuosien valitettavista epäkohdista.

Edellisen komission ero ei kuitenkaan riitä. Päinvastoin, uusi komissio tunki esitetyt syytökset tarkasti jo ennen virkaan astumistaan ja sitoutui avoimuuteen ja vastuullisuuteen. Minun mielestäni se merkitsee sitä, että sen pitää selvittää aukottomasti kaikki vanhat tapaukset ja antaa ne – soveltuviin tapauksiin – oikeuden ratkaistaviksi. Peitteleminen tai maton alle lakaiseminen eivät ole mitään ratkaisuja. Ratkaisu löytyy pikemminkin valmiudesta tehdä näistä valitettavista tapahtumista oikeita päätelmiä, jotta tällainen ei voisi toistua tulevaisuudessa. Ne ulottuvat tarkoista arkistointimääräyksistä, jotta asiakirjat eivät yksinkertaisesti häviä, kurinpitomenettelyjen perustavaan uudistukseen ja moniin muihin asioihin.

Tätä taustaa vasten on tarkasteltava myös komission jäsen Kinnockin esittelemää valkoista kirjaa komission uudistamisesta. Jäsen Staunerin mietinnössä on lueteltu näitä päätelmiä koskevat lyhyen aikavälin vaatimuksemme, joiden kaikkien katsomme olevan toteutettavissa asetettujen aikarajojen aikana. Valiokunta keskusteli tästä asiasta useassa kokouksessa ja päätyi lopulta myönteiseen päätökseen yhden jäsenen vastustaessa sitä. Tässä yhteydessä on kiitettävä erityisesti esittelijää yhtäältä hänen rehellisyydestään ja toisaalta hänen valmiudestaan tehdä kompromisseja. Komission yhtenä tärkeimmistä tavoitteista pitää nähdäksemme olla maksujen virheasteen selvä alentaminen yhä edelleen esiintyvistä yli 5 prosentista. Komission jäsen Schreyer, arvostan sitä, että esitteitte toimintasuunnitelman. Virheaste on kuitenkin pysynyt samalla tasolla viiden vuoden ajan. Siitä on vielä keskusteltava.

Tiedämme kuitenkin myös, että useimmat virheet esiintyvät jäsenvaltioissa, ja valiokunta on valmis keskustelemaan kansanne siitäkin asiasta. Meidän mielestämme ja perustamissopimuksen mukaan komissio on kuitenkin vastuussa yleisen talousarvion toteuttamisesta. Puolustuspuheet ja lupaukset eivät auta. Tarvitaan selviä todisteita parannuksista. Kun teen näistä asioista yhteenvedon, päättelen, että tarvitsemme voimakkaan, toimintakykyisen komission, joka toimii avoimesti yhteistyössä parlamentin kanssa ja tarjoaa sen käyttöön kaikki tarvittavat ja pyydyt tiedot.

Kun haluamme nyt edistää näitä asioita painostamalla vastuuvapauden myöntämisen lykkäämisellä, paine on rakentavaa painetta. Annamme nimittäin komissiolle tilaisuuden korjata pikaisesti puutteet, jotka johtuvat hitaudesta, kömpelyydestä tai vastahakoisuudesta, jotta parlamentti voi myöntää vuoden 1998 vastuuvapauden pian – ja toivon, että vielä ennen kesätaukoa. Tarkoitan sitä, että komission puheenjohtaja Prodin pitäisi johtaa joukkuettaan tässä asiassa voimakkaasti, jotta avoimuus Euroopassa lisääntyisi taas hieman.

2-036

Morgan (PSE). - (EN) Arvoisa puhemies, talousarvion valvontavaliokunta on tarkastellut äskettäin useita mietintöjä, jotka koskevat useimmiten vastuuvapauden myöntämistä vuoden 1998 osalta. Tämä on outo aika tarkastella sitä, miten komissio pärjää, sillä sen oli pakko erota viime vuonna monien vuoden 1996 vastuuvapauden myöntämisessä ilmenneiden ongelmien takia.

Vastuuvapauden myöntämismenettely merkitsee Euroopan parlamentille ilman muuta tilaisuutta käyttää vastuutaan komission ja muiden toimielinten toiminnan valvojana. Tarkastamme niiden tilit. Varmistamme, että politiikkoja on hoidettu hyvin.

Komissio valmisteli viime vuonna radikaalia uudistusta, jota on selvitetty 1. maaliskuuta annetussa valkoisessa kirjassa, ja ymmärrämme, ettei tällaista valtavaa tankkeria käännetä muutamassa kuukaudessa. Parlamentti ja talousarvion valvontavaliokunta haluavat kuitenkin varmistaa, että uudistus etenee joutuisasti, ja tästä syystä olemme päättäneet lykätä vastuuvapauden myöntämistä siinä toivossa, että komissio saavuttaa meidän sille asettamamme tavoitteet kahden seuraavan kuukauden aikana.

Mietintö on nykyisessä muodossaan hyvin erilainen kuin se mietintö, jonka jäsen Stauner alun perin esitti PPE-ryhmän puolesta. Sitä selvästikin käytettiin poliittisena muurinmurtajana. Jäsen Stauner lainasi Goethea. Minä lainaan Shakespearea. Mietintö oli "täynnä" ilmaa, tulta, mutta mieltä vailla". Tästä syystä talousarvion valvontavaliokunta ei hyväksynyt mietinnön perusteluja. Niissä ei ole mitään järkeä, kun kyse on mietinnöstä, jossa ehdotetaan lykkäämistä, ja niiden sävy on aivan älytön ja hysteerinen.

Olemme kuitenkin iloisia siitä, että yleisen vastuuvapauden myöntämistä koskevasta uudesta käytännöllisestä lähestymistavasta oltiin lähes yksimielisiä. Haluaisimme kiittää esittelijää hänen yhteistyöstään tässä asiassa. Odotamme ja toivomme, että komissio vastaa odotuksiin ja että esittelijä omaksuu kenties hieman harkitumman lähestymistavan lopullisessa mietinnössään. Minulle on kuitenkin tämän prosessin aikana tullut täysin selväksi se, että meidän täytyy uudistaa vastuuvapauden myöntämismenettelyä, jotta välttyisimme tällaisilta yhteenotoilta.

Tämän vastuuvapauden myöntämismenettelyn pitäisi olla tilaisuus tutkia komission sisäisen järjestelmän virheitä. Jos eläisimme ihannemaailmassa, sen pitäisi perustua tilintarkastustuomioistuimen kertomukseen, mutta tällöin talousarvion valvontavaliokunnalla ja tilintarkastustuomioistuimella pitäisi olla paljon nykyistä tiiviimmät suhteet.

Tilintarkastustuomioistuinella on valtava määrä asiantuntemusta, jota parlamentin pitäisi hyödyntää voidakseen tehdä omat poliittiset johtopäätöksensä. Vastuuvapauden myöntämisen menettely ei saisi olla tilaisuus kerätä poliittisia irtopisteitä eikä jahdata yksittäisiä ihmisiä, vaan silloin, kun järjestelmät epäonnistuvat ja johtavat tehottomuuteen tai – pahimmillaan – petoksiin, parlamentilla on velvollisuus korjata niitä.

Meidän täytyy niin ikään varmistaa, että löydämme tästä järjestelmästä sellaisen mekanismin, jonka avulla voimme ottaa huomioon paitsi talousarvion valvontavaliokunnan jäsenten mietinnöt myös muiden parlamentin valiokuntien jäsenten mietinnöt.

Olemme vastuuvapauden myöntämistä lykätessämme selvästi maininneet asioita, joihin odotamme komission puuttuvan. Emme enää koskaan hyväksy sellaista tilannetta, ettemme voi tutkia jotakin tapausta juurta jaksen vain siksi, että asiakirjat ovat kateissa. Vastuulliset on osoitettava selvästi, niin että ongelmien ilmetessä voidaan ryhtyä kurinpitotoimiin. Emme enää koskaan hyväksy sellaista tilannetta, että alaiset arvioivat, onko joku syyllistynyt rikkomukseen tai hallinnolliseen epäkohtaan. Odotamme, että mukana on ulkopuolinen taho, kuten riippumaton asiantuntijakomitea neuvoi. Tässä on vain kaksi esimerkkiä siitä, miten komissio voi parantaa tapojaan lyhyellä aikavälillä ilman, että sen tarvitsee ensin toteuttaa kaikkia valkoisen kirjan suosituksia.

Meidän on saatava vastaus siihen kysymykseen, pitäisikö nykyisen komission ottaa vastuu tai voiko se ottaa sitä edellisen komission virheistä ja ongelmista. Emme saa unohtaa, että käsittelemme nyt vastuuvapauden myöntämistä vuoden 1998 osalta. Jos voisimme tämän johdonmukaiseen päätökseensä, se tarkoittaisi, että parlamentti voisi arvioida vain istuvaa komissiota kolmen vuoden ajalta sen toimikaudesta. Tästä syystä on selvää, että meidän täytyy pikemminkin puuttua järjestelmän virheisiin kuin hyökätä sellaisia yksittäisiä henkilöitä tai komission jäseniä vastaan, jotka eivät välttämättä enää ole tekemisissä asian kanssa. Emme halua noitavainoa. Haluamme vastauksia siihen, miten voimme parhaiten käyttää eurooppalaisten veronmaksajien rahoja.

Haluaisin käsitellä hyvin lyhyesti muita valiokunnassa tarkastelemiamme mietintöjä ja aivan ensiksi Kuhnen mietintöä, joka koskee Euroopan parlamenttia. Jäsen Kuhne on tehnyt erinomaista työtä parlamentin osalta myönnettävää vastuuvapautta koskevan mietinnön esittelijänä. Ei ole epäilystäkään siitä, etteikö parlamentin toiminnassa olisi tapahtunut suuria parannuksia. Varainhoidon valvontajärjestelmässämme ei liiku yhtä suuria maksuja kuin komissiossa, joten asioita on helpompi hallita. Meillä on toki ollut iänikuisia ongelmia rakennusten kanssa, mutta usein vika ei ole ollut meissä vaan neuvoston päätöksissä. Jos neuvosto olisi ollut huolissaan talousarvion valvonnasta, emme tosiaankaan istuisi nyt tässä rakennuksessa.

Poliittisten ryhmien menoja koskevasta raportista on ollut paljon puhetta. Asia on niin, että valiokuntamme ei ole nähnyt tätä raporttia. Sitä ei ole vielä julkaistu virallisesti, ja näin ollen meidän on hyvin vaikea kommentoida sitä. Meidän on kuitenkin kannatettava tässä yhteydessä avoimuuden periaatetta. Olen iloinen, että jäsen Rühle on tehnyt suurenmoista työtä EKR:ää käsittelevässä mietinnössä. Myös jäsen Mulder on tehnyt suurenmoista työtä ja tarkastellut tapansa mukaan nerokkaasti EMOTR:n tilejä. Tuemme jäsen Casacan lähestymistapaa, vaikka emme toki odottaneet komission tukevan meitä tässä asiassa. Emme todellakaan odottaneet, että neuvosto tukisi kantaamme Casacan mietinnöstä.

Äänestämme lykkäämisen puolesta monesta syystä. Tärkeät mietinnöt ovat toki vuorossa seuraavana. Toivomme, että pystymme kehittämään entistä paremman lähestymistavan vastuuvapauden myöntämistä koskevan menettelyn seuraavassa vaiheessa. On tärkeää, että löydämme siihen uuden toimintatavan.

Arvoisa puhemies, kiitän teitä kaikesta siitä tuesta, jota olette vuosien kuluessa antanut talousarvion valvontavaliokunnalle. Arvostamme sitä aina suuresti.

2-037

PUHETTA RYHTYI JOHTAMAAN
varapuhemies **COLOM i NAVAL**

2-038

Mulder (ELDR). – (NL) Arvoisa puhemies, muut ovat jo sanoneet, että viime vuoden tapahtumien jälkeen komissiolla täytyy olla todellisia erityisominaisuuksia, jos se haluaa jättää huomiotta, mitä tämä parlamentti sanoo päätöslauselmissa. Tämän ensimmäisen keskustelun alussa voin ainoastaan sanoa, että komissio toimii hyvin viisaasti tutkiessaan tarkasti päätöslauselmien kaikkia pisteitä ja pilkkuja, koska tämä on tällä kerralla vakava asia parlamentille.

Mitä tulee Staunerin mietintöön, Euroopan liberaali- ja demokraattipuolueen ryhmä voi tukea kompromissipäätöslauselmaa. Me kannatamme sitä, että komissio esittää ennen toukokuun 15. päivää perusteellisen kertomuksen kaikista asioista, joita pyydämme. Toivomme yhdessä Theaton kanssa, että voimme saada kaiken kuntoon ennen kesää. Tässä yhteydessä minun täytyy sanoa, että ryhmänä pidämme vähemmän arvossa selitystä, jonka esittelijä antaa omissa päätöslauselmissaan. Siitä puhuttiin jo eilisiltana. Mielestämme selityksen täytyy heijastella itse päätöslauselmaa ja että siihen ei pidä ottaa mukaan muita asioita.

Sitten lyhyesti Kuhnen mietinnöstä. Myös me arvostamme ja ihailimme suuresti sitä, millä tavalla Kuhne on laatinut mietintönsä. Jos arvostelemme komissiota, meidän täytyy ehkä ensin huolehtia siitä, että omat asiamme ovat kunnossa. On vaikeaa valvoa muita, jos emme huolehdi siitä, että parlamenttimme maine on täysin moitteeton. Olen myös sitä mieltä, että parlamentin hallinto toimisi viisaasti noudattaessaan tiukasti Kuhnen mietinnössä mainittuja runsaita tietoja ja määräaikoja.

Sitten takaisin Staunerin mietintöön ja muutamaan asiaan, jotka mainitaan siinä. Tilintarkastustuomioistuin julkistaa pian kertomuksen niin sanotusta Fléchadin tapauksesta. Tätä asiaa on jo spekuloitu paljon lehdistössä, tässä parlamentissa ja muualla. Emme voi mennä asian edelle. On kuitenkin jo muutamia asioita, jotka ovat selviä riippumatta itse petostapauksesta.

Ensinnäkin, kuinka on mahdollista, että tietyille taholle osoitettuja asiakirjoja katoaa niiden neljän pääosaston tai pääjohtajan käsistä, jotka ovat asian kanssa tekemisissä? Kaikkialla on kadonnut asiakirjoja samaan aikaan. Tärkeä kysymys komissiolle kuuluu seuraavasti: mitä komissio on tehnyt tässä asiassa sen jälkeen? Toiseksi, selitys suhteellisuuteen. Pitääkö suuryritysten maksaa enemmän sakkoja kuin pienyritysten? Kolmanneksi, mikä on komission jäsenten vastuu? Missä määrin virkamiehet voivat itse tehdä päätöksiä? Tämä on hyvin poliittinen asia.

Tähän komissioon pätee yleisesti se, että virhemarginaali on liian suuri. Ei riitä, että sanotaan, että sen pitää pienentyä. Me tarvitsemme asteittaisen suunnitelman siitä, minä vuonna komission on tarkoitus saada virhemarginaali tietyille tasolle. Silloin parlamentti tietää, missä mennään. Silloin komissio voi pyrkiä tekemään jotakin ja me voimme selittää paremmin toimintaamme suurelle yleisölle. Siitä on loppujen lopuksi kysymys. Euroopan ihanne täytyy säilyttää edelleen.

2-039

Rühle (Verts/ALE). - (DE) Arvoisa puhemies, arvoisat komission jäsenet, haluaisin korostaa vielä sitä, ettei vastuuvapauden lykkääminen tarkoita samaa kuin vastuuvapauden epäminen. Päinvastoin! Valiokunnassamme ei myöskään pelattu puoluepoliittisia pelejä vaan saimme aikaan kaikkien ryhmien laajan kompromissin vain yhden jäsenen vastustaessa sitä.

Uusi komissio on aloittanut hyvin, mutta nyt on kyse vuoden 1998 vastuuvapaudesta, ja meidän on suhtauduttava siihen erittäin vakavasti. Meidän on esitettävä Euroopan unionin toimielimiin julkisuudessa kohdistuvan luottamuksen väheneminen taas. Meidän on luotava luottamusta, ja se merkitsee sitä, että valiokunnan on tarkastettava vuoden 1998 talousarvio kriittisesti. Ei ole kyse ongelmien selittämisestä harmittomiksi eikä sensaatioiden metsästämisestä; meidän oli pikemminkin harjoitettava myönteistä painostusta, ja me pidämme päätöstä tilaisuutena emmekä rangaistuksena.

Mittapuuna olivat vastuun kantaminen, avoimuus, avoin puutteiden käsittely, avoin virheiden käsittely. Toivomme, että hallinnon toimintasuunnitelma auttaa synnyttämään parempaa hallintoa. Olemme kuitenkin myös sitä mieltä, että parlamenttiakin on arvioitava samalla mittapuulla, ja siinä olemme täysin eri mieltä kuin jäsen Kuhne, jonka kriittistä mietintöä kannatamme.

Kritiikki on kuitenkin yksi puoli ja johdonmukaisuus toinen, ja me odotamme, että myös parlamentista löytyy enemmistö päätöksen lykkäämiselle sillä selkeällä varauksella, että myös parlamentin hallinnon on esitettävä hallinnon parantamiseen tähtäävä toimintasuunnitelma. Kyse on hankintamenettelyistä, rakennuksista ja henkilöstöstä. Tiedämme ajanpuutteen, joka vallitsi vastuuvapauteen asti. Esimerkiksi varainhoidon valvojan sisäinen raportti esiteltiin suhteelliseen myöhään. Tätä toimintasuunnitelmaa ei ilmeisesti voitu esittää ennen tämänpäiväistä päätöstä. Vetoamme kuitenkin juuri sen vuoksi parlamenttiin lykkäyksen aikaansaamiseksi, jotta toimintasuunnitelma saataisiin laadittua yhdessä 15. toukokuuta mennessä. Näemme tämänkin suurena tilaisuutena parlamentille, joka voi palauttaa luottamuksen ja tehdä selväksi, että se suhtautuu vakavasti omaan hallintoonsa ja sen puutteisiin.

Minun on viitattava vielä kerran eräaseen toiseen asiaan, koska olin kuulevinani jäsen Kuhnen puheesta, että ryhmillä olisi mielenkiintoa salailuun. Vihreiden uutena rahastonhoitajana voin vain sanoa, että kävin jo marras-joulukuussa sekä hallinnon että tilintarkastustuomioistuimen puheilla ja viittasin siihen, että löysin virkaan astuessani virheitä varainhoidon hallinnossa, että siellä oli huonoa hallintoa, että ponnistelen voidakseni tarttua tähän huonoon hallintoon seuraavan neljännesvuoden aikana, että kannatan tässä asiassa suurta avoimuutta ja julkisuutta ja että meidän on kiireesti käsiteltävä eurooppalaisten puolueiden rahoitusta, jotta voimme torjua parlamenttia kohtaan oikeutetusti esitettävät väitteet epäsuorasta puoluerahoituksesta. Tarvitsemme selvät kriteerit ja selvät suuntaviivat. Eurooppalaisella tasolla ei saa olla harmaita vyöhykkeitä, koska tiedämme kaikki, että harmaita vyöhykkeitä voidaan aina käyttää väärin ja käytetään aina väärin, ja sen vuoksi: avoimuus ja julkisuus.

Avoimuus ja julkisuus tarkoittaa, ja tämä on selkeä vetoomukseni, että kaikkia toimielimiä on arvioitava samalla tavalla. Kaikkien, jotka ovat sitä mieltä, että kuukaudessa voidaan laatia toimintasuunnitelma, joka selvittää julkisesti, että suhtaudumme virheisiimme vakavasti ja pyrimme korjaamaan ne, pitää kannattaa lykkäämistä, ja korostan vielä kerran, että sillä ei ole mitään tekemistä sen kanssa, että hajotamme näin toimielimiä, päinvastoin, haluamme vahvistaa niitä, ja haluamme luoda uutta luottamusta eurooppalaiseen julkisuuteen.

2-040

Theato (PPE-DE). - (DE) Arvoisa puhemies, ilmoitustaululla lukee: "*Décharge 1998 COBU*". Kyse on kuitenkin COCOBUsta (talousarvion valvontavaliokunta). Voitaisiinkohan se korjata, enkä sano tätä syyttä, sillä budjetti ja talousarvion valvonta sekoitetaan aina. Nyt on todellakin kyse valvonnasta.

2-041

Puhemies. – Niitä tuskin voidaan sekoittaa toisiinsa, arvoisa puheenjohtaja, mutta pyrimme joka tapauksessa korjaamaan sen valotaululle. Minulle on sanottu, että kirjoitustilaa on rajallinen määrä. Pyrimme keksimään jonkin keinon, jotta kävisi selvästi ilmi, että kyseessä on COCOBU. Ehkäpä lyhenne CCB, jota käytetään muissa yhteyksissä, voisi olla hyödyllinen.

2-042

Seppänen (GUE/NGL). - Arvoisa puhemies, Euroopan unionista puuttuu moraalinen auktoriteetti. Se on erityisen ongelmallista raha-asioissa. Parlamentti voisi sitä olla, ja sillä on siihen tahtoa, se selviää nyt käsiteltävinä olevista mietinnöistä. Mutta parlamentilta uupuu tässä asiassa uskottavuutta. Säilyttääkseen oman kunniallisuutensa parlamentin on pikaisesti hyväksyttävä jäsenten ohjesääntö. Parlamentin on selvitettävä poliittisten ryhmien varojen väärinkäyttö. Meidän ryhmämme ei hyväksy puoluetuen käyttöönottoa veronmaksajien varoin näiden väärinkäytösten peittelemiseksi. Parlamentin on tutkittava oma lepsu valvontansa niissä asioissa, joissa parlamentin omaisuutta katoaa miljoonien eurojen arvosta. En oikein ymmärrä sitä, että parlamentin olisi myönnettävä omalle toiminnalleen vastuuvapaus juuri nyt, kun vuoden 1998 raha- ja talousasioita selvittävä Euroopan yhteisöjen tilintarkastustuomioistuimen kertomus on valmistumassa ja tulossa julkisuuteen.

Muistutan siitä, miten vaikeaa Euroopan parlamentissa oli nostaa esille väärinkäytökset komission vuoden 1996 tilien perusteella. Muistutan siitä, miten varsinkin sosiaalidemokraatit puolustivat Santerin komissiota ja miten me jouduimme keräämään jäsenten nimiä epäluottamuslauseen käsittelyn alle. Ne parlamentin jäsenet, jotka keräsivät näitä nimiä, olivat ilmeisesti oikeassa. Vuoden 1998 tilit ja tiedot vahvistavat aikaisemmat johtopäätökset: Santerin komissio näyttää hyväksyneen sellaisen budjettikurin, jossa väärinkäytökset olivat mahdollisia. Komission jäsenet eivät monissa tapauksissa ole itse syyllistyneet oman edun tavoitteluun, mutta virkamiehet ovat ja virkamiehet jatkavat entisessä toimissaan, ja tämän komission on saatettava nämä virkamiehet kuriin. Heidän tukenaan on EU:n palkkaamina puolensataa ammattiliittojen toimitsijaa puolustamassa näitä ihmisiä, jotka ovat syyllistyneet väärinkäytöksiin; he ovat kunniantomasti käyttäytyneiden virkamiesten kodinturvajoukot. Suurin osa EU:n virkamiehistä on ahkeria ja kunniallisia ihmisiä. Tässä tapauksessa on lisättävä valvontaa, ja sitä tehtävää Santerin komissio ei pystynyt täyttämään. Näyttää siltä, että myöskään Romano Prodin komissio ei ole tässä suhteessa aloittanut toimintaansa hyvin, ja erityisesti komission puheenjohtaja on esittänyt lausuntoja, joiden mukaan julkisuus ja avoimuus eivät ole kunniaa tässä komissiossa. Kuitenkin vastuuvapauden lykkääminen on perusteltu ja oikea toimenpide tässä tilanteessa. Me haluamme antaa komissiolle tilaisuuden parantaa tapansa ja näyttää, että se pystyy hoitamaan sen tehtävän, jonka se on saanut perinnöksi aikaisemmalta komissiolta.

2-043

Camre (UEN). – (DA) Arvoisa puhemies, vastuuvapauden myöntämisen lykkääminen johtuu täysin uskomattomasta tilanteesta. Vaikkakaan kyse ei toistaiseksi ole vastuuvapauden myöntämättä jättämisestä vaan lykkäämisestä, koska budjettivaliokunta ei ole saanut riittäviä tietoja oikeaan aikaan, asiakirjoja on kadonnut ja koska niin monet varainhoidon ja hallinnollisen hallinnoinnin piirteet ovat niin kyseenalaisia, että tuntuu pikemminkin siltä kuin käsittelemme eteläamerikkalaista banaanasavaltaa emmekä ylikansallista eurooppalaista organisaatiota. Nämä rappeutuneen hallintokulttuurin uskomattomat tulokset perustuvat vuonna 1998 suoritetuihin toimiin, eikä nykyinen komissio ole sen vuoksi niistä suoraan vastuussa, mutta nykyisen komission vastuulla on osoittaa, että tapahtunut väärinkäyttö, huijaus ja valtuuspetos todellakin kuuluvat menneeseen aikaan. Emme ole vielä saaneet siitä näyttöä kaikkien alueiden osalta, ja olemme kuulleet komission selittelevän asioita usein torjuvaan sävyyn, aivan kuin komissio myöntäisi meille vastuuvapauden eikä päinvastoin. Olemme havainneet, että komissiossa ei ole selvästikään haluttu asettaa vastuuseen niitä virkamiehiä, jotka ovat vastuussa arvostelun kohteena olevista tapauksista. Kysehän ei ole siitä, etteikö meillä olisi sääntöjä, vaan tilanne on päinvastoin sellainen, että useilla aloilla säännöistä ei tietoisesti välitetä.

Kuten jäsen Kuhne aivan oikein mainitsi, on tärkeää, että arvostelemme myös parlamentin omaa varainhoitoa. Haluan erityisesti korostaa kiinteistöhallintaa, jota on täysin mahdoton hyväksyä, ja tarjouskilpailumenettelyjä ja tarjousmenettelyjä koskevien sääntöjen kiertämistä. Tilanteesta saa väistämättä sellaisen vaikutelman, että tilaukset menevät joillekin serkuille ja sedille ja ystäville, mikä tarjouskilpailumenettelyn avulla piti juuri estää. Sen vuoksi vastustamme vastuuvapauden myöntämistä parlamentin varainhoidosta 1998. Jos varainhoidossa ei tapahdu mitään dramaattisia muutoksia, Euroopan veronmaksajat ymmärtävät reagoida tätä heidän rahojensa vastuutonta väärinkäyttöä vastaan. Komission on ymmärrettävä, että se ei ole Euroopan isäntä vaan Euroopan kansalaisten palvelija. Haluaisin korostaa sitä, että talousarvion valvontavaliokunta oli hyvin yksimielinen siitä, että vastuuvapautta ei pitäisi myöntää tärkeimpien tilien osalta, ja kiittäisin esittelijöitä erittäin suuresta ja huolellisesta työstä. Haluaisin korostaa erityisesti sitä, että jäsen Stauner ja jäsen Rühle ovat tehneet erittäin hyvää työtä, ja haluaisin kiittää myös jäsen Theatoa hyvin asiallisesta ja tehokkaasta tavasta johtaa talousarvion valvontavaliokuntaa. Jäsen Theaton on hyvä tietää, että arvostamme sitä, että hän haluaa puhua asioista niiden oikeilla nimillä.

2-044

Vanhecke (TDI). – (NL) Arvoisa puhemies, ennen kuin alan käsitellä kollega Staunerin mietintöä, haluan vahvistaa sen, mitä täällä jo sanottiin, eli että Euroopan parlamentti näpäyttää hyvin oikeutetusti Euroopan komissiota sormille ja vähintäänkin lykkää vastuuvapauden myöntämistä vuoden 1998 talousarviosta. Tämä tapahtuu hetkellä, jolloin tässä salissa kiertää tilintarkastustuomioistuimen kertomusluonnos, josta käy ilmi, että myöskään meidän parlamenttimme ei käytä asianmukaisesti veronmaksajien kovalla työllä hankkimia rahoja. Nyt on hyvä todeta täysin rehellisesti, että moitteita, joita esitämme nyt todella oikeutetusti Euroopan komissiolle, esitetään huomenna vähintäänkin yhtä oikeutetusti takaisin tälle parlamentille, koska jos tässä kertomusluonnoksessa esitetty pitää paikkansa, poliittiset ryhmät käyttävät niitä monia miljoonia, joita niiden käyttöön annetaan ties mistä syystä, erityisen varomattomasti ja jopa vilpillisesti ja tämän parlamentin hallintokin on kaikkea muuta kuin syytön. Sanon tämän kaiken vielä hienovaraisessa muodossa.

Tämä on vain jatkoa jo vuosia vallinneille tilanteille, kuten meidän parlamentin jäsenten saamien korvausten, jotka on periaatteessa tarkoitettu avustajien palkkaamiseen, erityisen huoleton käyttö tai tämän parlamentin rakennuspolitiikka, joka on niin outoa, että on vaikea olla ajattelematta suuren luokan petosta. Lyhyesti sanottuna, me käyttäydymme tällä tänään oikeutetusti kuin syyttäjät, mutta meidän täytyy kyllä tietää, että me parlamenttina istumme huomenna itse syytettyjen penkillä. Kuitenkaan ajatus siitä, että "pata kattilaa soimaa", ei saa olla syy – eikä siitä saa missään tapauksessa tulla joillekin tekosyy – sallia petoksia, verorahojen varastamista edelleen, ja jättää noin vain syyttämättä niitä, jotka ovat vuosikausia rikastuneet petoksilla ja syyllistyneet niihin vuosikausia.

Halusin esittää tämän huomautuksen, koska olen vakuuttunut siitä, että petokset ja välinpitämätön hallinto ovat oikeastaan itsestään selvä asia ja että niillä on syy-yhteys järjestelmiin, joissa on tuskin lainkaan näkyvää sidosta tulojen ja menojen välillä sekä yhtäältä verojen perimisen ja toisaalta sen politiikan välillä, jota rahoitetaan näillä verotuloilla. Tunnen esimerkiksi kotimaassani hankkeita, joita rahoitetaan niin sanotusti eurooppalaisella rahalla ja joita kansalaiset eivät olisi koskaan hyväksyneet tai halunneet, jos kansalaisille olisi ollut selvempää, että niihin käytetään heidän omia verorahojaan. Niin sanottua eurooppalaista rahaa käytetään aina ja kaikkialla vähemmän säästeliäästi kuin niitä verorahoja, jotka eivät ole kiertäneet yhteisön kautta. Tässä on periaatteena, että jos me emme käytä tätä eurooppalaista rahaa, sen tekee joku muu. Minun osaltani tämä kaikki voi kuulostaa kovalta ja jopa yksinkertaiselta, mutta tämä on kuitenkin totuus.

Puhumattakaan siitä, että yhteisön määrärahoissa on paljon päällekkäisyyttä. Kansallisvaltiot antavat kehitysapua, samoin yhteisö. Kansallisvaltiot toimivat rasismien torjumiseksi, samoin yhteisö. Kansallisvaltiot tukevat naisliikkeitä, samoin yhteisö. Kansallisvaltiot tukevat ammattiliittoja ja puolueita, samoin yhteisö. Kansallisvaltiot tukevat kaikenlaisia vaihtoehtoliikkeitä, samoin yhteisö. Tätä luetteloa voisi jatkaa. Taivaalta sataa noin vain mannaa, eikä kukaan tiedä, käytetäänkö se kaikki hyödyllisesti, tai oikeammin sanottuna, tiedämme oikein hyvin, että suurta osaa tästä rahasta ei käytetä hyödyllisesti, mutta siitä ei valiteta, koska eurooppalaisella rahalla myydään järjestelmällisesti eräänlaista Eurooppa-myönteistä hyvää tahtoa kaikenlaisille eturyhmille.

Tullakseni nyt tämän päivän aiheeseen haluaisin ennen kaikkea kiittää esittelijää, kollega Stauneria, hänen mietinnöstään. Päätöslauselman perustelut ovat itse asiassa kuin rikoskertomus, jossa tehdään yhteenveto nyt tunnetuista tuhlaukskandaaleista, ystävien suosimisesta, varkauksista, Flécharadin tapauksesta, ECHOsta ja muusta sellaisesta, puhumattakaan komission jäsen Cressonin suoranaisestä osallisuudesta. Meidän ei pidä jäädä pohtimaan sitä, mikä tässä mietinnössä on hyvin selvää mistä valkoisella. Haluan ainoastaan lisätä, että olen satojentuhansien veronmaksajien edustajana järkyttynyt saadessani tietää, että myös nykyinen komissio suorittaa kaikenlaisia toimenpiteitä ja yrittää kaikenlaista suojellakseen muutamien tästä asioiden huonosta hoitamisesta vastuussa olevia henkilöitä. Olen sitä mieltä, että meidän täytyy itse asiassa käyttää kovaa kieltä komissiota vastaan ja että toukokuun 15. päivän jälkeen meidän täytyy rankaista komissiota uudella luottamuskriisillä siitä, että se jatkaa edelleen huonolla tiellä, käyttämällä tarvittaessa uutta epäluottamuslausetta, koska heikolla lääkkeellä tauti ei parane.

2-045

Bonde (EDD). – (DA) Arvoisa puhemies, talousarvion valvontavaliokunta tekee hyvää työtä jäsen Theaton, jäsen Van der Laanin, jäsen Böschin ja jäsen Blakin taidokkaan johdon alaisena. Haluaisin kehua myös jäsen Stauneria hyvästä mietinnöstä. Ryhmäni ei myönnä vastuuvapautta varainhoidosta, joka peittää enemmän kuin paljastaa ja jonka on laatinut avoimuutta, läheisyyttä ja demokratiaa väheksyvä komissio. Miten tämä komissio eroaa erotetusta komissiosta? Saavatko esittelijämme nyt kaikki haluamansa tiedot ja vastaukset? Eivät saa. Onko kassasta varastaneita tai heitä suojelleita henkilöitä vastaan käytetty minkäänlaisia hallinnollisia menettelyjä? Ei ole. Onko entinen komission virkamies Poul van Buitenen saanut kiitosta rohkeasta panoksestaan tehdä komissiosta vastuullinen hallinnollinen toimielin? Ei, hänet on siirretty Luxemburgiin ja hän on joutunut hyväksymään sen, että pitää suunsa kiinni, ja kaikki tulevat van Buitenenit tietävät, että heidät erotetaan, jos he esiintyvät siten kuin jokainen rehellinen ihminen edellyttää komission virkamiehen esiintyvän. Komission puheenjohtaja Prodin komissio ei ole vastuussa menneistä synneistä, mutta sen kaikki 20 jäsentä ovat yhdessä vastuussa siitä, että asioita ei korjata, selvitetä ja että ei päästä aloittamaan puhtaalta pöydältä. Te 20 henkilöä olette vastuussa siitä, että komission ehdotus avoimuutta koskevaksi asetukseksi muuttaa salaisiksi nykyään avoimia asiakirjoja. Te 20 henkilöä olette vastuussa siitä, että me parlamentin jäsenet emme vieläkään saa pyytämäämme. Te hoidatte asioita itsevaltiuden periaatteiden mukaisesti. Avatkaa jo silmänne ja myöntäkää, että asioihin ei voi enää reagoida vanhanaikaisen sulkeutuneesti! Myöntäkää, että te joudutte eroamaan, jos te jatkossakin lakaisette pölyt maton alle! Kohta olette olleet tehtävissänne vuoden, ja meidän on todettava, että teistäkin tulee syyllisiä, jos te ette toimi

vastuullisesti. Samaa kriittistä mittapuuta meidän on käytettävä myös itseemme. Emme saa hyväksyä parlamentin varainhoitoa, niin kauan kuin meillä on avustajia, jotka eivät maksa veroja ja jotka jäävät sosiaaliturvan ulkopuolelle, ja niin kauan kuin kulukorvauksia maksettaessa ei oteta huomioon todellisia kustannuksia.

2-046

Elles (PPE-DE). – (EN) Arvoisa puhemies, tässä parlamentissa vastuuvapauden myöntämisestä käydyt keskustelut olivat muutama vuosi sitten pikaisia tilaisuuksia, joita ei tosiaankaan pidetty tiistaiamuisin. Nyt meillä on kuitenkin enemmän valtaa keskustella tästä asiasta, ja viime vuosina on todettu, että vastuuvapauden myöntäminen on erittäin tärkeä osa Euroopan unionin elämää. EY:n perustamissopimuksen 276 artiklan 2 kohdassa säädetään, että komission täytyy antaa parlamentille kaikki tarpeelliset tiedot menojen käytöstä ja varainkäytön valvonnan järjestelmien toiminnasta. Perustamissopimuksen 276 artiklan 3 kohdassa säädetään, että komission täytyy ryhtyä kaikkiin aiheellisiin toimiin ottaakseen huomioon parlamentin huomautukset menojen käytöstä.

Ulkopuolisille tarkkailijoille tai järjestelmään kuuluville henkilöille on tuskin yllätys, että kun parlamentti on saanut lisää arvovaltaa toimielinten demokraattisen vastuuvollisuuden takaajana, siltä ei yksinkertaisesti voida evätä vastausta sen esittämiin kysymyksiin, koskivatpa ne sitten miten kaukaisia tapahtumia tahansa.

Onnittelten kaikkia esittelijöitä, jotka ovat laatineet parlamentin tänään käsittelemät vastuuvapauden myöntämistä koskevat mietinnöt. Minulla on joitakin huomautuksia Kuhnen ja Staunerin mietinnöistä.

Ensiksikin on kysymys, joka koskee vastuuvapauden myöntämistä parlamentin osalta. Joissakin keskeneräisissä kysymyksissä on edistytty tuntuvasti, mutta Kuhnen tänään käsitellyn mietinnön perusteella on selvää, että useat kysymykset vaativat vielä selvennystä: tarjouspyyntöjä koskeva kysymys, rakennusten rahoitussuunnitelmaa koskeva kysymys, tämän rakennuksen turvallisuuspalveluja koskeva kysymys ja ilman muuta henkilöstöpolitiikkaa koskeva kysymys, joka otetaan esille Kuhnen mietinnön 15 kohdassa. Siinä sanotaan seuraavaa: "pitää erittäin valitettavana näiden tapausten myötä syntynyttä kuvaa, että suosikkijärjestelmä olisi yleisesti käytössä nimitettäessä henkilöitä korkeisiin virkoihin parlamentin hallinnossa".

Jos katsomme koko mietintöä, näemme, että sen täytyy seistä omien ansioidensa varassa. Jos lisäämme tähän tilintarkastustuomioistuimen raportin poliittisten ryhmien toiminnasta, olemme tulleet poliittisessa ryhmässämme siihen johtopäätökseen, että meidän täytyy lykätä vastuuvapauden myöntämistä. Kyse ei ole siitä, että Brysselin ja Strasbourgin välillä poksauteltaisiin samppanjakorkeja, koska – kohteliaasti sanottuna – sillä ei ole merkitystä. Kyse ei ole rinnakkaisuuksista vaan asiasisällöstä.

Sen osalta, voidaanko tarkistus ottaa käsiteltäväksi, pyytäisin parlamentin yksikköjä ja teitä, arvoisa puhemies, kiinnittämään huomiota siihen, että työjärjestyksemme liite V ei koske vastuuvapauden myöntämistä parlamentin osalta vaan komission osalta, ja näin ollen meidän tarkistuksemme pitäisi ottaa käsiteltäväksi.

Toiseksi puhuisin Staunerin erinomaisesta mietinnöstä ja sen perusteluista. On sääli, ettei jäsen Morgan ole enää istuntopöydässä, koska käsittäkseni hän sanoi, ettette voi jättää vastuuvapauden myöntämistä pelkästään järjestelmille; kyse on tiedonsaannista, jotta parlamentti voisi myöntää vastuuvapauden. Voitte pyytää tietoja, mutta jos ette saa niitä, teidän on oltava ankaria ja lykättävä vastuuvapauden myöntämistä. Perusteluissa annetaan erittäin selvät syyt tähän.

Ottaisin esille kaksi asiaa. Ensimmäinen on tiedonsaanti. Meillä ei tässä vaiheessa ole komission ja parlamentin välistä puitesopimusta – se on vielä kesken liitteen III osalta. Miksi? Siksi, että parlamentti ja komissio eivät pääse sopimukseen siitä, mitä tietoja meillä on oikeus saada. Tästä saa sen kuvan, että me vitkastelemme, mutta tosiasiaa emme saa riittäviä vastauksia jäsen Böschin ja jäsen Blakin esittämiin kysymyksiin. Parlamentti ei saa niitä vastauksia, joita se pyytää.

Toiseksi on kurinpitomenettelyä koskeva kysymys. Tämä menettely on mielivaltainen. Näyttää siltä, että korkeat virkamiehet pääsevät palkahästä ja entisiä parlamentin jäseniä, jotka ovat komission yksiköissä, väheksytään ilman näkyvää syytä ja vastoin saatavilla olevia tietoja. Ajattelen tässä erityisesti Zavvosin tapausta.

Näin ollen parlamentin pitäisi katsoa kutakin tapausta sellaisena kuin se on. Ryhmäni kannattaa vastuuvapauden myöntämisen lykkäämistä sekä komission että parlamentin osalta, kunnes kaikki tiedot ovat saatavillamme.

2-047

Bösch (PSE). - (DE) Arvoisa puhemies, hyvät kollegat, tämä keskustelu on todella komission kannalta todennäköisesti yksi tärkeimmistä asioista, joita sen on käsiteltävä parlamentin kanssa, eikä pelkästään syistä, joista puhuttiin jo. Tänään on nimittäin unohdettu kokonaan, että tämä on muistaakseni ensimmäinen kerta, jolloin unionin valtiovarainministerit ovat olleet erimielisiä suositellessaan vastuuvapauden myöntämistä tälle komissiolle. Arvoisa komission jäsen Schreyer, asiat eivät siis korjaannu, vaan muuttuvat ilmeisesti toiseen suuntaan, ja sen vuoksi meidän on mielestäni noudatettava mahdollisimman tarkoin suosituksia, joita jäsen Stauner esitti talousarvion valvontavaliokunnassa. Siinä yhdyin täysin kollegaani Ellesiin, mitä tulee tiedostuspolitiikkaan.

Emme tee teistä vastuullisia menneistä virheistä, mutta voimme odottaa teiltä kahta asiaa, ja voisin ajatella, että erittäin pragmaattisesti. Ensinnäkin: huolehtikaa siitä, että väärin perustein maksetut rahat tai kuten Flécharдин tapauksessa väärin perustein maksetut määrät saadaan takaisin. Hyvittääkää siis veronmaksajille aiheutunut vahinko, sikäli kuin se on vielä mahdollista. Toiseksi: huolehtikaa siitä, että epäkohdista ja väärinkäytöksistä vastuullisia rangaistaan johdonmukaisesti, mahdollisesti myös siten, että he joutuvat hyvittämään osan aiheutuneesta vahingosta omasta pussistaan. Nämä olisivat kaksi uutta asiaa komissiolta, sillä sikäli kuin tiedän, virkamies, jota asia koskee, ei ole vielä milloinkaan joutunut palauttamaan rahojen takaisin EU:n talousarvioon. Asiaan liittyviä varainhoidon määräyksiä ei tarvitse muuttaa. Tähän ei tarvita uudistuksia, tarvitaan näiden määräysten soveltamista, muuten ne jäävät kuolleeksi kirjaimiksi.

Näiden näkökohtien perusteella käsitte uskoakseni, että epäilemme vakavasti joitakin ehdotuksia, joita olette esitelleet Euroopan julkiselle sanalle komission suureksi ilmoitetussa uudistuksessa. Mainitsen vain aikomuksenne korvata etukäteisvalvonta riippumattomalla – ja korostan sanaa riippumattomalla – varainhoidon valvonnalla, tai aikomustanne poistaa varainhoitoasetuksesta tulojen ja menojen hyväksyjän taloudellista vastuuta koskevat määräykset.

Siitä huomaa, että moni herra on istunut jo pitkään lasitalossa Brysselissä. Kun joku meistä palaa vaalipiiriinsä ja sanoo omille valitsijoilleen, sen jälkeen kun komissio on joutunut ensimmäistä kertaa eroamaan petosten ja väärinkäytösten vuoksi, että riippumaton varainhoidon valvonta ja virkamiesten vastuu poistetaan vastaavista määräyksistä, silloin olemme tehneet Euroopalle todellisen karhunpalveluksen. Komission jäsen Schreyer ja rakkaat komission jäsenet, pitäkää vastuuvapauden myöntämisen lykkäämistä varainhoitovuodesta 1998 uuden joukkueen tilaisuutena osoittaa johtamis- ja toimintakykyä!

2-048

Van der Laan (ELDR). – (NL) Arvoisa puhemies, Euroopan parlamentin tärkeimpänä tehtävänä on ja pysyy Euroopan kansalaisten luottamuksen palauttaminen eurooppalaiseen hankkeeseen. Mahtavin aseemme siinä on vastuuvapauden myöntäminen. Siksi Euroopan liberaali- ja demokraattipuolueen ryhmä kannattaa ehdotettua vastuuvapauden lykkäämistä siihen saakka, että komissio täyttää konkreettiset ehtomme. Siten pidämme painostuksen käynnissä ja voimme toteuttaa todellisia uudistuksia.

Valitettavasti neuvosto ei ole tänäkään vuonna seurannut parlamentin hyvää esimerkkiä ja on myöntänyt vastuuvapauden vuodelle 1998 aivan kuin mitään ei olisi tapahtunut. Tämä on ylimääräinen harmi, koska jäsenvaltioiden hallitukset ovat vastuussa 80 prosentista yhteisön menoista ja siten myös vastaavasta osasta säännönvastaaisuuksista. Nyt on aika, että neuvosto seuraa esimerkkiämme ja menee itseensä.

Se, että meidän vastuuvapautta koskevat päätöslauselmamme vaikuttavat, käy ilmi pitkälle menevistä uudistuksista, joihin komissio on nyt ryhtynyt. Haluan mainita erään hiljattaisen esimerkin. Painostuksemme myötä olemme vastaanottaneet komissiolta ensimmäisen merkin siitä, että se aikoo muuttaa ulkopoliittikkaa merkittävästi. Siksi en halua jättää ilmaisematta ensimmäistä reaktiotani. Suunnitelmat hankkeiden vaihteellisuuden muuttamisesta ja myös SCR:n (yhteisön vertailumittaustoimisto) uudistamisesta yhteisön virastoksi ovat hyvä askel. Kaipaan kuitenkin yhä aitoa poliittisten prioriteettien asettamista, jota tarvitsemme hyvin rajallisten voimavarojemme käyttämiseksi.

Euroopan komission vastuuvapautteen kiinnitetään valtavasti huomiota, mutta mielestäni Euroopan parlamentin vastuuvapauden pitäisi saada osakseen huomiota vähintään yhtä paljon, ellei enemmänkin. Euroopan komissiossa on käynnistetty meidän painostuksestamme merkittävä uudistusohjelma. Valitettavasti ei ole vielä vaikuttanut mahdolliselta ottaa samoja merkittäviä askelia tässä parlamentissa.

Kuhnen mietintö on ensimmäinen parlamentin mietintö, jossa vastuuvapautteen suhtaudutaan vakavasti. Kuhne on onnistunut kaikissa tärkeissä asioissa tuomaan esille arat kohdat, mutta myös konkreettisista määräajoista on sovittu. Sen perusteella parlamenttia arvioidaan, ja hän ansaitsee tästä työstä vilpittömän arvostuksemme.

Jotkut sanovat, että Euroopan parlamenttia pitäisi arvioida samoilla ankarilla mittapuilla kuin Euroopan komissiota. En ole tästä samaa mieltä. Mielestäni meidän täytyy nostaa rima korkeammalle omalta osaltamme. Me olemme valvova elin. Meillä on suorat sidokset kansalaisiin. Meillä on ensisijainen vastuu luottamuksen palauttamisesta eurooppalaiseen hankkeeseen. Siksi ei riitä, että vertaamme itseämme komission virkamiehiin, joita ei ole valittu vaaleilla. Meidän pitäisi olla kaukana asioiden edellä, mutta valitettavasti niin ei lainkaan ole.

Vastuun tämän parlamentin huonosta imagosta haluan sälyttää täällä selkeästi niille, joilla on ollut aina enemmistö. Kaksi suurta puoluetta ovat vastuussa ystävien suosimisen ilmapiiristä ja salakähmäisistä sopimuksista, jotka lyövät leimansa tähän parlamenttiin. Kuitenkin myös pienet puolueet, jotka ovat toimineet varomattomasti puoluerahoituksessa, ovat jälleen saattaneet meidän kaikkien nimen huonoon valoon.

Kuhnen mietintö on tärkeä ase, jota tämän parlamentin uudistusmieliset voimat voivat käyttää. On kuitenkin vielä epävarmaa, hyväksytäänkö se nyt. On nimittäin sellainen vaara, että jos myönnämme vastuuvapauden itsellemme, ennen

kuin olemme myöntäneet sen komissiolle, heikennämme suurelta osin tätä mietintöä, ja juuri sitä emme halua tehdä. Meidän täytyy harkita perusteellisesti tätä asiaa, jotta voimme myös saada kansalaisten luottamuksen todella palautettua.

2-049

Staes (Verts/ALE). – (NL) Arvoisa puhemies, arvoisat komission jäsenet ja arvoisat kollegat, ei saa sanoa väärää oikeaksi. Meidän täytyy hyväksyä tämä asenne tässä vaikeassa tehtävässä, jollainen vuosittainen vastuuvapaus on. Vastuuvapauden myöntäminen on vakava asia. Theato mainitsi sen oikeutetusti. Vastuuvapauden myöntäminen on ennen kaikkea todistuksen antamista hyvästä hallinnosta. Haluan kiittää kaikkia esittelijöitä sekä talousarvion valvontavaliokunnassa toimivia kollegoja vakavissaan tehdystä työstä. Staunerin mietintö perusteluosineen, jota muuten tuen täysin, on hyvin kriittinen Euroopan komissiota kohtaan. Neljä suurinta poliittista ryhmää saivat aikaan kompromissin, jossa suositellaan vastuuvapauden lykkäämistä ja jossa Euroopan komissio sai 17 konkreettista kysymystä sisältävän viestin. Kannatan tätä menettelytapaa ja pyydän teitä siksi hyväksymään Staunerin mietinnön muuttamattomana.

Toiseksi, haluan käsitellä Kuhnen mietintöä. Ei saa sanoa väärää oikeaksi! Se on johtoajatukseni. Haluan tehdä täällä selväksi, että Kuhnen mietinnössä ei tehdä sitä. Kuhne on tehnyt loistavaa työtä. Hänen mietintönsä on pistävä syytös sitä vastaan, mikä toimielimissämme on vialla. Morgan sanoi meille juuri, että meidän ei pidä jahdata aaveita. Arvoisa Morgan, emmehän me tee niin. Se, mistä syytämme, on mustana valkoisella varainhoidon valvojamme O'Hannrachainin rohkeassa kertomuksessa. Syytökset ovat murskaavia: puutteita kalustossa ja paljon varkauksia. Jouduin ennen tänne tuloani itse sellaisen uhriksi, kun tietokoneeni ja kirjoittimeni varastettiin.

Sitten toiseksi, on liikaa rajoitettuja ja luottamuksellisia tilaussopimuksia. Tällaisten luottamuksellisten tilaussopimusten pitäisi olla poikkeuksia, mutta mitä me näemme? Vuonna 1998 tilaussopimuksista oli luottamuksellisia 50 prosenttia. Ne eivät ole enää poikkeus.

Sitten kolmanneksi, rakennuspolitiikasta, joka on ikään kuin leikkelepolitiikkaa. Tässä politiikassa tehdään päätöksiä askel askeleelta ja siinä käsitellään valmiiksi päätettyjä asioita. Arvoisat kollegat, tarvitsemme pitkän aikavälin rakennuspolitiikkaa, jotta politiikkaa toteutettaisiin oikein ja jotta myös tarpeettomia menoja vältettäisiin. Tästä on esimerkkinä maanalaisen tunnelin rakentaminen täällä Strasbourgissa IPE-I-rakennuksessa sijaitsevan painon ja tämän rakennuksen välille. Tunnelin on tarkoitus yhdistää paino jakeluosastoomme. Se maksaa 27,4 miljoonaa Ranskan frangia. Se on järjetöntä! Kuhne on lehdissä ja myös tänään täällä hyökännyt vihreitä ja regionalisteja edustavan ryhmäni kantaa vastaan. Hän syyttää meitä puoluepoliittisesta pelistä. Arvoisa Kuhne, me emme pelaa täällä puoluepoliittista peliä vaan seuraamme johdonmukaista kantaa. Onko se poliittista peliä, että vaadimme puuttumaan oman hallintomme asioihin samalla tavalla kuin komission asioihin? Siksi olemme esittäneet tarkistusta, jossa suositellaan parlamentin talousarviosta myönnettävän vastuuvapauden lykkäämistä ja esitetään pääsihteerille kysymysluettelo, johon täytyy vastata toukokuun 15. päivään mennessä. Arvoisat kollegat, voin todeta ilokseni, että Deprez otti juuri saman kannan. Voin todeta ilokseni, että PPE-ryhmä on esittänyt Ellesin nimissä samantapaista tarkistusta. Toivon siis hieman enemmän kannatusta tarkistuksellemme. Se torjuttiin suurella enemmistöllä talousarvion valvontavaliokunnassa. Uskon nyt, että saamme enemmistön täysistunnossa.

2-050

Caulery (UEN). - (FR) Arvoisa puhemies, hyvät kollegat, jäsen Staunerin mietintö, josta tänään keskustelemme, on tärkeä monestakin syystä. Mietintö on itse asiassa hyvin tärkeä jäsenvaltioiden kansalaisille, koska siinä käsitellään Euroopan unionin taloutta ja koska Euroopan kansalaisilla on oikeus vaatia selvitystä siitä, mitä heidän roposilleen tapahtuu.

Tämä mietintö on tärkeä myös sen takia, että siinä käsitellään vakavia väärinkäytöksiä, jotka liittyvät Euroopan komission toteuttamaan talousarvioon, sellaisia väärinkäytöksiä, jotka kohdistuvat merkittäviin rahamääriin.

Ryhmämme kannattaa erityisesti kaikkea sitä, mihin voidaan ryhtyä petosten torjumiseksi, ja yhtyy näin ollen esittelijän mielipiteeseen siitä, että on ehdottoman tärkeää parantaa Euroopan komission hallinnon suorituskykyä ja tehokkuutta.

Olemme erittäin huolissamme sekä MED- ja ECHO-ohjelmien yhteydessä tapahtuneista väärinkäytöksistä että eräistä Flécharдин tapaukseen liittyvistä asioista. Unioni kansakuntien Euroopan puolesta -ryhmä on vakuuttunut siitä, että tällaiset käytännöt voivat vain antaa vakavan kolauksen koko unionin uskottavuudelle ja näin ollen myös sen imagolle.

Hyvät kollegat, on hyvä muistuttaa myös siitä, että me olemme joutuneet toteamaan puutteita komission kanssa käytävässä vuoropuhelumenettelystä, sillä komissio ei näytä halunneen tai voineen vastata sen toimintaa valvovan parlamentin jäsenten esittämiin toiveisiin ja kysymyksiin.

Koska on useita keskeneräisiä kiistakysymyksiä, jotka koskevat väärinkäytöksiä tai kyseessä olevia talousarviosta otettavia summia, on ryhmämme sitä mieltä, että varainhoitovuotta 1998 koskeva vastuuvapaus toistaiseksi evätään. Voimme vain pyytää Euroopan komissiota toimittamaan määräaikoihin mennessä kaikki talousarvion valvontavaliokunnan pyytämät tiedot niistä toimista, jotka se on saattanut päätökseen ja joiden myötä vastuuvapauden myöntämisen esteenä olevat tekijät voidaan poistaa.

Jos Euroopan komissiolle myönnettäisiin vastuuvapaus pyytämättä siltä lisäselvityksiä, se olisi selvä osoitus parlamentin heikkoudesta. Parlamentti menettäisi kasvonsa ja joutuisi huonoon valoon jäsenvaltioiden kansalaisten silmissä: sitä me emme halua.

Euroopan komission tekemän ehdotuksen vuoksi unioni kansakuntien Euroopan puolesta -ryhmä voisi varmaan helposti hyväksyä päätöksen vastuuvapauden epäämisestä. Sopimuksissa vahvistetaan selvästi, että talousarvion valvonta kuuluu parlamentin yksinomaiseen toimivaltaan.

2-051

Van Dam (EDD). – (NL) Arvoisa puhemies, vuoden 1998 vastuuvapauden myöntämismenettely osoittaa jälleen selvästi, että Euroopan unionin huono imago ei ole täysin tuulesta temmattu asia vaan perustuu tosiasioihin. Tilintarkastustuomioistuin ilmoitti vuoden 1998 vuosikertomuksessaan korkeasta virheprosentista, jota on mahdotonta hyväksyä, ja piti välttämättömänä antaa kielteisen tarkastuslausuman. Niin kauan kuin komissio ei sitoudu alentamaan virheprosenttia merkittävästi ensi vuoden alusta lähtien, emme voi myöntää komissiolle vastuuvapautta. Staunerin mietintö ansaitsee tältä osin kaiken tuen.

Parlamenttina asetamme suuria vaatimuksia komissiolle, mutta asetammeko sellaisia vaatimuksia myös itsellemme? Vaadimme oikeutetusti komissiolta, että talousarvion perustana ovat tarkat arviot, mutta kuinka tarkat ovat arviot parlamentin omasta talousarviosta? Vuodesta toiseen monissa EP:n budjettikohdissa on valtavia ylijäämiä, jotka sitten käytetään kollektiivisina siirtoina rakennusten ostamiseen. Minulle jää sellainen vaikutelma, että hallintomenoja korotetaan tietoisesti avokätisesti, jotta rakennuksiin olisi varalla ylimääräistä rahaa. Tällaisista hämäristä tempuista täytyy tulla heti loppu.

Myös avointen tarjouskilpailujen osalta parlamentin täytyy mennä itseensä. On mahdotonta hyväksyä, että luottamuksellisesti tehtyjen sopimusten määrä on vuonna 1998 noussut puoleen kaikista sopimuksista. Mistä tämä valtava kasvu johtuu? Pääsihteeri mainitsee muutamia menettelyyn liittyviä syitä, mutta onko siinä kaikki? Tämän valtavan kasvun selittäminen on ehdottoman välttämätöntä.

Esittelijä Kuhne puuttuu myös ongelmiin Spinelli-rakennuksen rahoituksessa. Tämä on jo ties kuinka mones tapaus uusien rakennusten osalta. Eikö olisi vähitellen aika suorittaa riippumaton tutkimus rakennushankkeiden päätöksenteosta?

Emme saa enää kaunistella juuri mainitsemiani asioita. Meidän täytyy käyttää parlamentaarista painostusta tarvittavien uudistusten toteuttamiseksi. Siksi kannatamme tarkistuksia, joissa vaaditaan vastuuvapauden lykkäämistä, kunnes pääsihteeri on esittänyt konkreettisia suunnitelmia.

2-052

Pomés Ruiz (PPE-DE). - (ES) Arvoisa puhemies, tervehdin kahta talousarviosta eniten vastuussa olevaa komission jäsentä, ja olen varma siitä, että puheenjohtaja Prodi on läsnä kahden kuukauden päästä käytävässä keskustelussa.

Aloitän kaikkein tärkeimmästä vastuuvapaudesta, nimittäin vastuuvapauden myöntämisestä komissiolle – poliittisesti tärkeimmästä ja määrällisesti merkittävimmästä. Olemme tietoisia siitä, että komission vastuu menoista on rajallinen ja että vastuu menoista kuuluu suurelta osin jäsenvaltioille. On pyrittävä ensiksikin siihen, että jäsenvaltiot voisivat pitää teitä esimerkkinään, ja että ymmärtäisitte sen takia, että vaadimme teiltä, jos suinkin mahdollista, enemmän; ja jonakin päivänä on alettava puhua erittäin vakavasti niistä tapauksista, joita tulee ilmi jatkuvasti, eikä suinkaan komissiossa vaan neuvostossa.

Haluaisin myös, että kollegamme Staunerin mietintöä tarkasteltaisiin mahdollisimman myönteisestä näkökulmasta. Kaikki ryhmät ovat päässeet sopimukseen siitä, että esitämme 17 kysymystä tietyistä tapauksista. Ne eivät ole ainoat tapaukset. Olisimme voineet mainita muita Tacis- tai Phare-ohjelmista johtuvia ongelmia. Haluamme edellisen komission kriisin jälkeen, jota olette alkaneet selvittää – luotamme nimittäin aikeisiinne ja haluamme voimakkaan ja riippumattoman komission, ja sen vuoksi annamme teille aikaa – että antaisitte meille myönteisen vastauksen joihinkin hyvin konkreettisiin tapauksiin. Vakuutan teille, että voitte vastata myönteisesti kaikkiin esitlemiimme tapauksiin. Näin ollen voisimme viimeistään kesällä järjestää istunnon, jossa myönnämme vastuuvapauden. Emme ole ainoastaan yhtä kiinnostuneita myöntämään vastuuvapautta kuin te vaan vielä kiinnostuneempia. Haluaisin teidän tarkastelevan tältä kannalta Gabriele Staunerin mietintöä, josta ryhmät ovat suurelta osin yksimielisiä.

Tämä on poliittinen keskustelu, ja teidän on ymmärrettävä, että meidän on tehtävä jotakin. Paperit eivät voi kadota. Teidän on tehtävä jotakin, vaikka toivonkin, että pääsemme pian sopimukseen siitä, miten meidän on käsiteltävä luottamukselliseksi kutsumianne papereita. Olen komission vuoden 1999 talousarvion esittelijä ja haluaisin, että voisin työtä tehdessäni olla selvillä siitä, mihin papereihin pääsemme käsiksi ja mihin emme ja mistä syystä.

Kerron teille vielä yhden asian. Emme saa keskittyä liiaksi yksinomaan kirjanpitoa koskevaan keskusteluun. Kuten näette tästä talousarviosta, tämä on poliittinen keskustelu, jossa ei tarkastella pelkästään sitä, mitä vuoden 1998 talousarviolla on

saatu aikaan. Tämä on yleisluonteinen keskustelu. On myös saatava aikaan puitesopimus siitä, miten voimme ottaa mukaan tähän keskusteluun – jonka merkitys kasvaa koko ajan – paitsi kirjanpitoa koskevat asiat myös menoihin tai varainhoitoon liittyviä aiheita muilta vuosilta.

Tiedättekini jo, etten tiedä, miten paljon rahaa menetetään petosten tai kavallusten takia. Teillä on edessänne suuri haaste, koska paljon suurempi rahamäärä menetetään välinpitämättömyyden takia, tuon viruksen takia, joka on levinnyt komission koko hallintoon ja joka teidän täytyy nujertaa. Välinpitämättömyyden takia menetetään paljon enemmän rahaa kuin kavallusten takia. Tämä määrällinen tieto on pidettävä yhä paremmin mielessä tässä keskustelussa.

Viittaan lopuksi Euroopan parlamentin talousarvioon, ja haluaisin vastata niille, jotka sanovat, että koska olemme ankaria tai vaativia teitä kohtaan, meidän täytyy ilman muuta olla sitä myös itseämme kohtaan. Ilman muuta. Emme kuitenkaan saa verrata toisiinsa kahta eri asiaa. Varainhoidon valvoja ei esimerkiksi ole havainnut yhtään säännönmukaisuutta parlamentin talousarviossa. Näin ollen meidän on oltava varovaisia ja oikeudenmukaisia ja kohdeltava jokaista ansionsa mukaan. Meidän on vaadittava parlamentilta samaa kuin muilta, mutta tämä on talomme ja meillä on enemmän tietoja, joten meillä voi olla erilainen peruste ehdottaessamme, kuten Kuhnen mietinnössä ehdotetaan, vastuuvapauden ehdollista myöntämistä eikä sen lykkäämistä.

Päätän sanomalla, että voitte vastata niihin 17 kysymykseen, jotka olemme esittäneet teille. Toivomme teidän tekevän niin ja käsittääksenne tuemme teitä siinä, että te, jotka olette juuri tulleet tähän komissioon, valvoisitte toden teolla omaa taloanne, "ottaisitte härkää sarvista" – niin kuin meillä Espanjassa sanotaan – ja voisimme ennen kesää myöntää vastuuvapauden parlamentin ryhmien enemmistön tuella.

2-053

Blak (PSE). – (DA) Arvoisa puhemies, uusi komissio ei ole vastuussa vanhoista asioista, mutta sen halua selvittää asioita voidaan arvostella. Komissiolla ole toistaiseksi ollut suurta tahtoa selvittää asioita. Komissio on sulkenut ovet, ja tarvittavien tietojen saaminen on ollut mahdotonta. Komissio väittää, että nämä asiat eivät kuulu vastuuvapauden 1998 piiriin. Se ei pidä paikkaansa. Kaikki asiat ovat ilmenneet vuoden 1998 aikana, ja sen vuoksi ne on tietenkin käsiteltävä vastuuvapauden 1998 yhteydessä. Komissio on kaiken kaikkiaan tehnyt useita temppejuja välttyäkseen vastaamasta kysymyksiimme, eikä sitä voi hyväksyä. Perustamisopimuksen teksti on hyvin selkeä: Parlamentilla on 276 artiklan mukaan oikeus saada kaikki tarvittava tieto, joka liittyy vastuuvapausmenettelyyn. Haluaisin antaa esimerkin. Yleisen käytännön mukaisesti lähetin ECHOsta vastaavana alakohtaisena esittelijänä komissiolle ECHOa koskevan kysymyslomakkeen. Se lähetettiin komissiolle marraskuussa. Vasta maaliskuussa sain vastauksen, jossa muuten todettiin, että voin painua matkoihini. Samaan aikaan parlamentin puhemies Fontaine sai komission puheenjohtaja Prodilta kirjeen, jossa sanottiin, että komissio ei enää jaksa vastata talousarvion valvontavaliokunnan esittämiin tyhmiin kysymyksiin. Anteeksi vain, mutta joko hän on saanut auringonpistoksen tai sitten hänellä on uskomattoman huonoja avustajia. Komissiolla on velvollisuus vastata kysymyksiimme, pitivät he niiden sisällöstä tai eivät. Olen sitä mieltä, että meidän on lykättävä vastuuvapauden myöntämistä kunnes he ovat ymmärtäneet sen. Toivon, että komissio ottaa vaatimuksemme vakavasti. Jos se ei tee niin, meidän on oltava valmiit lähettämään komission jäsenet hyvin pitkälle kesälomalle toukokuussa.

Haluaisin selvittää, mistä ECHOa käsittelevässä asiassa on kyse. Ensiksikin haluaisin korostaa, että kyse ei ole tiettyihin henkilöihin kohdistuvasta ajorajasta, mutta meidän on selvitettävä asiat kunnolla. Minkälaisen viestin nykyiset ja tulevat komission johtajat saavat, jos vastuussa olevat eivät joudu syytteeseen? ECHOa koskeva skandaali ei ole vielä johtanut minkäänlaisiin seurauksiin. Asiaa hoitaa parhaillaan Luxemburgin tuomioistuim, joka myöntää, että asiassa ei todennäköisesti tapahdu mitään edistystä ja että se aikoo lähettää asian eteenpäin Belgian viranomaisille parin vuoden kuluttua. Ongelma on se, että ECHOa koskevassa jutussa kyse ei ole omaisuusrikoksista. Kyse on karkeista laiminlyönneistä ja virkamiehestä, joka on tehnyt varainhoitoasetuksen kanssa ristiriidassa olevia päätöksiä. Päätös aikaisemman johtajan vapauttamisesta oli entisen komission tekemä, ja ratkaisu oli puhtaasti poliittinen. Komission on nyt ratkaistava ongelma 15. toukokuuta mennessä. Jos se ei esitä tyydyttäviä ratkaisuja, taistelen sen puolesta, että perustamme parlamentaarisen tutkintavaliokunnan, joka voi ratkaista asian. Mielestäni on myös hyvä ajatus tarkastella hieman lähemmin kehitysrahastoa koskevan vastuuvapauden myöntämistä. Osa vaatimuksista on edelleenkin ratkaisematta, mutta jos lykkäämme vastuuvapauden myöntämistä, komissiolle on samalla esitettävä selkeitä vaatimuksia. Komission valtuuskunnat ovat pettäneet. Meillä on useita esimerkkejä siitä, että ne olisivat voineet estää petokset, jos ne olisivat olleet hiukan tarkkaavaisempia. Lisäksi samppanjavaltuuskuntia on valitettavasti aivan liikaa. Sen vuoksi olenkin pyytänyt lupaa saada laatia valiokunta-aloitteisen kertomuksen, jotta voisimme saada nämä asiat selvitettyiksi. Arvoisa puhemies, lopuksi haluaisin sanoa, että komission on sitouduttava lähettämään petosjutut OLAFille. Olen saanut 11 kertomusta Pentagonityylisin ehdoin varustettuina, mutta OLAF ei edelleenkaan tiedä niistä mitään, ja sen vuoksi olen sitä mieltä, että on korkea aika selvittää asia, ja olen iloinen siitä, että komission jäsen Nielson on nyt osoittanut halukkuutta sen tekemiseksi. Odotan innokkaasti tuloksia.

2-054

Virrankoski (ELDR). - Arvoisa puhemies, vastuuvapauden myöntäminen EU:n eri toimielimille on laaja kokonaisuus. Merkittäväksi sen tekee se, että useissa tapauksissa vastuuvapautta esitetään nyt lykättäväksi. Komission osalta on kyseessä jo viides perättäinen vuosi, jolloin tilintarkastustuomioistuim ei ole antanut yksiselitteisen puoltavaa lausuntoa.

Koska jäsenvaltiot eli neuvosto on puoltanut vastuuvapautta, kyseessä on lähes rakenteellinen ristiriita. Ilmeisesti tilintarkastustuomioistuimen tulisi tarkemmin eritellä puutteet ja väärinkäytökset ja luottaa vähemmän matematiikkaan.

Vaikka sanon näin, tämä ei vähennä suinkaan komission vastuuta, joka on suuri. Vastuuvapausmietinnöt osoittavat, kuinka huutava tarve on hallinnon uudistamiseen. Komission jäsen Kinnockin uudistuspaketti on saatava viipymättä ajetuksi läpi. Pääpaino on jokaisen toimielimen sisäisen tarkastuksen uudistamisella. Hallinto ja tarkastus on nidottava yhteen siten, että henkilökohtainen vastuu säilyy ja kasvaa. Nykyinen järjestelmä, jossa maksujen suoritus vaatii useita allekirjoituksia, häivyttää persoonallisen vastuun. Vastuunkantajia ei löydy ollenkaan. Hallinnon laadun parantaminen on perusedellytys vastuuntuntoiselle ja tehokkaalle hallinnolle. Kontrollin lisääminen kuvaa vain sitä, että hallinnon organisoinnissa on epäonnistuttu.

Keskeiset rahalliset vaikeudet kohdistuvat talousarvion suurimpaan otsakkeeseen, maatalouteen. Tämä johtuu siitä, että maataloustuet perustuvat suureksi osaksi joko pinta-alaan tai kotieläinten lukumäärään ja ne maksaa jäsenvaltio. Tämä kehitys johtuu suureksi osaksi Maailman kauppajärjestön WTO:n sopimuksesta, jossa määritellään erilaiset maatalouden tukimuodot, niiden luokittelu ja toivottu kehityssuunta. Järjestelmä on johtanut jättiläismäiseen byrokraatiaan, valtavaan valvonnan kasvuun ja pitkällä aikavälillä sen voidaan olettaa johtavan myös tehottomuuteen ja maatalouden yrittäjäläluonteen häviämiseen. Samalla eurooppalaisista viljelijöistä on tullut maanosan tarkimmin valvottu väestönosa, ja siksi toivon tulevissa WTO:n neuvotteluissa maatalouden tukijärjestelmän selkeää selvittämistä.

Arvoisa puhemies, viime päivinä olemme lehdistä lukeneet, että Euroopan parlamentti on varkaiden paratiisi. Tämä on sekä noloa että rumaa. Meidän on toimittava siten, että EU:n omaisuutta kohdellaan samalla kunnioituksella kuin muutakin omaisuutta. Tässä yhteydessä on kysyttävä parlamentin hallinnon perään. EU:n tämän vuoden talousarviossa on 300 000 euron nimetty määräraha parlamentin hallinnosta tehtävää tutkimusta varten. Tämä tutkimus on budjetin mukaan ulkopuolisen asiantuntijan tehtävä. Missä tutkimus viipyy, miksi sitä ei ole aloitettu ja mitä sen hyväksi aiotaan tehdä?

2-055

Nogueira Román (Verts/ALE). - (PT) Arvoisa puhemies, koska viinin ja muiden tuotteiden tuotantoon on liittynyt suuria petoksia, olemme tietoisempia siitä, että EMOTR:n tukiosaston määrärahoja käytetään usein sellaisten suurtilojen tuotannon tukemiseen, joiden ainoa käytännön tavoite on saada tukia, vaikkei niillä olla kiinnostuneita tietämään edes sitä, onko niiden tuotteita varten olemassa riittäviä markkinoita. Tämä käy ilmi, kun pienet perhetilat, jotka ovat erikoistuneet esimerkiksi maidontuotantoon, jäävät ilman tukia ja saavat huomata toimeentulonsa vaarantuvan.

Siksi pidämme erittäin asianmukaisena komission ehdotusta tarkistaa asetusta N:o 723/97 ja myös siirtää petosten ja väärinkäytösten estämisestä annetun asetuksen oikeusperusta perustamissopimuksen 37 artiklasta 280 artiklaan, niin kuin esittelijä Casaca ehdottaa. Tällä tavoin maatalouden kuluihin suhtaudutaan samalla tavoin kuin mihin tahansa muihin unionin varoja käytäviin kuluihin, mikä voimistaisi parlamentin vaikutusvaltaa.

2-056

Langenhagen (PPE-DE). - (DE) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, vastasin kollegamme Gabriele Staunerin mietinnössä sisäisten poliitikkojen tutkimusalasta. Tiesin hyvin sen merkityksen. En voinut kuitenkaan ennakoita, että äänestykseen yleisestä talousarviosta liittynisi lähes samanlaista arkaluonteisuutta kuin vuoden 1996 vastuuvapauden epäämiseen. Kun viitataan tutkimusta käsitteleviin vastaaviin kohtiin, puhun myös niistä asioista, joita on toisinaan kutsuttu tarkoituksellisesti väheksyksen vanhoiksi tapauksiksi. Vanhat tapaukset eivät ole kuitenkaan samanlaisia kuin jätepaperi, vaan vanha rikkomus, joka komission on lopultakin otettava vastuultamme.

Tilintarkastustuomioistuin viittasi vuosikertomuksessaan vuodelta 1998 tutkimuksen useisiin puutteisiin. Se moittii sopimusten päiväämistä aikaisemmaksi sekä vääristä menoilmoituksista tai -tiedoista johtuvaa yleisesti liian suurta virheastetta maksujen tarkastuksessa, virheastetta, josta komissio ei ole kenties sataprosenttisesti vastuussa, mutta kuitenkin ainakin yhdeksänkymmentäprosenttisesti. Sen lisäksi sillä on mainittu vanhat rikkomukset, kuten vierailijan tutkijan B tapaus sekä hänen sopimuksensa syntyminen. Niihin kuuluu myös vuonna 1997 laadittu sisäinen tilintarkastuskertomus silloisen tutkimuksesta vastaavan komission jäsen Cressonin alalta. Tämä kertomus katosi pöytälaatikkoon vuodenvaihteeseen 1999 - 2000 asti. Samanaikaisesti tapahtui niin sanottu eurooppalainen ydinmateriaalitapaus. Kuka ihmettelee vielä, että tässä havaitaan yhteys varainhoidon valvojen pöytälaatikon ja vuoden 1999 lopussa ympäriinsä vaeltavan plutoniumin välille?

Voisimme tyytyä joihinkin niistä selityksistä, joita komissio esittää näistä tapauksista. Minulla on, ja sanon tämän mielelläni, luotettavien komission virkailijoiden kanssa käymieni monien keskustelujen jälkeen sellainen vaikutelma, että siellä ollaan aivan valmiita korjauksiin. Niin olemme mekin. Virheitä on kuitenkin tehty, ja tarkastus on jo tehty yhtä kohteliaasti kuin tekee tilintarkastaja, joka on tullut yritykseen tilejä tarkastamaan. Tarkastuksen on kuitenkin suorittanut tilintarkastustuomioistuin, elin, jolla ei ole minkäänlaista henkilökohtaista mielenkiintoa asiaan. Silloin ei kannata yrittää vähätellä virheitä. Kun esittelijä on nyt kaikesta huolimatta sitä mieltä, että näitä tapauksia ei ole ratkaistu riittävän hyvin, minä ja talousarvion valvontavaliokunta olemme, yhtä jäsentä lukuun ottamatta, täysin ja varauksettomasti samaa mieltä hänen kanssaan.

Minulla on kannuste komissiolle. Antakaa meille välittömästi riittävästi vastauksia, jotka kestävät julkisuuden. Silloin jokainen saa todellisen kuvan asioista. Kysymykset voivat tehdä kipeää. Teimme niitä, koska epäluottamus ja kritiikki ovat levinneet laajalle vuoden 1996 vastuuvapauden epämisestä lähtien. Ratkaisevia ovat kuitenkin tulokset, jotka esitellään 15. toukokuuta.

2-057

Ferreira (PSE). - (FR) Arvoisa puhemies, arvoisat komission jäsenet, hyvät kollegat, vastuuvapauden myöntämismenettely on monimutkainen prosessi. Meidän täytyy arvioida talousarviota kaksi vuotta sen jälkeen, kun komissio on sen toteuttanut, ja meidän on otettava tässä tehtävässä huomioon samanaikaisesti sekä valmisteilla oleva talousarvio, tarpeelliset talousarvion toteuttamista koskevat parannukset että Euroopan unionin poliittisten tavoitteiden konkretisoituminen.

Tämän monimutkaisuuden lisäksi olemme nykyisin erikoisessa tilanteessa, joka on vallinnut jo lähes vuoden ja joka johtuu siitä, että Euroopan unioni on joutunut hieman huonoon valoon Santerin johtaman komission erottua viime vuonna; meillä on uusi komissio, jonka jäsenistä suurin osa ei kuulunut siihen komissioon, joka joutui eroamaan; uusi parlamentti, jonka jäsenistä monet ovat ensi kertaa vastatusten tämän vastuuvapauden myöntämismenettelyn kanssa; on tehty uudistuksia tai uudistusehdotuksia, jotka liittyvät suoraan Euroopan unionin talouteen. Niiden uudistusten osalta, jotka on jo toteutettu, viitataan rakennerahastoihin, ja niiden osalta, jotka ovat vielä toteuttamatta, viitataan varainhoitoasetukseen.

Tämä on se tilanne, jossa Staunerin mietintö annettiin meille käsiteltäväksi, mietintö, jossa valitettavasti arvioidaan vain hyvin vähän sitä, missä määrin komissio toteutti varainhoitovuoden 1998 talousarviota niiden poliittisten tavoitteiden mukaisesti, jotka Euroopan unioni oli itselleen asettanut. Jos se on käsittämätöntä ja sietämätöntä, että julkisia varoja voidaan käyttää väärinkäyttöihin ja petoksiin, ja jos meidän on samalla purettava ne mekanismit, jotka ovat mahdollistaneet nämä kavallukset, ja paljastettava, kuka ne on tehnyt, voimme aivan yhtä hyvin kyseenalaistaa ne menetelmät, joita on käytetty tämän mietinnön laatimiseen.

Tätä mietintöä ei voitu hyväksyä sen alkuperäisessä muodossaan, sillä sen perusteella ei voitu tehdä johtopäätöksiä siitä, oliko komissio toteuttanut vuoden 1998 talousarviota moitteettomasti vai ei. Pääsimme kyllä yksimielisyyteen, mutta emme kuitenkaan ole tyytyväisiä perusteluihin. Itse asiassa niistä ei käy ilmi mietinnön uusi suuntaus, vaan siinä jähmetetään toimielinten väliset suhteet epäluottamuslauseen muodossa, kun taas me ja kansalaiset toivomme hedelmällisen yhteistyön kehittymistä, jotta jäsenvaltioidemme välistä yhteenkuuluvuutta voitaisiin vahvistaa. Myöskään muiden talousarvion erityisalueita koskevien mietintöjen sisältö ja perustelut eivät riittäneet perusteeksi vastuuvapauden myöntämisen lykkäämiseen.

Esimerkkinä viitataan Khanbhain mietintöön, jossa tuotiin esille joitakin EHTYn tileihin liittyviä ongelmia, vaikka CECAn voimassaolon päättymistä vuonna 2002 silmällä pitäen komissio ja korkea viranomainen yrittävätkin parhaillaan ratkaista esimerkiksi vakavaraisuussuhteeseen ja kiinteistöjä koskeviin siirtoihin liittyviä ongelmia. Tässä erityistilanteessa nykyinen vastuuvapauden myöntämismenettely on mielestäni riskialtis. Eikö parlamentin jäsenten tehtävät talousarvion valvontavaliokunnassa pitäisi määritellä tarkemmin?

Lopuksi haluaisin ottaa esille komission sisäisen uudistuksen. Siinä asetetaan tavoitteiksi muiden muassa varainhoidon valvonnan parantaminen erilaisin keinoin, jotka liittyvät esimerkiksi: rakenteiden uudistamiseen, luvan myöntävän viranomaisen taloudelliseen vastuuseen ja kunkin pääosaston varainhoidon valvojiin. Meidän on huolehdittava siitä, että tämän uudistuksen avulla voidaan saavuttaa asetettu tavoite ja että se johtaa pääosastojen eri taloudellisten toimijoiden todelliseen vastuuseen. Myös se on tärkeää, että väärinkäytösten ja petosten vähentämisen ohella uudistuksessa voitaisiin painottaa myös politiikkojemme toteuttamista jäsenvaltioissa, joiden ongelmina ovat muiden muassa maksujen määräajat ja tiettyjen maksumäärärahojen riittämättömyys.

2-058

PUHETTA RYHTYI JOHTAMAAN
varapuhemies **FRIEDRICH**

2-059

McCartin (PPE-DE). - (EN) Arvoisa puhemies, tämä on hyödyllinen ja erittäin tarpeellinen menettely. Minusta on ongelmallista, että ihmisillä on luonnollinen taipumus keskittyä liikaa siihen 4 prosenttiin talousarviosta, joka on voitu tuhata, tai siihen 2 prosenttiin, joka mahdollisesti tuhlatiin, kuin siihen 98 prosenttiin talousarviosta, joka käytettiin asianmukaisesti. On välttämätöntä huomata, että 98 prosenttia käytettiin asianmukaisesti. On myös tärkeää pyrkiä korjaamaan tilannetta siellä, missä on korjaamisen varaa, mutta emme saa tuolloin liioitella asiaa niin, että Euroopan kansalaiset saavat sellaisen kuvan, että Euroopan unioni on holtiton, että se on täynnä lahjontaa ja että sille ei voi uskoa veronmaksajien rahoja.

Petoksia esiintyy jokaisella hallinnon tasolla, josta minulla on kokemusta – paikallisella, kansallisella, unionin ja alueellisella tasolla. Sitä esiintyy aina, mutta paikalliset ja kansalliset elimet voivat kenties sietää arvostelua paremmin kuin Euroopan unioni, joka on instituutiona nuorempi ja vähemmän hyväksytty. On tärkeää korjata asiat ja lisätä ihmisten luottamusta, mutta heidän luottamuksensa ei lisääny siitä, että liioittemme väärinkäytösten ja kadonneen rahan määrää.

Kiitan esittelijä Stauneria hänen mietinnöstään. Jotkut ovat arvostelleet sitä hieman liian ankaraksi. Jäsen Stauner on uusi jäsen talousarvion valvontavaliokunnassa, mutta hänen mietintönsä todellakin kuvastaa sen ilmapiiriä ja siellä käytyä keskustelua. En toki ole samaa mieltä kaikesta, mitä siinä sanotaan, mutta joka tapauksessa enemmistö hyväksyi sen. En hyväksyisi aivan täysin perusteluja. Ne ovat esittelijä Staunerin oma selitys, mutta parlamentin on päätettävä päätöslauselmaesityksestä.

Toinen seikka, jonka haluaisin sanoa, on se, että kun pyrimme tekemään kaikista vastuuvollisia, olivatpa he sitten komission virkamiehiä tai jäseniä, meidän pitäisi, kuten jäsen Deprez sanoi, välttää tällainen toimielinten välinen ajojahti. Meidän pitäisi erityisesti välttää jonkin toimielimen ja yksittäisten komission jäsenten väliset ajojahdit. Meidän pitäisi nähdä, että komissio on kollegio, ja vaikka yksittäisten komission jäsenten onkin oltava vastuuvollisia, meidän on joka tapauksessa oltava puolueettomia ja varottava, ettei eurooppalainen puoluepolitiikka tai kansainvälinen politiikka vääristä mielipiteitämme.

Haluun lopuksi sanoa, että meillä ei ole pelkästään velvollisuutta varmistaa, että tileistä huolehditaan ja rahat tilitetään entistä paremmin. Meillä on lisäksi velvollisuus varmistaa, että kun laadimme asetuksia, ne voidaan myös panna täytäntöön. Olen vuosien saatossa nähnyt, miten kaikki nämä ongelmalliset asetukset on laadittu, ja olen saanut parlamentissa sen käsityksen, että halusimme vedota kansalaisten tunteisiin. Emme ikinä pyrkineet varmistamaan, että asetuksemme voitaisiin panna täytäntöön.

2-060

Van Hulten (PSE). – (NL) Arvoisa puhemies, viime vuonna parlamentin kieltäytyminen myöntämästä vastuuvapautta vuoden 1996 talousarviosta oli Santerin komission kaatumisenalku. Parlamentti käytti silloin toimivaltaansa järkevästi poikkeuksellisessa tilanteessa. Sitten virkaan astui komissio, joka esitti kunnianhimoisen uudistusohjelman. Vuosi sitten oli vielä puhe siitä, että komissio jarruttaa parlamentin toimintaa, mutta nyt on kehitymässä hyvä yhteistyösuhde.

Parlamentin tulee tietenkin seurata edelleen komission toimia kriittisesti. Vastuuvapausmenettelyn käyttäminen aseena puoluepoliittisessa taistelussa ei kuitenkaan ole soveliaista ja johtaa lisäksi ajan myötä parlamentin vaikutusvallan murenemiseen. Staunerin päätöslauselmaluonnos alkuperäisessä muodossaan oli tässä mielessä tasapainoton ja liian yksinkertaistettu, ja sen tavoitteena vaikutti olevan ainoastaan uuden komission vahingoittaminen. Hänen päätöslauselmaluonnokseensa sisältyi komissiota vastaan vakavia syytöksiä, jotka eivät lisäksi mitenkään liittyneet varainhoitovuoteen 1998. Päätöslauselmaluonnosta on nyt muutettu perusteellisesti, ja siinä ehdotetaan vastuuvapauspäätöksen lykkäämistä. Komissiolle annetaan mahdollisuus antaa ennen toukokuun 15. päivää vastaus muutamaan parlamentin kiireelliseen kysymykseen ja pyyntöön.

Haluaisin selvittää erästä kohtaa. Viime vuonna on tullut selväksi, että komission kurinpitomenettely ei toimi hyvin. Monissa tapauksissa ei ryhdytä lainkaan toimiin tai toimet eivät johda tuloksiin. Menettelyä tulee muuttaa perusteellisesti. Komissio on tehnyt tästä asiasta ehdotuksia valkoisessa kirjassaan. Näissä ehdotuksissa ei kuitenkaan mennä riittävän pitkälle. Riippumaton asiantuntijakomitea on suositellut, että menettelyyn otettaisiin mukaan riippumaton ulkopuolinen ensisijaisesti kurinpitolautakunnan puheenjohtajaksi. Parlamentti tuki tätä ehdotusta tammikuussa ja tukee sitä jälleen tällä päätöslauselmaluonnoksella. Pyydän komissiota tarkistamaan kantaansa.

Viime viikkojen aikana tiedotusvälineet ovat uutisoineet perusteellisesti Euroopan parlamentin omasta varainhoidosta. Kollega Kuhne on laatinut mietinnön tästä aiheesta, mistä sydämelliset kiitokset hänelle. Kuhne ei ole muuttanut tasapainoista lähestymistapaansa lehdistön välillä tiukkojenkin kannanottojen paineessa. Kuhnen mietinnössä ehdotetaan vastuuvapauden myöntämistä parlamentille, mutta siinä asetetaan kuitenkin joitakin selkeitä vaatimuksia. Parlamentin hallinnolta vaaditaan oikeutetusti, että tästä lähtien suurimmasta osasta sopimuksia järjestetään avoin tarjouskilpailu.

Lisäksi parlamentin tulee ilmoittaa, milloin komissiossa aloitettu uudistusprosessi saa vastakaikua parlamentissa. Yksi tärkeimmistä ehdotuksista on se, että tilintarkastus ja varainhoidon valvonta täytyy erottaa toisistaan. Komissio on jo ilmoittanut, että se tekee tästä asiasta ehdotuksia vielä ennen kesää. Mielestäni tällainen ero täytyy saada aikaan myös parlamentin sisällä. Täytyy perustaa mahdollisimman pikaisesti riippumaton parlamentaarinen tilintarkastusyksikkö, joka saa tehtäväkseen valvoa parlamentin julkisten varojen käytön asianmukaisuutta. Tämän yksikön tulee vuosittain ja tarvittaessa useamminkin antaa suosituksia parlamentin hallinnon toimintatavasta. Vasta sitten kun parlamentin omat rahoitusasiat ovat kunnossa, parlamentti voi olla uskottava, kun on kysymys komission ja jäsenvaltioiden arvioinnista ja joskus arvostelusta.

2-061

Bourlanges (PPE-DE). - (FR) Arvoisa puhemies, minulla ei ole tapana – komissiossa tämä tiedetään hyvin – olla komissiolle helppo, nöyrä tai myöntäväinen keskustelukumppani. Tänään tunnen siis oloni oikein mukavaksi, kun voin ilmaista huolestuneisuuteni vastuuvapauden myöntämismenettelystä ja sen toteuttamistavasta.

Syynä tähän ei ole se kompromissi, joka syntyi poliittisten ryhmien ja esittelijän välisten neuvottelujen tuloksena. Esittelijän mietintöluonnokseen verrattuna tähän kompromissiin sisältyy kolme huomattavaa parannusta. Ensinnäkin siinä

on luovuttu alkuperäistä mietintöluonnosta leimanneesta kiihkeästä ja aggressiivisesta sävystä, joka – minun mielestäni – sopii Kenneth Starrin tyyliin, mutta joka ei mielestäni sovi tälle parlamentille, vaan paremminkin sensaatiolehdistöjen sivuille, ja joka ei joka tapauksessa saisi olla luonteenomaista parlamentin kaltaisen vastuullisen toimielimen ja komission väliselle kanssakäymiselle, komission, jolle olemme antaneet luottamuslauseemme vain muutama kuukausi sitten. Tässä mielessä luonnos on nyt parempi.

Toiseksi tässä mietinnössä ei enää syytellä perusteettomasti virkamiehiä, jotka ovat ehkä tehneet vähemmän tarkoituksenmukaisia päätöksiä, mutta jotka eivät kuitenkaan missään nimessä ansaitse tulla tuomituiksi julkisesti tai saada halpamaisuuden leimaa otsaansa tuomioistuimen ulkopuolisen menettelyn tuloksena.

Kolmanneksi tässä mietinnössä esitetään komissiolle kysymyksiä, joihin tämä voi vastata kohtuullisten määräaikojen kuluessa, ja tämä taas mahdollistaa vastuuvapauden myöntämisen perustamissopimuksessa vaadittavien määräaikojen kuluessa. Nämä olivat siis mietinnön kolme parannusta.

Sen sijaan huolestuneisuuteni johtuu kolmesta asiasta, joiden osalta on jouduttu hakoteille. Ensimmäinen näistä on se, että olemme nyt unohtaneet, mitä vastuuvapauden myöntämisprosessi tarkoittaa. Meidän on palautettava mieliimme, että vastuuvapaus tarkoittaa vain ja ainoastaan sitä, että varainhoitovuoden kirjanpito ja menojen asianmukaisuus hyväksytään, eikä sitä, että kaivetaan yhä uudelleen ylös ne ruumiit, jotka ovat mädänneet toimielinten kaapeissa jo vuosien ajan. On järjenvastaista ja jopa epänormaalia, että tässä mietinnössä käsitellään niin vähän varainhoitovuotta 1998.

Toinen asia on se, että perusteluosa laiminlyödään eli se erotetaan mietinnön sisällöstä. Toisaalta meillä on tasapainoinen ja objektiivinen mietintö, joka on kieltämättä vaativa, mutta kuitenkin oikeutetulla tavalla vaativa, ja toisaalta perusteluosa, joka tosin sitoo vain esittelijää, mutta joka on kyllä lehdistölle varsinainen onnenpotku. Toimittajat tuskin kuitenkaan tietävät, että vain päätöslauselma sitoo parlamenttia, kun taas perusteluosa sitoo vain esittelijää. Mielestämme tästä on siis syytä olla huolissaan.

Kolmas ja viimeinen asia on se, että parlamentti käsittelee omia ongelmiaan eri tavalla kuin muiden ongelmia. Tehokkuus ei ole tarpeen mukaan muuttuva vaatimus, ja otamme suuren poliittisen riskin, jos olemme lempeämpiä itseämme kuin muita kohtaan.

Arvoisa puhemies, kiitän siitä, että saan esittää lopputoteamuksen, ja palauttaisin vain mieliin erään mietelauseen: "Sarjamurhaajat jäävät aina kiinni silloin, kun he alkavat tehdä murhia nopeammassa tahdissa." Siitä on kulunut vuosi, kun kaadoimme komission nurin; parlamentin on jo aika hillitä murhanhimonansa.

(Suosionosoituksia)

2-062

Puhemies. - Jäsen Bourlanges, puhuitte hieman liian pitkään, mutta olette niin innokas taistelija, ettei teitä todellakaan voi pysäyttää!

(Naurua)

2-063

McAvan (PSE). - *(EN)* Arvoisa puhemies, keskityn vain yhteen asiaan: tiedonsaantiin. Monet kollegani ovat ottaneet tämän kysymyksen esille tänä aamuna. Tiedonsaantia täytyy parantaa, jotta voisimme edistyä. Haluamme valiokunnassani, teollisuus-, ulkomaankauppa-, tutkimus- ja energiavalioikunnassa, suhtautua hyvin vakavasti vastuuseemme Euroopan parlamentin jäsenenä. Olemme pyytäneet parlamentin jäseniä tarkkailemaan vapaaehtoisesti budjettikohtia. Nämä parlamentin jäsenet yrittävät nyt ottaa yhteyttä komission yksiköihin puhuakseen näistä budjettikohdista vastaavien virkamiesten kanssa. Meillä on ongelmia ja meillä on ongelmia saada selville oikeaa henkilöä; ne ihmiset, joiden kanssa olemme puhuneet, eivät sano selvästi, mikä heidän tehtävänsä on ja mitä tietoja heidän pitäisi antaa meille. Jotkin yksiköt ovat hyvin yhteistyökykyisiä; jotkin järjestävät tiedotustilaisuuksia parlamentin jäsenille – mutta jotkin taas eivät.

Tarvitsemme komissiolta uuden järjestelmän. Tarvitsemme parlamentin valiokuntien ja menoista vastaavien valiokuntien tiedottamista koskevan entistä paremman mekanismin niin, että tiedämme, mitä tietoja komissio aikoo antaa meille. Sen voisi aloittaa luettelosta, jossa sanotaan, kuka on vastuussa mistäkin asiasta minkäkin valiokunnan missäkin budjettikohdassa. Vain tällöin pystymme tekemään, mitä meidän oletetaan tekevän, ja palauttamaan kansalaisten luottamuksen, josta komission jäsen Schreyer puhui tänä aamuna. Meidän pitää tietää, että rahat käytetään asianmukaisesti. Jos meillä on tällainen luottamus, voimme välittää viestin edelleen Euroopan kansalaisille.

Kollegani Morgan puhui aiemmin siitä, että koko tätä vastuuvapauden myöntämismenettelyä on uudistettava. Se on totta. Vastuuvapauden myöntämistä pidettiin liian kauan byrokraattisena ja jokseenkin tarpeettomana asiana – asiana, joka on saatava nopeasti pois päiväjärjestyksestä. Meidän täytyy nyt muuttaa ja uudistaa sitä, ja toivon, että valiokuntien tiedottamista koskevat asianmukaiset mekanismit ovat osa tuota uudistusta.

2-064

Pronk (PPE-DE). – (NL) Arvoisa puhemies, puhun täällä ennen kaikkea työllisyys- ja sosiaalivaliokunnan lausunnon valmistelijana. Haluaisin aluksi kiittää sydämellisesti esittelijää hänen mietinnöstään. Olen myös hyvin iloinen siitä, että vastuuvapaudesta on nyt saatu aikaan laaja kompromissi, joka mahdollistaa sen, että komissio voi saavuttaa edistystä ja samalla ratkaista joitakin ongelmia, joita meillä on ollut viime kautena.

Haluan vielä viitata pariin asiaan, jotka on otettu esille työllisyys- ja sosiaalivaliokunnan mietinnössä. Ensinnäkin olemme tilintarkastustuomioistuimen kanssa yhtä mieltä arvostelusta, joka kohdistuu rakennerahastotoimien työllisyysvaikutusten mitattavuuden puutteellisuuteen. Haluaisin pyytää komissiota kiinnittämään vielä enemmän huomiota tähän asiaan. Olemme pikkuhiljaa saavuttaneet valtavasti menestystä tällä osa-alueella, mutta tämä ei vaikuta vielä näkyvän siinä, millä tavalla hoidamme tätä asiaa rahastojen osalta.

Toinen asiani on rahoituskysymys. Erityisesti Euroopan sosiaalirahaston maksumäärärahoissa on ollut viime kautena ongelmia. Valitettavasti nämä ongelmat ovat vielä olemassa. Myös tähän asiaan pitää kiinnittää huomiota.

Sitten lopuksi on vielä Leonardo-ohjelman ongelma. Tiedätte, että Leonardo-ohjelmalla on ollut erityisen merkittävä osa niissä tapahtumissa, jotka johtivat edellisen komission eroon. Haluamme kuitenkin painottaa sitä, että tämä asia on saatava nyt selkeästi päätökseen ja että täytyy myös kiinnittää riittävästi huomiota siihen, mitä on opittu teknisen tuen toimistoista. Nämä ovat tärkeimmät asiat, ja niitä haluaisin vielä painottaa täällä. Talousarvion valiokunta ei ole tietenkään voinut hyväksyä täysin kaikkia näitä asioita. Se ei olisikaan soveliasta, mutta haluan kuitenkin käyttää täällä tilaisuutta hyväkseni lisätäkseen vielä nämä erityiset asiat luetteloon, joka teillä oikeastaan on jo edessänne.

2-065

Sakellariou (PSE). – (DE) Arvoisa puhemies, hyvät naiset ja herrat, hyvät kollegat, keskustelimme kollega Staunerin mietinnöstä ulkoasioiden, ihmisoikeuksien sekä yhteisen turvallisuuden ja puolustuspolitiikan valiokunnassa kollega Thielemansin lausunnon pohjalta ja päädyimme yksimielisesti päätelmiin, jotka sisältävät toisenlaisen poliittisen arvion vuoden 1998 vastuuvapaudesta. Teen kolme siihen liittyvää huomautusta.

Ensinnäkin: olemme sitä mieltä, että otamme tosin opiksi menneistä tapauksista ja että meidän on selvitettävä aukottomasti kaikki tapaukset, joista meillä on uusia todisteita. Haluamme kuitenkin antaa komissiolle tulevaisuuteen liittyviä tehtäviä eikä sellaisen menneisyyden selvittämiseen, josta se ei edes ole vastuussa.

Toiseksi: annoimme edellisellä lainsäädäntökaudella ainutlaatuisella voimainponnistuksella rangaistavat epäkohdat oikeusviranomaisten käsiteltäviksi. Huolehdimme siitä, että OLAFin rakenteesta tulee sellainen, että sillä on mahdollisuus tutkia jokainen epäily ja epä säännöllisyys. Haluamme lopultakin tuntea luottamusta oikeusviranomaisiin, OLAFiin ja päätettyihin kurinpitomenettelyihin ja päätöksiin ja toimia luottamuksellisessa yhteistyössä puheenjohtaja Prodin uuden komission kanssa nimenomaan sitä varten luotujen uusien sääntöjen ja velvollisuuksien perusteella.

Kolmanneksi: tähän liittyy myös esimerkiksi ECHOon liittyvässä tapauksessa toteutetun kurinpitomenettelyn kaltaisten tulosten paneminen merkille ja hyväksyminen, kollega Bourlanges käsitteli sitä aiemmin, vaikka kollega Blak haluaa hyökätä sitä vastaan kynsin ja hampain – kuten hän aiemmin sanoi. Jokaisen kollegan on lopultakin ymmärrettävä, että vaikka parlamentin jäsenten tosin on hoidettava valvontatehtävänsä erittäin tarkasti, me emme kuitenkaan ole salapoliiseja, syyttäjiä emmekä varsinkaan koston enkeleitä, niin sanotusti mustia enkeleitä.

Parlamentin uskottavuudelle ei tee hyvää vaatia menettelyjen uutta tutkimusta esittämättä uusia todisteita tai vaikuttavia tekijöitä!

2-066

Heaton-Harris (PPE-DE). – (EN) Arvoisa puhemies, suhtaudun myönteisesti kaikkiin vastuuvapauden myöntämistä käsitteleviin mietintöihin, erityisesti Staunerin mietintöön. Ennen kuin kommentoin niitä, haluaisin vain sanoa kannattavani sitä, mitä jäsen McAvan sanoi komissiolta saatavista tiedoista. Olen havainnut useita kertoja, että komissiolta on ollut erittäin vaikea saada tärkeitä asiakirjoja ja tietoja erityisesti useista kulttuuriin liittyvistä budjettikohdista. Olisi erittäin hyödyllistä, jos komissio luovuttaisi meille enemmän tietoja ja antaisi meille pyytämämme asiakirjat.

Pidän Staunerin mietintöä myönteisenä monista syistä. Ensinnäkin siksi, että kun käsittelemme vuotta 1998, meidän pitäisi tarkastella mennyttä ja pyrkiä löytämään vastauksia esille ottamiimme kysymyksiin, jotka liittyvät Flécharin, ECHO:n ja MED-ohjelmien ongelmiin. Näillä kaikilla on nyt merkitystä, koska meidän täytyy ottaa oppia niistä. Kaikki uudet todisteet näistä tapauksista on tutkittava. Tutkimusten on oltava hyvin kurinalaisia ja niistä on raportoitava meille. OLAFin on käytettävä hampaitaan.

Mainitsemani kolme tapausta ovat varsin tärkeitä myös siksi, että ne liittyvät selvästi neljään nykyiseen komission jäseneseen. Kaikkien neljän on tarkasteltava huolellisesti mennyttä, kerrottava totuus ja näytettävä uudelle komissiolle, missä uudistusta tarvitaan. Toivon, että komission jäsen Kinnock kuuntelee tätä keskustelua ja miettii sitä. Asioista on otettava

oppia ja moniin kysymyksiin on saatava vastaus, ja hän on vastuussa siitä, että saamme nyt vastauksen näihin kysymyksiin.

Haluan myös sanoa pari asiaa Kuhnen mietinnöstä, jossa käsitellään vastuuvapauden myöntämistä parlamentin osalta. Heitämme jatkuvasti kiviä komission päälle, mutta kun meidän pitäisi tarkastella omaa varainkäyttöämme, olemme joskus hieman hidasälyisiä. Vaikka olemme tällä kertaa suositelleet vastuuvapauden myöntämistä oman talousarvion osalta, mietinnössä on joitakin kohtia, joita meidän pitäisi tarkastella, erityisesti inventaariopalveluja ja uutta järjestelmää. Pidän myönteisenä sitä, että Kuhnen mietinnössä vaaditaan selvitystä parlamentin uudesta inventaarijärjestelmästä.

Toivon, että komissio tarkastelee pitkään ja vakavasti tätä keskustelua. Parlamentti suhtautuu erittäin vakavasti eri talousarvioita koskevan vastuuvapauden myöntämiseen. Olen jäsen Morganin kanssa samaa mieltä siitä, että meidän täytyy kenties pohtia sitä, miten vastaisuudessa myönnämme vastuuvapauden talousarvioista. Nyt komission on kuitenkin vastattava moniin kysymyksiin, ja toivon, että se aloittaa heti.

2-067

Schreyer, komissio. - (DE) Arvoisa puhemies, hyvät parlamentin jäsenet, puhun toisen kerran tänään, ja haluaisin kiittää tämän erittäin perusteellisen keskustelun rakentavaa ilmapiiriä. Ajanpuutteen vuoksi en voi tietenkään puuttua jokaiseen puheenvuoroon vaan pyrin kokoamaan niitä aiheittain.

Useissa puheenvuoroissa pidettiin tärkeänä tiedonsaantia, jotta vastuuvapausprosessi saataisiin toteutettua riittävän perusteellisesti käyttäen asiakirjoja, joita tarvitsette vastuuvapausprosessia varten.

Tässä yhteydessä haluan viitata vielä kerran siihen, että komissio antoi esittelijöille ja talousarvion valvontavaliokunnalle kaikki vaaditut luottamukselliset asiakirjat. Sen vuoksi minun on pyydettävä, että nimeätte konkreettisesti asiakirjan, jos syytätte komissiota siitä, ettei se ole luovuttanut jotakin, sillä vain tältä pohjalta voimme poistaa tähän liittyvät väärinkäsitykset tai antaa teille lisää tietoa, ja tätä asiaa komissio ei vastusta. Meillä on todellakin kiistanaihe, jota meidän on säädeltävä myös tulevia menettelyjä varten, ja se koskee kurinpitomenettelyjä tai hallinnollisia tutkimuksia. Tätä asiaa ei edelleenkään ole kirjattu sopimuksiin erityisen henkilökohtaisen mielenkiinnon vuoksi, ja haluan viitata siihen, että myös parlamentin kurinpitomenettelyissä noudatetaan erityisiä sääntöjä.

Haluaisin käsitellä myös jäsen Blakin kyselylomakkeita koskevaa kysymystä. Kyselylomakkeiden yhteydessä käytettiin aiemmin erityistä menettelyä. Valiokunta muutti sitä nyt, sanotaan nyt vaikka epävirallisesti. Se aiheutti komissiossa epätietoisuutta siitä, oliko jäsen Blakin laatima kyselylomake, jota valiokunta ei kuitenkaan vahvistanut, virallinen vai ei. Komissio ilmoitti vastaavansa tietysti kyselylomakkeeseen, vaikka tätä asiaa ei ollut selvitetty. Tämä osoittaa taas, että on todella järkevää laatia selvät toimintaohjeet. Komissiota ei todellakaan kiinnosta tällaiset väärinkäsitykset tai kiistat, vaan meidän pitää laatia selvät menettelytavat, jotta yhteistyö on kaikkien mielestä moitteetonta ja tyydyttävää.

Haluaisin käsitellä yhtä talousarvion valvontavaliokunnan puheenjohtajan esille ottamaa asiaa, koska hän esitti kysymyksen siitä, miksi vanhojen tapausten luetteloa ei luovutettu vielä. Tässä asiassa voin viitata vain siihen, että menettely on muuttunut OLAFin oikeusperustan myötä. OLAFin oikeusperustassa lukee aivan selvästi, että OLAFin johtaja on vastuussa tutkimuksia ja tutkimustuloksia koskevasta tiedottamisesta. Luulen, että meidän on keskusteltava tästä yhdessä talousarvion valvontavaliokunnan ja OLAFin johtajan kanssa, koska komissio ei ole enää toimivaltainen tässä asiassa. Sillähän ei ole enää sen enempää tietoa kuin teilläkään siitä, mitkä tutkimukset ovat missäkin vaiheessa, ja pidän tätä myös oikeana tilanteena tässä asiassa. Sen vuoksi meidän on keskusteltava OLAFin johtajan kanssa. Välitän tietysti myös vaatimuksenne eteenpäin, mutta en voi antaa teille asiaa koskevia tietoja OLAFin johtajan puolesta.

Tärkeänä pidettiin myös kurinpitomenettelyä. Käsitelen vielä sitäkin. Komissiohan kertoi jäsen van Hultenille valkoisessa kirjassaan, että se uudistaa tämänhetkistä kurinpitomenettelyä. Uudistusten on kuitenkin oltava perustamissopimuksen mukaisia. Sen sijaan voimme ottaa askeleen siihen suuntaan, että myös ulkopuoliset sisällytetään kurinpitomenettelyyn, jotta teemme selväksi, että kyse ei ole mistään suljetuista kaupoista vaan säädellystä menettelystä, joka tapahtuu asiallisesti, jotta moitteiden syyt voidaan tutkia.

Monista huomautuksista haluaisin ottaa sitten esille myös vastuuvapausmenettelyn. Jäsen Morgan, haluan kiittää teitä vastuuvapausmenettelyn selvittämiseen tähtäävistä ehdotuksistanne, samoin kuin jäsen Bourlangesia, joka käsittelee nykyisen perustamissopimuksen tulkintaan liittyviä kysymyksiä.

Jäsen Bösch, te huomautitte, että neuvosto ei suositellut komission vastuuvapautta tänä vuonna yksimielisesti. Alankomaat ei todellakaan kannattanut tätä päätöstä viitaten siihen, että komission pitäisi laatia selkeä aikataulu. Jäsen Mulder, tekin viittasitte vielä siihen. Luulen, että meidän pitäisi keskustella siitä, myös talousarvion valvontavaliokunnassa, sillä vaikka Alankomaissa käytetään tietysti aivan toisenlaista menettelyä, se antaa arvokkaita vihjeitä, joita voitaisiin kenties soveltaa myös unionin talousarvionmenettelyyn.

Useat huomautukset, kritiikki ja aloitteet liittyivät varainhoidon valvonnan uudistamiseen, ja siitä sanoisin seuraavaa: komissiohan selitti valkoisessa kirjassaan, että varainhoidon valvonnan uudistus on yksi tärkeimmistä asioista. Jäsen Bösch, kun kirjassa ehdotetaan, että tähän asti keskitetty ennakkotarkastus on tarkoitus muuttaa, poistaa ja hajauttaa, hyväksyimme myös ehdotuksen, jota riippumattoman asiantuntijakomitean ja tilintarkastustuomioistuimen kertomuksissa jatkuvasti korostetaan. Kysehän ei ole valvonnan vähentämisestä vaan tehostamisesta. Uskon todellakin lujasti, että sen saavuttamiseksi on välttämätöntä panna jokainen unionin varoja käsittelevä virkamies todella vastuuseen siitä, että rahojen käyttö on tehokasta ja tapahtuu moitteettomasti. Kenelläkään ei saa olla mahdollisuutta piiloutua keskitetyn varainhoidon valvonnan selän taakse.

Komissiohan on myös tehnyt päätöksen erillisen sisäisen tarkastusosaston perustamisesta ja sekin korostaa sitä, että komissio suhtautuu todella erittäin vakavasti varainhoidon valvonnan parantamiseen.

Täällä sanottiin selvästi, että virheasteen alentamisen pitää olla tavoitteena, ja voin vain olla samaa mieltä. En voi kuitenkaan tietenkään alentaa jälkikäteen varainhoitovuosien 1998 tai 1999 virheasteita. Tavoitteena on pikemminkin päästä selkein vaihe in parempaan tulokseen tulevaisuudessa. Sehän on myös komission esittämän toimintasuunnitelman sisältö.

Jäsen Pomés Ruiz, tässä yhteydessä haluaisin myös jatkaa vielä siitä, mitä te sanoitte siitä, että komission pitäisi kenties ilmoittaa valiokunnalle, mitkä luottamukselliset kertomukset se on esittänyt vastuuvapausmenettelyä varten. Tätä vaatimusta noudatan erittäin mielelläni, koska sekin lisää mielestäni selvyttä.

Jäsen Langenhagen arvosteli puheenvuorossaan unionin riippumatonta varainhoidon valvojaa Geelissä sijaitsevaa tutkimuskeskusta käsittelevän kertomuksen vuoksi. Haluan kuitenkin viitata uudelleen siihen, että on harhauttavaa väittää, että varainhoidon valvoja olisi vastuussa Geelissä tapahtuvasta plutoniumonnettomuudesta, koska sillä ei ole ydinmateriaalin valvojaa eikä muutakaan valvojaa Geelissä. Panin kuitenkin tietysti merkille tämän arvostelun ja aloitin jo hallinnollisen tutkimuksen sen toteamiseksi, olisiko tutkimuskeskusta käsittelevää kertomusta koskevasta keskustelusta pitänyt tiedottaa ja kertomus välittää Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle.

Jäsen Ferreira, haluan onnitella teitä ensimmäisestä puheestanne parlamentissa ja kiittää teitä vetoomuksestanne, jossa kehotitte ryhtymään yhteistyöhön yhteisön politiikan hyväksi.

Lopuksi haluan sanoa, että en näe vastuuvapauden lykkäämisessä vastakkainasettelua vaan olen sitä mieltä, että Euroopan parlamentti käyttää oikeuttaan vaatia tietoja, esittää ehtoja ja vaatia komissiota aloittamaan toimia. Euroopan parlamentilla on siihen oikeus. Pidän päätöslauselman vaatimuksia myös tukena yhteisön politiikan uudistamiselle, ja sen vuoksi voin todella vakuuttaa teille, että tutkimme erittäin tarkasti tämän päätöslauselman jokaisen kohdan ja suhtaudumme niihin erittäin vakavasti ja että annamme teille vaadittuja tietoja ja aloitettuja toimia koskevat vastauksemme erittäin nopeasti.

(Suosiosoituksia)

2-068

Puhemies. - Kiitos, arvoisa komission jäsen.

Keskustelu on päättynyt.

Äänestys toimitetaan torstaina klo 11.30.

(Istunto keskeytettiin klo 11.45 ja sitä jatkettiin klo 12.00.)

2-069

PUHETTA RYHTYI JOHTAMAAN
varapuhemies DAVID MARTIN

2-070

ÄÄNESTYKSET

2-071

Talous- ja sosiaalikomitean kuulemispyyntö täydentävästä sairausvakuutuksesta (työjärjestyksen 52 artikla)

(Parlamentti hyväksyi pyynnön.)

***

Talous- ja raha-asioiden valiokunnan suositus toiseen käsittelyyn (A5-0080/2000) neuvoston vahvistamasta yhteisestä kannasta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin antamiseksi sähköisen rahan

liikkeeseenlaskijoiden liiketoiminnan aloittamisesta, harjoittamisesta ja toiminnan vakauden valvonnasta (12004/2/1999 - C5-0306/1999 - 1998/0252(COD)) ja

neuvoston vahvistamasta yhteisestä kannasta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin antamiseksi luottolaitosten liiketoiminnan aloittamiseen ja harjoittamiseen liittyvien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun direktiivin 77/780/ETY muuttamisesta (12005/1/1999 - C5-0307/1999 - 1998/0253(COD)) (Esittelijä: Kauppi)

Ennen äänestystä:

2-072

Bolkestein, komissio. - (EN) Haluaisin eilisiltana käydyn keskustelun pohjalta toistaa eilen esittämäni perustelut ja tiivistää komission kannan seuraavasti. Kaksi ensimmäistä tarkistusta koskee nimellisarvoon tapahtuvaa lunastamista. Komission mielestä tämä tuo tekstiin turhaa oikeudellista epävarmuutta. Tästä syystä komissio ei voi hyväksyä kahta ensimmäistä tarkistusta.

Tarkistuksissa 3 ja 4 ehdotetaan huomattavia rajoituksia niihin tapauksiin, joissa jäsenvaltiot voivat olla soveltamatta tiettyihin sähköisen rahan liikkeeseenlaskijoihin direktiivin joitakin tai kaikkia säännöksiä. Kuten eilen sanoin, jos on olemassa perusteltuja huolenaiheita, niihin voidaan puuttua silloin, kun koko menettelyä tarkistetaan viiden seuraavan vuoden aikana. Näin ollen komissio ei voi hyväksyä tarkistuksia 3 ja 4.

Toteaisin tarkistuksesta 5, joka on viimeinen tarkistus, että vaikka komissio ei suhtaudukaan siihen yhtä kielteisesti kuin neljään ensimmäiseen tarkistukseen, se on silti sitä mieltä, että olisi parempi hylätä kaikki viisi tarkistusta ja jättää ehdotus ennalleen.

2-073

(Puhemies julisti ensimmäisen yhteisen kannan hyväksytyksi näin muutettuna ja toisen yhteisen kannan hyväksytyksi.)

***

Ympäristöasioiden, kansanterveyden ja kuluttajapolitiikan valiokunnan suositus toiseen käsittelyyn (A5-0084/2000) neuvoston yhteisestä kannasta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin antamiseksi rehujen virallisen valvonnan järjestämistä koskevista periaatteista annetun neuvoston direktiivin 95/53/EY muuttamiseksi (10804/1/1999 - C5-0273/1999 - 1998/0301(COD)) (Esittelijä: Staes)

Ennen äänestystä:

2-074

Bolkestein, komissio. - (EN) Haluaisin komission ja erityisesti komission jäsen Byrnen puolesta sanoa, että komissio pystyy hyväksymään kaikki parlamentin ehdottamat tarkistukset. Minun ei tarvitse sanoa enempää, koska parlamentti varmaankin suhtautuu tähän myönteisesti.

(Suosionosoituksia)

2-075

(Puhemies julisti yhteisen kannan hyväksytyksi näin muutettuna.)

***

Lannoyen laatima ympäristöasioiden, kansanterveyden ja kuluttajapolitiikan valiokunnan mietintö (A5-0072/2000) ehdotuksesta Euroopan parlamentin direktiiviksi elintarvikkeiden muista lisäaineista kuin väri- ja makeutusaineista annetun direktiivin 95/2/EY muuttamisesta (KOM(1999) 329 - C5-0068/1999 - 1999/0158(COD))

(Parlamentti hyväksyi lainsäädäntöpäätöslauseلمان.)

***

Kirkhopen laatima kansalaisvapauksien ja -oikeuksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietintö (A5-0090/2000) Itävallan tasavallan aloitteesta neuvoston päätökseksi Internetissä välitettävän lapsipornografian vastaisista toimenpiteistä (10317/1999 - C5-0318/1999 - 1999/0822(CNS))

Ennen lopullista äänestystä:

2-076

Schreyer, komissio. - (DE) Hyvät parlamentin jäsenet, komissio kannattaa kaikkia hyväksytyjä tarkistuksia.

(Suosionosoituksia)

2-077

(Parlamentti hyväksyi lainsäädäntöpäätöslauseلمان.)

***

Frahmin laatima kansalaisvapauksien ja -oikeuksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietintö (A5-0091/2000) ehdotuksesta neuvoston päätökseksi Euroopan pakolaisrahaston perustamisesta (KOM(1999) 686 - C5-0120/2000 - 1999/0274(CNS))

Ennen tarkistuksista toimitettua äänestystä:

2-078

Oostlander (PPE-DE). – (NL) Arvoisa puhemies, Euroopan kansanpuolue haluaa erillisen äänestyksen tarkistuksesta 19, ja haluaisimme ehdottaa siinä yhteydessä käytettävän kohta kohdalta -äänestystä.

2-079

Puhemies. – Olen pahoillani, mutta nyt on liian myöhäistä. Pyyntöä ei esitetty määräajassa. Se täytyy esittää äänestystä edeltävänä iltana. Tämä sanotaan työjärjestyksessä hyvin selvästi.

Selittäisin parlamentille, että teemme näin siksi, että kaikki ryhmät voisivat valmistella äänestyslippunsa ja että äänestyksen aikana ei tapahtuisi sekaannuksia. Jos ryhdymme rikkomaan tuota määräystä, se johtaa vain kaaokseen äänestyksen aikana.

2-080

(Parlamentti hyväksyi lainsäädäntöpäätöslauseلمان.)

***

ÄÄNESTYSELITYKSET

2-081

- Staesin mietintö (A5-0084/2000):

2-082

Caudron (PSE), kirjallinen. - (FR) Tänään keskustelun aiheena olevalla ehdotuksella pyritään muuttamaan direktiiviä 95/53/EY, jotta saisimme oikeudellisen välineen, joka vastaisi paremmin rehujen valvonnan tarpeita.

Toukokuussa 1999 koetun dioksiinikriisiin jälkeen tämän alan lainsäädännön mukauttamista on pidetty välttämättömänä. Komissio oli tuolloin esitellyt lainsäädäntöohjelman, jonka tarkoituksena oli parantaa elintarviketurvaa koskevaa sääntelyä. Neuvosto ja Euroopan parlamentti hyväksyivät ohjelman; siihen sisällytettiin direktiivin 95/53/EY uudelleentarkastelu.

Tuolloin oli havaittu useita ongelmia. Niinpä komission suorittamassa valvonnassa todettiin kriisinhallintaan liittyviä häiriöitä, erityisesti huono koordinointi asianomaisten viranomaisten välillä. Dioksiinin saastuttamia elintarvikkeita koskevat tiedot toimitettiin komissiolle liian myöhään eivätkä kansallisella tasolla toteutetut toimet olleet riittäviä.

Näiden puutteiden korjaamiseksi ehdotuksessa pyritään komission ja jäsenvaltioiden asiantuntijoille antamaan mahdollisuudet suorittaa valvontaa sekä yhteisössä että myös kolmansissa maissa, erityisesti silloin, kun ilmaantuu sellaisia tekijöitä, joilla voi olla negatiivisia vaikutuksia yhteisössä liikkeelle laskettujen rehujen terveellisyyteen; ottamaan käyttöön suojajärjestelmä ja antamaan komissiolle tarvittaessa mahdollisuus lähettää kiireesti paikan päälle yhteisön asiantuntijoita, jotka tarkastavat, noudatetaanko yhteisön sääntöjä, ja ryhtymään tarvittaessa asianmukaisiin toimiin; antamaan komission tehtäväksi hyväksyä direktiiviin 95/53/EY jo sisältyvien yleisten toimintaohjelmien lisäksi erityisiä koordinoituja valvontaohjelmia sellaisten tapauksien varalta, joissa odottamaton saastuminen saattaa vaarantaa välittömästi ja vakavalla tavalla ihmisten ja eläinten terveyden.

Yhteisessä kannassa ei säilytetty Euroopan komission oikeutta ryhtyä rehuja koskeviin suojatoimiin sellaisissa tapauksissa, joissa on toimittava nopeasti. Tämä on selvästikin erittäin kyseenalaista, jopa vastuutonta! Tämän vuoksi esittelijä ehdottaa, että tämä määräys otettaisiin uudelleen käyttöön, mistä olen hyvin iloinen, koska muutoin kuluttajansuojaa ei voida kriisitilanteissa varmistaa.

2-083

- Lannoyen mietintö (A5-0072/2000):

2-084

Caudron (PSE), kirjallinen. - (FR) Haluan onnitella esittelijää hänen tekemästään työstä direktiivin 95/2/EY muuttamista koskevan ehdotuksen laatimiseksi. Tässä direktiivissä sallitaan eräiden sellaisten uusien elintarvikkeiden lisäaineiden käyttö, jotka ovat tällä hetkellä kiellettyjä, mutta jotka elintarvikealan tiedekomitea (CSAH) on tutkinut ja joiden se on todennut olevan ihmisten käyttöön kelpaavia.

Mietinnössä tuodaan hyvin esille kuluttajien huoli päivittäisiin elintarvikkeisiin sisältyvien lisäaineiden ja kemiallisten aineiden voimakkaasta lisääntymisestä. Päivittäiset elintarvikkeet ovat muuttuneet perusteellisesti elämäntapojen muuttumisen ja uusien tekniikoiden vaikutuksesta. Ruoanvalmistukseen käytettävä aika on lyhentynyt huomattavasti. Tämän seurauksena syömme usein valmisruokia, jotka ovat kyllä käytännöllisiä, mutta jotka eivät todellisuudessa vastaa makumieltymyksiämme eivätkä ainakaan vitamiinien, mineraalisuolojen yms. tarvetta. Itse asiassa lautasellemme päätyvät teolliset elintarvikkeet ovat yleensä hyvin pitkälle jalostettuja, minkä vuoksi ne ovat menettäneet makuaan, rakennettaan ja väriään. Näiden haittojen lievittämiseksi elintarvikekemistit lisäävät niihin aromeja, arominvahventeita, kiinteyttämisaineita, väriaineita jne. Sitä paitsi, koska elintarvikkeiden jakeluketjut ovat yhä pitempiä, säilöntäaineiden ja hapettumisen estoaineiden käyttö on väistämätöntä.

Tämä herättää varmasti levottomuutta kuluttajissa, jotka äskettäisten elintarvikekriisien seurauksena haluavat yhä hanakammin tietää, mitä heidän lautasellaan on! Vastauksena tähän levottomuuteen Euroopan unionille on muodostunut erittäin monimutkainen lainsäädäntöarsenaali, jolla pyritään estämään kuluttajien terveyden vaarantuminen. Näin ollen, jos elintarvikkeeseen halutaan lisätä jokin lisäaine, on täytettävä kolme kriteeriä, joissa harkinnanvara on hyvin suuri. Ensinnäkin lisäaineen teknologinen tarve. Tämä on luonnollisesti teollisuuden määrittelemä, ja teollisuushan perustaa argumenttinsa tuotantokustannusten alentamiseen ja uusien markkinoiden valloittamiseen. Tämä kriteeri on tällä hetkellä hyvin ratkaisevassa asemassa. Hyödyllisyys kuluttajan kannalta on hyvin epämääräinen käsite. Haluako kuluttaja todellakin syödä hedelmän tai vihanneksen, joka säilyy hänen jääkaapissaan kuukauden muuttamatta ulkomuotoaan? Lopuksi vaarattomuus. Ennen kuin minkään elintarvikelisäaineen käyttö sallitaan, sen toksisuus testataan. Tavallisesti tehdään useita eläinkokeita, jotta voidaan todeta, että aine on vaaraton, ja jotta sen käytölle voidaan määrittää turvallinen taso.

Puutteita on edelleenkin! Ensinnäkin ihminen ei välttämättä reagoi tiettyyn aineeseen samalla tavalla kuin eläin, joten eläinkokeista saatujen tulosten soveltaminen suoraan ihmiseen on aina hieman ongelmallista. Toiseksi on todettava, että näissä kokeissa tutkitaan kunkin aineen yksittäistä vaikutusta. Ravintommehan sisältää yleensä melkoisen cocktailin lisäaineita, joiden yhteisvaikutusta ei välttämättä tiedetä. Ennalta varautumisen periaatetta täytyy soveltaa erittäin tiukasti elintarvikkeiden tuotantoon! Komission ehdotuksessa tätä ei ole otettu riittävästi huomioon! Odotamme siis, että komissio esittää meille sellaisia määräyksiä, joilla pyritään selkeämmin suojelemaan kuluttajia ja myös kehittämään laadukkaiden elintarvikkeiden tuotantoa!

2-085

- Kirkhopen mietintö (A5-0090/2000):

2-086

Blak ja Lund (PSE), kirjallinen. - (DA) Euroopan parlamentin tanskalaiset sosiaalidemokraatit ovat päättäneet kannattaa mietintöä, ja he tukevat täysin mietinnössä tehtyjä aloitteita. Internet on muuttanut täysin lapsipornografian määrää, myyntiä ja jakelua. Internet toimii rajoista riippumatta, eikä yksittäinen valtio pysty sen vuoksi tehokkaasti estämään lapsipornografian leviämistä. Tällaiset aloitteet, joissa valtioiden välistä yhteistyötä lisätään, jotta voisimme yhdessä taistella lapsipornografian leviämistä vastaan, ovat aivan välttämättömiä.

2-087

Caudron (PSE), kirjallinen. - (FR) Kuten sanoin edellisen istuntokauden aikana lapsiin kohdistuvaa seksimatkailemista koskevan keskustelun yhteydessä, mikään ei ole niin kammottavaa ja vastenmielistä kuin lasten seksuaalinen hyväksikäyttö. Meidän on kuitenkin myönnettävä, että Internet helpottaa tällaista "toimintaa", koska sen avulla kaikenlaiset perverssit voivat vieraillla laittomilla sivuilla nimettöminä.

Tämän erittäin huolestuttavan toteamuksen jälkeen on tärkeää pohtia niitä keinoja, joilla voimme taistella tätä ilmiötä vastaan ja suojella siten lapsiamme. Pidän muuten myönteisenä kansalaisvapauksien valiokunnan työtä, jonka tuloksena valiokunta on tehnyt hyvin mielenkiintoisia ehdotuksia. Valiokunta ehdottaa, että jokaisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa annettaisiin poliisin erikoisyksikköjen tehtäväksi valvoa Internetiä ja etsiä lapsipornografista materiaalia. Jos haluamme toimia tehokkaasti Internetissä julkaistavaa lapsipornografiaa vastaan, ei riitä, että reagoimme jo paljastuneisiin rikkomuksiin. Mietinnössä asetetaan 16 vuotta viitteelliseksi ikärajaksi, jonka avulla voidaan määritellä, milloin on kyse lapsipornografiasta.

Kannatan myös esittelijän mielipidettä, kun hän korostaa sitä, että neuvoston päätöksen pitäisi olla voimakkaammin laillisesti velvoittava ja että ehdotettujen toimien toteuttaminen ei saisi jäädä jäsenvaltioiden vapaan harkinnan varaan.

Lisäksi pornografiarikoksen käsite on ymmärrettävä laajasti! Määritelmään ehdotetaan lisättäväksi, että "lapsipornografisen aineiston tuottaminen, myynti tai jakelu tai muu levittäminen" sekä tällaisen aineiston hallussapito ovat rangaistavia tekoja. Kuitenkin hallussapito on rangaistavaa vain, jos se on tietoisesta tai tahallisen toiminnan tulosta tai

jos hallussapitoa tietoisesti jatketaan. Muutoin Internetissä surffaavat käyttäjät, jotka osuvat vahingossa lapsipornoa esitteleville sivuille, saattaisivat yhtä lailla syyllistyä rangaistavaan tekoon. Rikollisen teon määritelmä laajennetaan myös koskemaan sellaista aineistoa, joissa ei esitetä lapsia, mutta joissa kuitenkin halutaan uskotella niin. Lapsipornografian käyttäjille täytyy antaa varoittavia rangaistuksia.

Lisäksi on hyvin tärkeää, että jäsenvaltioiden poliisivoimien välistä yhteistyötä parannetaan Europolin tuella.

Euroopan parlamentin on tehtävä rohkeita ehdotuksia ja osoitettava olevansa erittäin valppaana. Meidän on otettava käyttöön kaikki mahdolliset ennalta ehkäisevät ja pakkokeinot, joilla voimme taistella näitä ilmiöitä vastaan. Tämä ehdotus on siinä mielessä oikeansuuntainen; sen vuoksi haluan antaa sille kannatukseni.

2-088

Darras (PSE), kirjallinen. - (FR) Tämä neuvoston aloite on välttämätön, sillä lapsuutta ja herkkäuskoisuutta ei saa käyttää kaupallisiin tarkoituksiin, joissa alennetaan kaikenlaista ihmisarvoa ja kielletään sen olemassaolo. On ehdottoman tärkeää, että nämä yksilön- ja lasten oikeuksien loukkaukset voidaan ehkäistä ennalta ja että ei tarvitse tyytyä vain reagoimaan niihin. Olen esittelijämme ja kansalaisvapauksien ja -oikeuksien ja sisäasioiden valiokunnan kanssa samaa mieltä siitä, että neuvoston ehdotuksesta on tehtävä laillisesti sitovampi. Myös lapsipornografisen rikoksen määritelmää on tarkennettava, ja tämän osalta olen täysin tyytyväinen valiokunnan antamaan määritelmään: tällaisen aineiston tuottaminen, myynti tai jakelu tai muu levittäminen sekä tällaisen aineiston hallussapito on rangaistava teko. Kuitenkin: "hallussapito on rangaistavaa vain, jos se on tietoisesti tai tahallisen toiminnan tulosta".

Jotta voisimme tunnistaa näiden sähköisten viestien käyttäjät, tarvitaan kaikkien kansalaisten liikkeellepano ja heidän valppauttaan, ei riitä, että ainoastaan poliisivoimat mobilisoidaan Europolin avustuksella ja että julkiset viranomaiset pannaan liikkeelle, vaan on pantava liikkeelle myös Internetin käyttäjät, verkon taloudelliset tuottajat, jotta voimme tunnistaa näiden sähköisten viestien käyttäjät. Panos tässä pelissä on niin tärkeä, että meidän täytyy vaatia yleistä liikkeellepanoa tämän vaaran torjumiseksi, ja sen vuoksi minun on äänestettävä tämän mietinnön puolesta.

2-089

Malmström, Paulsen ja Olle Schmidt (ELDR), kirjallinen. - (SV) Haluamme sanoa seuraavaa tarkistuksista 22 – 28, joista toimitetaan yhteinen äänestys: suhtaudumme erittäin vakavasti ongelmaan, joka liittyy niin Internetissä kuin muissakin tiedotusvälineissä esiintyvään lapsipornografiaan, ja olemme ilman muuta samaa mieltä siitä, että niin jäsenvaltioiden kuin ehdokasvaltioidenkin on tehtävä kaikki mahdollinen lapsipornografian vastustamiseksi. Samoin on tärkeää, että ryhdymme yhteisiin ja tehokkaisiin toimiin ja että Euroopan parlamentille tiedotetaan jatkuvasti tämän työn edistymisestä.

Samasta syystä, josta suhtaudumme kielteisesti ehdotuksiin, joita on tehty erityisten rekisterien perustamisesta, joihin sisällytetään henkilöt, jotka on tuomittu seksuaalirikoksista (tarkistukset 21, 30 ja 32), olemme sitä mieltä, että tarkistus 24 ei ole poliittisesti tavoittelemisen arvoinen. Se, että sähköpostiosoitteen hankkineet henkilöt voidaan tunnistaa todennetusti, mikäli se edes on teknisesti mahdollista, merkitsee yksityisyyden liiallista rajoittamista ja saattaa estää Internetin laillisen ja erittäin toivottavan käytön.

2-090

Montfort (UEN), kirjallinen. - (FR) 2000-luku on viestinnän vuosisata. Paradoksaalista kyllä, nykyisin pidämme useammin yhteyttä ystäviimme tai kollegoihimme maapallon toisella puolella kuin keskustelemme seinänaapureidemme kanssa. Näillä laajoilla Internet-markkinoilla jotkut ovat löytäneet keinon tehdä helppoa rahaa inhimillisellä kärsimyksellä. Moraalittomat tuottajat ja levittäjät ovat päättäneet vastata eräiden ihmisten poikkeaviin mieltymyksiin levittämällä Internetissä lapsiin kohdistuvaa pornografiaa.

Kukaan ei järkyty siitä, että näkee tätä rakennusta ympäröivillä kaduilla paljon prostituoituja tai Brysselissä ikkunoiden takana näytteillä, kukaan ei vastusta sitä, koska kauppa käy tupakkakaupoissa, joiden ylimmillä hyllyillä olevissa kuvalehdissä ylistetään pahimpia poikkeavuuksia, pedofilia mukaan lukien. Siitäkin huolimatta, aivan kuin kaikki nämä asiat eivät olisi yhteydessä toisiinsa, parlamentti on tänään järkyttynyt lapsipornografiasta. Tässä osoitetaan jälleen ne vahingot, joita sallivuus voi aiheuttaa: jos toiset voivat sen avulla tyydyttää halunsa, niin monille muille se aiheuttaa kärsimystä. On siis tärkeää, että jäsenvaltioiden poliisivoimille ja oikeusviranomaisille annetaan keinot, joilla ne voivat taistella tätä vitsausta vastaan, joka kohdistuu yhteiskuntamme haavoittuvimpiin jäseniin; koska tämä on rajat ylittävä ilmiö, voi Euroopan unionin osallistumisesta tähän taisteluun olla hyötyä.

Vaikka taistelun täytyykin ulottua kansainvälisen yhteistyön tasolle, on kuitenkin yhtä tärkeää tuoda se myös arkipäivän elämän tasolle tekemällä loppu tällaisen toiminnan hyväksymisestä sen kaikissa muodoissa. Kuten tavallista, minulle varmaan vastataan, että tämä ilmiö on aina ollut olemassa ja tulee aina olemaan. Tällaiset kommentit osoittavat todellista fatalismia, piittaamattomuutta ja halveksuntaa ihmisyyttä kohtaan. Olen iloinen siitä, että nykyisin toimielimemme tiedostavat tämän tragedian, jonka tuhannet lapset maailmassa, myös omissa valtioissamme, ovat joutuneet kokemaan, ja päättävät korjata tilannetta.

Pelkään kuitenkin sitä, että kuten tavallisesti käy, kun eri asioita tarkastellaan eri mittapuiden mukaan, nämä mittapuut menettävät merkityksensä: miten sellaiset politiikat voisivat olla uskottavia, joissa taisteltaisiin vain tiettyjen henkilöiden ihmisarvon puolesta? On selvää, että lapset tarvitsevat meiltä erityistä suojelua; mutta sellaisessa yhteiskunnassa, jossa elämän kiintopisteet, olivatpa ne sitten millaisia tahansa, ovat jääneet yksilönvapauden jalkoihin, jätetään elämän kolhimat ihmiset tien poskeen makaamaan, ja meidän velvollisuutemme on taistella sen puolesta, että jokainen lapsi ja aikuinen voi elää arvokasta elämää.

Toivon, vaikka en siihen kovin vahvasti uskokaan, että jonain päivänä kaikkien yhteisestä hyvinvoinnista tulee taas tärkein huolenaiheemme ja että emme enää lankeaisi pahimpiin kiusauksiimme, vaan pyrkisimme ylevämpiin tavoitteisiin.

2-091

- Frahmin mietintö (A5-0091/2000):

2-092

Laguiller (GUE/NGL). - (FR) Arvoisa puhemies, Euroopan pakolaisrahaston perustaminen on varmasti vähintäänkin, mitä voidaan tehdä niiden pakolaisten ja siirtymään joutuneiden ihmisten vastaanottamisen hyväksi, jotka mahdollisesti saapuvat Euroopan unionin maaperälle. Äänestämme siis näiden rahastojen perustamisen puolesta, vaikka se ei selvästikään riitä takaamaan sitä, että pakolaiset otettaisiin vastaan moitteettomissa olosuhteissa, ja vaikka se toimiikin ennen kaikkea verukkeena.

Tarvitsee vain palauttaa mieliin eurooppalaisten ja etenkin Serbian ja Kosovon pommituksista vastuussa olleiden valtioiden häpeällinen suhtautuminen niihin pakolaisiin, joiden oli pakko poistua maastaan ja monessa tapauksissa juuri näiden pommitusten takia. Vauras Eurooppa jätti näistä pakolaisista suurimman osan alueen naapurimaiden huolehdittavaksi, eivätkä nämä maat ole toipuneet siitä vielääkään.

Lisäksi tuomme julki sen seikan, että Euroopan jäsenvaltiot tekevät pakolaisaseman myöntämisestä yhä rajoitetumpaa ja mielivaltaisempaa. Tuomme julki sen, että monilta sortoa pakenevilta naisilta ja miehiltä evätään pakolaisasema ja heistä tulee laittomia maahanmuuttajia, joita uhkaa jatkuvasti lähtömaahan palauttaminen, jolloin he joutuvat monesti entistä suurempaan vaaraan.

2-093

Berthu (UEN), kirjallinen. - (FR) Euroopan pakolaisrahaston perustaminen, jonka parlamentti juuri hyväksyi, vaikka kansakuntien Euroopan ryhmä äänestikin sitä vastaan, on hienona esimerkkinä niistä tekopyhistä ehdotuksista, jotka eivät käytännössä ratkaise mitään ja joilla vain annetaan yhteisölle sellaisia toimivaltuuksia, jotka ovat kalliita mutta joiden käyttöä ei kuitenkaan hallita.

Kuten eilisessä puheenvuorossani toin esille, tätä rahastoa ei ole varsinaisesti tarkoitettu kriisialueilta tulevien pakolaisvirtojen aiheuttamien harvinaisten, odottamattomien ja dramaattisten tilanteiden hoitamiseen. Sen tarkoituksena on jakaa päivittäin määrärahoja tavanomaisten kehittyneempiin maihin suuntautuvien kaikenlaisten pakolaisvirtojen hallintaa varten.

Mitä uutta tämä rahasto sitten tuo nykytilanteeseen? Kuten rakennerahastojenkin osalta, kansalaisille uskotellaan, että Eurooppa jakaa heille taivaasta pudonnutta rahaa, jotta nämä voisivat auttaa pakolaisasioiden hoitamisessa. Todellisuudessa tämä raha ei putoa taivaasta: se otetaan näiltä kansalaisilta heidän huomaamattaan. Eurooppa saa näin itselleen hyvän maineen vähällä vaivalla.

Prosessi on aina samanlainen: valitaan ensin surullinen (tässä tapauksessa pakolaisten) tilanne, jotta voidaan vedota, ei ihmisten järkeen, vaan heidän myötätuntoonsa. Sitten selitetään, että yhteisö tarjoaa synergiaa, jotta ongelma voidaan ratkaista vähäisin kustannuksin, ja tämän todisteeksi ilmoitetaan, että uusi rahasto tulisi olemaan pieni organisaatio, johon varattaisiin määrärahoja vain rajoitetusti. Tulevien vuosien aikana kuitenkin tullaan huomaamaan, että Brysseliin siirrettyjä toimivaltuuksia ei käytetä kovinkaan tarkasti, sillä ne ovat liian etäisiä kansalaisille, että rahaston myötä vastuu on otettu pois jäsenvaltioilta, että tarvitaan siis lisää rahaa, että tarvitaan myös yhteisön valvojia tarkkailemaan määrärahojen käyttöä ja että tarvitaan yhteisön hallintoelintä, jonka avulla tätä hallitsemattomaksi hirviöksi muuttunutta rahastoa voidaan hallita.

Olemme juuri saaneet nähdä silmiemme edessä, miten syntyy uusi unionin vikatikki, joka tulee kaikille hyvin kalliiksi ja jonka tuloksena on vain se, että jäsenvaltiot saavat avustusta, joka on kaiken lisäksi kerätty niiden omista varoista.

2-094

Caudron (PSE), kirjallinen. - (FR) Vuoden 1998 lopussa komissio ehdotti meille yhteisön toimintaohjelmaa, jonka tarkoituksena oli edistää pakolaisten kotouttamista unioniin. Meidän mielipiteidemme ja neuvoston reaktioiden seurauksena komissio korvasi tämän hankkeen ehdotuksella Euroopan pakolaisrahaston perustamiseksi, jonka toimikausi olisi aluksi viisi vuotta (2000-2004), ja minun on sanottavat olevani tähän erittäin tyytyväinen!

Komissio ehdottaa Amsterdamin sopimuksen nojalla monivuotista ja laajempialaista hanketta toteuttaakseen pitkän aikavälin toimia pakolaisten ja siirtymään joutuneiden henkilöiden hyväksi ja vastatakseen Eurooppa-neuvoston Tampereella lokakuussa 1999 esittämiin vaatimuksiin, jotka koskivat sellaisen välineen luomista, jota voitaisiin käyttää hätätilanteissa.

Tämä merkitsee selkeää parannusta tähän saakka vallinneeseen käytäntöön verrattuna.

Tämä rahasto on järjestelmä varojen uudelleenjakamista varten ja sillä pyritään tasapainottamaan jäsenvaltioiden kesken jakautunutta taakkaa pakolaisten vastaanottamisessa ja antamaan niille valtioille, joiden vastaanottojärjestelmä on vähiten kehittyntä, mahdollisuus kuroa umpeen muiden maiden etumatkaa.

Rahastossa yhteen välineeseen pitäisi sisällyttää unionin pakolaispolitiikan kaikki kolme osa-aluetta: pakolaisten ja siirtymään joutuneiden henkilöiden vastaanottaminen, kotouttaminen ja paluu lähtömaahan. Näin se tukisi jäsenvaltioissa sellaisia toimia, jotka koskevat vastaanotto-olosuhteiden ja infrastruktuureihin ja palveluihin (majoitus, aineellinen apu, sosiaalihuolto, apu hallinnollisissa asioissa) liittyvien menettelyjen parantamista, eräänlaista pysyvää kansainvälistä suojelua nauttivien henkilöiden kotouttamista, vapaaehtoista lähtömaahan paluuta ja uudelleenkotouttamista.

Kohderyminä ovat Geneven yleissopimuksen mukaiset pakolaiset, tällaista asemaa hakeneet henkilöt sekä tilapäistä suojelua pyytäneet siirtymään joutuneet henkilöt. Komissio ehdottaa, että rakennetoimien ohella rahastosta rahoitettaisiin myös hätätoimenpiteitä massiivisen ja äkillisen pakolaisvirran takia.

Komissio ehdottaa, että vuodeksi 2000 myönnettäisiin rakennetoimiin 26 miljoonaa euroa ja hätätoimenpiteisiin 10 miljoonaa euroa. Kuten tavallista, nämä summat eivät vastaa tarpeita. Jos halutaan saada aikaan tuloksia, täytyy rahaston talousarviota suurentaa. Euroopan komission täytyy esittää meille nykyisten rahoitusnäkymien osalta koko ohjelman keston kattavat rahoitusarviot ja tarvittaessa myös ehdotus määrärahojen tarkistamiseksi, ottaen huomioon, että rahaston tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan paljon suurempia summia.

Lopuksi painotan vielä sitä, että tämän Euroopan pakolaisrahaston perustaminen on ensimmäinen askel kohti yhteistä turvapaikkajärjestelmää ja että meidän on jatkettava työskentelyämme tähän suuntaan!

2-095

Schröder, Ilka (Verts/ALE), kirjallinen. - (DE) Mikäli Euroopan pakolaisrahaston perustamisen tavoitteena olisi unionin jäsenvaltioiden turvapaikka- ja pakolaispolitiikan muuttaminen inhimillisemmäksi ja avoimemmaksi, suhtautuisin tähän askeleeseen myönteisesti. Rahasto, joka saadaan aikaan siten, että yksinkertaisesti yhdistetään kolme budjettikohtaa, ei kuitenkaan tee sitä. Keskustelu ei ole ainoa asia, joka on osoittanut, mistä Euroopan pakolaisrahaston perustamisessa oikeastaan on kyse: nimittäin "taakan jakamisesta".

On täysin väärin lähestyä turvaa hakevien ihmisten EU:hun muuttoa kutsumalla sitä "taakaksi", joka pitää jakaa. Tällaiselle perustalle ei voi rakentaa politiikkaa, joka ottaa ihmisoikeuksien mukaisesti huomioon vainottujen ja paenneiden ihmisten edut. Unionin ja jäsenvaltioiden politiikan tavoitteena on pakolaisten jakaminen ja torjuminen – tämä kävi selväksi viimeksi Lomé'n sopimukseen lisätystä "takaisinottolausekkeesta". Kun eurooppalaisen turvapaikka- ja pakolaispolitiikan perusperiaatteet ovat tällaisia ja kun pakolaiset katsotaan kustannuksiksi, pakolaispolitiikan luominen on todellisen tilanteen, eurooppalaisen rajoituspolitiikan, verhoavaa kosmetiikkaa.

Tämänmuotoinen rahasto ei saa yhtäkään valtiota muuttamaan politiikkaansa avoimemmaksi pakolaisten muuton osalta. Se ei voi myöskään parantaa vainottujen ja turvaa hakevien ihmisten oikeusturvaa. Juuri siitä ja pakolaisten osallistumis- ja mukanaolo-oikeudesta pitäisi kuitenkin olla kyse!

Euroopan unioni vaatii maailmanlaajuisesti vapautta pääomille. Ihmisten vapautta se rajoittaa edelleen sulkemalla rajat ja jakamalla pakolaiset ja turvapaikkaa hakevat. EU:n ulkorajoilla kuolee, tapetaan joka vuosi useita pakolaisia.

Tätä taustaa vasten olisi väärin kuvitella, että pakolaisrahaston perustaminen muuttaisi turvapaikka- ja pakolaispolitiikkaa inhimillisemmäksi. Sen vuoksi pidätyn äänestämästä.

2-096

Puhemies. – Äänestykset päättyvät tähän.

(Istunto keskeytettiin klo 12.25 ja sitä jatkettiin klo 15.00.)

2-097

PUHETTA RYHTYI JOHTAMAAN
varapuhemies FONTAINE

2-098

Lissabonissa 23. ja 24. maaliskuuta 2000 pidetyn Eurooppa-neuvoston tulokset

2-099

Puhemies. - (FR) Esityslistalla on seuraavana neuvoston selonteko ja komission julkilausuma Lissabonissa pidetyn Eurooppa-neuvoston, eli sosiaaliasioita koskevan huippukokouksen tuloksista.

2-100

Gama, neuvosto. - (PT) Arvoisa puhemies, hyvät jäsenet, Lissabonin Eurooppa-neuvosto on varmasti uudistanut eurooppalaista asialistaa, ja te tunnette varmasti sieltä saadut tulokset joko siksi, että olette lukeneet loppupäätelmät, tai myös siksi, että tuo neuvosto sai eurooppalaisessa ja kansainvälisessä lehdistössä osakseen laajaa julkisuutta. Saatiin toteutettua keskeinen ajatus, jonka mukaan Euroopan unionille määritettäisiin uusi yhteinen strategia avoimessa, kilpailukykyisessä ja maailmanlaajuisessa maailmantaloudessa. Euroopan unionista tehdään maailman kilpailukykyisin ja dynaamisin tietopohjainen talous, joka kykenee ylläpitämään kestäväää talouskasvua, luomaan uusia ja parempia työpaikkoja sekä lisäämään sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Tietopohjainen talous, jota tukee myös tieto- ja tutkimusyhteiskunta, on Euroopan unionin kehityksen kannalta huomattava tekijä, ja se edellyttää luonnollisesti rakenteellisten uudistusten ja sisämarkkinoiden täydellisen toteuttamisen nopeuttamista.

Tuota tavoitetta saavutetaan myös nykyaikaistamalla eurooppalaista sosiaalimallia, eli investoimalla ihmisiin ja torjumalla syrjäytymistä. Sitä saavutetaan myös soveltamalla terveitä ja talouden ja työllisyyden kasvulle suotuisia makropolitikkoja.

Lissabonin strategian kehittämisen kannalta keskeisessä asemassa on Eurooppa-neuvoston suunnanantajan ja koordinoijan roolin vahvistaminen, minkä takia keväällä järjestetään joka vuosi Eurooppa-neuvosto, joka seuraa tapahtunutta edistystä ja määrittää laajat suuntaviivat eri toimialojen neuvostoille. Lissabonissa määritettiin uudenlainen koordinaatiomenetelmä, jonka puitteissa luodaan yksitulkintainen aikataulu lyhyelle, keskipitkälle ja pitkälle aikavälille ja määritetään tavoitteet, parhaimpiin käytäntöihin perustuvat vertausmenetelmät sekä muunkaltaiset indikaattorit. Kyse on avoimesta koordinaatiomenetelmästä, jonka odotamme antavan parhaat tulokset. Nuo suuntaviivat ilmenevät luonnollisesti myös jäsenvaltioiden politiikoissa, joita seurataan ja arvioidaan aika ajoin keskinäistä oppimista hyödyntävässä prosessissa.

Lissabonin Eurooppa-neuvoston asettamat päämäärät ovat hyvin laajoja ja edellyttävät erityisiä toimeksiantoja komissiolle. Juuri eilen puheenjohtaja Romano Prodi esitti neuvostolle komission tätä aluetta koskevan ohjelman, jonka toteuttajina ovat myös erilaiset neuvostomuodostelmat. Olennaista on siis huomata, miten monelle alalle Lissabonissa määritelty strategia levittäytyy. Se vaikuttaa tieteellisen tutkimuksen, kasvatuksen, sisämarkkinoiden ja teollisuuden aloilla jne. Sähköisen kaupankäynnin kehittäminen, televiestintämarkkinoiden vapauttaminen ja Internet-yhteyksien kustannusten pienentämiselle suotuisien olosuhteiden luominen ovat luonnollisesti tämän nykyaikaistavan strategian onnistumisen kannalta keskeisiä tekijöitä, ja eEurope-toimintasuunnitelma, joka esitellään Feiran Eurooppa-neuvostossa, on myös sellainen ratkaiseva tekijä, jonka avulla nopeutetaan Euroopan unionin kehittymistä tietoyhteiskunnaksi.

Juuri eilen saatoin ilmoittaa yleisten asioiden neuvostolle, että puheenjohtajavaltio Portugali on jo laatinut aikataulun neuvoston antamista toimeksiannoista, jotta näillä monilla alueilla voitaisiin ryhtyä konkreettisiin toimiin ja myös valmistella asianmukaisesti Feiran ja Nizzan Eurooppa-neuvostoja. Ecofin-neuvostolle kuuluu erityisesti Cardiffin prosessin vahvistaminen, rahoituspalveluja ja riskipääomaa koskevat toimintasuunnitelmat, veropaketti, työllisyysuuntaviivojen välitarkistus ja julkistalouden osuuden arvioiminen työllisyyden ja kasvun alalla.

Sisämarkkinaneuvostolle kuuluu sähköinen kaupankäynti, tekijänoikeudet ja lähioikeudet, kaksikäyttötuotteiden viennin valvonta ja palveluiden esteiden poistaminen, samoin kuin julkiset sopimukset, yhteisön ja julkisyhteisöjen sähköiset säännöt, yhteensovitettu strategia lainsäädännön ja asetusten yksinkertaistamiseksi sekä yhteisöpatenttikysymys.

Työ- ja sosiaaliasioiden neuvoston toimialaan kuuluu tarkistaa työllisyysuuntaviivoja, valtuuttaa sosiaaliturvaa pohtiva korkean tason työryhmä laatimaan tutkimus eläkejärjestelmän kestävydestä vuotta 2020 silmällä pitäen, soveltaa syrjäytymisen vastaisiin politiikkoihin avointa koordinaatiomenetelmää ja pohtia sosiaalipolitiikan tulevaa suuntaa pitäen tavoitteena sitä, että Nizzan Eurooppa-neuvostossa päästäisiin sopimukseen Euroopan yhteiskunnallisia kysymyksiä käsittelevästä asialistasta.

Tutkimusasioiden neuvostolle kuuluu eEurope-toimintasuunnitelma ja Euroopan tutkimusalueen edistäminen.

Televiestintäneuvoston toimialaan kuuluu viedä loppuun televiestintää koskevien säännösten tarkistaminen sekä kaupan vapauttaminen tällä alalla.

Kuluttaja-asioiden neuvoston toimialaan kuuluu rahoituspalvelujen etäkauppa – valmisteilla olevan lainsäädännön hyväksyminen – ja kulutuskysymyksiin liittyvien kiistojen ratkaiseminen oikeusistuimien ulkopuolella luomalla yhteisönlaajuinen verkosto.

Koulutusneuvoston, jonka tarkoitus on antaa oma panoksensa Luxemburgin ja Cardiffin prosesseihin, toimialaan kuuluu kasvatusjärjestelmien tulevien tavoitteiden pohtiminen, eurooppalaisten uusien perustaitojen määrittäminen, tietotekniikan perustaitoja koskeva eurooppalainen tutkintotodistus, opettajien liikkuvuuden esteiden poistaminen, eurooppalaisen

ansioluettelon kehittäminen ja jäsenvaltioiden politiikkojen seuranta tavoitteiden toteuttamisen osalta, Internet-yhteyksien hankkiminen kouluihin vuoteen 2001 mennessä ja tietotekniikan opettajien minimiverkosto vuoteen 2002 mennessä.

Teollisuusasioiden neuvostolle kuuluu peruskirjan laatiminen pienyrityksille ja innovatiivisten yritysten, erityisesti pk-yritysten, perustamisen ja kehittymisen kannalta tärkeiden käytäntöjen arvioiminen.

Oikeus- ja sisäasioiden neuvoston toimialaan kuuluu hyväksyä tuomiovaltaan ja päätösten toimeenpanoon liittyvä, valmisteilla oleva lainsäädäntö. On huomattava, että näiden Lissabonissa päätettyjen toimeksiantojen täytäntöönpano edellyttää tuloksekasta yhteistyötä komission, neuvoston ja Euroopan parlamentin välillä siinä mielessä, että useat sovellettavista toimista kuuluvat yhteispäätösmenettelyn piiriin. Hyvät jäsenet, kuten voitte havaita, se, että Lissabonin Eurooppa-neuvostossa on asetettu nämä tavoitteet, merkitsee sitä, että nyt komission ja eri toimialojen neuvostojen kalentereihin on kirjattu toteutettavaksi huomattava määrä toimia. Puheenjohtajavaltio Portugali on jo ryhtynyt asianmukaisiin toimiin neuvoston tasolla, jotta nämä erityismuodostelmat aloittaisivat toimintansa välittömästi toimeenpanemalla omilla alueillaan niille suunnitellut ohjelmat ja jotta tällä saralla edettäisiin asianmukaisen koordinoitusti esittämällä tiivistävä mietintö joko Feiran Eurooppa-neuvostossa kesäkuussa tai Nizzan Eurooppa-neuvostossa Ranskan puheenjohtajakauden aikana.

2-101

Prodi, komissio. – (IT) Arvoisa puhemies, arvoisa neuvoston puheenjohtaja, hyvät parlamentin jäsenet, Lissabonissa äskettäin pidetty huippukokous oli Euroopan kannalta suuri menestys, kuten ministeri Gama sanoi. Se merkitsee varmasti käännekohtaa.

Euroopan neuvosto on esittänyt uuden strategian unionille, strategian, joka tekee unionista johtavan voiman uudessa tietoon perustuvassa taloudessa ja joka antaa mahdollisuuden uudistaa täystyöllisyydelle otollisia olosuhteita. Jo nyt ne tiedot, jotka meillä on ennusteiden muutoksesta sekä talouden että työllisyyden kasvun osalta, antavat meille aihetta olla optimistisia.

Lissabonin Eurooppa-neuvosto omaksui määrätietoisesti poliittisen sitoumuksen viedä eteenpäin kunnianhimoista sosiaalitaloudellista suunnitelmaa; se sopi selkeistä uudistustavoitteista; se vahvisti Euroopan sosiaalista mallia ja erityisesti se järjesti asiat siten, että konkreettiset toimet voivat välittömästi seurata omaksuttuja sitoumuksia. Kaikki nämä seikat antavat täysin uuden signaalin luottamuksesta Euroopan tulevaisuuteen sekä taloutemme ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden tulevaisuuteen.

Lissabonin menestys on suuressa määrin Portugalin puheenjohtajavaltion tekemien erittäin laadukkaiden valmistelutöiden ansiota. António Guterres johti keskustelua esimerkillisesti, mutta komissio toi ratkaisevan panoksensa huippukokouksen menestykseen: päätelmissä noudatetaan suuressa määrin alustavaa yhteenvetoasiakirjaa, jonka me laadimme tätä Eurooppa-neuvoston kokousta valmisteltaessa.

Lissabonin keskustelussa syntyi merkittävä yksimielisyys suurimmasta osasta kysymyksiä. Ainoat huomattavaa erimielisyyttä aiheuttavat kysymykset koskevat energia- ja kuljetusmarkkinoiden vapauttamisen ajankohtia, julkisia palveluita koskevia kysymyksiä, veropakettia ja alueellisten viranomaisten toimivaltaa opetuksen ja koulutuksen alalla. Nämä ovat tärkeitä seikkoja, mutta varsin rajallisia. Tämä huomattava yksimielisyys antoi puheenjohtajavaltiolle mahdollisuuden päättää hyvin laajamittaisesta asialistasta.

En aio käydä päätelmiä analyttisesti uudelleen läpi vaan esitän ainoastaan niiden pääkohdat.

Eurooppa-neuvosto vahvisti, että terve ja vahva makrotaloudellinen politiikka, veropolitiikan vahvistaminen ja kestävä rahoituspolitiikat sekä rakenteelliset uudistukset ovat merkittäviä asioita.

Tietoyhteiskunnan osalta eEurope-hankkeen pääelementit on pantu täytäntöön, erityisesti sähköisen kaupankäynnin oikeudelliset puitteet, tietoliikennemarkkinoiden avaaminen, koulujen liittäminen Internetiin sekä opettajien koulutus. Komissiota on pyydetty laatimaan esikuva-analyysi, jonka avulla voidaan määrittää parhaimmat käytännöt ja varmistaa tarvittavat infrastruktuurit ja niiden lisäksi myös tarvittavan pääoman saatavuus.

Sisämarkkinoiden osalta Eurooppa-neuvosto omaksui laajamittaisia tavoitteita julkisia hankintoja sekä rahoituspalveluja ja riskipääomia koskevien toimintasuunnitelmien toteuttamiseksi. Tämän lisäksi ryhdytään toimenpiteisiin kuljetusten, energia-alan ja postipalvelujen vapauttamisen nopeuttamiseksi. Pysyvään tutkimukseen, opetukseen ja koulutukseen on pantu vauhtia. Neuvosto on lisäksi sopinut siitä, että työllisyyslukuja pitää saada nostettua voimakkaasti, erityisesti naisten keskuudessa, ja toistan, että tämänhetkiset asiaa koskevat ennusteet ovat hyvin rohkaisevia.

Yksi merkittävimmistä edistysaskeleista oli jäsenvaltioiden välillä saavutettu yksimielisyys siitä, että on tarpeen analysoida mahdollisuuksia nykyaikaistaa etuusjärjestelmiä ja tehdä eläkejärjestelmistä kestäviä komission tekemän

aloitteen pohjalta. Vielä vähän aikaa sitten tämän kaltaista yksimielisyyttä ei olisi voitu kuvitella syntyvän, ja tätä asiaa voidaan pitää hyvin merkityksellisenä.

Komissiolla on siis merkittävä osa luodessaan jatkoa tälle huippukokoukselle.

Sallinette minun nyt muistuttaa eräistä niistä asioista, joita aiomme tehdä: ensimmäiseksi laadimme uudet lainsäädäntöehdotukset, erityisesti sähkökauppaa koskevien oikeudellisten puitteiden osalta, mikä on hyvin kiireellinen asia – sähkökauppaa ei voi käydä nykyisten oikeudellisten puitteiden pohjalta – ja julkisten hankintojen osalta; toiseksi otamme käsiteltäväksi esikuva-analyysin avointa koordinoitua koskevan prosessin johtamiseksi kaikissa sen vaiheissa tutkimuksen, yrityspolitiikan ja sosiaalisen syrjäytymisen puitteissa; kolmanneksi esitämme "Euroopan uusi sosiaalinen toimintaohjelma" -nimisen tiedonantomme, joka toimii pohjana Ranskan puheenjohtajakauden järjestämälle Nizzan huippukokoukselle; lopuksi valmistelemme kevään Eurooppa-neuvostoja kokoamalla vuosittaisen yhteenvedon saavutetuista edistysaskelista talous- ja sosiaalialalla, eräänlaisen Euroopan talous- ja sosiaalilannetta käsittelevän yleisraportin. Nämä keväällä pidettävät jokavuotiset Eurooppa-neuvostot ovat tärkeitä välineitä saavutettujen edistysaskelien kartoittamiseksi ja tulevien strategioiden valmistelemiseksi.

Komissiolla on siis ratkaiseva rooli varmistaessaan, että Eurooppa-neuvoston sitoumukset muuttuvat konkreettiseksi toimiksi. Ainoastaan siten Lissabonin huippukokous todella merkitsee menestystä Euroopalle. Komission pitää toimia eteenpäin vievänä voimana tässä prosessissa. Jo huomenna tapaan kollegani komission jäsenet varmistaakseni, että työt aloitetaan välittömästi ja että ennalta määrättyt eri tavoitteet saavutetaan. Pysin päättäväisesti varmistaamaan sen, että komissio pitää kiinni omaksumistaan sitoumuksista. Kiitän tässä tilaisuudessa parlamenttia niistä virikkeistä ja rohkaisusta, mutta myös niistä ideoista, joita se on meille näissä keskusteluissa antanut.

Keskustelimme Lissabonissa myös Balkanin kysymyksestä: tuo kokous pidettiin illallisaikaan, eikä se kuulunut varsinaisten töiden asialistaan, mutta se oli kuitenkin työkokous. Toin tuossa tilaisuudessa esille ongelman, joka koskee Euroopan unionin poliittista vastuuta Balkanista, ja korostin sitä, että koko meidän uskottavuutemme on pelissä. Eurooppa-neuvosto tuki komission ja korkean edustajan valmistelemaa yhteiskertomusta sekä meidän pyyntöämme sovittaa paremmin yhteen ne eri ohjelmat, joita Euroopan unioni toteuttaa tuolla alueella. Toistan tässä tilaisuudessa, että tämä yhteensovittaminen on välttämätön ja kiireellinen asia, äärimmäisen kiireellinen asia. Minun aloitteestani valtioiden ja hallitusten päämiehet sopivat siitä, että Tonava pitää puhdistaa. Olemme kartuttaneet voimavaroja: nyt edellytän asianmukaisia aloitteita. Tämän lisäksi sovimme siitä, että Balkanille tarjottavia avustusmenettelyjä joudutetaan.

Lopuksi Venäjän kysymyksen osalta Eurooppa-neuvosto tunnusti Moskovan suhteittemme strategisen luonteen ja kehotti presidentti Putinia huomioimaan, että me olemme huolestuneita Tšetšenian tilanteesta. Lähetin hänelle onnittelekirjeen hänen valinnastaan, ja painotin samalla, että komissio on vilpittömästi kiinnostunut tekemään tiivistä yhteistyötä Venäjän hallituksen kanssa. Kiinnitimme kuitenkin samalla erityistä huomiota Tšetšenian ongelmaan.

Arvoisa puhemies, yhteenvetona haluaisin kiittää parlamenttia siitä panoksesta, jonka se toi huippukokoukseen ja siitä työstä, jonka se teki varmistaakseen Lissabonin tapaamisen menestyksen.

Hyvät parlamentin jäsenet, pidän tämän huippukokouksen tuloksia hyvin rohkaisevina, ja haluan vielä kerran vahvistaa sen, että komissio sitoutuu huolehtimaan siitä, että Eurooppa-neuvoston päätökset pannaan ripeästi ja tehokkaasti täytäntöön. Sen varmistamiseksi odotan teiltä teidän täyttä tukeanne ja yhteistyötänne. Euroopan kansalaiset, joita te edustatte, seuraavat toimiamme ja odottavat Lissabonin tuloksilta paljon: meidän tehtävämme on olla tuottamatta heille pettymystä.

(Suosiosoituksia)

2-102

Suominen (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, arvoisa neuvoston edustaja ministeri Gama, puheenjohtaja Prodi, Lissabonin huippukokousta voi hyvällä syyllä kutsua poliittiselta sisällöltään historialliseksi. Kokouksessa unionin strategiseksi päämääräksi asetettiin muodostua maailman kilpailukykyisimmäksi ja dynaamisimmaksi tietopohjaiseksi taloudeksi, jonka kasvu on vakaa ja joka luo enemmän ja parempia työpaikkoja. Tavoite ei kuitenkaan vielä yksin tee kokouksesta historiallista, vaan se keinovalikoima, jota kokous suosittelee unionin ja sen jäsenvaltioiden käyttävän päämääränsä saavuttamiseksi.

Lainaan neuvoston puheenjohtajan päätelmiä: Ensinnäkin, maaliin pääsemiseksi on luotettava ennen kaikkea yksityiseen sektoriin sekä yksityisen ja julkisen sektorin yhteistyöhön. Se riippuu käytettävissä olevien markkinavoimien mobilisoimisesta ja jäsenvaltioiden omista toimenpiteistä. Unioni toimii katalysaattorina prosessissa. Toiseksi, on vähennettävä työvoiman verotusta, etenkin suhteellisen matalapalkkaisilla alemman koulutuksen aloilla. Kolmanneksi, on suunnattava uudelleen julkiset menot lisäämään pääoman kasvun suhteellista merkitystä sekä fyysisellä että inhimillisellä alueella. Neljänneksi, on nopeutettava kilpailun vapauttamista muun muassa kaasun, sähkön, postin ja liikenteen aloilla päämääränä täysin toimivat sisämarkkinat näilläkin aloilla.

Olen ottanut esille vain muutamia esimerkkejä todetakseni, että viidentoista Euroopan unionin maan neuvosto, joiden hallituksista neljätoista on sosialistijohtoista, on omaksunut täysin keskusta-oikeistolaisen talous- ja kehityspolitiikan, johon se PPE-DE-ryhmän lailla useissa kohdin liittyy sosiaalisen vastuun. Kun ryhmäni puolesta totean tämän tyydytyksellä, en tee sitä vähimmäissäkään määrin ilkkuen, sillä meidän mielestämme ei ole keskeistä löytää politiikasta ristiriitoja, vaan käyttää kansalaisten eduksi oikeita välineitä. Lissabonin kokouksen päätöksissä ne olivat sosiaalisen markkinatalouden välineitä ja hyvä näin.

Muutama varoituksen sana: keskeinen vastuu tulokseen pääsemisestä jää jäsenvaltioille, mitä tulee markkinoiden vapauttamiseen ja sähköisen kaupankäynnin kehittämiseen kuluttajille edulliseksi. Kysyn, onko nyt Englannissa huutokaupassa oleva uuden sukupolven matkaphelinoikeuksien tähtitieteellinen hinta tulevaisuuden kuluttajien etu? Ei ole. Ahneus myyessä kostautuu järjestelmän kalleutena ja hitaana käyttöönottona. Otan esimerkin sen ajankohtaisuuden vuoksi enkä korostaakseni, että juuri Yhdistyneet kuningaskunnat tekee jotain ristiriitaista Lissabonin päätösten kanssa.

Toinen varoituksen sana: olemme laajenemisen kynnyksellä. Kun nyt painamme kaasua eEuropan osalta unionin alueella, lisäämmekö me niiden maiden sopeutumisvaikeuksia, jotka ovat liittymässä unioniin? Vastaus ei tietenkään voi olla: alkäämme kiihdyttäkö kehitystä kohti unionin eEuropea. Vastaus on kysymys: ovatko kaavailtu, edes suhteellisen hitaaksi kaavailtu laajeneminen ja Agenda 2000:n päätösten mukainen budjettitalous sovittavissa toisiinsa? Onko rakennepoliittista tukea sittenkin lisättävä, että jäseniksi pyrkivät valtiot eivät jäisi yhä kauemmas kehityksestä verrattuna nykyunioniin?

Hyvät kollegat, arvoisat neuvoston ja komission edustajat, toteaisin lopuksi PPE-DE-ryhmän puolesta, että tunnemme täyttää luottamusta siihen, että puheenjohtaja Romano Prodi ja hänen johtamansa komissio pystyvät osaltaan viemään Lissabonin tavoitteet läpi. PPE-DE-ryhmä ja uskoakseni koko parlamentti tukee rakentavasti kritisoiden komission työtä. Kun sisämarkkinoiden epätäydellisyys johtuu nytkin jäsenvaltioiden jarrutuksesta, riippuu myös Lissabonin yksittäisten päätösten toteutus institutionaalisella tasolla ennen kaikkea siitä, että tulevina vuosina jäsenvaltiot pysyvät teoissaankin Lissabonin juhlallisten teesien takana.

2-103

Goebbels (PSE). - (FR) Arvoisa puhemies, Lissabonin huippukokous tulee olemaan virstanpylväänä. Vuonna 1997 pidetyn Luxemburgin huippukokouksen jälkeen, jolloin yhteisö oli huomannut, että sen on kannettava yhdessä vastuu työllisyydestä, Euroopan neuvosto on juuri hahmotellut itselleen uuden taloudellisen strategian, jonka tarkoituksena on tehdä unionista paitsi maailman kilpailukykyisin ja dynaamisin tietopohjainen talous, myös mallialue työllisyyspolitiikassa ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden alalla.

Lainatakseni erästä puhujaa tämän huippukokouksen uututena on se, että siinä käsitellään talouspolitiikkaa ja sosiaalipolitiikkaa kokonaisvaltaisesti. Näin sanoi Belgian liberaalipuolueeseen kuuluva pääministeri. Hänen ohellaan Lissabonin päätelmiä ylistivät myös Ranskan tasavallan presidentti, Itävallan, Espanjan, Irlannin ja Luxemburgin hallitusten päämiehet. Jotkin tämän parlamentin poliittisista voimista näyttävät kuitenkin haluavan tehdä tästä Lissabonin huippukokouksesta eräänlaisen Sosialistisen internationaali -järjestön joukkotapahtuman. Miten muuten voitaisiin tulkita sitä, että PPE- ja ELDR-ryhmä kieltäytyivät osallistumasta parlamentin suurimpien poliittisten ryhmien yhteistä päätöslauselmaa koskeviin neuvotteluihin? Eräät konservatiivi- ja liberaalikiikhoilijat eivät näytä haluavan kuulla sanaakaan siitä, miten makrotaloudellista politiikkaa ja rahapolitiikkaa voidaan hyödyntää eurooppalaisessa sosiaalisessa mallissa. Heidän ainoa jumalansa tuntuu olevan vapaa ja valvomaton markkinatalous.

Markkinatalous voi kuitenkin olla vain sosiaalista. Esitän teille arvoituksen: kuka sanoi Lissabonissa, että kansalaiset odottavat unionilta sitä, että tämä tuo sosiaalisen ulottuvuutensa voimakkaasti esille? Kuka sanoi, että kansalaistemme mielestä työttömyys tuhoaa ihmiselämiä ja yhteiskuntiamme useiden sukupolvien ajaksi ja että työttömyyden poistamisen on edelleenkin oltava pääasiallisena tavoitteenamme, vaikka se onkin jo alkanut laskea? Että yleinen kasvusuunnan muutos antaa nykyisin mahdollisuudet siihen, mikä oli ennen mahdotonta? Että uudelleensijoittautumisen myötä hillitön kapitalismi käyttää hyväkseen jäsenvaltioiden sosiaali- ja verotuslainsäädännöissä ilmenevää eriarvoisuutta ja harjoittaa näin sosiaalista polkumyyntiä siten, että työtä tekeviltä miehiltä ja naisilta viedään mahdollisuudet maksimaaliseen voittoon?

Lainasin juuri parlamentin puhemies Nicole Fontainen sanoja. Sosialistiryhmä on puhemies Fontainen kanssa samaa mieltä siitä, mitä hän sanoi Lissabonissa, eli parlamentti sitoutuu eurooppalaiseen sosiaaliseen malliin sen kaikissa muodoissa. Tuemme puhemiestä siinä, kun hän pyytää Eurooppa-neuvostoa sääntelemään tasapainoisesti yhtiöiden fuusioitumista unionissa; että sellaiset fuusiot kiellettäisiin, jotka eivät noudattaisi tietojen ennalta antamista ja työntekijöiden kuulemista koskevaa unionin sitovaa lainsäädäntöä; että ennen näiden fuusioiden toteuttamista täytyy tehdä tarkka arvio niiden yhteiskunnallisista vaikutuksista, ja hän toteaa vielä, että villeillä fuusioilla, joiden tarkoituksena on ainoastaan kapitalistisen valta-aseman saavuttaminen, on tuhoavia vaikutuksia unionin sosiaalisen yhteenkuuluvuuden kannalta.

Sosialistiryhmä yhtyy puhemiehen sanoihin, kun hän vaatii elinkeinoelämän muutosten seurantakeskuksen perustamista, tasapuolisempaa tulojen jakamista mahdollisuuksia tarjoavan pääoman ja tuottavan työn välillä. Sanalla sanoen sosialistiryhmä allekirjoittaa puhemiehemme päätelmät ja onnittelemme häntä näistä oikeudenmukaisista ja rohkeista lausunnoista.

Parlamentti saattaisi itsensä naurunalaiseksi, jos se äänestäisi PPE- ja liberaaliryhmän ehdottaman päätöslauselman puolesta, sillä nämä ryhmät haluavat näköjään paitsi tuomita puhemiehemme, myös tehdä pesäeron sekä puheenjohtaja Prodiin että kristillisdemokraattisiin konservatiivi- ja liberaalipääministereihin, jotka tukevat Lissabonin päätelmiä.

Kehotan siis kaikkia niitä kristillisdemokraatteja, kaikkia liberaaleja ja yleensä kaikkia demokraatteja, jotka haluavat sosiaalista markkinataloutta, äänestämään sosialistiryhmän päätöslauselman puolesta. Haluamme sovittaa yhteen taloudellisen tehokkuuden, elämänlaadun ja sosiaaliturvan. Haluamme kestävästä kehityksestä sen kaikissa merkityksissä.

(Suosionosoituksia vasemmiston taholta)

2-104

Jensen (ELDR). – *(DA)* Arvoisa puhemies, arvoisa komission puheenjohtaja Prodi, arvoisa neuvoston puheenjohtaja Garna, haluan aluksi sanoa, että ELDR-ryhmän jäsenet eivät olleet täysin samaa mieltä puhemies Fontainen kanssa niistä huomioista, joita puhemies Fontaine esitti Lissabonin huippukokouksessa. Olimme sen sijaan hyvin iloisia niistä kaukonäköisistä viesteistä, jotka kävivät ilmi huippukokouksen päätelmistä. Olemme erityisen iloisia siitä, että niissä korostetaan sitä, että Euroopan on luotava hyvinvointia ja työllisyyttä niin, että markkinataloutta ja kilpailukykyä voimistetaan muun muassa lisäämällä työmarkkinoiden joustavuutta ja alentamalla matalapalkkaisen työvoiman verorasitetta. Haluan myös ilmoittaa, että olen tyytyväinen siihen, että meille työllisyyspolitiikan yhteydessä tutuksi tullutta avointa koordinaatiota käytetään muilla alueilla tietotekniikan käytön edistämiseen, koulutuksen parantamiseen ja tutkimuksen vahvistamiseen. Näin avoimen ja joustavan työn tekeminen, joka tähtää yhteisten tavoitteiden saavuttamiseen ja jonka avulla valtiot voivat verrata itseään toisiinsa ja oppia toisistaan, on hyvä tapa varmistaa sekä edistyksen tapahtuminen että turvata yksittäisten valtioiden vapaus etsiä omia ratkaisuja omiin ongelmiinsa.

Haluan tuoda esiin myös sen, että olen erittäin tyytyväinen siihen, että lausunnossa asetetaan aikarajat sisämarkkinoiden kehittämiselle tärkeissä asioissa ja että sähköiselle kaupankäynnille luvataan luoda nopeasti oikeudellinen kehys. Kehitystä tarvitaan yhtä paljon kuitenkin myös perinteisessä taloudessa, ja olen sen vuoksi iloinen siitä, että tutkimuspanoksien lisäämisen välttämättömyyttä ja sisäisten talousmarkkinoiden laajentamisen tarvetta korostetaan, sekä siitä, että neuvosto tukee energia-alan, posti- ja kuljetusalan vapauttamista, vaikka neuvosto ei olekaan asettanut aikarajoja kyseisille vapauttamisille. On oikein, että työllisyyspolitiikan kehittämisessä ja sosiaalisen syrjäytymisen vastaisessa taistelussa korostetaan taloudellisen kasvun lisäksi myös koulutusta ja aktiivointia, joiden avulla syrjäytyneet voivat päästä työmarkkinoille ja jotka auttavat heitä tulemaan vähitellen toimeen omillaan. Vertailevaan analyysiin perustuvasta koordinoinnista on paljon hyötyä, mutta meidän on kuitenkin tietenkin varottava sitä, ettei kaikki tämä johda byrokratisoitumiseen ja yksityiskohtaiseen ohjailuun. Lopuksi haluan mainita tärkeän ja ehkä hieman vähemmän imartelevan huomion. Neuvosto viittaa Lissabonin huippukokousta koskevan lausunnon lopputekstissä useasti siihen, mitä neuvosto aikoo tehdä jatkossa, mahdollisesti komission aloitteesta. Toivon, että emme odottaisi liikojä siltä, että EU:n yhteistyön valtioidenvälistä luonnetta korostetaan niin voimakkaasti.

2-105

Jonckheer (Verts/ALE). – *(FR)* Arvoisa puhemies, arvoisa neuvoston puheenjohtaja, arvoisa komission puheenjohtaja, mielestäni on selvää, että tammikuussa, kun puheenjohtajavaltio julkisti ensimmäisen asiakirjansa, ensivaikutelma siitä oli kerrassaan erinomainen. Viestintätekniikoiden massiivisella levityksellä aiottiin saada aikaan huomattavia muutoksia – ja niillä saadaan aikaan huomattavia muutoksia – eurooppalaisten elin- ja työskentelytavoissa.

Puheenjohtajavaltio Portugalin päätelmiin sisältyy useita myönteisiä tavoitteita ja kannanottoja. Nämä ovat siis vaarassa menettää voimaansa, ja PPE- ja liberaaliryhmän jättämä päätöslauselmaesitys antaa niistä todella naurettavan kuvan, joka antaa parlamentille syyn jakautua vanhan kunnan oikeisto-vasemmisto-periaatteen mukaisesti. Tämä jaottelu ei kuitenkaan vastaa 15 jäsenvaltion noudattamia konkreettisia politiikkoja, eikä sen pohjalta varmasti vastata myöskään tulevaisuuden haasteisiin.

Arvoisa puheenjohtaja Prodi, näin ollen todellinen haaste tulevien kuukausien aikana olisi se, että ette allekirjoita tätä päätöslauselmaesitystä, jos parlamentti hyväksyy sen huomenna. Tämän vuoksi pyydämme teitä pohtimaan syvällisemmin neuvoston kanssa joitakin kohtia, jotka olisi mielestämme ehdottomasti pitänyt sisällyttää Lissabonin päätelmiin.

Ensimmäinen kohta liittyy strategiseen tavoitteeseen. Olemmeko unohtaneet sen kestävästä kehityksestä strategisen tavoitteen, jonka piti kuulua olennaisena osana siihen 2000-luvun talouteen, jolla pystyttäisiin vastaamaan maapallon ja sen väestön tarpeisiin? Päätelmissä ei ole riviäkään niistä kertomuksista, jotka komissio oli kuitenkin jättänyt Helsingin Eurooppa-neuvostolle. Ei ainuttakaan riviä sopimukseen Euroopan unionista sisältyvän 6 artiklan konkreettisesta soveltamisesta. Viestintätekniikoiden levittäminen ja kestävästä kehityksestä toteuttaminen on sovitettava yhteen.

Toinen kohta liittyy työllisyyteen. Euroopan kansalaisilta ei saa salata sitä, että viestintätekniikoiden leviäminen luo kyllä uusia työpaikkoja, mutta että se myös vähentää niitä ja että sekä makro- että mikrotaloudellisella tasolla se herättää syvällä yhteiskunnissamme työajan ja tulojen uudelleenjakamista koskevia kysymyksiä. Jos kierrämme nämä kysymykset, joudumme vakaviin yhteiskunnallisiin kriiseihin, vaikka tällä hetkellä taloudessa vallitseekin optimistinen ilmapiiri.

Sama koskee verotusta, jonka mainitsitte. Komissio totesi itse eräässä rahoitusmarkkinoiden yhdentymistä koskevassa asiakirjassaan, että tämä yhdentymisen ei olisi mahdollista ilman vähimmäistason verotuksen sääntelyä. Tämä koskee myös Montin pakettia. Näiden asioiden osalta ei ole tapahtunut edistystä ja rahoitusmarkkinoiden yhdentäminen ilman verotuksen sääntelyä yhteisön tasolla johtaa aina takaisin siihen, että Euroopan valtiot ovat jakautuneet kahteen ryhmään, jotka kehittyvät eri tahdissa.

Arvoisa komission jäsen Monti, mitä sosiaalialaan tulee, ei mielestäni ole viisasta, että komissio hylkää kaikki työolainsäädäntöä koskevat lainsäädäntöehdotukset. Kun yrityksissä tehdään rakennemuutoksia tai kun niissä täytyy keskustella teknologisten innovaatioiden käyttöön ottamisesta, uudessa taloudessa varmistetaan se, ettei työntekijöiden oloja laiminlyödä. Tämä täytyy myös sisällyttää Nizzan sosiaaliseen toimintaohjelmaan, ja kannustamme teitä pyrkimään siihen, että näin myös tehdään, sillä ryhmäni haluaa komission olevan vahva ja kunnianhimoinen ja se antaa teille tukensa, jos otatte huomioon nämä minun esittämäni kommentit.

(Suosionosoituksia)

2-106

Wurtz (GUE/NGL). - (FR) Arvoisa puhemies, monet tarkkailijat ovat korostaneet sitä, että tässä ylimääräisessä Eurooppa-neuvostossa ministeri Blairin ja Aznarin teesit saivat riemuvoiton. Jos tällä tarkoitetaan sitä, että Lissabonin huippukokouksessa omaksuttiin unionista liberaali näkemys, olen tietenkin ja valitettavasti tästä tulkinnasta samaa mieltä. En voi kuitenkaan tyytyä tähän. En halua suinkaan antaa nykyisille Britannian ja Espanjan hallituksen päämiehillä yksinoikeutta asennoitua aggressiivisesti tietotekniseen vallankumoukseen. Minun mielestäni kyseessä on todellisuudessa valtava haaste, johon on vastattava. Samalla tavoin, kun luen huippukokouksen päätelmistä, että Eurooppa on asettanut itselleen tavoitteeksi edistää dynaamista ja tietopohjaista taloutta, joka "kykenee ylläpitämään kestäväää talouskasvua ja luomaan uusia ja parempia työpaikkoja", sanon: "Iyödäänkö vetoa!". Vuosittain kasvavaa ihmisiin investoimista sekä täystyöllisyyteen tähtäävien aktiivisten poliitikkojen toteuttamista kannatan ehdottomasti.

Poliittiset ristiriidat keskuudessamme eivät siis liity siihen, valitsemmeko uudenaikaisuuden, vaan siihen, miten tämä uudenaikaisuus ymmärretään, ja erityisesti siihen, millainen rooli siinä on oltava kaikilla miehillä ja naisilla sekä palkansaajina että kansalaisina. Tässä mielessä ministerit Blair ja Aznar ja ne, jotka ovat heitä kannattaneet, ovat tavanomaisen ja perinteisiin tiukasti sitoutuvan vanhan liberalistisen ajattelutavan vankeja. Markkinoiden, erityisesti rahoitusmarkkinoiden jättäminen rauhaan, joustavuuden vaatiminen palkansaajilta, työkustannusten pienentäminen, silläkin uhalla, että tällä vauhditetaan eriarvoisuuden, epävakaisuuden ja syrjäytymisen lisääntymistä koko maailmassa. Tästä kenkä nyt puristaa: onko meillä rohkeutta hyökätä näitä tabuja vastaan nyt, kun ensimmäiset ja todella lupaavat merkit ihmiskunnan uudesta aikakaudesta ovat näkyvissä. Tämä on se alue, jolla mitataan mielestäni unionin todellinen kunnianhimo ja myös vasemmiston todellinen uudenaikaisuus.

2-107

Queiró (UEN). - (PT) Arvoisa puhemies, hyvät kollegat, ensimmäiseksi haluaisin ilmaista kannattavani muutamia Lissabonin Eurooppa-neuvoston esittämiä myönteisiä loppupäätelmiä, joiden keskeisimmät näkökohdat siirtyivät myös yhteiseen päätöslauselmaesitykseen, jota kannattaa muiden lisäksi myös minun ryhmäni ja jota sosialistit ovat jo täällä vastustaneet niin kovasti. Näiden loppupäätelmien, jotka valtion- ja hallitusten päämiehet toivat julki, viitekehyksenä on strateginen tavoite tehdä Euroopan unionista kymmenen seuraavan vuoden aikana maailman kilpailukykyisin alue kehittämällä sen taloudesta tietopohjainen ja harjoittamalla kasvuun ja täystyöllisyyteen suuntaavia politiikkoja.

Haluan kuitenkin kysyä seuraavaa: eikö lausunnoista, joita antavat nykyään vastuullisessa asemassa olevat eurooppalaiset – joista suurin osa on kotimaidensa hallituksia jo useita vuosia johtaneita sosialisteja – käy ennen kaikkea ilmi niiden antajien osaamattomuus ja heidän tukemansa eurooppalaisen kehitysmallin vakavat virheet? Onko Lissabonin päätelmissä jotain todella uutta ja alkuperäistä, jota ei olisi osoitettu ja vahvistettu vuoden 1993 kasvua, kilpailukykyä ja työllisyyttä käsittelevässä valkoisessa kirjassa? Tuolloin panostettiin – lainaan – tietoverkostoihin; nykyään painotetaan investointia – lainaan jälleen – tietoon ja tietoyhteiskuntaan pääsemiseen. Ennen paino oli opetuksella ja elinikäisellä koulutuksella, lainaus. Nykyään, lainaan jälleen, huolta kohdistuu elinikäiseen koulutukseen.

Voisimme jatkaa lukemattomilla päätelmillä, jotka ovat kaikin tavoin yhteneviä vuoden 1993 valkoisen kirjan kanssa. On kuitenkin olemassa yksi täystyöllisyyspolitiikkoja koskeva näkökohta, joka kannattaa mainita erityisesti. Vuonna 1993 tavoitteena oli vähentää Euroopan unionin työttömien lukumäärä puoleen: 16 miljoonasta 8,5 miljoonaan. Totuus on se, että nyt on vuosi 2000, työttömiä on 15 miljoonaa ja huippukokouksen loppupäätelmissä meille luvataan lähes täystyöllisyys seuraavan vuosikymmenen aikana.

Se on vähintäänkin poliittisesti vastuutonta ja osoitus asenteesta, joka on erittäin tyypillinen sosialisteille: myös niille, jotka kannattavat kolmatta tietä, jossa tavoitteena on kehittää vapaaehtoisesti strategia, joka on moninaisten tekijöiden summa ja perustuu viime kädessä yritysten panoksiin, kuten kaikki tietävät. Kuten eräs tunnettu tutkija on sanonut, Euroopan johtohenkilöt ovat päättäneet jotain, jota he eivät voi mitenkään toteuttaa. Se, että antaa heidän tavallaan kunnianhimoisia kasvua ja työllisyyttä koskevia tavoitteita, on sama kuin ilmoittaa väestön tai aurinkoisten päivien kasvun määrän. Mielestämme hallitusten on pikemminkin keskityttävä sellaisten välineiden kehittämiseen, jotka auttavat yhteiskunnallisia ja taloudellisia toimijoita tuottamaan vaurautta ja esittämään myönteisiä tuloksia vastaavilla alueilla.

Toinen näkökohta, joka ansaitsee huomiomme on se, että huippukokouksessa ei ilmeisesti ole otettu huomioon sitä, että Euroopan unionin jäsenvaltioiden menneisyys sekä taloudelliset ja yhteiskunnalliset rakenteet ovat erilaisia, mitä laajentuminen vain korostaa, ja että olemassa on yhä vinoutumia, joita edes kehitystä osoittavat keskimääräiset luvut eivät kykene piilottamaan. Tämä pätee niin myönteisiin kuin kielteisiin näkökohtiin. Kuinka on mahdollista selittää esimerkiksi se, että Ruotsissa ja Suomessa, joiden sosiaaliturvamalli on erittäin kehittynyt, Internetin käyttöaste on samaa tasoa kuin Yhdysvalloissa, lähes 50 prosenttia, kun taas Englannissa, joka on paljon liberaalimpi maa, se on 29 prosenttia?

Kuinka on toisaalta mahdollista, että unionin joidenkin jäsenvaltioiden välillä on niin valtavia eroja vähimmäispalkkojen suuruudessa, sosiaaliturvajärjestelmän laadussa ja eläkkeiden koossa, samoin kuin myös työttömyys- ja piilotyöttömyysasteissa, puhumattakaan köyhyysloukuista tai yhä laajamittaisemmasta syrjäytymisestä?

Lopuksi haluaisi sanoa, että Euroopan unioni voi olla hyvinkin aloittanut kilpajuoksun saavuttaakseen sen kehitystason, joka pohjoisamerikkalaisessa talous- ja yritys-elämässä jo vallitsee. Mutta todellinen Eurooppa pysyy rakentamatta niin kauan kuin jäsenvaltioiden talouksien yhteen sovittaminen ja sisäinen taloudellinen ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus eivät ole sen ensisijaisena prioriteettina

2-108

Krarp (EDD). – (DA) Seurasin hyvin kiinnostuneena Lissabonissa pidettyä Eurooppa-neuvoston huippukokousta, joka oli erittäin vaikuttava kaunopuheinen esitys, josta kävi lähinnä ilmi valtava ja kasvava voimattomuus. Pyrkimys tulla maailman kilpailukykyisimmäksi ja dynaamisimmaksi taloudeksi, joka perustuu muuta enemmän tietoon, on hieno ja hyvä strateginen tavoite kestävän kasvun luomiseksi. Ongelmana on kuitenkin ensiksikin se, että asiassa ei ole hahmoteltu minkäänlaisia selkeitä toimia, joiden avulla tämä pyrkimys jotenkin konkretisoituisi. Toisena ongelmana on se, että huomiota ei ole kiinnitetty niihin sosiaalisiin ongelmiin, joita tästä seuraa ja jotka ovat osa Euroopan unionin todellisuutta niin hyvässä kuin pahassakin. Puheenjohtajiston päätelmissä puhutaan "eurooppalaisesta sosiaalisesta mallista". En tunne mitään eurooppalaista sosiaalista mallia. Tunnen useita erilaisia sosiaalisen hyvinvoinnin malleja, ja ne ovat kansallisesti sidoksissa tiettyihin perinteisiin. Kotimaani perinteet eroavat selvästi Euroopan unionin hallitsevista perinteistä. Todellinen ongelma jää kokonaan käsittelemättä. Siihen viitattiin hallitustenvälistä konferenssia edeltävissä neuvotteluissa, ja se koskee eurooppalaisen sosiaalisen mallin uudistamista ja luomista. Se olisi mielestäni erittäin vaarallista. Tässä asiassa ryhdytään tekemään enemmistöpäätöksiä. Kotimaani hallitus vastustaa sitä, ja niin teemme mekin, jotka suhtaudumme epäillen tällaiseen Euroopan unionin itsestään etenevään kehitykseen. Lissabonissa pidetyn Eurooppa-neuvoston huippukokouksen olennaisimmaksi anniksi jäivät kaikki ratkaisua vaille jääneet ongelmat.²⁻¹⁰⁹

Raschhofer (NI). - (DE) Arvoisa puhemies, hyvät kollegat, Lissabonin Eurooppa-neuvosto pidettiin työllisyyden, talousuudistuksen ja digitaaliseen aikakauteen siirtymisen merkeissä. Lissabonin Eurooppa-neuvosto ei ollut kuitenkaan ensimmäinen, jossa keskusteltiin työllisyydestä. Jo Essenin Eurooppa-neuvostosta lähtien on tehty useita aiesopimuksia ja hyvää tarkoittavia toimintaohjelmia. Ainoa keino työllisyysasteen kestävään parantamiseen on se, että yrityksille annetaan sellaiset toimintaedellytykset, joita ne tarvitsevat. Ehdotetut pk-yritysten tukemiseen tähtäävät toimet rajoittuvat analyysiin ja yhä uusien vapaaehtoisten aiesopimusten laatimiseen. Paperilla on helppo valehdella, konkreettisia tuloksia ei sen sijaan valitettavasti ole juuri saatu. Työllisyystilanteen kestävä parannus voidaan saavuttaa vain rakenteellisin uudistuksin. Konkreettisesti sanottuna: veroastetta alentamalla, verojärjestelmiä yksinkertaistamalla ja yritysten perustamista helpottamalla. Kaikki tuntevat nämä vaatimukset. Kaikki sanovat: "Tuo on kyllä aivan totta". Täytäntöönpano vain ei onnistu.

Itävaltalaisena parlamentin jäsenenä minun on puhuttava Lissabonin Eurooppa-neuvoston yhteydessä myös 14 jäsenvaltion pakotteista. Kyky demokratiaan on aina yhteydessä kykyyn keskustella. Sitäkin mielteliäämmäksi minut tekivät puheenjohtajavaltion ponnistelut Itävaltaa koskevan keskustelun poistamiseksi esityslistalta. On unioninkin edun mukaista selvittää Itävallan ja EU:n väliset suhteet. Keskustelusta kieltäytymällä ei ole vielä milloinkaan ratkaistu ristiriitoja. Monet ihmiset kotimaassani kysyvät minulta: "Miten voitte rakentaa rauhanomaista Eurooppaa, jos korkeimman tason edustajat eivät tervehti toisiaan tai kieltäytyvät keskustelemasta keskenään?" Nämä symboliset eleet repivät auki vanhoja haavoja ihmisten välillä. Sen vuoksi sanon kaikille niille, jotka väittävät, että pakotteet koskevat hallitusta mutta eivät ihmisiä – sellainen erottelu ei ole mahdollista! Demokraattisilla vaaleilla valittua laillista hallitusta ei voi erottaa kansasta, joka on valinnut sen. Tämän osoittavat järjenvastaiset esimerkit, kuten Brysselin taksiboikotti, ongelmat koululaisten vaihto-ohjelmien yhteydessä ja monet muut.

Epäluulo, jota Itävaltaa kohtaan tunnetaan, vaikka se ei ole vuoden 1945 jälkeen toiminut kertaakaan demokratian pelisääntöjen vastaisesti, on jyrkässä ristiriidassa tämän yhteisön hengen kanssa. Arvioikaa Itävallan hallitusta sen tekojen perusteella! Ette löydä unionin hengen vastaisia toimia!

(*Suosionosoituksia oikeistolta*)

2-110

Cunha (PPE-DE). - (*PT*) Arvoisa puhemies, haluaisin kiittää neuvoston puheenjohtajaa ja toivottaa hänelle mitä suurinta menestystä hänen työssään Portugalin puheenjohtajakaudella. Me olemme kaikki yleisesti ottaen yhtä mieltä Lissabonin huippukokouksen strategisesta tavoitteesta tehdä Euroopan unionista, jos saan lainata, "maailman kilpailukykyisin ja dynaamisin tietopohjainen talous, joka kykenee ylläpitämään kestävää talouskasvua". Kukaan ei varmaankaan väheksy sitä, miten tärkeä on valmistaa kansalaisemme niiden vaatimusten varalta, joita meille asettavat tietoyhteiskunta ja uudet viestintäteknologiat, nuo strategiset aseet, jotka varmistavat voiton tulevaisuudessa luomalla työpaikkoja, korkeaa laatua ja vaurautta. Kaikki olisi hyvin, jos Lissabonin huippukokous olisi kutsuttu koolle keskustelemaan nimenomaan tämänkaltaisista ongelmista, minkä takia sen nimen olisi pitänyt olla, haluista, toiveista ja pyrkimyksistä riippuen, tietoyhteiskuntaa koskeva huippukokous, talouden ja tiedon huippukokous, tai uutta taloutta käsittelevä huippukokous. Sen nimeäminen työllisyyshuippukokoukseksi vie kuitenkin harhaan sen tavoitteita ajatellen. Se on kuin väärä etiketti tuotteessa, koska etiketti ei vastaa sisältöä. Tässä tapauksessa se johtuu poliittisesta mukavuudenhalusta.

Tosiasiasa työllisyyden tavoite on paljon muutakin kuin nämä kysymykset. Ensinnäkin siksi, että uusi talous, joka on keskeisesti tämän sukupolven haaste, ei voi murskata vanhaa taloutta, toimintamallimme kannatinkiveä, jonka nykyaikaistamista ja rakenteellista säätämistä emme voi ohittaa. Tämä taas edellyttää sitä, että on alettava heti keskustella strategioista, joiden avulla taloutemme perinteiset osa-alueet järjestetään uudelleen, samoin kuin olisi ajateltava uudestaan valintoja, jotka meidän on tehtävä määriteltäessä WTO:n suuntaa-antavia periaatteita. Toiseksi siksi, että työllisyysstrategiaa koskeva keskustelu olisi aloitettava analysoimalla perusteellisesti Euroopan unionin kilpailutekijät, koska niistä riippuu talouden kestävä kasvu ja siten myös työllisyys ja hyvinvointi.

Tosiasia on se, että tämänkaltaisessa keskustelussa emme voi olla kysymättä syitä siihen, että Euroopan unionin kasvulukemat ovat olleet viime vuosina alle puolet Amerikan yhdysvaltojen lukemista tai miksei yhdelläkään hallituksella ole ollut rohkeutta kyseenalaistaa niin sanotun "Euroopan sosiaalisen mallin" kielteisimpiä puolia. On nimittäin niin, että vaikka tuon mallin myönteisiä puolia ei aseteta kyseenalaiseksi, se kannustaa joiltakin osin passiivisuutta, mukavuudenhalua ja laiskuutta sellaisissa väestöosissa, jotka voisivat ja joiden pitäisi tehdä työtä. Siksi meidän olisi kyseltävä itseltämme, miksi taloudellisen elpymisen aste on ollut niin alhainen sellaisen aktiiviväestön kohdalla, joka on hyötynyt joistakin yhteisvastaullisista politiikoista, erityisesti senkaltaisista järjestelmistä kuin turvattu vähimmäistoimeentulo. Tai miksi meillä Euroopassa vallitsee niin jähmettävä ja interventionistinen perinne, jonka piirissä talouden kilpailukykyä säädellään kielteisesti ja jonka piirissä piilotellaan toisinaan, sosiaalisten tai vakauteen liittyvien perusteiden suojissa, kuluja lisääviä ja useinkin poliittiseen hallintoon liittyviä strategioita. Nämä puolestaan taas vaikuttavat kielteisesti taloudelliseen kasvuun, vaurauden jakoon ja niin ollen myös työllisyyteen. Syvässä keskustelussa Euroopan unionin työllisyysongelmista ei siis voitaisi jättää näitä kysymyksiä käsittelemättä asianmukaisesti.

2-111

Murphy (PSE). - (*EN*) Arvoisa puhemies, minäkin haluan toivottaa neuvoston puheenjohtajan lämpimästi tervetulleeksi ja onnitella häntä Lissabonin huippukokouksen onnistumisesta. Luulen, että näemme tulevaisuudessa, että kaikki tiet johtivat Lissaboniin Luxemburgin, Cardiffin ja Kölnin kautta, koska Lissabonin pitäisi olla erään prosessin päätepiste, joka todella voi tuottaa tulosta niillä painopistealueilla, joilla haluamme saavuttaa menestystä kaikkialla Euroopan unionissa.

Keskeinen kysymys on, miten toteutamme Lissabonin huippukokouksen päätelmät; meidän täytyy varmistaa, että muutamme Lissabonin sanat todeksi.

En tarkastele kovin pitkään Lissabonin huippukokouksen erityispiirteitä. Monet meistä ovat jo käsitelleet niitä, ja suhtaudumme moneen päätelmään myönteisesti. Haluan tarkastella, millaisia haasteita Lissabonin prosessiin liittyy parlamentille, komissiolle ja itse asiassa kaikille kolmelle toimielimelle. Erityisesti parlamentilla on edessään valtava haaste, joka liittyy yhtenäismarkkinoiden loppuunsaattamisen kaikkien lainsäädäntövaikutusten toteuttamiseen. Meillä on haaste, joka liittyy "sähköisen talouden" (*e-economy*) kaikkien mahdollisuuksien toteuttamiseen. Parlamentilla on edessään haaste, kun se pyrkii omalta osaltaan tekemään Euroopasta kestävien työpaikkojen luomisen, innovaatioiden, kilpailukyyn ja nykyaikaistetun sosiaalisen suojelun dynaamisen keskuksen.

Kyseessä on haaste, josta parlamentin on selviydyttävä yhteistyössä muiden toimielinten, komission puheenjohtaja Prodin ja hänen kollegojensa sekä neuvoston kanssa. Ellemme selviydy siitä, kukaan ei ymmärrä meitä tai anna meille anteeksi sitä, ettemme toteuttaneet päämääräämme. Kuten mainitsin ennen Lissabonin huippukokousta, tämä johtuu niistä, jotka ovat tänään läsnä lehterillä – Euroopan kansalaisista. Meidän täytyy tehdä Lissabonista jotakin, jolla on merkitystä heille ja kotikaupunkini Wolverhamptonin asukkaille.

Mielestäni Lissabonissa on kyse sellaisen Euroopan luomisesta, jossa on hyväpalkkaisia, ammattitaitoa vaativia työpaikkoja, joilla on paljon lisäarvoa. Jos saamme Lissabonin prosessin ansiosta aikaan sellaisen Euroopan, siitä on hyötyä niin kansalaisillemme kuin koko Euroopallekin, sillä mikä voisi olla sosiaalisesti oikeudenmukaisempaa ja sosiaalista osallisuutta edistävämpää kuin Eurooppa, joka todellakin hyöttyy täystyöllisyydestä ja hyvistä työpaikoista, joista voivat nauttia kaikki? Siinä on meidän haasteemme.

Kiitän lopuksi puheenjohtajavaltio Portugalia. Kiitän neuvoston puheenjohtajaa, ministeriä ja erityisesti pääministeri Guterresia hänen henkilökohtaisesta panoksestaan tähän prosessiin. Puheenjohtajavaltio Portugali antoi meille Lissabonissa avaimen, jonka avulla koko mantereellamme voidaan aloittaa kestävän innovaation, kilpailukyyn ja työpaikkojen luomisen vuosikymmen. Parlamentin, komission ja neuvoston on nyt aika tehdä yhteistyötä ja varmistaa, että avainta myös käytetään.

2-112

PUHETTA RYHTYI JOHTAMAAN
varapuhemies **MARINHO**

2-113

Nogueira Román (Verts/ALE). - (PT) Arvoisa puhemies, arvoisa komission puheenjohtaja Prodi, arvoisa neuvoston puheenjohtaja Gama, Lissabonin huippukokouksessa hyväksytty asiakirja on luonteeltaan abstrakti, mikä voi tehdä sen soveltamisen kohtuuttomaksi. Hyväksytyyn politiikan avulla voidaan mahdollisesti saada aikaan suurta kasvua, joka lähentää meitä Yhdysvaltoihin, mutta sen avulla ei voida välttää yhteiskunnallista syrjäytymistä eikä saada aikaan sosiaalista yhteenkuuluvuutta eikä alueellista tasapainoa.

Sallikaa minun puhua tästä ongelmasta, joka vaikuttaa eurooppalaisiin peruspolitiikkoihin. Eurooppa-neuvoston pitäisi tietää, että nyky-Euroopassa samoilla alueilla tai samoissa maissa on yhtä aikaa pienimmät tulot asukasta kohden ja suurin työttömyys. Tämä tilanne edellyttäisi eurooppalaista työllisyyspolitiikkaa, johon kuuluu erillinen, rakennerahastopolitiikkaan liittyvä talousarvio, jota Eurooppa-neuvosto ei halua sokeasti hyväksyä. Neuvoston pitäisi myös tietää, että Euroopassa on vähän kehittyneitä mutta tietopohjaiseen talouteen valmistautuneita maita, joilla on laadukkaat teknisen sekä yliopisto- ja ammattitason koulutusjärjestelmät, mutta jotka eivät ole taloudellisesti tarpeeksi kehittyneitä. Niiden asukkaat joutuvat jälleen kerran muuttamaan maasta ja esittämään siis paradoksaalisesti sitä samaa osaa, jota Intiassa koulutetut tietoteknisen alan edustajat esittävät työskennellessään Yhdysvalloissa. Neuvoston olisi ajateltava tätä ja työskenneltävä todellisen Euroopan hyväksi.

2-114

Figueiredo (GUE/NGL). - (PT) Arvoisa puhemies, Lissabonin huippukokouksen tulokset osoittavat, että puheenjohtajavaltio Portugalin aiemmin esittämät prioriteetit, työllisyys ja yhteiskunnallisen syrjäytymisen ehkäisy, olivat vain suurta hämäystä. Vaikka loppupäätelmien kannattajat ovatkin olevinaan sosialisteja, oli paikka sitten Euroopan sosiaalisen mallin nykyaikaistamisesta tai Euroopan unionin muuttamisesta maailman kilpailukykyisimmäksi alueeksi, he eivät onnistu kätkemään tavoitteitaan: luoda työmarkkinat, joita eivät sido työntekijöiden oikeudet turvaavan lainsäädännön asettamat ehdot; antaa sosiaaliturva täysin rahoitusmarkkinoiden haltuun; nopeuttaa sellaisten keskeisten alojen kuin kaasun, sähkön, postipalveluiden, liikenteen ja televiestinnän vapauttamista.

Niinpä siis sen sijasta, että huippukokouksessa olisi tehty päätös luoda lisää parempia ja työntekijöiden oikeuksia kunnioittavia työpaikkoja sekä lyhentää työaikaa pienentämättä palkkaa ja turvautumatta joustoihin, siellä tehdyt päätökset edistävät työllisyyden vähenemistä ja epävarmoja työpaikkoja, joissa oikeudet ovat vähäisempiä ja sosiaaliturva tehottomampaa. Sen sijasta, että neuvosto turvaisi päätöstensä avulla sellaiset laadukkaat julkiset palvelut, joiden avulla voitaisiin auttaa avun tarpeessa olevia, tukea väestön haavoittuvimpia osia ja luoda laadukkaita työpaikkoja, se päätti nopeuttaa yksityistämistä tyydyttääkseen taloudellisten ryhmien tarpeet ja kasvattaakseen niiden voittoja, mistä on kielteisiä seurauksia työllisyydelle, työolosuhteille, ympäristön tilalle ja maankäytön suunnittelulle.

Myönteisenä voidaan pitää merkittävää mielenosoitusta, jossa oli mukana kymmeniätuhansia työntekijöitä. Lissabonin huippukokouspaikan edessä järjestämässään kulkueessa he toivat julki huolensa yhä epävarmemmista työpaikoista, työttömyydestä ja yhteiskunnallisesta syrjäytymisestä, ja vaativat lisää laadukkaita työpaikkoja, parempia palkkoja, lisää yhteiskunnallisia oikeuksia ja eurooppalaisten politiikkojen suuntaviivojen muuttamista siten, että syntyisi sosiaalista ja taloudellista yhteenkuuluvuutta.

2-115

Berthu (UEN). - (FR) Arvoisa puhemies, Lissabonin neuvostoa ennen käydyssä keskustelussa sanoin, että valmisteluasiakirjojen osalta valtion- ja hallitusten päämiehet näyttivät epäroivän, pitäisikö uutta taloutta ryhtyä käsittelemään byrokraattisen ja keskitetyn vai vapaamman ja yksinkertaisesti koordinoitun lähestymistavan avulla.

Heti neuvoston jälkeen näytti siltä, että vaaka oli kallistumassa vapaamman lähestymistavan kannalle. Lissabonin päätelmissä vahvistetaan, että kyse ei ole siitä, että laaditaan uusia yhteisön säännöksiä jo olemassa olevien rinnalle, vaan

että pikemminkin kyse on siitä, että otetaan käyttöön – tämä ilmaus toistuu useampaan otteeseen – uusi avoin koordinoitimenetelmä.

Näin ollen tämä tietopohjainen talous, johon olemme siirtymässä, vaikuttaa jo takautuvasti meidän käsityksemme unionin toimielimistä. Kuten jo tiedämme, tämän uuden koordinoitimenetelmän täytyy nimittäin merkitä sitä, että luovumme ylhäältä päin ohjattavasta integroitumisesta, luovumme yhdenmukaisuuteen pyrkivistä säännöistä ja että korvaamme nämä sellaisella järjestelmällä, jossa jäsenvaltioilla ja kansallisilla hallituksilla on paljon tärkeämpi rooli ja jossa ne koordinoivat keskenään verkostossa, joka noudattaa nimenomaan tietoteknisen verkon mallia. Unionin tehtävänä täytyy siis olla toimiminen neuvottelijana ja liikkeelle panevana voimana. Tämä sana mainitaan nimenomaan Lissabonin päätelmissä.

Tämä uusi menetelmä merkitsee myös sitä, että Euroopan neuvosto alkaa toteuttaa jälleen pääasiallista tehtäväänsä strategisena ohjaajana ja että eri ministerineuvostojen huoleksi jätetään konkreettisten päätösten tekeminen ja komission tehtävänä tulee puolestaan olemaan valmistelu ja toimeenpano. Tällä tavoin onnistumme lopulta tekemään unionin toimielimistä tasapainoisempia ja demokraattisempia.

Arvoisa puhemies, joiltakin osin Lissabonin päätelmiin pitäisi kuitenkin suhtautua varauksellisesti. Ajan puutteen vuoksi mainitsen vain yhden asian: kunnianhimoinen tavoite nostaa työssä käyvien naisten osuus vuoteen 2010 mennessä 51 prosentista 61 prosenttiin. Tämä on todellakin osoitus sellaisesta autoritaarisesta toiminnasta, josta täytyisi päästä eroon. Julkiset viranomaiset eivät voi määrätä siitä, kuinka monen naisen täytyy tehdä töitä. Siitä päättävät naiset itse ja kansalaisyhteiskunta. Julkiset viranomaisten tehtävänä on vain varmistaa se, että kotiaiteja kohdellaan tasavertaisesti ja että henkilökohtaiset valinnat voidaan tehdä vapaasti.

2-116

McMillan-Scott (PPE-DE). – (EN) Arvoisa puhemies, päätin puhua tässä keskustelussa, kun olin lukenut Euroopan komission aivan erinomaisen analyysin Euroopan nykyisestä tilanteesta ennen Lissabonin huippukokousta.

On totta, että Lissabonin huippukokous edusti myös jonkinlaista muodonmuutosta asenteissa maailmanlaajuisia yhteiskuntaa ja erityisesti sähköisen kaupankäynnin kaltaisia kysymyksiä kohtaan. Samaan aikaan Lissabonissa ilmeni jännitteitä kansainvälisten sosialistien edustaman vanhan maailman ja hieman laajempaa lähestymistapaa haluavien uuden maailman välillä. Niinpä Henrik Purjehtijan kaupungista voi hyvinkin tulla "Netscape Navigatorin" kaupunki. Pidän tätä uutta lähestymistapaa erittäin myönteisenä.

Huippukokousta kuvattiin eri yhteyksissä sosiaaliseksi huippukokoukseksi ja sähköiseksi huippukokoukseksi ja niin edelleen. Talous- ja sosiaalipolitiikoista, jotka piti saada aikaan Lissabonissa, puhuttiin paljon. Todellisuudessa Euroopan sosiaalinen malli asuu nykyisin Lontoossa ja on nimeltään Laetitia Casta. Hän on Marianne, Ranskan symboli, mutta verot ovat Ranskassa niin korkeat, että hänen täytyy mennä asumaan Lontooseen, vaikka verot ovatkin nousseet huomattavasti Labour-puolueen hallituskaudella. Hallitus aikoo hyvin pian kerätä 16 miljardia puntaa myymällä kolmannen sukupolven matkapuhelimien toimilupia, kuten jäsen Suominen muistutti.

Euroopassa ilmenee jännitteitä, mutta havaitsen samalla, että meneillään on muodonmuutos. Puhun harvoin huippukokousten jälkeen käytävissä keskusteluissa, mutta tämä on tärkeä keskustelu. Odotan näin ollen Euroopan komissiolta todellisia toimia. Tarvitaan tekoja eikä sanoja. Kun puhun sanoista, tarkoitan sellaisia sanoja kuin "esikuva-analyysi" ja "vertaisarviointi". Olen varma, että istuntopöydässä ei ole montakaan ihmistä, joka ymmärtää, mitä esikuva-analyysi tai vertaisarviointi merkitsee. Älkää olko huolissanne, sillä ei ole merkitystä. Sillä sen sijaan on merkitystä, että käsittelemme kevyesti sähköistä kaupankäyntiä koskevaa direktiiviä ja tietoliikennettä. Antakaa ihmisille vapaus käyttää Internetiä omaksi edukseen ja hyödykseen, sosiaalisista ja koulutukseen liittyvistä syistä, myös vammaisille – kaikki ne edut, joita Internet voi meille antaa. Emme tarvitse aikaisempaa raskasta sääntelyä. Arvoisa puheenjohtaja Prodi, älkää kuunnelko vasemmistoa edustavia ystäviänne, vaan kannattakaa uutta maailmaa, älkää vanhaa maailmaa.

2-117

Katiforis (PSE). - (EN) Arvoisa puhemies, haluaisin sanoa jäsen McMillan-Scottille, että Euroopassa kummittelee eräs haamu, nimittäin taloudellisen tehokkuuden haamu. On ihmeellistä, miksi siitä on niin vaikea päästä eroon kaikista liberalismiin ponnisteluista huolimatta. Kyse on oikeastaan strategiasta.

2-118

(EL) Mikä on se strategia, jolla Lissabonissa luvattu uskomaton taloudellinen muodonmuutos aiotaan saavuttaa? Kyseessä on radikaali strateginen uudistus. Tähän asti kaikki ne, jotka ovat käsitelleet Euroopan talouden ongelmaa, ovat yrittäneet ratkaista sitä vanhan talouden puitteissa.

Guterres on päättänyt, että näissä puitteissa tämä ongelma on lähestulkoon mahdoton ratkaista, ja sen sijaan, että taisteltaisiin vanhan talouden umpikujia vastaan, hän on päättänyt kiertää ne. Tämä on hänen suuri strateginen ajatuksensa. Hän ehdottaa, että Eurooppa panostaa kaikki voimansa uuteen talouteen, tietojenkäsittelyyn ja teleliikenteeseen siinä toivossa, että kasvaessaan uusi talous kiskoo vanhan talouden uudelle tielle. Hyvä esimerkki on työllisyys. Euroopassa on nykyään 16 miljoonaa työtöntä, joille ei löydy työtä. Samaan aikaan uuden talouden alalla on avoinna 800 000 korkeaa

osaamista edellyttävää työpaikkaa, joita ei voida täyttää, koska koulutetuista henkilöistä on pulaa. Jotkut sanovat, että tänä vuonna näiden työpaikkojen lukumäärä kaksinkertaistuu. Jos Eurooppa ei opi äkkiä sähköisiä perustaitoja, avoimet työpaikat moninkertaistuvat ja talous romuttuu. Ja vaikka nämä 800 000 työpaikkaa täytettäisiin, jäljelle jäisi vielä 15 miljoonaa työtöntä. Näyttää sille, että emme olisi ratkaisseet mitään ongelmaa.

Uudet teknologiat kuitenkin edistävät kilpailukykyä ja kustannusten pienentämistä kaikilla aloilla siinä määrin, kuin niitä tuemme. Siinä määrin, että uuden talouden avulla myös kaikista muista aloista tulee tuottavampia ja nekin luovat uusia työpaikkoja. Tämä on Lissabonin yksinkertainen ja suuri ajatus. Kysymys on siitä, toimiiko tämä käytännössä. Ja se taas riippuu siitä, voiko Eurooppaan syntyä uusi taloudellinen näkemys.

Euroopassa on kaikkina näinä vuosina uskottu, että on vaivan arvoista viskata verorahat sijoituksiin vanhaan talouteen. Tämän peruja ovat kaikki nollavaheet ja vakaussopimukset ja muut sen sellaiset. Voidaan keskustella siitä, missä määrin tämä Ecofinin ylikonservatiivisuus on ollut oikeutettua, mutta tänään tämä kysymys voidaan ehkä ohittaa. Lissabonin kokous tarjoaa ehkä meille tavan ohittaa se, koska jos aiotaan toteuttaa Lissabonin tavoitteet, tarvitaan julkisia sijoituksia uuteen talouteen. Meidän on rakennettava tiedon moottoriteitä, joita yksityiset yritykset voivat ajaa itse kehittämillään autoilla. Nämä moottoritiet voi kuitenkin rakentaa vain jäsenvaltiot, julkinen sektori ja Euroopan unioni. Lissabonin tavoitteiden onnistuminen riippuu siis siitä, pystymmekö yhdistämään julkisen ja yksityisen talouden tuoreella ja rohkealla tavalla.

2-119

Laguiller (GUE/NGL). - (FR) Arvoisa puhemies, Lissabonin Eurooppa-neuvostossa, jossa sentään käsiteltiin työllisyyttä, 18 miljoonan unioniin kuuluvan naisen ja miehen työttömyys ja sen aiheuttama inhimillinen ja yhteiskunnallinen tragedia ovat vain pieni tahra siinä taloussuhdanteessa, joka on lupaavampi kuin koskaan kokonaisen sukupolven aikana. Tällainen kyynisyys on lähes vilpittöntä! Tämä suurten työnantajien ja pääoman omistajien kannalta hyvä suhdanne johtuu nimenomaan laajasta työttömyydestä, sen palkkaukseen synnyttämistä paineista sekä epävakauden leviämisestä.

Lupaus luoda 20 miljoonaa työpaikkaa tulevien vuosien aikana on aivan yhtä valheellinen kuin naurettavakin. Neuvosto esitteli niin sanotun uuden talouden pääasiallisena työpaikkojen lähteenä tulevaisuudessa. Muutama päivä huippukokouksen jälkeen syntynyt pörssikriisi osoitti kuitenkin, missä määrin uusi talous tukee ennen kaikkea vanhaa keinottelua ja että ne työpaikat, joita oli luvattu tietotekniikan ja viestinnän aloilta, olivatkin puhtaasti virtuaalisia.

Samalla Alsthom-yhtiön eurooppalaisten työntekijöiden mielenosoitus Brysselissä oli muistutus siitä, että todellisen ja suurten yritysten harjoittaman talouden tuloksena tuhansia työpaikkoja katoaa ja työttömyys pahenee jatkuvasti, samalla kun hallitukset auttavat näitä yrityksiä pienentämällä työttömille maksettavia tukia ja korvauksia pakottaakseen nämä ottamaan vastaan mitä tahansa työtä, mihin hintaan tahansa ja missä tahansa olosuhteissa.

2-120

Karas (PPE-DE). - (DE) Arvoisa puhemies, arvoisa komission puheenjohtaja, hyvät naiset ja herrat, mitalin toinen puoli: talouskasvu ja työllisyysluvut parantuvat, eEurope-toimintasuunnitelma on valmisteilla, työttömyys alkaa pienentyä hieman ja talous- ja työllisyysennusteet ovat hyviä.

Mitalin toinen puoli: työttömiä on edelleen 15 miljoonaa, palvelusektori on alikehittynyt televiestinnän ja Internetin osalta, ammatipätevytydessä on puutteita tietotekniikan alalla, esiintyy rakenteellista pitkäaikaistyöttömyyttä, valtiollisia monopoleja ja kahleita on liikaa, kilpailuasema Yhdysvaltoihin verrattuna on epäedullinen ja eurooppalaisten innovaatioiden toteuttamisessa on puutteita.

Lissabon herätti odotuksia puutteiden korjaamisesta. Odotuksia herättävän pitää antaa arvioida itseään tekojen perusteella, pitää toteuttaa johdonmukaisesti esikuva-analyysi, toteuttaa säännöllinen seuranta, muotoilla kunnianhimoisia tavoitteita, laatia jokaiselle valtiolle yleissuunnitelma siitä, kuinka nämä tavoitteet on tarkoitus saavuttaa, ja ennen kaikkea muuttaa sanat teoiksi. Me arvioimme teitä, rakkaat jäsenvaltiot – joita neuvosto edustaa – sen perusteella, milloin jokaisessa koulussa koko Euroopassa on Internet-liittymä, milloin sähkö-, kaasu-, televiestintä-, posti- ja liikenteen alan markkinat on vapautettu, mikä on pienyrityksiä koskevan eurooppalaisen peruskirjan todellinen sisältö ja milloin yritysten perustamista edistävät toimet toteutetaan. Arvioimme teitä sen perusteella, mihin mennessä tai mistä lähtien rahoituspalvelujen sisämarkkinat on toteutettu ja innovaatioiden määrä, laatu ja toteutus on tehnyt Euroopasta maailman kilpailukykyisimmän ja dynaamisimman talousalueen.

Sallikaa minun sanoa vielä jäsen Raschoferin tueksi: kokemuksen nojalla arvioimme teitä myös sen perusteella, kuinka suhtaudutte tässä prosessissa parlamenttiin ja komissioon ja milloin työttömyys alkaa todella vähentyä kestävästi. Meidän ekososiaalisen markkinatalouden mallimme on toimintamme perusta, ja sen on samalla myös kehityttävä edelleen.

(Suosionosoituksia)

2-121

Hughes (PSE). - (EN) Arvoisa puhemies, pidän Lissabonin päätelmiä myönteisinä. Itse asiassa työllisyys- ja sosiaalipolitiikan näkökulmasta katsottuna Lissabon erottuu Luxemburgin ohella monista edellisistä huippukokouksista tarjoamiensa mahdollisuuksien ansiosta. Painotan sanaa "mahdollisuudet", koska, kuten muut ovat sanoneet, meidän täytyy nyt tarkastella jatkotoimenpiteitä. Nämä jatkotoimenpiteet ovat osittain institutionaalisia. Tarkastelemme erittäin huolellisesti esimerkiksi sitä, miten talouspolitiikan laajat suuntaviivat laaditaan ja miten hyvin sosiaali- ja työllisyysasioiden neuvosto korostaa työllisyyden ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden tarvetta laatiessaan talouspolitiikan laajoja suuntaviivoja.

Meille on myös kerrottu, että Eurooppa-neuvosto käsittelee joka kevät komission laatimaa yhteenvetoa, jossa käsitellään erikseen sovittavia rakenteellisia indikaattoreita. Ihmettelemmekin, kuka oikein sopii näistä rakenteellisista indikaattoreista ja miten vahva komission laatima yhteenveto tulee olemaan. Mikä tulee olemaan komission ja tämän toimielimen tehtävä? Tuleeko se itse asiassa olemaan suurelta osin hallitustenvälinen? Jos tulee, luulen, että tulemme pettymään.

Emme kuitenkaan ole huolissamme ainoastaan institutionaalisista jatkotoimenpiteistä. Olemme huolissamme myös asiasisällöstä. Mitä sosiaalista osallisuutta koskevia ehdotuksia komissio aikoo esimerkiksi tehdä tämän vuoden kesäkuuhun mennessä, kuten sitä kehoitettiin tekemään Lissabonin päätelmissä? Entä miten nopeasti sosiaalisen suojelun tulevaisuutta käsittelevä korkean tason työryhmä alkaa edetä kohti parlamentin vaatimaa sosiaalisen suojelun lähentämistä koskevaa strategiaa? Olemme siis huolissamme myös jatkotoimenpiteiden asiasisällöstä.

Olen pettynyt yhteen asiaan – nimittäin siihen, miten PPE-ryhmä suhtautuu tähän kaikkeen. Se yrittää teeskennellä, että se pitää tulosta myönteisenä, koska se on varsin liberaali ja siinä keskitytään liberaaleihin markkinoihin. Sen pitäisi olla rehellinen ja sanoa, että se on aina kannattanut sosiaalista markkinataloutta, kuten mekin. Pidämme myönteisenä sitä, että päätelmissä korostetaan markkinoiden joustavaa ja tehokasta toimintaa. Kuten aina, haluamme kuitenkin, että tämän vastapainona ovat yhteisvastuu ja sosiaalinen osallisuus. Toivon, että ryhmä on poliittisesti rehellinen ja myöntää, että se kannattaa edelleenkin tuota näkemystä.

2-122

Palacio Vallelersundi (PPE-DE). - (ES) Arvoisa neuvoston puheenjohtaja, arvoisa komission puheenjohtaja, haluaisin korostaa Lissabonin erittäin kiinnostavista päätelmistä erästä ehdotusta, joka on näennäisesti tekninen – vaikkakin mielestäni poliittisesti erittäin tärkeä – ja jota edelliset puhujat eivät vielä ole kommentoineet. Kyse on siitä, että komissiota pyydetään laatimaan vuodeksi 2001 lainsäädäntöä koskeva yhteensovitettu strategia.

Meillä on nykyisin – ja mainitsen vain joitakin aloitteita – sellaisia aloitteita kuin SLIM, yrityspaneeli (*Business Test Panel*), sääntelypolitiikan suuntaviivat ja säädöskäytännön parantamista koskeva kertomus, puhumattakaan lainsäädännön kodifiointiin tai sen laatuun liittyvistä aloitteista. Tämä kaikki on selvästikin sovittava yhteen, ja on mentävä vielä tätäkin pitemmälle ja luotava uutta sääntelyä tai uudistettava nykyistä lainsäädäntöä.

Laadun parantamisessa ei pidä keskittyä ainoastaan yhteisön lainsäädäntöön vaan myös jäsenvaltioiden lainsäädäntöön. Meidän täytyy kaikessa uudessa lainsäädännössä parantaa itsesääntelyn ja julkisen sääntelyn välistä tasapainoa sen mukaisesti, mitä Lissabonin huippukokouksen päätelmissä kutsutaan joissakin aloitteissa yhteissääntelyksi. Meidän täytyy muuttaa *Best Business Impact* -aloitetta. Meidän täytyy koko tässä työssä ottaa huomioon kuluttajien edut ja ympäristön edut, ja nämä tehtävät ovat monimutkaisia.

Palaan taas yksinkertaistamiseen ja totean, että SLIM-aloite kaipaa täydellistä muutosta. Tarvitsemme selkeän ohjelman, ja lisäksi tämä ohjelma täytyy siirtää kansalliselle tasolle, jossa direktiivejä usein vielä silataan, kun ne siirretään osaksi kansallista lainsäädäntöä. Tarvitsemme vanhentumista koskevia lausekkeita, tarvitsemme entistä parempaa kodifiointia. Kodifiointi on nykyisin liian raskas ja liian tehoton väline, ja sen vuoksi perustamissopimusta on kenties uudistettava. Meidän täytyy aloittaa perustamissopimuksen uudistus. Ja lopuksi meidän täytyy säädellä entistä nopeammin ja olla entistä tehokkaampia. Jos elämme Internetin aikakautta, meidän täytyy huomata, että yksi vuosi on Internetissä korkeintaan kolme kuukautta. Näin ollen myös tässä meidän täytyy olla entistä parempia.

2-123

McNally (PSE). - (EN) Arvoisa puhemies, onnittelut huippukokouksesta, joka oli erityisen määrätietoinen seuraavissa asioissa: selkeät tavoitteet, näiden tavoitteiden täyttämiseksi tarvittavien tehtävien analyysi ja edistymistä seuraava sisäänrakennettu järjestelmä. Huippukokouksessa korostettiin erityisesti Euroopan tutkimus- ja innovointialuetta komission jäsen Busquinin erinomaisen tiedonannon jälkeen. Tämä on Euroopan unionissa erittäin heikosti kehittynyt alue. Meidän täytyy syventää tietämystämme tieteen ja teknologian alalla.

Olemme käsittäneet, että meidän on korjattava puutteemme – patenttisuojan avulla, kartoittamalla osaamisalueita, antamalla verohelpotuksia tutkimukseen ja kehittämiseen, luomalla sähköinen verkko tiedeyhteisöä varten ja parantamalla tutkijoidemme liikkuvuutta. Kuudes puiteohjelma tulee olemaan yksi työkalu.

Paitsi tietämyksen syventämistä tarvitsemme myös tietämyksen laajentamista. Tarvitsemme ihmisiä, jotka ovat olleet heikoilla tieteen ja teknologian alueella – naisia, ikääntyneitä ihmisiä ja erityisesti vammaisia – näihin tietämyksen laajentamisyrittämyksiin. Meidän täytyy käyttää tietämystä entistä paremmin.

Tarvitsemme toki uusia tuotteita ja uusia prosesseja ja uusia ajatuksia siitä, miten yhteiskuntaamme pitäisi hoitaa. Tarvitsemme myös uutta kestävä teknologiaa. Euroopan sosialistit tukevat täysin sitä harppausta, joka on mahdollinen Lissabonin huippukokouksessa tehdyn vakuuttavan analyysin ansiosta.

2-124

Helmer (PPE-DE). - (EN) Arvoisa puhemies, monet kommentaattorit ovat tehneet tylyjä rinnastuksia Euroopan unionin ja entisen Neuvostoliiton välillä. Kumpikin on ollut syvästi epädemokraattinen, kumpikin on näyttänyt vastustavan yrittäjyyttä ja varallisuuden muodostumista. Lissabonin huippukokouksessa näytti siltä kuin EU olisi sitoutunut uudelleen yrittäjyyteen. Vaikka suhtaudunkin varauksellisesti joihinkin PPE-ryhmän päätöslauselmassa oleviin viittauksiin, jotka koskevat sosiaalisia markkinoita, tuen sitä mielelläni. Toivokaamme, että se toteutetaan käytännössä ja että se ei jää pelkäksi ääntenkalasteluksi ja lehdistötiedotteiksi.

Sen sijaan parlamenttimme puhemies piti Lissabonissa kummallisen puheen, jossa hän hyökkäsi silmittömästi ja loukkaavasti monikansallisia yhtiöitä, liberaalia taloustiedettä, vapaita markkinoita ja länsimaalaisen kapitalismin koko olemusta vastaan. En epäile, etteivätkö hänen tarkoituksensa olisi olleet humanitaariset. Meidän on kuitenkin ymmärrettävä, että jos hänen ehdotuksensa toteutuisivat, ne heikentäisivät kilpailukykyä ja tuottavuutta, hankaloittaisivat investointeja, vähentäisivät hyvinvointia ja ennen kaikkea lisääisivät työttömyyttä Euroopassa. Hän hyökkäsi nimenomaan länsimaalaisen kapitalismin perustusta vastaan, sen moottorin, joka on saanut aikaan sellaista vaurautta ja menestystä, josta aiemmat sukupolvet eivät olisi voineet uneksiakaan.

Hän sanoi, että "hillitön kapitalismi – toiminnan siirrot, sosiaalinen polkumyynti, ...häikäilemätön hyväksikäyttö ja maksimaalisen voiton asettaminen työntekijöiden hyvinvoinnin edelle – sotii kansalaisten omaatuntoa vastaan ja aiheuttaa tuhoa". Tämä menee sosialismia pitimmälle, tämä on puhdasta marxismia. Se on voinut sopia Kremliin 1960-luvulla, mutta se ei millään tavalla sovi 2000-luvun Eurooppaan. Parlamentille on tyypillistä, että vaadimme työttömyyden poistamista, mutta edistämme silti toimia, joiden vaikutus on päinvastainen. Puhemiehen huomautukset ovat täysin tämän masentavan perinteen mukaisia. En tiedä, puhuiko hän puolueensa tai parlamentin puolesta tai omasta puolestaan, mutta torjun, hylkään ja tuomitsen ehdottomasti hänen huomautuksensa ja olen iloinen, että minulla on nyt tilaisuus julkisesti sanoutua niistä irti.

2-125

Seguro (PSE). - (PT) Arvoisa puhemies, arvoisa neuvoston puheenjohtaja, arvoisa komission puheenjohtaja, meillä on ollut tammikuussa ja viime kuussa tilaisuus onnitella puheenjohtajavaltio Portugalia sekä sen aloitteesta toteuttaa ylimääräinen Eurooppa-neuvosto että siitä erittäin syvästä ja vakavasti otettavasta tavasta, millä se oli toteutettu. Nyt kun se on järjestetty, haluaisimme lisäksi onnitella täällä tuota neuvostoa sen laatimien loppupäätelmien takia, samoin kuin haluamme onnitella puheenjohtaja Romano Prodia siitä, että komissio antoi hänen toimiessaan puheenjohtajana oman panoksensa laatimalla asiakirjan, joka saapui juuri sopivasti neuvoston toteuttamisen kannalta.

Arvoisa puheenjohtaja Gama, kaikilla tämänkaltaisilla loppupäätelmillä on kuitenkin yksi haittapuoli: ne eivät muuta todellisuutta toiseksi heti seuraavana päivänä, ja me olemme tänään saaneet kuunnella useita puheenvuoroja, joissa jäsenet halusivat, että puheenjohtajavaltio Portugali tulisi tänne ja sanoisi, että "ennen huippukokousta työttömiä oli 15 miljoonaa, nyt heitä on enää 10 miljoonaa; ennen huippukokousta köyhiä oli 40 miljoonaa ja nyt heitä on enää 30 miljoonaa". Me tiedämme, kuinka vaikea todellinen tilanne on ja kuinka vaikea Euroopan unionin on päästä sopimukseen strategisesta tavoitteesta. Haluaisin ilmaista täällä syvän huoleni: samaan aikaan kun puheenjohtajavaltio, 15 jäsenvaltiota, komission puheenjohtajisto, komissio, Euroopan parlamentin puhemies ja tuntuva osa Euroopan parlamentista ovat yksimielisiä strategisesta aikeesta ja tavoitteesta, Euroopan parlamentin merkittävin ryhmä on voimakkaasti jakautunut siinä, mitä se haluaa ja siinä, mitä tietä se haluaa kulkea Euroopan unionissa. Me vahvistamme uudelleen sen, mitä haluamme ja seisomme tuon tavoitteen takana, mutta vahvistamme uudelleen myös sen, että amerikkalaisessa mallissa meitä kiinnostaa ainoastaan kasvutavoite, sillä emme halua eurooppalaisen mallin olevan amerikkalaisen kopio, emmekä halua, että amerikkalaista mallia noudatettaisiin sosiaalikeskeisyydessä. Rohkaisemme puheenjohtajavaltio Portugalia ja komissiota jatkamaan määrätietoisesti taisteluaan, jotta osaisimme kehittää maailmanlaajuistumisen meille antamista mahdollisuuksista oman mallimme, niin, että voisimme syntyneen vaurauden avulla torjua köyhyyttä ja levittää tuota vaurautta paremmin siten, että tämän Lissabonin kokouksen lopputuloksena voisivat olla kymmenen vuoden kuluttua – ja siitä eteenpäin yhä lisääntyvässä määrin – sosiaalinen yhteenkuuluvuus, täystyöllisyys ja kestävä kehitys. Onnitteluni, arvoisa puheenjohtaja Gama.

2-126

Pronk (PPE-DE). - (NL) Arvoisa puhemies, minun täytyy sanoa, että olen kuunnellut tätä keskustelua yhä enemmän yllättyneenä, erityisesti kun kuuntelen Euroopan sosiaalidemokraattisen puolueen ryhmän näkemyksiä päätöslauselmastamme. Euroopan sosiaalidemokraattisen puolueen ryhmä haluaa selvästi ainoastaan ikään kuin suosionsoituksia ja hurraa-huutoja kaiken sen vuoksi, mitä Portugalissa on tapahtunut. Myös me onnittelemme teitä,

arvoisa Gama. Olette oikeastaan hieman kuin kaukainen edeltäjänne Vasco da Gama Hyväntoivonniemellä. Euroopan työllisyystilanne vaikuttaa lopultakin hieman parantuvan. Siinä mielessä onnittelut ovat paikallaan, ja myös onnittelut siitä, että on sanottu runsaasti kauniita sanoja. Herää ainoastaan kysymys, mitä todellisuudessa tapahtuu. Se ei ole lainkaan niin selvää, koska siinä asiassa huippukokous oli huomattavan epämääräinen, erityisesti jos tarkastelemme kolmea tärkeintä pääministeriä, joiden kanssa olemme tekemisissä. Ensinnäkin pääministeri Blair piti kovaa meteliä, mutta hän on samalla tuhoamassa Ison-Britannian teollisuutta liian korkealla punnan kurssilla. Ranskan hallitus toteuttaa sellaista sosiaalipolitiikkaa, että mikään ei saa muuttua, mikä johtaa loppujen lopuksi vaikeuksiin tässä sosiaalipolitiikassa. Myös se on ongelma. Sitten on vielä liittokansleri Schröder, joka ei tee yhtään mitään, joten hänestä ei tarvitse paljoa sanoa.

Arvoisa puhemies, eihän tällaisessa tilanteessa voi odottaa PPE-ryhmältä, että se ehdottaisi hurraa-päätöslauselmaa. Olemme tyytyväisiä siihen, mitä puheenjohtaja Portugalin on sanonut ja saanut aikaan, mutta meidän täytyy todellakin odottaa sen konkreettisia tekoja. Olemme maininneet muutamia ongelmia. Sekä Euroopan liberaali- ja demokraattipuolueen ryhmä että meidän ryhmämme ovat esittäneet asioita reunahuomautuksiksi. Me PPE-ryhmänä – tämä sisältyy hyvin painokkaasti päätöslauselmaan – pidämme kuitenkin lähtökohtana sosiaalisen markkinatalouden mallia, ja siitä on kysymys. Sosialisteilla on kestänyt hyvin kauan päästä niin pitkälle. Olemme iloisia siitä, että he ovat nyt lähes perillä. Toivomme myös, että he ovat valmiit tehokkaaseen toteuttamiseen. Se ei ole valitettavasti tähän mennessä vielä käynyt ilmi.

2-127

Ferber (PPE-DE). - (DE) Arvoisa puhemies, hyvät kollegat, on aina kokemus saada olla mukana, kun Euroopan parlamentille tiedotetaan huippukokousten tuloksista, kokemus sen vuoksi, että vaikka vain puolet siitä, mitä meille aina ilmoitetaan, myös todella toteutuisi. Olisi jo suuri menestys, mikäli Eurooppa olisi jo saavuttanut nämä tulokset, jotka meille nyt on esitetty Eurooppa-neuvoston johtoajatukseksi, työttömyyden torjumisen ja Euroopan unionin johtoaseman maailmanmarkkinoilla. Eikö neuvosto ole oppinut, kuinka vähän sen poliittiset lupaukset merkitsevät, mikäli se ei toteuta niistä yhtäkään ja pienet asiat juuttuvat vuosiksi neuvostoon? Eikö neuvosto ole oppinut sitä, että emme saa ratkaistua Euroopassa ongelmia siirtämällä ne vain Euroopan tasolle? Voiko neuvosto oikeastaan päästä noin helposti vastuustaan jäsenvaltioissa?

Euroopan parlamentti ei saa hyväksyä sitä. Oikea malli globalisaation vaatimuksiin vastaamiseen on kilpailu menestyksekkäimmistä talous-, työllisyys-, tutkimus-, koulutus-, ja sosiaalipolitiikasta, eivät eurooppalaiset yhdenvertaisuuspyrkimykset! Mikäli jätämme ongelmien ratkaisuvalluudet sinne, minne ne kuuluvat, nimittäin jäsenvaltioille, niin kuka voisi löytää tähän oikean vastauksen, jollei Eurooppa erilaisine perinteineen ja kulttuureineen?

Jos emme poista jäsenvaltioiden tasolta esteitä, jotka estävät kasvua, ei ole järkeä määritellä talouskasvun eurooppalaisia tavoitteita. Jos ammattitutkintojen tunnustamisessa on edelleen lukemattomia ongelmia, ei ole järkeä yhtenäistää koulutuspolitiikkaa Euroopan unionin tasolla. Toive kaikkien koulujen varustamisesta Internet-liittymällä ei myöskään ole Euroopan tason asia. Se on tehtävä paikallisesti. Talousarvion valvontavaliokunnan jäsenenä varoitan tekemästä sitä unionin varoilla unionin talousarviosta.

Lissabonissa hukattiin hyvä tilaisuus parantaa Euroopan kansalaisten oloja oikein olennaisesti. Sen sijaan muotoiltiin toiveunia, joita ei voida milloinkaan valvoa ja joista neuvosto on vastuussa jäsenvaltioissa, ei Euroopan unionin tasolla. Sellaisesta Euroopasta ihmiset haluavat lopulta eron. Emme saa sallia sitä.

2-128

Smet (PPE-DE). - (NL) Arvoisa puhemies, uskon yhteiseen strategiaan, jota Euroopan täytyy noudattaa. Mielestäni Lissabonin huippukokous on antanut siihen uuden sysäyksen. Se on tärkeää, ja nämä ovat asioita, joita huippukokoukselta odotetaan. Luonnollisesti tämän huippukokouksen, jossa on muotoiltu runsaasti hyviä aikoja, joiden perustana on myös loistava analyysi, arvoa kuitenkin arvioidaan sen vaikutusten perusteella, koska tietyt asiat, jotka on pantu yhteen huippukokouksessa – niin on lopultakin tapahtunut – ovat jo aikaisemmin komission muotoilemia. Ajattelen tässä esimerkiksi sähköistä kauppaa koskevaa asiakirjaa, joka on jo olemassa. Ajattelen myös esimerkiksi tahtoa tehdä lainsäädäntötyötä eläkerahastojen osalta. Tämä tahto on muotoiltu jo kauan sitten.

Sitten tulen tapahtuneiden hyvien asioiden lisäksi arvosteluun, jota minulla on esittää kaikista huippukokouksista. On yritetty saada aikaan liikkeelle panevaa voimaa, ja sen pitää tapahtua, mutta myöhemmin liikkeelle paneva voima pettää, koska sillä on niin vähän vaikutusta, minkä vuoksi seuraavaan liikkeelle panevaan voimaan ei enää uskota. Lehdissä kirjoitetaan nyt, että tärkeintä Lissabonin huippukokouksessa oli se, että se järjestettiin eikä mitään muuta. Tämä on hyvin vakavaa. Huippukokouksen sisältö ei ollut huono, mutta usko sen vaikutuksiin on ilmeisesti häviämässä, mikä on toki hyvin vakavaa.

Haluaisin sitten mainita kolme asiaa, jotka mielestäni puuttuivat. Ensimmäinen on verotuksen yhdenmukaistaminen. Siitä on puhuttu jo niin kauan. Jos halutaan tehdä jotakin taloudellista, tarvitaan verotuksen yhdenmukaistamista. Toinen asia on sosiaaliturva. Täytyy saada aikaan lähentymisohjelma, eräänlaiset sosiaaliturvan suuntaviivat. Kolmanneksi, jos naisten työllisyydelle halutaan tehdä jotakin, myös hoitoalalla täytyy kehittää jotakin eikä pelkästään uuden teknologian alalla, vaikka se onkin tärkeä, mutta myös hoitoala on tulevaisuudessa valtavan tärkeä.

Sitten lopuksi, en ole samaa mieltä brittiläisten konservatiivien kanssa. Haluan myös sanoa sen hyvin painokkaasti. On tärkeää sanoa joskus, että PPE:n sisällä on muitakin näkemyksiä kuin nämä.

2-129

Gama, neuvosto. – (PT) Arvoisa puhemies, hyvät jäsenet, tämä keskustelu ja teidän mielipiteidenne, panoksenne, näkökantojenne ja arvostelujenne kuuleminen on ollut minulle erittäin tärkeää, sillä ilman noita arvosteluja Eurooppa ei kasva. Olette kuitenkin ehkä huomanneet, että en tullut tänne juhlimaan Lissabonin Eurooppa-neuvoston aikaansaannoksia, koska se on jo tehty, ja olisi oman ja teidän aikanne tuhlaamista tulla tänne sitä varten.

Tulin tänne kertomaan, mitä puheenjohtajavaltio Portugali tekee pannakseen käytäntöön sen, mitä määriteltiin Lissabonin Eurooppa-neuvostossa, minkälaisia käytännön ohjelmia sillä on Ecofin-neuvoston, sisämarkkina neuvoston, koulutusneuvoston, televiestintäneuvoston ja tutkimusasioiden neuvoston toiminnan käynnistämiseksi: meillä onkin jo erityisohjelmat, jotta toimialaneuvostot voisivat jo aloittaa työskentelyn. Myös komission puheenjohtaja on esittänyt eilen neuvostossa ja tänään täällä Euroopan parlamentissa hyvin aikataulutetun, komission toimia koskevan ohjelman eEurope-ohjelman toteuttamiseksi.

Elämme tällä hetkellä Euroopan identiteetin vahvistamisen kannalta tärkeää aikakautta: olemme onnistuneet hallitsemaan inflaatiota koko Euroopassa ja jäsenvaltioissa, olemme onnistuneet vakauttamaan julkiset menot ja pienentämään vajeita, olemme onnistuneet turvaamaan jonkinasteisen kasvun, vähentämään työttömyyttä ja laskemaan liikkeelle yhteisvaluutan. Olemme myös määrittämässä politiikkoja, joihin sisältyy institutionaalinen uudistaminen, neuvoston ja komission uudistaminen, ja olemme myös paneutuneet laajentumiseen sekä innovatiivisen ja dynaamisen ulkoisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan luomiseen. Niinpä emme voineet olla käyttämättä hyväksenne tilaisuutta – minkä Lissabonin Eurooppa-neuvosto tekikin – luoda Euroopalle johdonmukaista yleistä strategiaa talouden ja työllisyyden nykyaikaistamiseksi ottaen kuitenkin huomioon sen, että emme voineet tehdä sitä yksinvaltaisesti, vaan saatoimme ainoastaan pohtia sitä, että elämme maailmanlaajuistuvassa maailmassa, että edessämme on kilpailukyyn ja maailmanlaajuisen kilpailun haaste, johon meidän on annettava eurooppalainen vastaus. Siksi Lissabonin Eurooppa-neuvosto yllätti ne, joiden suhtautuminen oli liiankin aatteellista, sillä se ei käsitellyt työllisyysaihetta menneiden vuosien kuluneita lauseparsia käyttäen. Muistatteko? Kaksi, kolme, neljä tai viisi vuotta sitten työttömyydestä tai työllisyydestä käytyjen keskustelujen perustana oli ainoastaan kaksi vastakkaista metafysisistä oletusta: sukupolven työllistäminen valtion luomien työpaikkojen avulla siten, että julkiset menot ja vajeet lisääntyisivät, tai sitten työpaikkojen luominen työttömyyden kautta, harjoittamalla äärimmäisen sallivaa politiikkaa sosiaalikeskeisyyksissä.

Lissabonin Eurooppa-neuvosto merkitsee uutta tapaa ymmärtää niin ne haasteet, joita kansainvälinen kilpailukyky antaa Euroopan talouden nykyaikaistamiselle, kuin työllisyyskysymyksetkin, mutta se pysyy kuitenkin neuvostona, joka on voimakkaasti keskittynyt nykyaikaistamiseen ja myös työllisyyteen. Kyse on ensimmäisestä kerrasta, jolloin Euroopan unioni asettaa talouskasvutavoitteet, jotka eivät ole velvoittavia, mutta kylläkin selkeitä, 3 prosenttia. Kyseessä on ensimmäinen kerta, jolloin Euroopan unioni määrittää kokonaistyöllisyystavoitteet: se pyrkii nostamaan työllisyysasteen 61 prosentista 70 prosenttiin ja naisten työllisyysasteen 51 prosentista 70 prosenttiin. Kyseessä on ensimmäinen kerta, jolloin Euroopan unioni määrittää tavoitteet, jotka liittyvät johonkin riittämättömin valmiuksin varustettuun väestöryhmään, 18–24-vuotiaisiin nuoriin, ja kyseessä on myös ensimmäinen kerta, jolloin Euroopan unioni asettaa erittäin selkeät tavoitteet, jotka koskevat ammattikoulutuksen kehittämistä, erityisesti sellaisen ammattikoulutuksen, joka antaa kansalaisille valmiudet kohdata työllistymisongelmat taloudessa, joka ei ole vanha, vanhentunut tai pelkästään tuotantoon pyrkivä, vaan talous, jossa vallitsee voimakas kilpailu. Kun Lissabonin Eurooppa-neuvosto asettaa selkeitä tavoitteita veropolitiikoille, jotta ne edistäisivät työllisyyden kehitystä, tai kun se asettaa komissiolle tavoitteen analysoida sosiaaliturvapolitiikkojen kestävyys vuoteen 2020 asti, se luo samalla uutta yhteiskunnallista asialistaa Euroopalle ja jopa mahdollistaa sen, että seuraavassa Eurooppa-neuvostossa otetaan aiheeksi se, mitä yksikään Eurooppa-neuvosto ei koskaan ole halunnut ottaa aiheekseen, eli Euroopan yhteiskunnallinen asialista. Se mahdollistaa myös sen, että tämä tapahtuu ilman suurta kohua ja ristiriitaisuuksia, täysin yksimielisesti, mikä on erittäin tärkeää.

Siksi sanon aivan lopuksi ja kiittäen teitä puheenvuoroistanne, että taloudellisesta ja yhteiskunnallisesta innovaatiosta ei voi puhua samalla tavalla ennen Lissabonin Eurooppa-neuvostoa kuin sen jälkeen. Meidän, jotka olemme saaneet niin paljon aikaa Lissabonin Eurooppa-neuvostossa, jotka olemme valmistelleet sitä yhteistyössä kaikkien kanssa, komission, parlamentin, yhteiskunnallisten kumppaneiden kanssa, on sanottava teille tietenkin myös nyt, jotta tämän aiheen käsittely ei jäisi pelkästään karkeaksi luonnosteluksi: nyt on tullut aika, jolloin kaikkien on haluttava tarkkaa valokuvaa, eikä se, joka haluaa palata takaisin luonnokseen, voi varmasti olla osa valokuvaa.

2-130

Prodi, komissio. – (IT) Arvoisa puhemies, uskon, että muutama sana riittää tämän keskustelun päätteeksi, koska itse keskustelu oli erittäin selventävä ja täsmällinen.

Haluaisin aloittaa erästä ajatuksesta, jäsen Martinezin tekemästä onnekkasta erehdyksestä, kun hän yhdisti kaksi keskustelua: sanon onnekas erehdys, koska uskon, että seuraavaa Afrikkaa koskevaa keskustelua ei voisi korostaa erilaisempi tunnelma kuin Lissabonin keskustelun tunnelma oli. Ne vähäiset päivät, oikeastaan vähäiset tunnit, jotka

merkitsivät Lissabonin ja Kairon välisen aikaeron, toivat esille valtavan määrän eroja: puhuessamme innovatiivisesta Euroopasta, uudesta Euroopasta, emme voi unohtaa sitä, että meillä on edessämme Afrikka, joka on dramaattisen, hallitsemattoman tilanteen keskellä.

Palatakseni Lissabonin huippukokoukseen keskustelussa oli intensiivisyyttä ja innostusta, koska siinä käsiteltiin todellisia ja voimakkaita aiheita. Eräässä asiassa meidän pitää kuitenkin olla selkeitä: on totta, että Lissabonissa puhuttiin uudesta taloudesta, mutta ei ole olemassa kahta kategorialla: uutta taloutta ja vanhaa taloutta. Eurooppa on vahva perusta ja Euroopan talousvoimana on juuri se perinne, että toimitaan kaikilla, myös perinteisillä aloilla ja nouseaan voimakkaasti näkyviin näillä perinteisillä aloilla. Niinpä uusien tekniikoiden leviäminen – se, mitä kutsutaan uudeksi taloudeksi – aiheuttaa käymistilan ja muodostaa keinon muuttaa vanhaa taloutta, mikä on erinomaisen hieno asia: tässä piilee sen tehokkuus. Sähköinen kaupankäynti ei ole itsessään jokin erillinen asia; Internet tai uudet välineet eivät jää erillisiksi tekijöiksi vaan saavat aikaan valtavaa tuotannon kasvua perinteisillä aloilla. Kun perustavaroiden, kaikkein yksinkertaisimpien tavaroiden jakelutapa muuttuu, se merkitsee koko talouden muutosta: tämä oli se harppaus, jota me tarvitsimme, ja tämä on se harppaus, jonka me kykenemme nyt ottamaan sovittamalla Lissabonin tulokset tiiviisti yhteen.

Lissabonin huippukokouksesta erottuu siis toinenkin huomio. Olen havainnut tiettyä ristiriitaisuutta siinä, mitä Euroopan pitää tehdä ja mitä yksittäisten valtioiden pitää tehdä. Huomatkaa, että tämä on verkosto. Lissabon ei ole tärkeä siitä syystä, että tietyt asiat pitää toteuttaa eurooppalaisella tasolla; on toki eräitä laajoja investointeihin liittyviä yhteensovittamisia, jotka pitää toteuttaa eurooppalaisella tasolla, mutta suurin osa näistä uudistuksista kuuluu kansallisten hallitusten tai jopa paikallishallitusten vastuulle, eikä tästä asiasta ole minkäänlaisia epäselvyyksiä. Asian yleisyys piilee siinä, että toimimalla yhdessä panemme vauhtia järjestelmän tuottavuuteen, sellaista vauhtia, että jos yksittäiset valtiot toimisivat erikseen – vaikka juuri ne aina toimivatkin – tämä järjestelmä ei olisi riittävän vahva antamaan uutta elinvoimaa Euroopan taloudelle. Tässä on näiden huippukokousten tärkeä tekijä: jos löydetään keino, jolla panna yhteiset toimet täytäntöön, silloin moninkertaistamme suorittamamme toimet. Tässä on mielestäni Lissabonin huippukokouksen mahdollinen suuruus.

Vielä toinen tekijä on inhimillisten voimavarojen painottaminen. Tämäkin koskee sekä vanhaa että uutta taloutta. Euroopassa panostetaan edelleen niukanlaisesti inhimillisiin voimavaroihin, ja tällä valtavalla alalla meidän pitää vielä palauttaa menetettyä maaperää. Tavoite puolittaa niiden 18 - 24-vuotiaiden nuorten määrä, jotka eivät käy koulua tai osallistu koulutuskursseihin, vaikuttaa minusta realistiselta ja harvinaisen tärkeältä tavoitteelta. On selvää, että juuri tällä tavoin voidaan ratkaista ne ongelmat, joita näiden kuukausien aikana on esiintynyt eräissä suurissakin maissa, eli nuorten teknisten henkilöiden määrän supistaminen ja tarve tuottaa teknikkoja kolmansista maista Internetiä varten, tai muita tämänkaltaisia ongelmia. Tämä osoittaa selvästi sen, että kehityksen tiellä on este, joka johtuu nimenomaan omien inhimillisten voimavarojemme vähäisestä hyödyntämisestä.

Lissabonissa tämä tiivistä suurta ponnistusta poliittisissa toimissamme. Näin ollen Lissabonissa tehtiin eräitä erittäin tärkeitä kaikkia koskevia päätöksiä, jotka panevat vauhtia yleiseen mielipiteeseen ja myös meidän mielikuvitukseemme. Täällä muistutettiin – olen siitä iloinen, sillä harvat muistavat sen – siitä, että Lissabonissa puhuttiin myös professoreiden ja tutkijoiden liikkuvuudesta. Eurooppalaisella tasolla tämä on vallankumous: nyt meidän pitää kuitenkin panna täytäntöön sellaiset säännöt, joiden kautta professorit ja tutkijat saadaan todellakin liikkeelle. Tämä, mitä Euroopan älyllisen ilmapiirin käymistilassa tapahtuu, on jotain todella uutta ja sen avulla saatetaan onnistua ottamaan suuri harppaus eteenpäin Euroopan tuottavuudessa ja ajattelutavassa. Nämä ovat todellakin merkittävät Lissabonissa tehdyt kaikkia koskevat päätökset.

Lopuksi haluan sanoa, että mukana pitää olla myös hieman onnea, koska näiden uusien asioiden koko voimalla voi olla tehoa, jos mukana on tätä uudistamisen tuntua. Eurooppa on surkutellut itseään kolmen viimeisen vuoden ajan hirveällä tavalla: joko luotamme itseemme, tai sitten emme hoida näitä asioita, sillä kyse ei ole ainoastaan rahasta: kyse on asiaan uskomisesta. Pidimme tänään komissiossa ennusteita koskevan kokouksen, ja minun on sanottava, että viimeisten kuukausien aikana Euroopassa on tapahtunut jotain uutta: työllisyydessä, säännöissä, yrityksiä koskevissa päätöksissä. Koska makrotaloutta on vakautettu, mistä puheenjohtaja Gama mainitsi, meillä saattaa olla edessämme pitkä kehityksen kausi. Minusta me loimme Lissabonissa edellytykset sen hyödyntämiseksi: nyt meidän tehtävämme on toimia johdonmukaisesti näihin edellytyksiin nähden.

(Suosionosoituksia)

2-131

Puhemies. – Paljon kiitoksia, arvoisa komission puheenjohtaja.

Olen ottanut vastaan kahdeksan työjärjestyksen 37 artiklan 2 kohdan mukaista päätöslauselmaesitystä.¹

Äänestys toimitetaan keskiviikkona klo 12.00.

¹ Ks. pöytäkirja

Keskustelu on päättynyt.

2-132

Euroopan unionin ja Afrikan huippukokous (Kairo 3. ja 4. huhtikuuta 2000)

2-133

Puhemies. – Esityslistalla on seuraavana neuvoston julkilausuma Euroopan unionin ja Afrikan huippukokouksesta Kairossa 3. ja 4. huhtikuuta 2000.

2-134

Gama, neuvosto. - (PT) Arvoisa puhemies, hyvät jäsenet, tämä Kairon huippukokous on neljä vuotta kestäneiden diplomaattisten ponnistelujen lopputulos, ponnistelujen, jotka mahdollistivat Euroopan unionin ja Afrikan maiden kokoontumisen yhteen tätä prosessin ensimmäistä aloitetta varten, jonka toteuttamiseksi on ollut tarpeen voittaa lukuisia, joko sisältöön tai muotoon liittyviä vaikeuksia. Kairon huippukokouksessa otettiin käyttöön uusi mekanismi, maailmanlaajuinen vuoropuhelu kaikkein korkeimmalla poliittisella tasolla, joka mahdollistaa uuden ulottuvuuden antamisen eurooppalais-afrikkalaisille suhteille, joita tähän asti on hoidettu joko kahdenvälisissä puiteissa tai sitten alueellisen vuoropuhelun tasolla, olipa kyse sitten AKT-mekanismista tai Barcelonan prosessista. Kyse on näiden kahden mantereiden suhteiden välisestä käännekohtasta, joka auttaa Euroopan unionia syventämään strategista kumppanuuttaan Afrikan kanssa samantasoiseksi kumppanuudeksi, kuin sillä jo on Aasian, Persianlahden maiden tai Latinalaisen Amerikan kanssa.

Ensimmäinen selvä osoitus sen menestyksestä ja historiallisesta merkityksestä oli Euroopan ja Afrikan maiden määrä: mukana oli yhteensä 58 maata, 45 Afrikasta ja 13 Euroopasta, joita kaikkia edusti valtion- tai hallituksen päämies. Tämä mahdollisti kaikkien Euroopan unionin ja Afrikan yhteisten etujen mukaisten aiheiden tasa-arvoisen käsittelyn siten, että molemmat osapuolet saivat ilmaista huolenaiheensa samoin kuin yhteiset tavoitteensa. Tässä yhteydessä keskusteltiin rehellisesti ja kursailematta kaikista aiheista, joihin nuo huolenaiheet ja tavoitteet liittyvät – niin taloutta, politiikkaa kuin kehitystäkin koskevasta.

Otan vapauden nostaa esiin muutamia merkittäviä huippukokouksessa päätettyjä toimia. Talouden alalla saavutettiin yhteisymmärrys siitä, että on määritettävä sellaisia politiikkoja, joiden avulla Afrikan maat voivat hyötyä mahdollisimman paljon kaupan maailmanlaajuudesta vapautumisesta, ja muutettava näin nykyistä suuntausta, jossa Afrikka syrjäytyy järjestelmällisesti ja lisääntyvässä määrin kansainvälisessä kaupassa. Lupaus pienentää köyhyys maailmassa puoleen nykyisestä tasosta vuoteen 2015 mennessä vahvistettiin uudestaan. Tärkeästä kysymyksestä, Afrikan velasta, päätettiin, vaikka suuri määrä maita toi julki jo itse paikalla päällä tätä asiaa koskevat kansalliset politiikkansa, että molempien alueiden korkea-arvoisista virkamiehistä koostuva ryhmä, jonka ensisijaisena tehtävänä on varmistaa neuvoston päätösten toimeenpano, laatii mietinnön Afrikan maiden velkatilanteesta. Tätä mietintöä tarkastellaan sen jälkeen ministeritasolla huippukokouksen seurannan yhteydessä. Toisaalta taas Afrikan maat ovat lupautuneet edistämään ja kunnioittamaan ihmisoikeuksia, kitkemään naisten syrjintätavat, tukemaan täysimittaisesti kansainvälisen rikostuomioistuimen perustamista ja torjumaan syrjintää ja suvaitsemattomuutta. Hyvän hallintotavan ja oikeusvaltion osalta molemmat osapuolet osoittivat halunsa paneutua käytännön toimiin estääkseen ja torjuakseen lahjontaa, korruptiota ja nepotismia. Näiden osalta ne ilmaisivat valmiutensa ryhtyä tarvittaviin toimiin, jotka takaavat sen, että laittomasti saaduista ja ulkomaisiin pankkeihin talletetuista julkisista varoista tehdään tiedusteluja ja että ne palautetaan oikeille omistajilleen lähtömaihin. Samoin ilmaistiin se huolenaihe, jota tunnettiin jatkuvasti kasvavien sotilaallisten menojen kielteisestä vaikutuksesta kehitykseen.

Muita tärkeitä aiheita, kuten opetus, aids ja ympäristökysymykset, käsiteltiin kehityksen näkökulmasta, koska niiden ymmärretään olevan Afrikan kestävä kehityksen ja köyhyyden poistamisen kannalta keskeisiä tekijöitä. Yksi Euroopan ja Afrikan maiden välisten kiistanalaisten kysymysten keskeisimmistä osa-alueista on varastetun tai laittomasti maasta viedyn kulttuuriomaisuuden palauttaminen. Myös tämän kysymyksen käsittelyssä on edistytty. Molempien alueiden korkea-arvoisista virkamiehistä koostuva ryhmä laatii mietinnön, jotta ministeritasolla voitaisiin arvioida toiminnan toteuttamiskelpoisuus tällä alueella.

Toimintasuunnitelman viimeinen osa liittyy seurantamekanismeihin. Nuo mekanismit takaavat sen, että eurooppalais-afrikkalainen yleinen vuoropuhelu jatkuu mahdollisimman korkealla poliittisella tasolla, ministereiden ja korkeiden virkamiesten kesken. On jo suunniteltu, että toinen huippukokous järjestetään Euroopassa vuonna 2003, minkä avulla varmistetaan, että tämä prosessi, joka nyt on aloitettu järjestämällä ensimmäinen eurooppalais-afrikkalainen huippukokous, Kairon huippukokous, tulee jatkumaan.

2-135

Nielson, komissio. - (EN) Arvoisa puhemies, se, että huippukokous pystyttiin pitämään huomattavien vaikeuksien jälkeen, oli jo itsessään saavutus. Nämä vaikeudet – jotka ovat enimmäkseen poliittisia – ovat yhä olemassa, ja Afrikan ja Euroopan on selvítettävä ne sekä erikseen että yhdessä. Huippukokous oli Afrikan ja EU-maiden ensimmäinen tapaaminen

korkeimmalla poliittisella tasolla. Se tuo uuden strategisen ja maailmanlaajuisen ulottuvuuden Afrikan ja Euroopan nykyisiin suhteisiin ja nostaa suhteet samalle tasolle kuin suhteemme Aasian ja Latinalaisen Amerikan kanssa.

EU:lla on jo entuudestaan syvät ja laajat suhteet Afrikan kanssa etenkin kehitysyhteistyössä, jossa suhteet ovat ainutlaatuiset ja jossa niille annetaan huomattavaa taloudellista tukea. Käytämme kehitysapuun vuosittain noin 2,5 miljardia euroa. Olemme omalta osaltamme tehneet sen, mitä meidän pitää tehdä, ja enemmänkin, jos tarkastelemme HIPC-aloitetta, jolla pyritään auttamaan voimakkaasti velkaantuneita köyhiä maita. Tässä asiassa EU odottaa yhä, että tietyt G7-maat hoitaisivat oman osuutensa.

Haluamme, että Afrikan maat olisivat tasavertaisia kumppaneita 21. vuosisadalla – ensimmäisellä vuosisadalla, jonka ne aloittavat itsenäisinä valtioina. EU:lla on alueellisessa integraatiossa suhteellista etumatkaa, josta Afrikka voi hyötyä, ja varmistamme, että se hyötyy siitä lähivuosina, jolloin alueellinen taloudellinen yhteistyö hallitsee Afrikan esityslistaa.

Huippukokous antoi tilaisuuden velkaa ja muita kahdenvälisiä ongelmia koskeviin hyödyllisiin keskusteluihin. Se antoi myös tilaisuuden korostaa sitä, että Afrikan on osallistuttava aktiivisesti WTO:n prosessiin, ja tilaisuuden hakea kannatusta yhteisön lähestymistavalle. EU pystyi käsittelemään huippukokouksessa Afrikan johtajien kanssa poliittisesti arkaluonteisia kysymyksiä, kuten hyvää hallintoa ja ihmisoikeuksia. Huippukokouksessa keskusteltiin myös muista vaikeista kysymyksistä, kuten kulttuurihyödykkeiden palauttamisesta.

Huippukokouksessa hyväksytyssä julistuksessa ja toimintasuunnitelmassa otetaan huomioon kummankin osapuolen näkökohdat. Kansainvälisesti tunnustettuja periaatteita, erityisesti ihmisoikeuksia, kunnioitetaan, ja ne näkyvät selvästi julistuksessa. Tämä on tärkeää huomata, kun otetaan huomioon ne huippukokouksen aikana esitetyt hyvin harvat lausunnot, jotka poikkesivat hieman näistä yleisesti hyväksytyistä peruseriaateista, joita me ja muut pidämme itsestään selvinä.

On valitettavaa, ettei Kairossa voitu järjestää kansalaisyhteiskunnan foorumia, mutta Kairoon saapui huippukokouksen tiimoilta foorumin edustajia. Puheenjohtajavaltiot Algeria ja Portugali levittivät laajalti tekstiä, jonka foorumi hyväksyi Lissabonissa.

Huippukokouksen jälkeisissä toimenpiteissä EU:n pitäisi pystyä täydentämään nykyisiä suhteitaan Afrikkaan sellaisella korkean tason suhteella, johon kuuluu erityisesti poliittisia ja turvallisuuskysymyksiä sekä taloudellisia kysymyksiä koskeva mannermainen lähestymistapa.

Komissio pyrkii siihen, että ylempien virkamiesten tasolla pidettävät alueiden välisen ryhmän kokoukset onnistuisivat. Huippukokousten välillä pidettävässä ministeritason kokouksessa pitäisi keskittyä koko mannerta koskeviin kysymyksiin. Toisin sanoen poliittisiin ja turvallisuuskysymyksiin sekä sellaisiin kysymyksiin, jotka eivät kuulu nykyisten AKT:n ja EU:n välisen, Välimeren koskevan ja Etelä-Afrikkaa koskevan sopimuksen mekanismien piiriin, olisi sovellettava mannermaista lähestymistapaa. Näkemysme on se, että huippukokouksen jälkeiset toimenpiteet pitäisi mahdollisuuksien mukaan toteuttaa nykyisten mekanismien avulla.

Taustalla on se, että meillä on jo uskottavat työsuhteet. Uusi EU-AKT-yleissopimus saatiin onnistuneesti päätökseen muutama kuukausi sitten ja EU:n ja Etelä-Afrikan välistä yhteistyösopimusta pannaan täytäntöön suunnitelmien mukaisesti, joten meillä on nyt kaksi erittäin tärkeää välinettä Meda-yhteistyön ja Barcelonan prosessin lisäksi. Tämä tarkoittaa, että meillä on paitsi Kairon huippukokouksen antama näkökulma myös vakaa perusta, jotta voimme jatkaa, laajentaa ja parantaa jokapäiväistä työtämme.

2-136

Corrie (PPE-DE). - (EN) Arvoisa puhemies, pidän myönteisenä sitä, että Kairossa pidettiin EU:n ja Afrikan välinen huippukokous, mutta korostan olevani pettynyt siihen, että kukaan tämän demokraattisesti valitun parlamentin jäsenellä ei ollut tilaisuutta puhua huippukokoukselle ja että kansalaisjärjestöillä ei ollut siinä minkäänlaista panosta. AKT:n ja EU:n yhteisen edustajakokouksen kaksi puheenjohtajaa olisivat sentään voineet antaa lausunnot, ja näin olisi saatu aikaan tasapainoa EU:n ja Afrikan välille.

Parlamentin jäsenet ovat kehitysyhteistyövaliokunnan ja AKT:n ja EU:n yhteisen edustajakokouksen kautta luoneet perustan monille kehitysmaiden politiikoille: vuonna 1997 Martensin mietinnössä tuotiin esille Lomé'n sopimuksen hyödyt; vuonna 1998 Rocardin mietinnössä vahvistettiin tulevaisuuden tavoitteita; laadin vuonna 1999 oman mietintöni alueellisesta yhteistyöstä ja integraatiosta, joka on Kairon toimintasuunnitelman tärkeimpiä aiheita; lopuksi vuonna 2000 Kinnockin erinomaisessa mietinnössä tarkasteltiin tulevaa AKT-maiden ja EU:n kumppanuussopimusta, joka muodostaa pohjan 20 seuraavaksi vuodeksi. Kairon lopullinen toimintasuunnitelma on erinomainen asiakirja, jos vain pystymme nyt muuttamaan sanat ja hyvät aiheet konkreettisiksi teoiksi.

Tiedän, että velkahelpotukset olivat Afrikan esityslistan tärkein asia, ja meidän täytyy tehdä kaikkemme köyhyyden lievittämiseksi, mutta meillä on oltava jonkinlaista näyttöä siitä, että säästyneet varat käytetään terveydenhoidon, koulutuksen ja ihmisten elintason parantamiseen eikä aseisiin ja sotatarvikkeisiin.

Jotta nämä ajatukset kantaisivat hedelmää, Afrikan maiden täytyy itse pyrkiä hyvään hallintoon. Olemme jo saaneet nähdä joitakin hyviä vaalituloksia. Toivokaamme, että saamme nähdä saman Zimbabwen, Norsunluurannikon ja Togon tulevissa vaaleissa.

Suurten poliittisten ja kauppaan liittyvien etujen pitäisi olla alueellisen yhteistyön ja integraation tärkeimpänä tavoitteena. Vain kuusi prosenttia Afrikan kaupasta käydään Afrikassa, joten kaupan kasvumahdollisuudet ovat valtavat, jos tulliesteet ja kaupan esteet poistetaan.

Monet näistä maista tarvitsevat sekä aikaa että taloudellista apua voidakseen kilpailla maailmanmarkkinoilla, mutta niiden on ymmärrettävä, että tänä uutena maailmanlaajuistumisen aikakautena ei ole muutakaan vaihtoehtoa. Tätä ei voida saavuttaa ilman rauhaa ja rauhan vakiinnuttamista; konfliktien ehkäisemisen, hallitsemisen ja ratkaisemisen on oltava Afrikan esityslistan tärkein asia.

OAU:n täytyy saada kansainvälistä tukea, jotta se voi jatkaa työtään, ja rauhanaloitteiden täytyy tulla Afrikan mailta itseltään. Siellä, missä rauha saadaan aikaan, on tuettava demobilisointia ja kuntouttamista, ja alle 18-vuotiaiden lapsisotilaiden käyttö on kiellettävä.

Etniset puhdistukset ovat olleet 25 viime vuoden kauhukuva, ja uskonnolliset sodat tuhoavat maan koko rakenteen. Rauha voi tuoda tullessaan vaurautta. Koulutuksen ja sen myötä terveydenhoidon parantamisen on näin ollen oltava pääasiallinen tavoitteemme. Afrikka menettää aidsille ja malarialle juuri sen sukupolven, jota se tarvitsee rakentaakseen tulevaisuuttaan.

Tämä huippukokous oli alku, mutta on tehtävä paljon, jotta sanat muutettaisiin teoiksi, ja meidän parlamentin jäsenten täytyy olla osa tuota uutta maailmaa.

2-137

Kinnock (PSE). – (EN) Arvoisa puhemies, arvostan sitä, miten laajalti jäsen Corrie käsitteli kysymyksiä. Haluaisin keskittyä siihen näkemykseeni, että Afrikan köyhyyden poistamisessa on aloitettava lapsista ja lasten oikeuksien toteutumisesta.

Kairon huippukokousta seuraa Dakarissa järjestettävä foorumi, jossa käsitellään peruskoulutusta. Peruskoulutuksen tarve on tärkein yksittäinen syy maailmanlaajuiseen köyhyyteen. Näin ollen meidän täytyy varmistaa, että erityisesti tytöillä olisi yhtäläinen pääsy koulutuksen piiriin. Voimme nähdä, että koulutus tuottaa tulosta, että se edistää taloutta, tarjoaa mahdollisuuksia väestönkasvun hallintaan ja lisää terveyttä koskevaa tietoisuutta. Dakar on tilaisuus toteuttaa kansainvälisesti sovittuja tavoitteita.

EU:n pitäisi tukea koko poliittisella tahdonvoimallaan yleistä peruskoulutusta vuoteen 2015 mennessä. Vuosikymmenen takaiset sitoumukset eivät selvästikään ole toteutuneet. Afrikka on vajoamassa yhä syvemmälle joukkolukutaidottomuuteen ja köyhyyteen ja joutumassa yhä enemmän syrjään talous- ja demokratiakehityksen valtavirrasta. Saharan eteläpuoleisissa Afrikassa on nyt enemmän koulua käymättömiä lapsia kuin 10 vuotta sitten. 40 miljoonaa afrikkalaislasta ei nykyisin käy koulua. Joka kolmannessa afrikkalaisessa luokkahuoneessa ei ole edes liitutaalua. Kouluissa ei ole käymälöitä. 70 prosentissa kouluista ei ole puhdasta vettä. Opettajat ovat epäpäteviä, usein täysin epäpäteviä, ja he yrittävät opettaa usein ilman lyijykyniä, harjoituskirjoja tai liitutaaluja lapsia, jotka yksinkertaisesti ovat liian nälkäisiä kyetäkseen kuuntelemaan tai keskittymään.

Julius Nyerere, joka oli yksi Afrikan kuuluisimmista opettajista tuona itsenäisyyden jälkeisenä, toivontäyteisenä aikana, sanoi, että koulutus ei ole keino paeta köyhyyttä vaan keino torjua sitä. Jotkut teistä saattavat tietää, että Julius Nyerere käänsi vapaa-aikanaan Shakespearea swahiliksi. Tuon miehen suurenmoiset unelmat kuitenkin kariutuivat. Hänen kuollessaan kolmasosa afrikkalaismiehistä ja kaksi kolmasosaa afrikkalaisnaisista oli lukutaidottomia.

Kehotan komissiota ja neuvostoa havaitsemaan köyhyyden poistamisen ja peruskoulutuksen välisen yhteyden. Siitä on hyötyä meille kaikille, sillä lasten odotettavissa oleva elinikä kohoaa, väestönkasvu hidastuu ja maataloustuotanto tehostuu. Meillä on keinot siihen, ja kehotan kaikkia niitä, joilla on poliittista tahdonvoimaa, ryhtymään toimiin Afrikan lasten hyväksi.

2-138

Dybkjær (ELDR). – (DA) Arvoisa puhemies, haluaisin kiittää neuvoston puheenjohtajaa ja komission jäsentä Kairon huippukokousta koskevista selonteista ja sanoa, että mielestäni on kummallista, että tällaista kokousta ei ole järjestetty aikaisemmin, mutta kun kuulin, että sen järjestäminen kesti neljä vuotta, se ei ehkä ole kovinkaan ihmeellistä. Onko tällaisesta kokouksesta jotakin hyötyä? Se riippuu tietenkin katsojasta. Jos lähtökohtana pidetään Afrikkaa odottavia katastrofeja, nälänhätää, konflikteja ja aidsin aiheuttamia ongelmia, niin Lissabon on kieltämättä kaukana Kairosta, aivan

kuten komission puheenjohtaja Prodi sanoi, ja kokouksesta ei ollut paljonkaan hyötyä, mitä ei mielestäni voitu odottaakaan, koska se ei ollut kokouksen tarkoitus. Kokouksen tarkoituksena oli käynnistää EU:n ja Afrikan valtioiden välinen vuoropuhelu. Tämä vuoropuhelu saatiin käyntiin ja se oli välillä melko karkeaa mielenosoituksineen ja riitoineen tai joka tapauksessa kannanottoineen – niin voi kai hauskaasti sanoa – ja luulen todellakin, että molemmat osapuolet, niin Afrikka kuin EU:kin, oppivat tällaisesta vuoropuhelusta, ja luulen myös, että se on edellytys sille, että tietyt Afrikan valtiot eivät katkeroidu siitä historiasta, jonka ne ovat joutuneet kokemaan muun muassa yhdessä joidenkin Euroopan valtioiden kanssa. Luulen, että päätösasiakirjasta muodostuu jatkossa tehtävän EU:n ja Afrikan välisen yhteistyön tärkeä lähtökohta. Se johtuu ensiksikin siitä, että asiakirjaa voidaan itsessään pitää tärkeänä merkinä EU:n ja Afrikan välisen yhteistyön lisääntymisestä ja siitä, että emme ole unohtaneet Afrikkaa, ja toiseksi, asiakirjassa korostetaan sitä, että demokratia, politiikka ja talous ovat riippuvaisia toisistaan ja että Afrikan yhdentymisen ja kehityksen on sen vuoksi nähtävä kokonaisuutena eikä jaksoittaisena ja jakautuneena. Johtaako se konkreettisiin tuloksiin, riippuu tietenkin jatkossa osoittamastamme poliittisesta tahdosta.

2-139

Rod (Verts/ALE). - (FR) Arvoisa puhemies, hyvä kollegat, tämä Kairossa järjestetty kokous oli herättänyt paljon toiveita Afrikan maissa, ja aivan erityisesti niissä, jotka toivoivat saavansa velkansa anteeksi. Tähän Eurooppa vastasi, että se ei voisi itse päättää siitä, voidaanko velat antaa täysimääräisesti anteeksi.

Me sitä vastoin toteamme, että poliittisessa mielessä on tärkeää saattaa Afrikan ja Euroopan unionin väliset suhteet jälleen tasapainoon. Koska olemme rosvooneet runsaasti Afrikan luonnonvaroja, mitä teemme muuten edelleenkin, meidän on annettava näille maille anteeksi se velka, joka niillä on maksettavana pankeillemme, jotta me voimme saada anteeksi sen velan, joka meillä on maksettavana näiden maiden historialle. Tämä mahdollistaisi suhteidemme kehittymisen terveemmältä pohjalta. Lisäksi unionin jäsenvaltioiden on lakattava valehtelemasta itselleen.

Vaadimme Afrikan maita kunnioittamaan demokratian periaatteita, mutta jatkamme antidemokraattista toimintaa, jolla varmistamme taloudelliset intressimme, kuten Elf- tai Total-yhtiö tekevät joissakin maissa. Käskemme Afrikan maita varmistamaan mahdollisuuden monipuoluejärjestelmään ja antamaan kansalaisjärjestöille sananvapauden, mutta neuvottelemme vain valtionpäämiesten kanssa, joista suurin osa edustaa vain itseään ja jättää kansalaisjärjestöt kutsumatta Kairon huippukokoukseen.

Vaadimme Afrikan maita antamaan naisille tärkeemmän aseman yhteiskunnassa, mutta meidän pitäisi ensin saada aikaan tasa-arvo Euroopassa. Onko tarpeen muistuttaa siitä, että tietyissä Euroopan unionin maissa kansallisen parlamentin jäsenistä alle 10 prosenttia on naisia?

Vaadimme Afrikan maita solmimaan tulitaukoja. Lietsomme kuitenkin näitä "tulita" viemällä aseita sotaa käyviin maihin.

Tämä ei ole kuitenkaan olennainen asia. Niin kauan kuin Euroopan unioni ei voi soveltaa käytäntöön niitä sopimuksia, joilla voidaan myöntää lupia, jotka ovat pakollisia AIDS-epidemian vastaisessa taistelussa käytettävien lääkkeiden valmistuksessa, Afrikan taloudellinen kehitys jää pelkäksi toiveeksi. Miten luulette, että sellainen maa, jossa neljäsosa nuorisosta kuolee vuosittain AIDSiin, voi odottaa taloutensa kukoistavan?

Kuten olemme jo kerran sanoneet, unionin ja jäsenvaltioiden on sovittava lausunnot ja käytännöt yhteen. Sillä aikaa kun me epäroimme, kun me jahkailemme, kun me kinastelemme, Afrikka tekee kuolemaa.

2-140

Miranda (GUE/NGL). - (PT) Arvoisa puhemies, ensiksikin haluaisin painottaa sitä, että mielestäni tämän huippukokouksen järjestäminen on ollut myönteinen asia. Mielipiteemme oli aina, että tämän tavoitteen saavuttamiseksi oli tehtävä kaikki mahdollinen, sillä mielestämme kyseessä oli loistava tilaisuus muodostaa aito ja yhtä lailla molempia maanosia hyödyttävä kumppanuus. Olemme kuitenkin myös sitä mieltä, että kokouksen lopputulokset ovat kaukana siitä, mikä oli mahdollista tai suotavaa. Olen jopa sitä mieltä, että linjausongelmat johdattivat ajattelemaan, että olennaista oli vain tapahtuman järjestäminen, tai, jos edes se, muodollinen tapaaminen ja siitä otettu valokuva, eikä se, mitä tapaamisesta voi ja piti seurata: uudelle perustalle rakennettu strategia tuon kumppanuuden kehittämiseksi.

Loppupäätelmät eivät tunnu minusta todellakaan olevan tilaisuuden tarpeiden ja mahdollisuuksien tasalla. On myös ilmeistä, että taloudelliset kysymykset säätelevät näiden kahden maanosan aitoa lähentymistä, mitä seikkaa ei salata joidenkin jäsenvaltioiden yksilöllisissä kannoissa, sillä se on rajallista, vaikkakin myönteistä. Viittaa erityisesti vähemmän kehittyneiden maiden ulkomaanvelkojen anteeksi antamiseen. Näin on, koska yhteistyökysymyksissä virheellisesti ja järjestelmällisesti perääntyvän Euroopan unionin toimintaa säätelee Afrikan kanssa tehtävään yhteistyöhön liittyvissä kysymyksissä kaksi keskeistä seikkaa: yhtäältä perinteisten ja suositeltavien suhteiden siirtäminen tiukasti WTO:n piiriin (tämä tosiasia kävi ilmeiseksi neuvotteluissa Lomé'n jälkeisestä sopimuksesta) ja toisaalta Itä-Euroopan suhteille annettu prioriteetti, mille saatiin selkeä vahvistus, kun yhteistyökuluja leikattiin nykyisen varainhoitovuoden osalta.

On ilmeistä, että kun näkymät ovat tämänkaltaiset ja kun Afrikan mailla on yleisesti ottaen valtavia ongelmia ja puutteita, jotka liittyvät muun muassa talouteen, ympäristöön, terveyteen, infrastruktuureihin, konfliktien ratkaisuun ja köyhyyteen, on vaikeaa, ellei mahdotonta muodostaa aitoa kumppanuutta, joka olisi tehokas ja kestävä. Tähän suuntaan meidän onkin pyrittävä tulevaisuudessa. Ja sanon "meidän", koska, toisin kuin nyt tapahtui, toivon, että tulevaisuudessa Euroopan parlamentti ja kansalaisjärjestöt toimisivat yhdessä, samoin kuin toivon, että tämä huippukokous auttaisi ainakin tiedostamaan paremmin ne todelliset ongelmat, joita yhteistyössä Afrikan kanssa esiintyy, ja että se saisi huomion kiinnittymään siihen, että tätä aihetta on syytä tarkastella uudesta näkökulmasta.

2-141

Martinez (TDI). - (FR) Arvoisa puhemies, hyvät kollegat, 1960-luvulla sanottiin, että Afrikka on lähtenyt heikosti liikkeelle. 2000-luvulla Afrikka ei ole vielä kukaan päässyt perille. Miksi? Siksi, että sillä ei ole päämäärää. Lähtenyt, mutta mitä kohti; saapunut, mutta minne? Afrikan tavoitteena oli aluksi itsenäisyys, ja kansojen muodostamat valtiot etnisten heimojen sijaan, ja tuloksena oli Ruanda, hutut, tutsit, Nigeria, ibot ja Biafra. Sen jälkeen tavoitteena oli sosialismi ja valkoihoiset toverit. Mustan Afrikan piti muuttua punaiseksi. Tuloksena oli Etiopian nälänhätä, maanviljelymahdollisuuksien menetys Algeriassa, puhumattakaan Sékou Tourén johtamasta Guineasta. Sitten valkoinen mies Mitterrand ehdotti Afrikalle parlamentaarista demokratiaa ja puolueita korvaamaan heimot. Tästä seurasi jatkuva vallankumous, jota Norsunluurannikolla.

Nyt tavoitteena on liberalismi, markkinatalous, IMF, Maailman kauppajärjestö. Tuloksena Tunisian köyhälistö ja Casablancan köyhälistö nousevat kapinaan hintojen korotusta vastaan, eurooppalainen tuontiliha tuhoaa peulien karjanhoitoa Afrikassa, Latinalaisesta Amerikasta tuodut banaanit tuhoavat Kamerunin ja Norsunluurannikon banaanintuotantoa ja samoin geenimuunnetuista organismeista peräisin olevat rasvat tulevat tuhoamaan Norsunluurannikon kaakaontuotannon. Loppujen lopuksi, kun kyse on kehityksestä sosialistisesta Afrikasta ääri-liberaaliin Afrikkaan, Euroopan kehitysrahastosta Maailmanpankkiin tai Bujumburan, Addis-Abeban, Nairobien ja nyt 3. huhtikuuta pidetystä Kairon huippukokouksesta, lopputulos on aina sama ja siihen sisältyy aina samat kolme elementtiä: kurjuus, epidemiat ja joukkomurhat.

4. tammikuuta YK keksi kuitenkin lopullisen ratkaisun tai ihmeratkaisun: osa 800 miljoonasta afrikkalaisesta muuttaisi pois Eurooppaan. Päätettiin jopa siirtolaisten lukumäärästä: 159 miljoonan afrikkalaisen pitäisi siirtyä vuoteen 2025 mennessä Eurooppaan. Samalla tavoin kuin lähiöongelmaa ei ratkaistaisi sillä, että rakennetaan kaupunkeja maaseudulle, ei myöskään Afrikan ongelmia ratkaista sillä, että osa siitä siirretään Eurooppaan.

Järkevä ratkaisu on soveltaa nyt Afrikassa sitä, mikä on toiminut muuallakin, sitä, mikä on saanut aiemmin ihmeitä aikaan täällä, Yhdysvalloissa ja Euroopassa. Tämä ratkaisu on luonut meillä raskasta teollisuutta, maataloutta, tekstiiliteollisuutta, se on ratkaisu, joka on meillä johtanut kasvuun ja kestävään kehitykseen. Tällä ratkaisulla on nimi: se on protektionismi. Tätä ratkaisua varten on olemassa väline: ne ovat tulliesteet. Tälle ratkaisulle on luotu teoria, jota nimitetään "itseensä luottavaksi kehitykseksi". Senegalin uusi presidentti on muuten ottanut tästä vaikutteita ja sanonut nuorisolle, että heidän täytyy ennemminkin panna itsensä liikkeelle kuin odottaa eurooppalaisten antamia miljardeja.

Konkreettisesti ajatellen Afrikka pääsee Rostowin mallin mukaiseen kasvun ensimmäiseen vaiheeseen suojelemalla maatalouttaan, karjatilojaan, käsityöteollisuuttaan ja elpyvää talouttaan. Sitä vastoin maailmanmarkkinoille pääsyssä vallitsee vahvimman laki, ja se merkitsee myös sitä, että monikansalliset yritykset ryöstävät Afrikan luonnonvaroja, puuta, öljyä, mineraaleja, kasvi- ja jopa eläinkuntaa. Hyvät kollegat, tämän on nähty tapahtuvan joiden Afrikan strategisten sektoreiden yksityistämisen yhteydessä. Tulos on ollut Afrikan kannalta kielteinen.

Afrikka ei siis tarvitse villiä maailmantaloutta eikä maailmanlaajuista hyväntekeväisyystaloutta, ei pyhää Paavia tai pyhää Jacques Chiracia tai 300 miljardin euron valtionvelkojen anteeksi antamista. Ratkaisun avain Afrikan kannalta on tullisuoja, Euroopan kannalta se on viisas hallitustenvälinen yhteistyö, josta ensimmäisenä esimerkkinä on Lomé yleissopimus. Näin ollen Välimeren alue voisi olla koopenkkinä identiteettejä kunnioittavalle Euroopan ja Afrikan politiikalle.

Kansallinen rintama -puolueessa olemme ehdottaneet konkreettista työskentelymenetelmää, joka liittyy asiakirjoihin, vesivaroihin, maaperän kulumiseen, aavikoitumiseen, kalavarojen hallintaan, karjanhoitoon, saasteisiin, pakolaisvirtojen hallintaan, Välimeren aluetta ja Afrikkaa varten luotavaan Marshall-avun kaltaiseen avustusjärjestelmään, joka rahoitettaisiin tullimaksuilla, jotka korvattaisiin Afrikan maille eurooppalaisista pankeista myönnettävinä avoimina ostoluottoina. Olemme ehdottaneet kansainvälisen organisaation perustamista, jossa olisi Välimeren alueen hallitustenvälinen korkean tason sihteeristö. Sen toimipaikka voisi olla Kairossa, Tangerissa tai Tunisissa. Olemme ehdottaneet yhteistä edustajakokousta, jollainen on myös AKT-mailla. Sen toimipaikka voisi olla Ateenassa. Se voisi ehkä toimia jopa Valencian, Montpellierin tai Nizzan yliopiston yhteydessä. Tältä osin myös Raymond Loullen ehdotukset kannattaa huomioida. Näiden Euro-Välimeren alueen hankkeiden – joissa kunnioitetaan molempien, sekä pohjoisen että eteläisen rannikon, identiteettejä ja jotka koskevat noin kahtakymmentä Euro-Välimeren alueen maata – konkreettinen toteuttaminen antaisi mahdollisuuden laajemmille pyrkimyksille. Tällä tavoin yhteistyötä voitaisiin laajentaa Euroopan ja Saharan eteläpuolisten maiden välisiin suhteisiin.

Arvoisa puhemies, tämä on suuri hanke ihmiskunnan mittakaavassa, ja ihmiskunta tarvitsee afrikkalaisia ja eurooppalaisia. Tässä on yksi syy lisää olla hukuttamatta afrikkalaisia villin maailmantalouden ja eurooppalaisia väestönkasvun hyökyaallon alle. Ihmiskunta tarvitsee Afrikkaa, sillä kerrotaan, että jossain Kenian seutuvilla eräs ihminen nousi ensimmäisen kerran jaloilleen kävelläkseen selkä suorana. Ihmiskunta tarvitsee myös Eurooppaa, sillä kerrotaan, että jossain Kreikan seutuvilla yksi ajatus ryhdistäytyi ajatellakseen oikeudenmukaisesti.

2-142

Maij-Weggen (PPE-DE). – (NL) Arvoisa puhemies, kun Solana oli viime viikolla vieraillemassa ryhmässämme, hän vastasi erääseen kysymykseen Kairon huippukokouksen tuloksista seuraavasti: me keskustelimme hyvässä ilmapiirissä, mikä on tärkeämpää kuin tulokset. En ole tästä samaa mieltä hänen kanssaan. Komission jäsen Nielson sanoi samoin jotakin tämänsuuntaista. Mielestäni ilmapiiri on tärkeä mutta ennen kaikkea hyvien sopimusten perustana. Jos näistä sopimuksista ei tule juurikaan mitään, hyvästä ilmapiiristäkään ei ole kovin paljon hyötyä. On toki hyvä asia, että EU:n ja Afrikan huippukokous on pidetty. Pidän myös myönteisenä tätä puheenjohtajavaltio Portugalin aloitetta. Kyseinen suuri manner kärsii yhä demokratian puutteesta, sodista, ihmisoikeuksien loukkauksista, kuivuudesta, tulvista ja väestönsä suuren osan jatkuvasta köyhyydestä. On varmasti maita, joilla menee paremmin, joilla on hyvät kasvulukemat ja jotka ovat hyvinvoinnin alussa, mutta on myös maita, joissa tilanne on heikentynyt dramaattisesti.

Arvoisa puhemies, Euroopan unioni on menneiden 25 vuoden aikana tehnyt paljon kehitysyhteistyön hyväksi. On ikävää joutua toteamaan, että kaikki tämä apu ei ole aina vaikuttanut hyvällä tavalla. Mielestämme tarvitaan uutta Afrikanpolitiikkaa, jossa demokratia ja hyvä hallinto ovat avun ja yhteistyön ehdottomat edellytykset. Samalla unionilta voidaan odottaa, että se mukauttaa maatalous- ja kauppapolitiikkaansa siten, että Afrikka hyötyy niistä enemmän eikä sille koidu niistä ylimääräistä haittaa, kuten nyt usein on tilanne. Afrikan mailta voidaan puolestaan odottaa, että ne tekevät paremmin yhteistyötä aluetasolla, avaavat markkinansa ja antavat taloudelle reilun mahdollisuuden. Samalla Afrikassa tarvitaan hyvää budjettihallintoa, johon liittyy hyvä sosiaalipolitiikka, hyvä koulutuspolitiikka ja hyvä terveydenhuolto. Täytyy välttää sitä, että annetaan liikaa rahaa puolustukseen ja hyödyttömiin hankkeisiin.

Arvoisa puhemies, Afrikan maat ovat pyytäneet velkojensa anteeksi antamista. Köyhimpien maiden osalta se on todella tarpeen erityisesti silloin, kun hallinto on hyvää ja talousarvio tasapainossa. On kuitenkin ennen kaikkea tarpeen, että – myös komission jäsen Nielson painotti tätä – toimimme Afrikan kanssa kypsästi eli tuemme sellaista, mikä on hyväksi, mutta uskallamme myös kieltäytyä sellaisesta, mikä ei ole hyväksi. Tukea tulee antaa hyvälle johtajille ja hyvälle hallituksille mutta ei diktaattoreille, huonolle hallinnolle eikä maille, joissa on paljon korruptiota. Jos EU:n ja Afrikan huippukokous Kairossa on johtanut tällaiseen realismiin, silloin on ollut muutakin kuin hyvä ilmapiiri ja silloin olemme ehkä hyvällä tiellä.

2-143

PUHETTA RYHTYI JOHTAMAAN varapuhemies **PROVAN**

2-144

Martínez Martínez (PSE). - (ES) Arvoisa puhemies, äskeiseen Euroopan unionin ja Afrikan huippukokoukseen liittyi huolestuttavia ja jopa järkyttäviä mutta myös ilahduttavia ja toiveikkuutta herättäviä piirteitä. Olimme huolestuneita siitä, että huippukokous – jota ei edes ollut tämän puolivuotiskauden ohjelmassa – eteni sekavissa ja jännittyneissä merkeissä ja siihen liittyi runsaasti kuulopuheita. Tämä on ristiriidassa sen vakavuuden ja asiallisuuden kanssa, jota Euroopan unionilta ja tältä historialliselta tapaamiselta olisi pitänyt odottaa, tältä Euroopan ja Afrikan mantereiden tärkeimpien johtajien ensimmäiseltä korkeimman tason tapaamiselta.

Olimme huolestuneita ja järkyttyneitä siitä, että Euroopan parlamentti jätettiin syrjään huippukokouksen prosessista osittain meidän oman välinpitämättömyytemme takia. Euroopan parlamentin ja Afrikan parlamenttien syrjäyttäminen on osoitus järjestäjien selvästä epäjohtonmukaisuudesta. On epäjohtonmukaista kulkea ympäriinsä saarnaamassa hyvästä hallinnosta, demokratiasta ja oikeusvaltiosta ja sivuuttaa käytännössä parlamentti, joka on välttämätön näiden periaatteiden toteuttamisessa.

Olimme järkyttyneitä havaitessamme, että kansalaisjärjestöjen kokouksia – kansalaisyhteiskunnan foorumia – jotka piti järjestää Kairossa Euroopan unionin suojeluksessa, ei voitu pitää, koska viestinnässä oli puutteita tai koska jokin huippukokouksen organisaation taho esti sen, vaikka sitä ei suoraan sanottukaan.

Sanoimme kuitenkin alussa, että Kairon huippukokouksessa oli myönteisiäkin piirteitä, jotka ovat mielestämme ilahduttavia ja rohkaisevia. Olimme ilahduneita siitä, että konferenssi voitiin järjestää, mikä jo itsessään on erittäin tärkeää. Tästä on onniteltava puheenjohtajavaltio Portugalia ja komission jäsen Nielsonia, jonka ponnistelut tuottivat tulosta huolimatta monien sellaisten henkilöiden estelystä, juonittelusta ja kuvaannollisesta tappiomielialasta, jotka pitivät jos selvänä sitä, että tätä Euroopan unionin ulkosuhteissa olevaa perusteetonta aukkoa paikkaavaa huippukokousta lykättäisiin.

Olimme niin ikään ilahduneita siitä, että konferenssissa saatiin aikaan joitakin näkyviä tuloksia sellaisissa asioissa kuin velkojen kuolemus, jalkaväkimiinojen kieltäminen ja siirtomaavaltojen ryöstämien kulttuuririkkauksien palauttaminen.

Euroopan on nyt sitouduttava myös aseellisten selkkausten ennaltaehkäisemiseen ja ratkaisemiseen, nälkää näkeville annettavaan humanitaariseen apuun ja Afrikan väestöä tuhoavien sairauksien kuten aidsin tai malarian hoitamiseen.

Tällaisen huippukokouksen olisi kuitenkin myös annettava aihetta toiveikkuuteen, varsinkin jos kyse ei ole erillisestä tapahtumasta vaan ensimmäisestä askeleesta prosessissa, jota on ryhdyttävä edistämään myös siitä näkökulmasta, että Euroopan unionin ja Afrikan välisten suhteiden luonne on muuttumassa. En ole vakuuttunut nykyisestä mallista, jossa afrikkalaiset vaativat apua ongelmiansa ratkaisemiseksi ja eurooppalaiset myöntävät apua ja vähän enemmänkin. Täytyy mennä pitemmälle eikä jäädä vain kehitysyhteistyöhön, joka on nimensä mukaisesti epätasa-arvoista yhteistyötä. Täytyy luoda sellaisia vuoropuhelu- ja yhteistyöfoorumeja, joissa eurooppalaiset ja afrikkalaiset voivat keskustella yhteisistä ongelmista ja laatia yhteisiä strategioita, joiden avulla voidaan toimia koordinoitusti sellaisessa maailmanjärjestyksessä, jossa meillä molemmilla täytyy olla pääosa sekä yhtäläinen arvo ja vastuu. Näin tämä maailmanjärjestys voi olla entistä tasa-arvoisempi, entistä solidaarisempi, entistä yhteenkuuluvampi ja entistä paremmin sopusoinnussa niiden arvojen kanssa, joita Euroopan unioni pitää tunnusmerkkeinään.

Arvoisa puhemies, äänestämme tämän näkemyksen mukaisesti keskustelun päätteeksi annettavasta hyvästä päätöslauselmasta.

2-145

Van den Bos (ELDR). – (NL) Arvoisa puhemies, valokuvien ja kauniiden sanojen lisäksi EU:n ja Afrikan huippukokouksen tulokset ovat vähäiset. Afrikka toivoi Euroopalta parempaa pääsyä markkinoille ja velkasaneerausta ja sai puolestaan epämääräisiä lupauksia. Eurooppa toivoi Afrikalta enemmän ihmisoikeuksien kunnioittamista, korruption torjuntaa ja väkivaltaisten konfliktien lopettamista ja sai puolestaan epämääräisiä lupauksia.

Juhlallisen Kairon julkilausuman allekirjoittivat hallitukset, jotka ovat kaikkea muuta kuin jalomielisiä, mitä tulee velkojen anteeksi antamiseen ja omien markkinoiden avaamiseen. Asiakirjan allekirjoittajina oli myös sellaisia maita, joissa ihmisoikeuksia loukataan laajasti, joissa naisia syrjitään, joissa vähiä käytettävissä olevia rahoja käytetään muiden väestöryhmien murhaamiseen ja joissa korruptio on juurtunut nopeasti hyvin syvälle.

Rikkaan Euroopan täytyy tukea avokätisemmin Afrikan demokraattisia tahoja, perusopetusta ja terveydenhuoltoa sekä helpottaa velkoja oleellisesti. Afrikan maiden täytyy ymmärtää, että ilman kunnollista hallintoa niiden kehityksestä ei tule mitään, ja molempien täytyy ymmärtää, että ankara väestöpolitiikka on ehdottoman välttämätöntä. Kairossa otetuissa kuvissa Afrikan ja Euroopan johtajat seisovat lähellä toisiaan. Todellisuudessa nämä mantereet ovat vielä aivan liian kaukana toisistaan.

2-146

Lucas (Verts/ALE). – (EN) Arvoisa puhemies, ensimmäinen EU:n ja Afrikan välinen huippukokous oli tärkeä tapahtuma, ja se oli suuri mahdollisuus ryhtyä merkittäviin toimiin syrjäytyneiden Afrikan maiden auttamiseksi. On siksi sääli, että monet tekijät estivät sen, ettei tuota mahdollisuutta voitu täysin käyttää. Ensiksikään Euroopan parlamenttia tai EU:n ja AKT-maiden yhteistä edustajakokousta ei kutsuttu mukaan huippukokoukseen. Toiseksi on erittäin surullista, ettei kansalaisyhteiskunnalla ollut kokouksessa suurempaa panosta. EU:n ja Afrikan kansalaisjärjestöt suhtautuivat huippukokoukseen erittäin vakavasti, ja tilaisuus jätettiin käyttämättä, kun niiden kanssa ei käyty merkittävää vuoropuhelua. Kansalaisyhteiskunnalla on keskeinen tehtävä Afrikan kehittämissuhteissa.

Lopuksi: tämä kokous olisi voinut johtaa kauaskantoiseen toimintasuunnitelmaan, joka sisältää konkreettisia toimia. Saimme sen asemesta suunnitelman, joka on täynnä lämpimiä sanoja ja hyviä aikeita mutta jossa on niukasti lujia sitoumuksia, etenkin kauppaa koskevia sitoumuksia. Vaikka onkin hyvä, että EU teki tärkeän päätöksen ja poisti tullit lähes kaikilta tuotteilta, olisi ollut vieläkin merkittävämpää, jos se olisi mennyt tuota kuuluisaa "lähes kaikki" -ilmausta pitemmälle ja ottanut mukaan ne tuotteet, joilla on todellista merkitystä köyhimmille maille, kuten maataloustuotteet.

Lopuksi – valitettavasti – hyödykkeiden hinnat loistivat poissaolollaan tällä esityslistalla. Valtaosa Afrikan maista saa suurimman osan ulkomaanvaluuttatuloistaan yhdestä tai kahdesta hyödykkeestä. Ellei ryhdytä toimiin hyödykkeiden hinnanlaskun estämiseksi, Afrikan köyhyyteen ei puututa asianmukaisesti.

2-147

Sylla (GUE/NGL). - (FR) Arvoisa puhemies, jos haluamme kumppanuussuhteita Afrikan vanhan mantereen maihin, on ensin pysäytettävä se vanha järjestelmä, joka on toiminut eteläisten suurvaltojen ja joidenkin turmeltuneiden eliittien hyväksi.

Afrikan mannerta runtelevat AIDSin kaltaiset epidemiat, sodat, jotka ovat olleet näkyvillä tai jotka on toisinaan unohdettu. Jalkaväkimiinat tappavat jatkuvasti viattomia, kaikenlaisten aseiden määrä kasvaa nopeasti ja ne joutuvat lapsisotilaiden käsiin. Aliravittujen määrä mustassa Afrikassa on kasvanut 90 miljoonasta 180 miljoonaan vuodesta 1970 vuoteen 1995 mennessä. Nämä luvut puhuvat omasta puolestaan. Etiopiaa uudelleen runtelevan nälänhädän ja Biafran nälänhädän välillä on 30 vuotta, tuntuu, että aika on pysähtynyt. Lukutaidottomuus ja työttömyys koskevat Afrikan mantereiden nuorison valtavaa enemmistöä.

Nykyisin olisi plettävää ajatella, että kolme neljäsosaa maapallosta, ihmiskunnasta, tulevat elämään tämän kurjuuden keskellä ilman, että siitä aiheutuisi vakavia heilahduksia maailmanlaajuiseen tasapainoon. On myös lopetettava avustuspolitiikkojen toteuttaminen: sen on sama kuin antaisimme kalaa – kuten sanonta kuuluu – joen varren asukkaille sen sijaan, että auttaisimme heitä tekemään onkivapoja. Tämän seurauksena kalaa ei ole koskaan tarpeeksi ja kalanruodoista tappelevia ihmisiä on vain koko ajan enemmän.

Lisäksi IMF on toteuttanut ääri-liberaalisia rakenteelliseksi mukauttamiseksi kutsuttuja politiikkoja. Nämä politiikat eivät ole koskaan toimineet missään. Päinvastoin. En tiedä yhtään maata, jossa olisi tapahtunut edistystä IMF:n toimintaohjeita noudattamalla. Euroopan unionin on vaadittava kaikissa neuvotteluissa, todellakin, taistelua korruptiota vastaan ja demokratian puolesta, mutta myös Afrikan maat voivat puolestaan vaatia, että Le Penin, Haiderin ja Martinezin ystävät lopettavat Euroopassa asuvien afrikkalaisten säännöllisen kurittamisen.

Emme voi enää tukea diktaattoreita reaalipolitiikan nimissä, siitä olemme samaa mieltä. Meidän on tuettava varauksetta demokraatteja: se, mitä tapahtui Senegalissa, on tässä mielessä vahva signaali, joka todistaa, että Afrikkaa ei ole tuomittu kärsimään konflikteista, vallankumouksista tai heimosodista.

Yhteiseen kehittämiseen perustuvan uuden politiikan, konfliktien ennaltaehkäisemisen, kieltäytymisen rahoitusmarkkinoiden pakkosopimuksista, on oltava etusijalla. Tämä edellyttää tietenkin sen 350 miljardin dollarin velan anteeksi antamista, joka kuristaa näiden valtioiden kaikenlaista kehitystä.

Arvoisa puhemies, totean lopuksi, että Eurooppa on rikastunut yhtä lailla sekä kolonialismin että orjuuden ansiosta. Euroopalla on siis moraalinen velka maksettavana Afrikalle. Osa rikkauksistamme on saatu sen kolonialistisen ryöväyksen tuloksena, jonka kohteena Afrika on ollut. Orjuuden myöntäminen rikokseksi ihmisyyttä vastaan olisi tärkeä symbolinen ele.

2-148

Van Hecke, Johan (PPE-DE). – (NL) Arvoisa puhemies, kuukausia kestäneen asialistaa ja osanottajia koskeneen loputtoman kinastelun jälkeen Kairon huippukokous lopultakin saatiin järjestettyä. Lopuksi todettiin se, minkä me kaikki olimme tienneet jo kauan, eli että Afrikan väestö elää vieläkin äärimmäisessä köyhyydessä ja kärsii raskaasta velkataakasta. Epäilemättä monet epäviralliset kontaktit, joihin huippukokous johti, olivat hyödyllisiä. Haluan kuitenkin esittää rehellisyyden nimissä kysymyksen, voidaanko puhua EU:n ja Afrikan huippukokouksesta, kun kansalaisyhteiskunnan käsittely siirretään Lissaboniin ja kun Euroopan parlamentti ja EU-AKT-yleiskokous eivät ole millään tavalla mukana huippukokouksessa.

Euroopan unionin neuvosto myöntyi Afrikan diktaattoreiden vaatimukseen olla sallimatta parlamenttien läsnäoloa. Kuinka paljon uskottavammilta sanat "demokratia" ja "kansan etu" olisivatkaan kuulostaneet, jos kansa olisi todellakin ollut edustettuna. Siinä mielessä Kairon huippukokous ei ollut EU:n ja Afrikan huippukokous vaan vallanpitäjien välinen huippukokous. Sanoessaan, että Afrika ei tarvitse demokratiaa vaan vesipumppuja, eversti Gaddafi puki epäilemättä sanoiksi sen, mitä monilla hänen diktaattorikollegoillaan on mielessä.

On selvää, että poliittisia mallejamme ei voida noin vain siirtää sinne. Afrikan täytyy pyrkiä löytämään oma tulkintansa demokratian käsitteestä, mutta tärkeimmistä periaatteista – hyvästä hallinnosta, vallanjaosta, vapaista ja oikeudenmukaisista vaaleista ja ihmisoikeuksien kunnioittamisesta – ei ole mahdollista keskustella. Euroopan unioni reagoi joskus heikosti ja usein jakaantuneena näiden periaatteiden loukkauksiin. Ajatellaan nyt Zimbabweta, missä poliittisten vastustajien kimppuun hyökätään vaalien alla, missä valkoisia maanviljelijöitä uhataan ja heiltä pakko-otetaan maata ja missä Mugabe yllyttää väkivaltaan. Millaisia signaaleja komission täytyy vielä saada kehitysavun lykkäämiseksi?

Viime lauantain *Sunday Timesin* haastattelussa Kofi Annan moitti Afrikan johtajia ahneudesta, suuruudenhulluudesta ja epäonnistumisesta parempien elinolojen luomisessa maissaan. Näiden Kofi Annanin sanojen taustaa vasten herää kysymys, eivätkö kansalaiset pidä Kairon huippukokouksen kaltaisten korkean tason tilaisuuksien järjestämistä vallanpitäjien välisenä salaliittona. Kansainvälinen yhteisö ei saa antaa sellaisten Afrikan johtajien, joilla ei ole lainkaan demokraattista legitimitettiä aiheuttaa itselleen syyllisyydentuntoja. On korkea aika, että Euroopan unioni osoittaa Afrikan diktaattoreille myös heidän vastuunsa.

2-149

Junker (PSE). – (DE) Arvoisa puhemies, hyvät naiset ja herrat, aivan liian monelle ihmiselle Euroopassa Afrika on pelkkä menetetty maanosa, ja sen vuoksi tämä Euroopan unionin ja Afrikan huippukokous oli enemmän kuin myöhässä. Se ei saa olla alibin vuoksi järjestetty tilaisuus, vaan sen pitää merkitä todellisen kumppanuuden alkua. Jos olemme rehellisiä, meidän on etsittävä syytä itsestämme, sillä käsi sydämellä: eräänlainen Afrikkaa käsittelevä huippukokous sopisi myös Euroopan parlamentille, sillä yleensä sitä käsittelevät keskustelut koskevat korkeintaan ajankohtaisia, usein dramaattisia tapahtumia. Käsitteelliset selvitykset ja ponnistelut todellisten vaihtoehtojen löytämiseksi jäävät usein liian vähälle, jos ei oteta huomioon sitä, että Afrika on AKT:n kokouksia hallitseva tema. Mutta kuka siihen täällä kiinnittää huomiota?

Afrikka on maanosa, joka on kärsinyt eniten kansainvälisen talous- ja rahoitusjärjestelmän epäoikeudenmukaisuuksista ja globalisaation seurauksista. Saksan liittohallituksen ja muiden Euroopan valtioiden lupaus antaa maailman köyhimpien valtioiden velat täydellisesti anteeksi voi auttaa paljon, sillä kyseisten valtioiden suuri velkataakka estää investoinnit kaikenlaiseen infrastruktuuriin. Se on näin ollen yksi suurimmista esteistä köyhyyden torjunnassa. Niiden hallitusten, jotka eivät ole mahdollisesti vielä yhtyneet tähän eleeseen, pitäisi seurata niiden esimerkkiä, jotka ovat jo tehneet niin.

Pitkällä aikavälillä voi saavuttaa menestystä vain, kun ei etsi erottavia tekijöitä vaan yhdistäviä ja ponnistelee keskinäisen ymmärryksen hyväksi Afrikan integroimiseksi kansainväliseen kansojen yhteisöön. On kuitenkin selvää, että Afrikan hallituksilta voidaan ja pitää vaatia myös jotain, kun on kyse ihmisoikeuksien varjelemisesta, demokraattisesta järjestelmästä ja oikeusvaltiosta. Ei voi käydä päinsä, että Afrikan mantereella sallitaan diktatuuri, joka edistää rasismia, takavarikkoja ja väkivaltaista sortoa ja lakkauttaa toimivan oikeusjärjestelmän, kuten Zimbabwessa nyt tapahtuu. Lomé'n yleissopimus tarjoaa sopivat puitteet neuvotteluille, poliittiselle vuoropuhelulle ja tarpeen vaatiessa yhteistyön lakkauttamiselle.

Vielä vähemmän voi käydä päinsä, että Euroopan unionin tarjoamaa taloudellista apua ja elintarvikeapua käytetään väärin aseiden ostamiseen. Television kuvaruudulla välkkyvät taas Etiopiasta otetut säälimättömät nälkäkuvat, samaan aikaan kun hallitus käyttää miljoonia uusiin aseisiin ja on kuulopuheiden mukaan jopa torjunut Eritrean tarjouksen luovuttaa satamansa ja kuljetusreitinsä Etiopiaan annettavan avun käytettäväksi huolimatta maiden välillä vallitsevasta sotatilasta. Se on moraalitonta, ja näin hukataan kenties tärkeä tilaisuus ottaa askel sovinnon suuntaan.

Kansalaisjärjestöjen kokouksen karkottaminen Kairosta oli erittäin epämiellyttävä seurausilmiö. Afrikan valtioiden on totuttava siihen, että kansalaisjärjestöt ovat siviiliyhteiskunnan tärkeitä osia. Ne voivat toimia itsenäisen kansalaisyhteiskunnan kehittymisen välittäjinä näissä hauraissa valtioissa niiden matkalla vakauteen ja rauhaan.

2-150

Marset Campos (GUE/NGL). - (ES) Arvoisa puhemies, Kairon huippukokous oli todella tärkeä, historiallinen virstanpylväs. Se oli tärkeä niin merkityksensä kuin niukkojen saavutustensakin takia. Sillä oli historiallinen merkitys, koska ensimmäistä kertaa kolonialistinen Eurooppa, joka on vastuussa Afrikan jälkeenyääneisyydestä ja köyhyydestä, kohtasi tekojensa seuraukset, pahasti alikehittyneet Afrikan maat. Se oli tärkeä myös siksi, että sen tulokset eivät juuri olisi voineet olla surkeammat.

On pantu merkille, että huippukokous suunniteltiin kosmeettiseksi toimenpiteeksi, hätäillen, ottamatta vastuuta menneisyydestä ja laatimatta perusteellisia ja vakaita ohjelmia Euroopan unionin ja Afrikan välisten suhteiden tulevaisuudesta.

On todellakin epäoogista pahoitella jatkuvaa epävakautta tai sotia, kun samalla käydään todellista sotaa vallasta ja Afrikan luonnonvarojen hallinnasta, mikä puolestaan pahentaa köyhyyden noidankehää ja työntää Eurooppaan maahanmuuttajien virtoja. On niin ikään ristiriitaista pahoitella aidsia, kun siihen on ollut synnä meidän, IMF:n ja Maailmanpankin rakennemuutossuunnitelmien näissä maissa aiheuttama epävakaus ja epävarmuus.

Tämän takia Euroopalla on valtava historiallinen, vuosisatojen pituinen velka Afrikkaa kohtaan, ja sen pitäisi hyvittää se paitsi pyytämällä anteeksi myös luomalla sosiaalisia, taloudellisia, poliittisia ja kulttuurisia siteitä, joilla se osoittaisi välttämätöntä solidaarisuutta.

2-151

Zimmerling (PPE-DE). - (DE) Arvoisa puhemies, Euroopan unionin ja Afrikan huippukokous varustettiin lehdistössä otsikolla: teidän pitää olla ystäviä! Valitettavasti nyt hukattiin ainutlaatuinen tilaisuus lähentää ajankohtaisten ongelmien erilaisia tarkastelutapoja ja ratkaista ongelmia. Ensinnäkin on ihmeellistä eikä lainkaan ilahduttavaa, että Euroopan parlamenttia ei otettu mukaan tähän oletettavasti tulevaisuuden kannalta tärkeään kokoukseen. Eurooppa-neuvoston joillekin jäsenille ei näytä vieläkään valjenneen se tosiasia, että Euroopan kansaa edustaa ensi sijassa tämä parlamentti. Sen selvittämisestä Afrikan valtioille ei ilmeisesti olla myöskään kovin kiinnostuneita.

Niinpä se ei varmasti ollut myöskään liikkeellepaneva huippukokous, kuten sitä lehdistössä myös kuvattiin. Mitä sitten tulee sisällölliseen puoleen, voin tosin ymmärtää kehitysmaiden kiinnostuksen niiden velkataakan poistamiseen, mutta täydellinen anteeksianto ehdoitta ei voi kuitenkaan tulla kysymykseen. Abujassa pidetyn edellisen yhteisen AKT-EU-edustajakokouksen kokemusten perusteella meidän pitäisi tietää, että esimerkiksi Nigeriassa, joka on taas palannut demokratiaan, yksi viimeisistä diktaattoreista ohjasi useita miljardeja euroja yksityisille tileille. Tässä yhteydessä voin vain antaa kehitysmailla sen painokkaan neuvon, että nämä myös Afrikassa rangaistavat teot tutkitaan ja rahat takavarikoidaan.

Näin osa, vieläpä huomattava osa rahoista olisi jo käytettävissä velkojen poistamiseen. Se osoittaisi kehitysmaiden hyvän tarkoituksen, minkä jälkeen voitaisiin neuvotella loppuvelan poistamisesta ja anteeksi antamisesta. Tämäkin kuuluu mielestäni hyvään hallintoon, johon Afrikan valtiot ovat sitoutuneet, mikäli haluavat kehitysavun jatkuvan.

Toiseksi en voi ollenkaan ymmärtää sitä, että esimerkiksi Saksan liittokansleri lähtee – EU:n muiden jäsenvaltioiden linjasta poiketen – tielle, jolla ensinnäkin aiotaan antaa anteeksi köyhistä köyhimpien valtioiden kaikki velat. Tämä erittäin tärkeilevä ja asiallisesti erittäin vähäsisältöinen esiintyminen on ristiriidassa G8-maiden viimevuotisen huippukokouksen päätösten kanssa ja sopii menestykseltään tähän kokoukseen. Asiathan eivät edisty siitä yhtään, jos joku juttelee kokouksiin osallistumisen sijasta kymmenen minuuttia Gaddafin kanssa. Mistä lienee ollut kyse, sitä voidaan vain arvailla.

Tiedotusvälineiden kansleri, kuten häntä myös nimitetään, sai näin esiintymisensä, ja hänelle oli ilmeisesti yhdentekevää, mitä vasta tuntien kuluttua laadittuun julistukseen kirjoitettiin. Tuolla tavalla ei mielestäni voi muokata kehityspolitiikkaa eikä onnistuta mukauttamaan kansallisia kehityspolitiikkoja kiireesti toisiinsa, kuten tarve vaatisi. Tarkoitan sitä, että Euroopan parlamentin pitää edelleen saattaa tällaiset kansalliset sooloilut julkiseen häpeään ja asettaa jäsenvaltioiden hallitukset voimakkaammin vastuuseen.

(Suosionosoituksia)

2-152

Van den Berg (PSE). – *(NL)* Arvoisa puhemies, jotkut kollegat näyttävät haluavan moittia Afrikan ongelmista ennen kaikkea afrikkalaisia. Toiset puolestaan ovat selittäneet, että ennen kaikkea Eurooppa ja entiset siirtomaavallat ovat vastuussa. Niin näyttää olevan myös Kairon huippukokouksen tapauksessa. Jotkut pitävät sitä menetettynä tilaisuutena, ovat hyvin pettyneitä ja pitävät siitä kovasti kiinni, kun toiset puolestaan pitävät sitä ainutlaatuisena historiallisena tapahtumana.

On luonnollisesti historiallista, että tällainen kokous on järjestetty ensimmäisen kerran historiassa Afrikan ja Euroopan johtajien välillä. Latinalaisen Amerikan ja Aasian kanssa on ollut suhteita paljon aikaisemmin, mikä tarkoittaa, että ilmeisesti Afrikan ja Euroopan välisissä normaaleissa suhteissa on jotakin vialla. Tämä myös pitää tietenkin paikkansa, koska hyvin usein Afrikkaan eivät matkusta ulkoministerit vaan hätäavusta vastaavat ministerit, minkä perusteella he toteuttavat politiikkaa. On käytetty liian vähän normaalia politiikkaa, kun on ollut kysymys kaupasta, maataloudesta, ulkoasioista ja tietysti myös Afrikan mantereeseen kohdistuvasta kehitysyhteistyöstä. Tällä on epäilemättä jotakin tekemistä kahtalaisen asenteemme kanssa. Yhtäältä olemme myötätuntoisia ja toisaalta armeliaita, eli olemme itse asiassa kyvyttömiä pääsemään eroon vanhoista siirtomaasuhteistamme Eurooppamme ja Afrikan välillä. Tämä riippuu Afrikasta ja myös meistä. Siinä mielessä pidän tätä enemmän kuin hyvänä mahdollisuutena ja uutena hetkenä aloittaa alusta tällaisesta huippukokouksesta kaikkine siihen liittyvine ongelmineen. Luonnollisesti mukana on diktaattoreita, eikä meidänkään politiikkamme ole aina hyvää. Arvostan puheenjohtajavaltio Portugalia siitä, että se sai joka tapauksessa vietyä tämän asia läpi, sillä se olisi voinut antaa asian mennä paljon helpommin ja antaa ajan vielä kuluu. Konkreettisia suuria asioita ei varmasti saavutettu, mutta on kysymys asioista, jotka tapahtuvat epävirallisesti.

Parlamentti sai Prodilta kirjeen, jossa hän ilmoittaa antaneensa komission nimissä tehtävän ehdottaa, että joillekin afrikkalaisille tuotteille sallittaisiin vielä tänä vuonna pääsy Euroopan markkinoille nollatariffilla. Tällainen askel on merkittävä. On sanottu, että haluamme antaa suuren rahasumman ja olla mukana paljon pitemmälle menevässä velkataakkaa koskevassa aloitteessa mutta kytkeä sen sosiaaliseen kehitykseen. Nielson kannattaa kehitysyhteistyöpolitiikan täydellistä uudistamista siten, että politiikassa keskityttäisiin paljon enemmän sosiaaliseen kehitykseen ja köyhyyteen sekä EU-AKT-sopimuksen puitteissa että EU:ssa. Afrikkalaisia ei voida kehittää täältä käsin. Afrikkalaisilla itsellään on suunnitelmia, ja he haluavat kehittää itse itseään mutta haluavat siinä apua. Tällaiset uudet puitteet luovat todellisia mahdollisuuksia. Näissä puitteissa myös konfliktien ehkäisyn täytyy saada mahdollisuus. Tavanomaiset kontaktit eivät ole ainutlaatuisia, eivätkä ne myöskään tuo mukanaan uskomattomia uusia asioita, mutta ne ovat tarpeen. Olen iloinen kuultuani puheenjohtajavaltio Portugalilta, että se aikoo myös huolehtia siitä, että jonkin ajan kuluttua järjestetään uudelleen tällainen huippukokous. Siitä täytyy tulla normaalia. Normaalisissa suhteissa voimme myös olla keskenämme kovia ja asiallisia sekä voimme tehdä politiikastamme tuloshakuista.

Sitten vielä yksi asia. Toivon, että vuoden 2001 talousarvion – komission jäsen tietää, kuinka tärkeä asia se on minulle, koska olen kyseisen osuuden budjettiesittelijä – vastaa joihinkin näistä lupauksista. Jos 45 miljoona lasta Afrikassa ei ole vielä nähnytään koululuokkaa ja jos me kykenisimme kaksinkertaistamaan koulutusbudjetin tulevana vuonna, ei siis koko budjettia vaan tekemällä sen sisällä siirtoja, silloin voisimme maksaa käteisellä. Puhuin muuten koko Euroopan sosiaalidemokraattisen puolueen ryhmän nimissä.

2-153

Mantovani (PPE-DE). – *(IT)* Arvoisa puhemies, kiitän teitä lämpimästi jo siitäkin syystä, että tämä on ensimmäinen kerta, kun minulle annetaan puheenvuoro tässä istuntopöydässä.

Minäkin suhtaudun myönteisesti aloitteeseen ensimmäisestä EU:n ja Afrikan välisestä huippukokouksesta: sen järjestämiseen on tunnettu tarvetta, ja asiasta on puhuttu ehkä 50 vuotta. Kansainvälisen kehitysyhteistyövaliokunnan jäsenenä ilmaisen kuitenkin varautuneisuuteni Euroopan parlamentin poissaolosta. Valittelen lisäksi sitä, että Agenda 2000:ssa ei edes käsitelty nimenomaan kehitysmaita koskevia Euroopan unionin tulevia vastuualueita. Tämä vastakkainasettelu synnyttää kaksi tapaa lähestyä ongelmaa: yhtäältä Euroopan kehoitus kunnioittaa ihmisoikeuksia, hyvää

hallitustapaa ja demokraattisia instituutioita, ja toisaalta Afrikan maiden taholta tulee vahva kehoitus pyyhkiä niiden velat, joiden syyksi lasketaan vastuu kehityksen, kasvun ja kansojen hyvinvoinnin tukahduttamisesta.

Meidän pitää löytää tasapainopiste ja kohtaamispiste. Parlamentti on useampaan kertaan käsitellyt tätä ongelmaa saavuttamatta uskoakseni koskaan näkyviä ratkaisuja. Tarvitaan vahvoja, perusteellisia ja laajamittaisia aloitteita; useammat tahot, myös Vatikaani Riemuvuoden takia, pyytävät kansainvälisten velkojen tuntuvaa alentamista, tai jopa niiden pyyhkimistä kokonaan ja sellaisia toimia, jotka auttavat kaikkein velkaantuneimpia maita liittymään maailmanlaajuisen tuotannon ja kaupankäynnin piiriin. Uskon, että konkreettisella tasolla pitäisi luoda sellainen rakenne, jonka avulla voidaan analysoida eri maiden tilannetta ja tehdä arvio asian poliittisesta tilanteesta, jotta voitaisiin voittaa tai jopa pyyhkiä velat, kun ottaa myös huomioon sen oikean tavan, jolla rahoituksia on käytetty, ja näin mukaan ovat tulleet hallitukset, sosiaalinen yhteiskunta, paikallinen kirkko ja kansalaisjärjestöt.

2-154

Khanbhai (PPE-DE). - (EN) Arvoisa puhemies, tavalliset ihmiset useimmissa Afrikan maissa ovat nykyisin köyhempiä kuin silloin, kun heidän maansa itsenäistyivät. Köyhyys on siis sairaus, jonka pahat diktaattorit, ahneet ja korruptoituneet poliitikot ovat tartuttaneet viattomiin kansalaisiin. Luonnonkatastrofit, myös ilmastonmuutos, ovat kärjistäneet ongelmaa. Nigerin pohjoisosan autiomaan tuaregit ja Tansanian tai Mosambikin makondet ottavat mukaan perheensä ja laittavat vähäisen omaisuutensa pieneen koriin, jos he haluavat muuttaa. He ovat köyhiä, turvattomia ja luonnon armoilla. Heillä ei ole vettä, terveydenhoitoa, energiaa, lääkkeitä, koulutusta tai turvallista suojaa. Nämä epätoivoiset ihmiset eivät osaa ajatella demokratiaa ja ihmisoikeuksia niin kuin me länsimaisissa kodeissamme ja vehreissä lähiöissä. Heillä ei ole minkäänlaista osuutta kotinsa, alueensa tai maansa taloudessa. Nämä juurettomat, epätoivoiset ihmiset ovat helppo saalis pahalle poliittiselle manipuloinnille, ja tästä syystä näissä maissa on niin paljon konflikteja ja sisäisiä levottomuuksia.

Me parlamentissa tarjoamme näille ihmisille avointa ja vapaata pääsyä EU:n markkinoille. Kutsumme heitä mukaan maailmanlaajuisen talouteen, niin että he voivat istuutua Seattlessa WTO:n neuvottelupöytään. Mitä tämä merkitsee näille köyhille ihmisille, joista suurin osa elää taivasalla, joilla ei ole tietoja ja jotka eivät pysty viljelemään, korjaamaan, käsittelemään tai pakkaamaan sitäkään vähää, jonka he kasvattavat? He eivät pysty markkinoimaan sitä edes omassa maassaan, saati sitten myymään sitä ulkomaille.

Ehdotankin, että opettaisimme heitä olemaan itsenäisiä ja riippumattomia opettamalla heille, miten he voivat kasvattaa ja korjata oman maansa satoa. Siirtäkäämme heille sellaista tekniikkaa, jossa on järkeä, ennen kuin sanomme, että markkinamme ovat avoinna heille.

2-155

Gama, neuvosto. - (PT) Arvoisa puhemies, hyvät jäsenet, haluaisin kiittää teitä käyttämistänne puheenvuoroista, jotka kannustavat meitä jatkamaan Euroopan unionin Afrikkaa koskevaa politiikkaa. Haluaisin selvittää muutamia näkökohtia. Ensinnäkin kysymys parlamentaaristen elinten, yhteisen AKT-EU-edustajakokouksen ja Euroopan parlamentin osallistumisesta. Kuten tiedätte, tästä huippukokouksesta neuvoteltiin toisen osapuolen kanssa: se ei ollut, eikä sellaista voitu edellyttää, ainoastaan Euroopan unionin huippukokous, vaan mukana oli osapuoli, jota oli kunnioitettava, sillä jos näin ei olisi toimittu, olisimme jääneet ilman niin vuoropuhelua kuin huippukokoustakin. No niin, sanokaamme, että loppupäätelmiin oli jopa vaikeaa sisällyttää viittauksia AKT-maihin. Miksi näin? Ensinnäkin, koska oltiin tietoisia siitä, että kyseessä oli ensimmäinen suuri koko Afrikan ja Euroopan lähtyminen, eivätkä kaikki Afrikan maat ole AKT-maita. Toiseksikin AKT-maihin ei kuulu ainoastaan Afrikan maita, vaan myös Karibian ja Aasian maita. Sen tähden kysymys siitä, miten tässä ensimmäisessä huippukokouksessa oli käsiteltävä AKT-maita, ennen kaikkea yhteisen edustajakokouksen tasolla, sillä ne eivät myöskään olleet näkyvillä millään muulla tasolla, ei ollut kovin helppo, kuten voitte ymmärtää.

Toinen näkökohta liittyy Euroopan parlamenttiin: ymmärrämme sen, kuinka tarpeellista ja tärkeää Euroopan parlamentin on ottaa osaa näihin aloitteisiin, ja siksi olemme käyneet puheenjohtajavaltiona laajamittaista vuoropuhelua Euroopan parlamentin kanssa ulkoasioiden valiokunnassa ja tänään täällä täysistunnossa. Olen pahoillani ainoastaan siitä, että osanotto on niin vähäistä, mutta se on siitä huolimatta erittäin asiantuntevaa. Olemme käyneet laajaa vuoropuhelua tämän huippukokouksen toteutuksesta, mutta ollakseen tehokas se tarvitsi tuekseen kaksi tahoa: ensiksi Euroopan unionin ja toiseksi Afrikan yhtenäisyysjärjestön. Asia on niin, ettei Afrikan yhtenäisyysjärjestöllä puolestaan ole parlamenttia. Niinpä oli ongelmallista sovittaa huippukokouksen työjärjestykseen – huippukokouksen, jonka toistan olleen samanarvoisten, ei eriarvoisten osapuolten välinen kokous – toimiin, jota toisella järjestäjäosapuolella ei ollut käytössään. Seuraavaa, vuonna 2003 järjestettävää huippukokousta valmisteltaessa voimme varmastikin tutkia sellaisia tapoja, joiden avulla voitaisiin vahvistaa Euroopan parlamentin osallistumista sellaisissa puitteissa, joissa otetaan huomioon toinen osapuoli, mikäli sellainen on olemassa. Eikä kukaan ymmärrä mitään suhteista Afrikkaan, jos hän ei ymmärrä sitä, että Afrika on alkanut olla olemassa, sillä on alkanut olla mielipiteitä ja ajatuksia asioista. Emmehän toki halua edellyttävän, että kaikki ajatuksemme hyväksytään ja otetaan automaattisesti osaksi tulevia neuvotteluja vain sen takia, että ne ovat meidän ajatuksiamme.

Yksi tärkeä kysymys koskee velkaa. En halua olla yhtä epäilevä kuin kuulin joidenkin täällä olevan puheenvuoroissaan, ja olen jopa sitä mieltä, että afrikkalaisten suhtautuminen huippukokouksessa ja sen jälkeen siihen, miten velkakysymystä siellä käsiteltiin, on herättänyt luottamusta. Emme voi unohtaa sitä, että on olemassa laadullisia eroja. Haluan muistuttaa

teitä Euroopan unionin jäsenvaltioiden lupauksesta pienentää ja jopa peruuttaa velka maailman köyhien ja erittäin velkaantuneiden maiden osalta, unohtamatta unionin miljoonan euron avustusta tähän tarkoitukseen. Kiinnitän huomionne myös siihen, että Euroopan unioni sitoutuu vuonna 2000 selkeästi siihen, että se toteuttaa vuoteen 2005 mennessä ohjelman, joka sallii vähiten kehittyneiden maiden tuotteiden päästä sen markkinoille tulleita. Näin kannustamme voimakkaasti niiden maiden talouksia toimimaan kaupan epäsymmetristä vapautumista silmällä pitäen. Tämän asian osalta ei ole olemassa ennakkotapauksia, mitkään muut maaryhmittymät eivät ole tehneet tätä. Kyseessä on erittäin innovatiivinen ja näiden maiden kannalta erittäin myönteinen hanke. Ja huippukokouksen yhteydessä Afrikan maat suhtautuivat näihin periaatteisiin melko myönteisesti. Huippukokous ei ole kansainvälinen rahoitusjärjestö, huippukokouksessa ei voida ratkaista velkataakan pienentämistä tai peruuttamista. Huippukokouksen osana oli vahvistaa arvoja ja tahtoja, ja oli myös erittäin tärkeää, että useat Euroopan unionin maat käyttivät tilaisuutta hyväkseen ja ilmoittivat julkisesti pienentävänsä kaikkein köyhimpien erittäin velkaantuneiden maiden velkoja tai peruuttavansa ne, mihin vaikutti huippukokouksen antama esimerkki ja siellä syntynyt synergia.

Korostettakoon tässä, mitä muuta merkittävää tapahtui ja mitä afrikkalainen osapuoli sitä paitsi erityisesti painotti: Euroopan unioni suostui ensimmäistä kertaa käsittelemään Afrikan maiden velkakäytöstä koko Afrikan maanosan tasolla käyttämällä huippukokouksen seurantamekanismeja, sillä molempien alueiden korkean tason edustajista koostuvan ryhmän velvollisuudeksi tuli laatia Afrikan velkaantumisen mietintö, josta keskustellaan sitten ministeritasolla, mikä merkitsee täydellistä käännekohtaa tällä saralla. Kyseessä on ensimmäinen kerta, kun Euroopan unioni suostuu keskustelemaan, kansainvälisten rahoitusjärjestöjen ulkopuolella, institutionaalisesti Afrikan maiden kanssa niiden velkaongelmasta. Afrikan maissa tätä pidetään yhtenä tämän huippukokouksen merkittävimmistä saavutuksista.

Haluaisin sanoa teille, että Euroopan unionin puheenjohtajavaltio Portugalin tavoitteena on ollut tehdä jotain Afrikan hyväksi, ei vain siksi, että olimme jo tehneet niin muiden maanosien ja alueiden, Latinalaisen Amerikan ja Aasian kohdalla, vaan myös siksi, että muut maat ja maaryhmittymät, Yhdysvallat, Japani ja jopa Kiina olivat jo alkaneet tehdä niin meitä ennen. Oli tullut aika korjata viivytykset. Ja siksi Lissabonissa tammikuussa toteutettu kehitysneuvosto keskittyi yhteistyössä komission jäsen Poul Nielsenin kanssa ensimmäistä kertaa historiassa Euroopan unionin ja Afrikan maiden välisiin suhteisiin. Sitä se ei ollut tehnyt koskaan aikaisemmin. Kyseessä oli ensimmäinen kerta. Erinomaista työtä, joka sitä paitsi ilmeni onnistuneesti huippukokouksen tuloksissa.

Saimme myös päätökseen neuvottelut AKT-sopimuksista toista Lomé'n yleissopimusta varten samoin kuin vapaakauppasopimuksen Etelä-Afrikan kanssa. Työskentelemme myös hyvää vauhtia Barcelonan prosessissa niiltä osin, jotka koskevat Afrikan puoleisten maiden assosiaatiosopimuksia, joiden myötä pyritään vapaakauppaväyhytykseen luomiseen vuoteen 2010 mennessä. Työskentelemme Välimeren alueen strategian tarkistamisen, täsmällisen Välimeren alueen rauhaa ja vakautta koskevan peruskirjan laatimisen ja MEDA II -ohjelman säädösten tarkistamisen parissa. Olemme järjestäneet Funchalissa Välimeri-foorumia ja järjestämme Lissabonissa Barcelonan prosessia käsittelevän epävirallisen ministerikokouksen, nimenomaan siksi, että saisimme selville, mikä on hyvin, mikä huonosti ja mitä on korjattava, ja valmistellaksemme vuoden jälkimmäisellä puoliskolla pidettävää huippukokousta. Kairon huippukokous taas ei kuulunut alun perin ohjelmaamme, sillä puheenjohtajavuoron siirtyessä meille sitä ei ollut vielä vahvistettu, mutta sanoimme aina, että jos kysymys siitä ratkaistaisiin, olisimme valmiita järjestämään kokouksen. Myöhemmin teimme ehdotuksen huippukokouksesta, poistimme diplomaattiset esteet ja järjestimme huippukokouksen, jonka tuloksia kiiteltiin laajalti Afrikan maissa. Emme luonnollisestikaan kyenneet ratkaisemaan kaikkia Afrikan manteretta koskevia kysymyksiä yhdessä yössä, mutta oli välttämätöntä ottaa askel Afrikan liittämiseksi Euroopan asialistalle. Oli myös välttämätöntä järjestää huippukokous, jossa omaksuttiin nämä toimintatavat, joka oli näin laaja ja joka kohdistui näihin asioihin. Me otimme tuon askeleen. Tästä on vielä jatkettava, mutta olen varma siitä, että kun afrikkalainen asialista on tarkasti määritelty eurooppalaisten politiikkojen osalta, voimme edetä kestävästi ja melkoisen menestyksekkäästi, sillä Afrikka vaatii sitä, konfliktit, kurjuus ja sairaudet vaativat Euroopan unionin voimakasta vastuunottoa. Euroopan unionilla on oltava afrikkalainen asialista. Me kaikki, parlamentti, komissio ja neuvosto, teemme työtä sen hyväksi.

2-156

Nielson, komissio. – (EN) Haluaisin viitata joihinkin keskustelun aikana mainittuihin seikkoihin. Jäsen Kinnock mainitsi tulevan Dakarin kokouksen, jossa käsitellään peruskoulutusta. Olen tämän kokouksen valmistelujen yhteydessä käynyt läpi valtaosan peruskoulutukseen liittyvistä toimenpiteistämme Afrikassa, ja olen iloinen voidessani sanoa jotakin myönteistä siitä, mitä olen nähnyt komissiossa. Toimenpiteitä on paljon enemmän kuin olin odottanut, ja kertoisin parlamentille mielelläni kaikista niistä peruskoulutukseen liittyvistä toimenpiteistä, joita toteutamme Afrikassa. Tämä ei tarkoita, ettemme olisi pystyneet enempään, mutta tilanne on paljon parempi kuin yleensä.

Toiseksi sanoisin jäsen Rodille, joka sanoi, että mitä kauemmin keskustelemme, sitä useampi kuolee aidsiin Afrikassa, että käytettävissäni on vain viisi minuuttia. Olen keskustellut aidsista Afrikassa presidentti Mugaben kanssa. Oli varsin kiinnostavaa, että hän myönsi minulle avoimesti, että maassa tiedotetaan nyt avoimesti ja rehellisesti aidsista ja HIV:stä, jokseenkin samaan tapaan kuin Ugandassa on varsin hyvin tuloksin tehty. Tämä ei tarkoita, että ongelma olisi ohi, mutta

mielestäni on todellista edistystä, että yksi Afrikan valtiomiehistä, jota pidettiin tässä keskustelussa pikemminkin osana ongelmaa kuin sen ratkaisuna, myöntää nyt avoimesti tietävänsä, että hänen on muutettava politiikkaansa. En väitä, että tämä olisi kokonaisuudessaan tilanne Zimbabwea, mutta tämä on merkittävä seikka.

Jäsen Miranda muistutti meitä siitä, miten Itä-Euroopan Balkanin ongelmiin keskittyminen vaikuttaa epäsuorasti Afrikan talousarvioon. Absoluuttisesti laskettuna keskittyminen Kosovoon ja muihin toimiin ei ole vähentänyt Afrikkaa koskevia toimenpiteitä. Suhteellisesti laskettuna tämä pitää paikkansa, mutta olemme pystyneet suojelemaan Afrikkaa toimenpiteidemme määrän suoralta vähenemiseltä. Arvostan parlamentin tukea tässä asiassa.

Jäsen Maij-Weggen mainitsi, että kehitysapu on lisääntynyt vuosien kuluessa. Toivon, että asia olisi näin. Jos katsomme kehitysavun virallista kokonaismäärää, se on itse asiassa vähentynyt maailmanlaajuisesti. Se on nyt 0,23 prosenttia, ja monien hallitusten pitäisi ja ne voisivat tehdä enemmän. Tätä taustaa vasten on etuoikeus edustaa Euroopan unionia kansainvälisesti tällä alueella, koska emme ole olleet osa tätä laskusuuntausta. Lukumääräisesti laskettuna on mahdollista, että lisäämme lähivuosina toimenpiteidemme määrää. Parlamentti, talousarviomme ja toimenpiteemme ovat eräänlainen korjaustoimenpide maailmanlaajuisesta suuntausta vastaan. Meidän pitäisi olla ylpeitä siitä ja meidän pitäisi hyödyntää sitä myös poliittisissa suhteissamme.

Jäsen van den Bos ja muut puhuivat velkahelpotuksista, ja näihin ongelmiin on todellakin kiinnitettävä paljon huomiota. Muistutan teille kuitenkin, että suurin osa miljardista eurosta, joka on EU:n osuus HIPC II -aloitteesta, osoitetaan Afrikkaan. 680 miljoonan euron summa, joka on osuutemme lahjoittajana, ei luotonantajana, osoitetaan Afrikan kehityspankille HIPC-aloitteen erityisrahastoon, jotta Afrikka voidaan pelastaa pulasta ja Afrikan kehityspankki voi edelleen palvella Afrikan köyhiä maita. Teemme varsin paljon, ja ongelmana on nyt se, missä määrin G7-maat – jotka käynnistivät HIPC II -aloitteen Kölnissä viime vuonna – tekevät oman osuutensa, eivät ainoastaan lahjoittajina vaan myös tarkemmin rajatussa roolissaan luotonantajina.

Suhtaudumme myönteisesti kahdenvälisen velkojen mitätöimiseen, josta on varsin helppo tehdä poliittinen päätös, mutta vaikeutena onkin monenvälinen velka. Tässä asiassa EU on lahjoittajana – ei suoraan luotonantajana – pystynyt auttamaan paljon. Tätä ei saisi unohtaa meneillään olevissa keskusteluissa. Tämä ei ehkä ole tarpeeksi, mutta se on sentään enemmän kuin muut lahjoittajat ovat toistaiseksi tehneet.

Jäsen Zimmerling mainitsi Nigeriaa ja rahojen palauttamista koskevan ongelman. Teimme Kairon tekstiin viime hetken muutoksia, joissa vahvistettiin esille tuotuja näkemyksiä, ja toivon, että Eurooppa pystyy auttamaan, löytämään osan näistä rahoista ja palauttamaan ne sinne, minne ne kuuluvatkin. Tämän pitäisi olla osa kansainvälistä taloushallintoa. Rahojen ei pitäisi kadota, niin kuin on tapahtunut.

Oli todella tärkeää, että valtion- ja hallitusten päämiehet viettivät kaksi päivää yhdessä. He tulivat varsin hyvin toimeen keskenään. Se oli erittäin hauska nähdä, sillä se on varsin tärkeää paitsi Euroopassa ja Afrikassa vallitseville mielialoille myös sellaiselle kumppanuudelle, jonka haluamme luoda ja jossa tarvitaan myös henkilökohtaisia suhteita. Ne todellakin kehittivät varsin hyviksi näiden kahden päivän aikana.

Lopuksi haluaisin käyttää hyväkseni tätä tilaisuutta ja lausua kiitokseni puheenjohtajavaltio Portugalille erittäin hyvästä yhteistyöstä näissä merkittävässä pyrkimyksissä. Se oli erittäin onnistunutta, ja on ollut ilo tehdä työtä puheenjohtajavaltion kanssa.

2-157

Puhemies. – Keskustelu on päättynyt.

Olen ottanut vastaan seitsemän työjärjestyksen 37 artiklan 2 kohdan mukaisesti käsiteltäväksi jätettyä päätöslauselmaesitystä.¹

Äänestys toimitetaan huomenna klo 11.30.

2-158

Ulkosuhteet

2-159

Puhemies. – Esityslistalla on seuraavana komission tiedonanto ulkosuhteista.

2-160

Patten, komissio. - (EN) Arvoisa puhemies, keskustelimme komissiossa tänään useista kysymyksistä, muun muassa talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista, joista kollegani, komission jäsen Solbes antoi julkilausuman toisaalla parlamentissa iltapäivän aikana. Haluaisin keskittyä kuitenkin kahteen ulkosuhteita koskevaan kysymykseen ja erityisesti

¹ Ks. pöytäkirja.

toiseen niistä. Aivan ensiksi mainitsen lyhyesti vaalitarkkailua ja tukea koskevan tiedonantomme, jota olemme nyt julkaisemassa ja josta keskustelen parlamentin kanssa lähiviikkoina ja -kuukausina.

Minun on heti aluksi tunnustettava jotakin – ja koska jäsen Paisley ei ole läsnä parlamentissa, voin luultavasti tunnustaa tämän – ja sanottava, että asiakirjassa ei ole radikaalia uutta lähestymistapaa, mutta siinä yritetään tuoda järjestystä toimintaan, joka on viime vuosina kasvanut erittäin merkittävästi. Olemme käyttäneet tähän tärkeään toimintaan 150 miljoonaa euroa. Se on selvästi ensimmäisen pilarin toimintaa nyt, kun olemme hyväksyneet asetukset, jotka muodostavat oikeuserustan ihmisoikeuksia ja demokratisoimista koskevalle toiminnalle.

Kuten parlamentin jäsenet varmaan ymmärtävät, tiedonannossa kehotetaan sekä parlamenttia että neuvostoa laatimaan kanssamme entistä koordinoitumpi lähestymistapa. Siinä kehotetaan kaikkia ottamaan oppia menneestä. Se on hyvin käytännöllinen asiakirja. Siinä esitetään, että meidän on parannettava toimiemme johdonmukaisuutta, ja odotan kuulevani parlamentin jäsenten näkemykset tästä asiakirjasta, jota he toivottavasti pitävät tärkeänä ja hyödyllisenä panoksena keskusteluun, jonka merkitys tulee pikemmin kasvamaan kuin vähenemään lähivuosina.

Siirtyisin nyt aiheeseen, jota haluaisin käsitellä parlamentin kanssa varsin laajalti. Kyse on aiheesta, joka on hyvin lähellä sydäntäni – niin epätäydellinen elin kuin se onkin. Kyse on nopean toiminnan voimavaroista, joista olemme keskustelleet jo jonkin aikaa ja joista olemme tehneet joitakin johtopäätöksiä.

Kollegani, komission jäsen Nielson puhui hetki sitten EU:n ja Afrikan välisestä huippukokouksesta, joka pidettiin Kairossa hieman yli viikko sitten. On totta, että komission puheenjohtaja, kollegani Pascal Lamy ja Poul Nielson sekä minä saimme huippukokouksen aikana kuulla koko joukon valituksia siitä, miten hitaasti Euroopan unionin tuki menee perille. Ihmisillä, jotka esittivät näitä valituksia, oli hyvin usein perusteet siihen – ei aina mutta hyvin usein. Ongelma ei ole uusi, kuten parlamentin jäsenet tietävät – erityisesti ne jäsenet, jotka ovat tehneet valtuuskuntavierailuja muihin maihin. Olen ollut turhautunut hitaisiin ja hankaliin menettelyihimme siitä lähtien, kun tulin komissioon viime syksynä. Haluan sanoa vielä kerran, että tämä ongelma ei johdu työntekijöistämme, jotka tekevät erittäin paljon työtä, heitä kun on vain vähän paikan päällä. He ovat kamppailleet tämän ongelman kanssa jo useita vuosia.

Päätöksenteon ja tulosten hitauteen liittyvät ongelmat ovat sekä rakenteellisia että kulttuurisia. Menettelymme ovat vanhanaikaisia ja, kuten sanoin, "hankalia". On kuitenkin myös niin, että perinteinen lainsäädännöllinen lähestymistapa yhteisön toimintaan soveltuu joskus huonosti ulkosuhteiden nopeasti muuttuviin realiteetteihin. Tämä pätee erityisesti konfliktien ehkäisemiseen ja kriisinhallintapyrkimyksiin.

Meitä arvostellaan nykyisin hitaudesta ja siitä, että tapahtumat tulevat meille liian usein yllätyksenä, ja sanontaa "historia ei odota meitä yhtään kauempaa" mukaillen luulen, että myöskään kansainväliset kumppanimme tai neuvosto eivät odota meitä, ja ne ovat oikeassa. Meidän täytyy varmistaa, että olemme valmiina ja pystymme toimimaan silloin, kun toimia tarvitaan, ei kuusi viikkoa tai kuusi kuukautta myöhemmin. Meidän on pystyttävä parempaan, ja me pystymme parempaan. Olemme nyt aloittaneet ulkoisen avun ohjelmia koskevan kunnianhimoisen uudistuksen, jonka tarkoituksena on parantaa tuntuvasti niiden tehokkuutta ja nopeutta. Annamme ehdotuksemme muutaman viikon kuluessa. Pystymme tekemään joitakin asioita suhteellisen nopeasti, mutta jotkin asiat vievät enemmän aikaa, jos tarvitaan esimerkiksi monimutkaisia lakimuutoksia. Nopean toiminnan voimavarat ovat asia, jonka pystymme mielestämme toteuttamaan varsin nopeasti, jos saamme niille parlamentin ja neuvoston tuen. Toivon, että saamme tuon tuen, koska aikaa ei ole hukattavaksi. Meitä vaadittiin Helsingin Eurooppa-neuvostossa Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikan mukaisten unionin kriisinhallintarakenteiden kehittämisen yhteydessä luomaan nopean toiminnan voimavarat. Hitaus on nykyisin vain osa ongelmaamme.

Meidän on pystyttävä myös yhdistämään erilaisia välineitä entistä tehokkaammin ja joustavammin kuhunkin tilanteeseen sopivaksi räätälöidyksi yhdistelmäksi. Nopean toiminnan voimavarat ovat vastaus tähän tarpeeseen. Niiden tarkoituksena on, että voisimme hyödyntää viipymättä nykyisiä yhteisön voimavaroja ja asiantuntemusta tiettyjen kriisitilanteiden ratkaisemiseen ja täydentää näin ECHOn jo tekemää arvokasta humanitaarista työtä. Ehdotan mekanismeita, jolla olisi seuraavat yleiset ominaisuudet. Ensiksi: kriisitilanteissa tai uhkaavissa kriisitilanteissa olisi kiireellisiä, kestoiltaan rajallisia operaatioita. Toimien ei pitäisi yleensä kestää yhdeksää kuukautta kauempaa. Toiseksi: kun tarvitaan pitemmän aikavälin toimia, nopean toiminnan voimavarojen mukaiset toimet ennakoisivat nykyisten välineiden mukaisia operaatioita, joihin voidaan siirtyä tavallisia menettelyjä käyttämällä. Kolmanneksi: kuten ECHOnkin tapauksessa, menettelyjen on oltava virtaviivaisia. Komission pitäisi pystyä toimimaan lähinnä omalla vastuullaan, ja jos sen on kuultava jäsenvaltioita, toiminta olisi luonteeltaan mahdollisimman yksinkertaista ja neuvoa-antavaa. Neljänneksi: nopean toiminnan voimavarojen hallinnasta vastaa pieni ryhmä, ulkosuhteista vastaavassa pääosastossa toimiva koordinoituyksikkö. En halua luoda suuria rakenteita, joissa ihmiset ovat tyhjän panttina odottamassa seuraavaa kriisiä.

Nopean toiminnan voimavarojen lisäarvo on siinä, että yhteisö pystyy puuttumaan nopeammin ja joustavammin kriisitilanteisiin. Niiden avulla voimme ylittää menettelyihin liittyneet esteet, jotka ovat aiemmin hidastaneet meitä, ja ne mahdollistavat useiden välineiden yhdistämisen yhtä toimea ja yhtä päämäärää varten.

Täällä on tullut esille huoli siitä, että otamme itsellemme uusia tehtäviä, kun meidän pitäisi keskittää ponnistelujamme. Ymmärrän tämän huolen, mutta nopean toiminnan voimavaroissa ei ole kyse uusista tehtävistä, vaan niissä yritetään hyödyntää paremmin sitä, mitä meillä jo on. Ne perustuvat nykyisiin yhteisön välineisiin, jotka on keskitetty uuteen kehykseen. Ne voivat kattaa toimia niinkin moninaisilla alueilla kuin ihmisoikeustyö, vaalitarkkailu, sovittelu, rakenteiden kehittäminen ja tiedotusvälineiden tukeminen, tulli- ja raja-asiat, miinojen raivaus, poliisioperaatioiden tukeminen, väestölle annettava hätäapu, jälleenasutus ja kuntoutus.

Nopean toiminnan voimavarat menevät väistämättä, jopa välttämättä, päällekkäin nykyisten välineiden kanssa. Toistan: voimavarat eivät ole uusi väline. Ne ovat mekanismi, jonka avulla nykyisistä välineistä saadaan parempi hyöty, ja päällekkäisyyttä rajoittavat nopean toiminnan voimavarojen menettelyn luonne ja niiden toimien kesto.

Voimavarat ovat eräänlainen pikakäynnistyspaketti. Niiden avulla voimme reagoida ajoissa ja tarvittaessa tehdä aloitteen pakottavissa tilanteissa. Tällöin voimme entistä paremmin hyödyntää yhteisön runsasta kokemusta ja voimavaroja koko unionin hyväksi. Nopean toiminnan voimavarojen mukaisten toimien ei kuitenkaan ole tarkoitus kestää kauemmin kuin on ehdottoman välttämätöntä. Jos niitä täytyy toteuttaa kriisitilanteen välitöntä kestoja kauemmin, ne pitäisi korvata mahdollisimman pian säännöllisellä maantieteellisellä tai alakohtaisella yhteisön välineellä, joka sopii siihen parhaiten pitemmällä aikavälillä. Tästä syystä komissio ehdottaa nopean toiminnan voimavaroille varsin vaatimattomia määrärahoja: noin 30:tä miljoonaa euroa täksi vuodeksi ja 40:tä miljoonaa euroa seuraaviksi vuosiksi.

Meillä täytyy olla riittävästi rahoitusta, jotta voimme käynnistää nopeasti kriisin edellyttämät toimet, mutta emme halua sitoa siihen suuria resursseja, jotka voitaisiin ja jotka pitäisi käyttää paremmin vakituisissa ohjelmissa. Emme vastaavasti halua myöskään luoda suurta uutta byrokraattista rakennetta, joka vain odottaisi seuraavaa kriisiä. Olen käsitellyt tätä seikkaa aiemmin.

Yhteenvetona toteaisin, että olen vakuuttunut siitä, että voimavarat auttavat meitä sekä aineellisesti – olisi ollut hyvä, jos ne olisivat olleet käytössämme, kun aloitimme viime syksynä "Energiaa demokratian vastineeksi" -suunnitelman – että institutionaalisesti, sillä ne ovat komissiolta konkreettinen panos kehittyvään Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaan. Se ei ole ihanneratkaisu. Suosikkitaloustieteilijäni ja guruni Jane Jacobs on huomauttanut, että kaikki tuottaa käytännössä pettymyksen. Ihanneratkaisut ovat harvinaisia, mutta mielestäni tämä on erittäin toimiva ratkaisu, ja jos me havaitsemme tarkistaessamme ohjelmaa kolmen vuoden kuluttua, ettemme enää tarvitse sitä, koska olemme sisällyttäneet säännöllisiin ulkoisen tuen ohjelmiin vastaavanlaisia nopean toiminnan mekanismeja, kukaan ei ilahtuisi siitä enemmän kuin minä.

2-161

Maij-Weggen (PPE-DE). – (NL) Arvoisa puhemies, haluaisin aluksi kiittää sydämellisesti arvoisaa komission jäsen Pattenia hänen perusteellisesta selityksestään. Minulla on kysymys hänen ensimmäisestä asiastaan. Olen hyvin tyytyväisenä ymmärtänyt, että Euroopan komissio haluaa saada aikaan paremman rakenteen siihen, miten Euroopan unioni tarkkailee vaaleja kolmansissa maissa. Kysymykseni kuuluu seuraavasti: tuleeko tästä rakenteesta jossakin määrin Yhdysvaltojen vastaavaan rakenteeseen verrattavissa oleva? Huomiotani herättää nimittäin aina, että Carter-instituutti johtaa siellä vaalien tarkkailua. He tekevät sen aina hyvin ammattimaisesti ja lisäksi hyvin näkyvästi. Euroopan unioni, joka on läsnä runsain henkilöstöin, ei ole oikeastaan niin näkyvä. Voitteko kertoa, aiotteko noudattaa tätä mallia, koska se on mielestäni oikein hyvä esimerkki siitä, kuinka asia voidaan hoitaa hyvin ja kuinka hyvin se täytyy hoitaa.

2-162

Patten, komissio. - (EN) Arvoisa jäsen teki, kuten aina, erittäin älykkään huomion. Meillä on imago-ongelma. Käsittelemme sitä tiedonannossa. Haluamme varmistaa, että unionin toimet tunnustetaan entistä paremmin: kyse ei ole pelkästään logoista tai käsinauhoista vaan siitä, miten toimmme kaiken kaikkiaan nähdään.

Luulen, että parlamentin jäsenet ovat joskus olleet turhautuneita havaitessaan, että Euroopan unioni antaa rahoitusta, mutta muiden maiden ihmiset, esimerkiksi Pohjois-Amerikan ihmiset, saavat siitä kaiken kunnian eivätkä suinkaan eurooppalaiset veronmaksajat, jotka maksavat tämän kaiken. Mitään eurooppalaisia varoja ei ole olemassakaan, vaan on olemassa Euroopan unionin veronmaksajien varoja, ja tämä asia on tärkeä muistaa. Imago on tärkeä, ja olemme käsitelleet sitä tässä asiakirjassa. Toivon, että jos arvoisa jäsen on sitä mieltä, ettemme ole onnistuneet siinä, hän sanoo sen meille. Tämän asiakirjan yhtenä tarkoituksena on herättää ajatuksia parlamentin jäsenissä, jotka ilman muuta tuntevat hyvin tämän tärkeän toiminnan, jota me käsittelemme.

2-163

Swoboda (PSE). - (DE) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, voin yhtyä siihen, mitä jäsen Maij-Weggen kysyi. Olen osallistunut useiden vaalien tarkkailuun, ja periaatteen "tee hyvää ja puhu myös siitä" nojalla toimiessamme olemme – en vain minä – huomanneet usein, että näkyvyyttä ei ollut. Kannatan nyt voimakkaasti sitä, että toimimme jatkossakin yhteistyössä ETYJin ja Euroopan neuvoston kanssa, mutta on erittäin huono asia, että Euroopan unioni maksaa kaikki kustannukset, kuten usein on tapahtunut, vaikka unionin osallistumista vaalien tarkkailuun tuskin huomataan, ja olisin kuitenkin sitä mieltä, että näkyvyys pitäisi ottaa järkevästi huomioon.

Toiseksi: arvoisa komission jäsen, kysyisin teiltä, milloin aiotte saada toimintaan ainakin nopean toiminnan voimavarojen perusosat, sillä sehän on tärkeää parlamentaarisen työn kannaltakin. Minkälaiseen aikatauluun meidän pitää asennoitua? Kolmanneksi, arvoisa komission jäsen: kaikkia kriisejä, joihin meidän pitää reagoida, ei voida estää, mutta monet voidaan. Oletteko tyytyväinen kriisien ennaltaehkäisyyn tilaan ja kehitykseen ja kuinka aiotte kytkeä toisiinsa kriisien ennaltaehkäisyyn ja nopean toiminnan voimavarat?

2-164

Patten, komissio. - (EN) Ensiksikin näkyvyydestä: tämän varsin pitkäkhön tiedonannon alkupuolella on kappale, joka mielestäni tiivistää ongelman varsin hyvin. Siinä todetaan, että EU ei useiden tekijöiden takia ole aina niin näkyvä kuin se haluaisi olla. Ensimmäinen on se, että EU:lla ei ole selkeää politiikkaa eikä tarvittavia välineitä sen toteuttamiseen. YUTP:n yhteisen toiminnan hyväksyminen ei ole tae näkyvyyden lisääntymisestä, kuten Nigeriassa havaittiin viime vuonna.

Toinen tekijä on Euroopan unionin osallistuminen muiden kansainvälisten toimijoiden suojeluksessa. Tämä on usein ollut ongelmana Balkanilla, kuten arvoisa jäsen varmaankin tietää. Muissa tapauksissa, kuten Palestiinassa, näkyvyyden puute joutui riittämättömistä yhteyksistä tiedotusvälineisiin.

Päätämme tiedonannon ehkäpä hieman provosoivasti: "Toisin kuin Yhdysvallat, Euroopan unioni ei nimitä tällaiseen työhön eläkkeellä olevia korkean tason poliitikkoja." Meillä on poliitikkoja, jotka ovat edelleenkin tapahtumien keskipisteessä. Ehkäpä meidän pitäisi ottaa tästä oppia, vaikka olenkin samaa mieltä siitä, että joitakin huomattavia eläkkeellä olevia korkean tason poliitikkoja ei välttämättä haluaisi nähdä vaalitarkkailijoina. Tässä vaiheessa on parempi harkita kuin katua.

Toiseksi haluaisin, että nopean toiminnan voimavarat olisivat käytössä mahdollisimman nopeasti. Olen kuullut niin monesta tapauksesta, että kärsimättömyteni on perusteltua. Olen aivan varma siitä, että "Energiaa demokratian vastineeksi" -ohjelmamme, jonka mainitsin puheenvuorossani, on ollut huikea menestys. Erään ohjelmaan osallistuneen kaupungin pormestari kirjoitti viime viikolla Serbian oppositiota edustaville kollegoilleen ja sanoi näin. Tarkastelemme nyt sitä, miten voimme jatkaa tästä kesällä, kun talven hätätilanne on ohi.

Olen niin ikään aivan varma siitä, että se kiirastuli, jonka virkamiehemme joutuivat käymään läpi saadakseen alkuun tämän suunnitelman, olisi ollut helpompi kestää, jos nämä voimavarat olisivat olleet olemassa. Niiden, joiden mielestä emme tarvitse näitä voimavaroja, kannattaisi puhua virkamiehillemme, jotka olivat vastuussa Kosovon väliaikaisen siviilihallinnon neljännessä pilarista. Tähänkin liittyy koko joukko lähes uskomattomia tarinoita, jotka korostavat tällaisten voimavarojen merkitystä – voimavarojen, joissa ei ole kyse välttelystä eikä talousarviomenettelyjen kiertämisestä vaan joiden ansiosta voimme nykyisen talousarvion puitteissa tehdä asioita entistä tehokkaammin ja joustavammin.

Jos voi toimia entistä nopeammin, voi ilman muuta myös edistää kriisien ehkäisemistä. Vanha sanonta kuuluu, että on huomattavasti kalliimpaa käydä sotaa kuin turvata rauha. Rauhanturvaamiseen tai kriisin ehkäisemiseen vaaditaan hyvin usein paitsi rahaa myös nopeutta. Arvoisa jäsen tietää, koska hän on ollut tällä alalla paljon minua kauemmin, että pyrimme aktiivisesti kehittämään ennalta ehkäisevää diplomatiasta teoreettisesti varteenotettavaa vaihtoehtoa ja tuomaan yhteen kaikki ei-sotilaalliseen kapasiteettiin liittyvät tavoitteet, jotka mielestämme ovat tarpeen.

Aiomme tehdä useita asioita. Tulen mielelläni parlamenttiin esittämään lisää ajatuksia tästä asiasta lähikuukausina.

2-165

Rübig (PPE-DE). - (DE) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, te puhuitte hitaasta maksujen suorittamisesta, mikä vaikuttaa eri toiminnoissa myös Euroopan unionin imagoa heikentävästi. Maksuviivästyksiä koskeva direktiivi on nyt sovittelumenettelyssä, eli se ei ole ongelma vain ulkosuhteissa vaan myös Euroopan unionin sisällä. Arvoisa komission jäsen, minusta olisi järkevää, että te tukisitte sitä, että maksuviivästyksiä koskeva direktiivi koskisi myös Euroopan unionin toimielimiä, sillä mikäli asialla olisi sovittu oikeusperusta, maksu tapahtuisi tietyn määräajan kuluessa, nimittäin 21 - 30 päivän kuluessa, ja me toivomme, että mieluummin nopeammin. Käsitksemme on sellainen, että maksuviivästyksiä koskevaa direktiiviä pitäisi soveltaa myös näillä aloilla.

2-166

Patten, komissio. - (EN) Tuo on kiinnostava ja tärkeä asia, ja aion tarkastella sitä. Se on erittäin hyödyllinen ehdotus.

Olen niin ikään huolissani vielä tätäkin suuremmasta kysymyksestä, nimittäin sitoumustemme ja sopimusten teon väliin jäävästä ajasta. Tämä on vakava kysymys, ja toivon, että pystymme esittämään hyödyllisiä ajatuksia siitä lähiviikkoina ja -kuukausina.

2-167

Titley (PSE). - (EN) Arvoisa puhemies, haluan onnitella komission jäsentä nopean toiminnan yksikön edistymisestä.

Haluaisin esittää komission jäsenelle pari kysymystä. Ensiksikin: vaikka ymmärränkin, että hän haluaa pitää talousarvion pienenä ja käyttää nykyisiä välineitä, katsooko hän, että menoluokan 4 varat riittävät siihen, että erityinen nopean toiminnan yksikkö voi toteuttaa tavoitteensa yhden tilikauden aikana? Toiseksi koordinoinnista: millainen on tämän yksikön ja Euroopan unionin erikoislähettiläiden välinen suhde? Yhtenä ongelmana Kosovossa oli paitsi komission sisäinen koordinaatio myös jäsenvaltioiden yksittäisinä hallituksina toteuttamien toimien koordinointi. Millainen suhde teillä on jäsenvaltioiden kanssa, jotta voitte varmistaa niiden yksittäisten toimien koordinoinnin?

2-168

Patten, komissio. - (EN) Kuten arvoisa jäsen tietää, asiakirja, jonka korkea edustaja ja minä laadimme Eurooppa-neuvostolle, kulkeutui ihmeen kaupalla sanomalehtiin, joten sekä Javier Solana että minä pidämme erittäin tärkeänä jäsenvaltioiden toimien koordinoinnin parantamista. Heti alkajaisiksi olisi hyvä tietää, mitä jäsenvaltiot milloinkin tekevät.

Korkea edustaja ja hänen kollegansa sihteeristössä tekevät nyt parhaansa päästäkseen tähän. He yrittävät esimerkiksi selvittää Yhdysvalloille, mitä kaikkea Eurooppa oikein tekee Balkanilla. Meillä on ollut ongelmia, joita ei olisi pitänyt olla, sillä emme ole aina tienneet riittävän tarkasti, mitä jäsenvaltiot ja Euroopan komissio tekevät. Meidän täytyy siis työskennellä entistä tiiviimmin ja koordinoitummin. Tätä kysymystä korkea edustaja ja minä pyrimme selvittämään entistä myönteisemmin. Toivon, että pari viikkoa sitten pidetty vakaussopimusta käsitellyt konferenssi auttoi siinä, mutta jatkamme todellakin työtä tämän kysymyksen parissa.

Toteaisin nopean toiminnan voimavarojen ja erikoislähettiläiden välisestä suhteesta – erikoislähettiläähän ovat vastuussa neuvostolle, vaikka me olemmekin vastuussa talousarviosta – että haluamme työskennellä tiiviisti heidän kanssaan. Osa heistä on sellaisia, joiden toimet liittyvät niihin asioihin, joita saatamme haluta tukea nopean toiminnan voimavaroilla, kuten erään erikoislähettiläämme tekemä työ Afrikan suurten järvien alueella. Olemme jatkuvasti yhteydessä heihin.

En usko, että ne rahasummat, joista puhumme, aiheuttavat talousarvioon liittyviä ongelmia. Pystymme 30:een tai 40 miljoonaan euroon. Olen varma, että minulla on tilaisuus tulla uudestaan parlamenttiin ja selvittää, millaisia paineita meillä on menoluokan 4 paljon isompien menoerien kanssa. Yksi pysyvistä päähänpintymisteni on aukko tiedonantojemme tekstin ja valtiovarainministerien käymissä keskusteluissa sovittujen asioiden välillä. Odotan sitä, että voin käydä parlamentin kanssa yksityiskohtaista ja avointa mielipiteenvaihtoa näistä kysymyksistä.

2-169

Deva (PPE-DE). - (EN) Haluaisin aloittaa kiittämällä komission jäsentä nopean toiminnan voimavaroja koskevasta erinomaisesta selvityksestä. Se on erittäin tarpeellinen. Haluaisin kysyä häneltä, millaisena hän näkee sellaisen katastrofiavun, jota tarvittiin äskettäin Mosambikissa – miten nämä nopean toiminnan voimavarat tekisivät yhteistyötä jäsenvaltioiden armeijojen ja laivastojen kanssa?

Harkitsisiko hän myös avunpyyntöjen ulottamista – tarpeen vaatiessa – Euroopan unionin ulkopuolisiin maihin? Esimerkiksi Mosambikissa oli mielestäni varsin hämmästyttävää, että Intian laivasto oli Intian valtameren toisella puolella ja että se olisi voinut saapua Mosambikiin erittäin nopeasti, mutta kukaan ei koskaan pyytänyt sitä auttamaan Mosambikissa, vaikka ihmiset roikkuivat puissa.

2-170

Patten, komissio. - (EN) On olemassa erilaisia kriisejä ja erilaisia katastrofeja. Mosambikin kauhistuttavat tulvat olivat klassinen esimerkki ECHOn humanitaarisesta väliintulosta. Afrikan sarven paheneva elintarvikepula on klassinen esimerkki perinteisen elintarvikeavun antamisesta, vaikkakin se tapahtui hätätoimituksina ja hätäkuljetuksina kuorma-autoilla ja niin edelleen.

On hyvin vaikea lokeroida näitä kriisejä. Hyvin usein tarvitaan monia välineitä. Havaitimme esimerkiksi hyvin varhaisessa vaiheessa Mosambikin kriisissä, että tarvittiin helikoptereita ja että siviilioperaatioiden tueksi tarvittiin sotilaallista kapasiteettia. Meidän täytyy varmistaa, että näiden eri operaatioiden välillä ei ole "Kiinan muureja".

Ainoastaan talousarvion kannalta katsottuna tarvitaan "Kiinan muureja". Meidän on tehtävä täysin selväksi, että emme käytä nopean toiminnan voimavaroja kiertääksemme talousarviomenettelyjä, kun hätätilanne paikan päällä ei sitä edellytä. Arvoisa jäsen on kuitenkin täysin oikeassa siinä, että Mosambik osoitti, missä määrin erilaiset väliintulokeinot ovat yhteydessä toisiinsa ja että erilaisia avustuskeinoja on erittäin vaikea luokitella täsmällisesti.

2-171

Van Orden (PPE-DE). - (EN) Arvoisa komission jäsen, paljon kiitoksia tiedonannostanne. Suhtaudun erittäin myönteisesti näihin nopean toiminnan voimavaroihin. Ne ovat vastaus huolenaiheisiin, joita monilla meistä on jo kauan ollut. Teitä on syytä onnitella tekemästänne työstä.

Haluaisin jatkaa eräästä kollegani Nirj Devan mainitsemasta asiasta. Emme puhu ainoastaan kiireellisyydestä emmekä toimien tehokkuudesta. Johdonmukaisuus on erittäin tärkeää. Teillä on komission näkökulmasta katsottuna kokonaisvastuu ulkosuhteista. Ajattelen jälleen ECHOn tehtävää. Ettekö pidä tätä tilaisuutena saattaa ECHO päätöksentekonne piiriin niin,

että meillä olisi entistä yhdenmukaisempi lähestymistapa hätätilanteisiin niin, että meillä ei olisi ongelmaa eri välineiden kanssa; niin että käsitteisimmme ongelmaa yksissä tuumin ja voisimme sitten puuttua siihen nopeasti ja tehokkaasti?

2-172

Patten, komissio. - (EN) Minunkin mielestäni johdonmukaisuus on tärkeää. Olisi poliittisesti uhkarohkeaa puhua epäjohdonmukaisuuden puolesta. Arvoisa jäsen on tässä täysin oikeassa. On kuitenkin pidettävä mielessä kaksi ECHOon liittyvää tärkeää seikkaa. ECHO on ymmärrettävistä syistä tarkka maineesta, joka sillä on humanitaarisen avun antajana ilman poliittisia taka-ajatuksia ja ilman poliittista värytystä. On esimerkiksi hyvin helppo erottaa toisistaan se humanitaarinen apu, jota ECHO on antanut Serbiassa, ja se apu, jota me olemme antaneet "Energiaa demokratian vastineeksi" -ohjelmassa. Kumpikin auttaa parantamaan ihmisten elämää, jota Milošević on kurjistanut, mutta niillä on selvästi erilaiset lähtökohdat ja hieman erilaiset päämäärät.

Toiseksi: hyvin usein käy niin, että markkinointislangin mukaisesti "toimitettavat tuotteet" ovat erilaisia. ECHOssa on hyvin usein kysymys elintarvikkeista, lääkkeistä ja huovista. Nopean toiminnan voimavaroissa on hyvin usein kysymys neuvonantajista, välittäjistä, tarkkailijoista, tulliviranomaisista, poliiseista ja niin edelleen.

Eroja siis on. Olen kuitenkin täysin samaa mieltä siitä, että johdonmukaisuutta täytyy parantaa. On huomattava etu, että ulkosuhteista vastaavat komission jäsenet työskentelevät yhtenä ryhmänä. Alamme piakkoin tehdä yhdessä kaikki ohjelmointia koskevat päätökset. Toivon suuresti, että voimme joitakin tärkeitä raja-aitoja unohtamatta varmistaa, että yhteisön eri välineitä, joihin kuuluu varsin huomattava määrä tukea, käytetään samansuuntaisesti. Näin ei ole aiemmin aina ollut.

2-173

Corrie (PPE-DE). - (EN) Arvoisa puhemies, olen varma, että komission jäsen on samaa mieltä siitä, että asiakirjan laatiminen on se helpoin osuus. Käytännön toteutus on se vaikein osuus. Milloin nämä nopean toiminnan joukot itse asiassa kootaan ja toimivatko ne tietyissä tapauksissa niin alueellisesti kuin yksittäisissä kansakunnissakin? On tilanteita, kuten Afrikan sarven tilanne, jotka koskevat useampaa kuin yhtä valtiota. Suurten järvien alueen ongelmat koskevat useita maita. Olisi hyödyllistä, jos voisitte yhdistää nämä ongelmat alueellisesti ja toimia sen pohjalta. Onko komission jäsen tästä samaa mieltä?

2-174

Patten, komissio. - (EN) Olen arvoisan jäsenen kanssa samaa mieltä. Mielestäni meidän pitäisi paljon entistä rakentavammin tarkastella alueellisia ratkaisuja monilla muillakin aloilla, esimerkiksi kauppasuhteissamme joidenkin maiden kanssa. Näitä voimavaroja ei pidä käyttää ainoastaan kahdenvälisesti, vaan niillä pitää auttaa maaryhmiä, joilla on usein yhteisiä poliittisia ongelmia sekä ympäristö- ja muita ongelmia.

2-175

Andrews (UEN). - (EN) Haluaisin vain onnitella komission jäsentä hänen vastauksistaan. Olen hieman pettynyt ja huolissani siitä, että hän puhuu nopeasta toiminnasta ja suhtautuu torjuvasti ECHO:n poliittiseen värytykseen. Suoraan sanottuna ECHO tarvitse muutakin kuin poliittista värytystä: se tarvitsee jonkun valvomaan, mitä siellä tapahtuu.

Kun jäsen Deva kysyi komission jäsen Nielsonilta Mosambikista ja helikopterien viivästymisestä, tämä vain sivuutti sen suoralta kädeltä. Tätä ei voida hyväksyä.

Olemme tienneet Etiopian hätätilanteesta jo kolmen vuoden ajan, että nälänhätä on tulossa. Paikalliset varastot ovat tyhjiä. Missä ECHO oli? Arvoisa komission jäsen, miksi ECHO ei ennakoanut tätä ja miksi se ei ennakoanut, että siellä tarvittiin elintarvikkeita, vaikka niin monet ihmiset olivat uhattuina? Kehitys yhteistyövaliokunta ja minä olemme kerta toisensa jälkeen varoittaneet ECHOa ja komissiota siitä, että asialle pitäisi tehdä jotakin. Yhtään mitään ei ole tehty.

2-176

Patten, komissio. - (EN) Ellei arvoisalla jäsenellä, joka sanoi joitakin hyvin vakavia asioita, ole mitään muuta huomisaamuna, hän voisi osallistua Etiopiasta käytävään keskusteluun, johon minäkin osallistun, koska kollegani on oltava silloin muualla. Mainitsen siellä lukuja Etiopialle ja Eritrealle antamamme elintarvikeavun todellisesta määrästä.

Haluaisin vain lisätä tähän kaksi asiaa. Ensimmäiseksi en ole arvoisan jäsenen kanssa samaa mieltä ECHOsta: se tekee erittäin hyvää työtä vaikeissa olosuhteissa. Haluan sanoa tämän Afrikan sarvesta. Olin kehitysministerinä vuosina 1986–1989 ja käytin suuren osan ajastani Etiopian ja Eritrean silloisen elintarvikepulan selvittämiseen.

Olen varsin voimakkaasti sitä mieltä, että olemme vuosien saatossa ajoittaisista ongelmista huolimatta onnistuneet parantamaan kykyämme toimittaa ihmisille elintarvikkeita ja muuta apua erittäin hankalissa olosuhteissa. Olemme onnistuneet parantamaan kykyämme toimittaa humanitaarista apua. Emme sen sijaan ole onnistuneet parantamaan kykyämme tehdä humanitaarinen apu alun perinkin tarpeettomaksi. Afrikan sarvessa on elintarvikepula. Siellä kaksi suurta armeijaa on taisteluhaidoissa ja ostaa muilta mailta kalliita sotatarvikkeita niillä rahoilla, jotka pitäisi käyttää maanviljelyn kehittämiseen, kastelujärjestelmien tehostamiseen sekä vauvojen ja nuorten äitien elinmahdollisuuksien parantamiseen. Toivon siis, että näen teidät huomissa keskustelussa ja voin ottaa esille näitä asioita.

Olen erittäin pahoillani Etiopian ja Eritrean ongelmista. Minun on kuitenkin sanottava, että käsittelin näitä ongelmia 13 tai 14 vuotta sitten, mutta valitettavasti niissä on tapahtunut paljon vähemmän parannusta kuin haluaisimme.

2-177

PUHETTA RYHTYI JOHTAMAAN
varapuhemies PUERTA

2-178

Banotti (PPE-DE). - (EN) Arvoisa puhemies, työjärjestyspuheenvuoro. Voisitteko kertoa meille tarkalleen, miten kyselytunti aiotaan nyt järjestää? Järjestetäänkö komission kyselytuntia, jonka pitäisi olla klo 18.30–19.00?

2-179

Puhemies. – Voin ilmoittaa teille, että pidämme kyselytunnin. Näin ollen työskentelemme klo 19.00–20.00. Käsittelemme komissiolle osoitettuja kysymyksiä. Koko komissiolle osoitettu ensimmäinen osa kestää 30 minuuttia ja varaamme kullekin komission jäsenelle 10 minuuttia tavanomaisten 20 minuutin asemesta.

2-180

Kyselytunti (komissio)

2-181

Puhemies. – Esityslistalla on seuraavana komissiolle osoitetut kysymykset (B5-0216/2000).

Aloitamme komission pyynnöstä kolmannesta kysymyksestä, jotta komission jäsen Patten voisi vastata siihen.

Ensimmäinen osa

2-182

Puhemies. – Kysymys nro 34 Richard Graham Corbett (H-0306/00):

Aihe: Komission osallistuminen neuvoston sotilaskomitean toimintaan

Onko komissio yhtä mieltä siitä, että sen osallistuminen neuvoston ja kaikkien neuvoston elinten kokouksiin on yhteisön säännösten ja unionin toimielinten välisen tasapainon oleellinen osa?

Kuinka komissio kommentoi huhuja, joiden mukaan se ei osallistu uuden sotilaskomitean toimintaan? Mikä on syytä siihen? Aikooko komissio pitää kiinni oikeudestaan osallistua komitean toimintaan?

2-183

Patten, komissio. - (EN) Komissio on samaa mieltä siitä, että sen osallistuminen neuvoston ja kaikkien sen elinten kokouksiin on osa EU:n säännöstöä ja olennainen osa Euroopan unionin toimielinjärjestelmää. Komission osallistumisesta on säädetty neuvoston työjärjestyksessä, jossa todetaan, että komissio ottaa osaa kaikkiin neuvoston kokouksiin ja kaikkiin sen valmistelevien elinten kokouksiin. Komissio voi vain poikkeustilanteissa ja tapauskohtaisesti jäädä pois näistä kokouksista.

Helsingissä vahvistettiin, että Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa pitäisi kehittää nykyisen toimielinjärjestelmän puitteissa. Tämä on osoitus siitä, että komissio osallistuu täysimääräisesti yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan ja että se jakaa neuvoston kanssa vastuun unionin ulkosuhteiden johdonmukaisuuden takaamisesta. Komission jääminen tällä alueella tehtävän työn ulkopuolelle merkitsisi samaa kuin jos perustamissopimukseen ilmaantuisi neljäs pilari ja se olisi Helsingin päätelmien vastaista. Vaikka komissiolla on oikeus osallistua neuvoston kaikkiin työskentelyrakenteisiin, sillä ei kuitenkaan ole velvollisuutta tehdä niin. Joissakin tilanteissa komissio päättää olla osallistumatta johonkin kokoukseen, yleensä siksi, että se katsoo, että käsiteltävät asiat eivät suoranaisesti liity siihen tai yhteisön asioihin.

Olemme sopineet sellaisista järjestelyistä, että voimme vaivatta osallistua kaikkiin Helsingin jälkeisiin rakenteisiin, kuten väliaikaiseen poliittisten ja turvallisuusasioiden komiteaan, yhtä poikkeusta lukuun ottamatta. Keskustelemme yhä väliaikaista sotilaallista elintä koskevista järjestelyistä. Meillä ei selvästikään olisi mitään tekemistä väliaikaisessa sotilaallisessa elimessä, kun se käsittelee puhtaasti sotilaallisia asioita, mutta aika ajoin tulee myös sellaisia tilanteita, että se keskustelee siviili- ja sotilaallista yhteistyötä koskevista kysymyksistä. Tällaisissa tapauksissa luulen, että on paitsi luonnollista myös kaikkien edun mukaista, että komissio osallistuu kokoukseen edistääkseen yleensä Euroopan unionin politiikkojen ja toimien johdonmukaisuutta ja tehokkuutta.

2-184

Corbett (PSE). - (EN) Arvoisa puhemies, kiittäisin komission jäsentä erinomaisesta ja perusteellisesta vastauksesta, joka oli mielestäni erittäin vakuuttava. Pyytäisin häntä vahvistamaan, että komissio päättää olla osallistumatta tiettyihin kokouksiin, kuten hän asian esitti, kokouskohtaisesti eikä rakennekohtaisesti, sen mukaan, mistä kulloinkin keskustellaan. Asian päättäminen rakennekohtaisesti olisi todellakin valitettava ennakkotapaus ja se heikentäisi yhteisön säännöstöä, jonka mukaisesti komissio ottaa osaa kaikkiin neuvoston kokouksiin ja valmisteleviin kokouksiin. Itse asiassa se olisi

ristiriidassa perustamissopimuksen kanssa, jonka mukaisesti komissio "osallistuu täysimääräisesti" eikä osittain YUTP:hen ja komissio saa päättää, osallistuuko se siihen vai ei.

2-185

Patten, komissio. - (EN) Huomaan, että arvoisa jäsen tuntee toimielinkysymykset paljon paremmin kuin minä. Ei siis ole yllättävää, että hän teki nyt täysosuman. Kysymys koskee sitä, tehdäänkö päätös kokouskohtaisesti vai rakennekohtaisesti, ja olemme todenneet varovasti ja kohteliaasti mutta lujasti, mitä mieltä olemme tästä asiasta. Toivon suuresti, että asia voidaan ratkaista tyydyttävällä tavalla lähiviikkoina.

2-186

Titley (PSE). - (EN) Arvoisa puhemies, ellei neuvosto ole samaa mieltä komission kanssa, tarkoittaako se, että komission täytyy haastaa neuvosto Euroopan yhteisöjen tuomioistuimeen voidakseen osallistua sotilaskomiteaan? Toiseksi: onko komissio tehnyt mitään johtopäätöksiä siitä, miten sen osallistuminen sotilaskomiteaan vaikuttaa turvallisuuteen?

2-187

Patten, komissio. - (EN) Toteaisin toisesta kohdasta, jos saan puhua hieman asian vierestä, että 50 viime vuoden historia osoittaa, että komission kaltaiset elimet eivät yleensä ole ongelmana näissä asioissa. Mielestäni kyse ei todellakaan ole siitä. On olemassa turvallisuutta koskeva yleinen kysymys, jota korkea edustaja tietävästi parhaillaan ja aivan perustellusti käsittelee.

Ensimmäisen kohdan osalta toivon suuresti, että pystymme selvittämään nämä asiat sovussa, ja olen varma, että jos arvoisat herrat perustelevat asiansa Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksessa oleville serkuilleen yhtä painokkaasti kuin minulle, se edistää suuresti näiden kysymysten selvittämistä viemättä kuitenkaan liikaa aikaa. Toivon, ettei meidän tarvitse turvautua arvoisien herrojen mainitsemiin toimenpiteisiin. Toivon, että pystymme ratkaisemaan tämän asian sivistyneesti ja järkevästi.

Toistan, että emme – niin sanotusti – tee mitään ennenkuulumatonta. Yritämme noudattaa perustamissopimusta ja tehdä niin vain silloin, kun se edistää yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan yleistä täytäntöönpanoa.

2-188

Puhemies. – Paljon kiitoksia, komission jäsen Patten. Luulen, että olemme jo esittäneet teille kaikki kysymykset, joihin teidän piti tänään vastata. Näin ollen sanomme teille näkemiin.

2-189

Puhemies. – Kysymys nro 32 Per-Arne Arvidsson (H-0293/00):

Aihe: Dialyysipotilaiden matkustusmahdollisuudet EU:ssa

Kansalaisten vapaa liikkuvuus on yksi EU:n perusoikeuksista. Tätä oikeutta eivät kuitenkaan voi hyödyntää henkilöt, joiden on munuaisten vajaatoiminnan takia käytävä säännöllisesti hemodialyysihoidossa. Dialyysipotilaiden matkustamisen edellytys on hoidon saaminen muussa hoitoyksikössä kuin siinä, jossa he tavallisesti käyvät. Suuren ongelman muodostavat erityisesti Euroopan lomakuukaudet, jolloin lähes kaikki dialyysihoitoyksiköt vähentävät toimintaansa ja kääntyvät usein ovelta henkilöt, jotka ovat läpikulkumatalla tai käymässä vieraalla paikkakunnalla. Tämä rajoittaa huomattavasti niiden perheiden matkustusmahdollisuuksia, joissa on dialyysipotilas.

Aikooko komissio tulevaa kesälomakautta silmällä pitäen ryhtyä toimiin, jotta dialyysipotilaiden matkustusmahdollisuuksia EU:ssa voidaan parantaa ilman, että heidän täytyy luopua tarvitsemastaan hoidosta?

2-190

Fischler, komissio. - (DE) Arvoisa puhemies, hyvät naiset ja herrat, haluaisin aluksi kiinnittää jäsen Per Arne Arvidssonin huomion yhteisön jäsenvaltioiden sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskeviin määräyksiin. Niiden mukaan ihmiset, jotka oleskelevat väliaikaisesti toisessa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa ovat vakuutettuja, ovat oikeutettuja terveydenhoitopalveluihin, jos heidän tilansa sitä välittömästi vaatii. Kyseisten ihmisten pitäisi pyytää vakuutuslaitokseltaan lomake E 111 ja esittää se vakuutustodistuksena sen jäsenvaltion laitokselle, jossa väliaikaisesti oleskelee.

Dialyysipotilaiden tilanteen helpottamiseksi väliaikaisen oleskelun aikana ja välittömän etuuden käsitettä koskevan mahdollisen epäselvyyden poistamiseksi jäsenvaltiot ovat sopineet erikoisjärjestelyistä, jotka on määritelty Euroopan yhteisöjen siirtotyöläisten sosiaaliturvan hallintotoimikunnan 31. toukokuuta 1996 tekemässä päätöksessä N:o 163. Näiden määräysten mukaan dialyysi on välitön palvelu, mikäli oleskelu maassa tapahtuu muista kuin lääketieteellisistä syistä. Koska dialyysihoidon saatavuus voi vaihdella maasta toiseen, näitä potilaita kehoitetaan sopimaan asioista etukäteen sen sairaalan kanssa, joka tätä etuutta tarjoaa, sen varmistamiseksi, että he todella voivat saada dialyysihoidoa tuossa jäsenvaltiossa väliaikaisesti oleskellessaan.

Siihen kysymykseen, aikooko komissio ryhtyä toimiin dialyysin saatavuuden parantamiseksi lomien aikana, haluaisin vastata teille, että yhteisön oikeus ei sisällä yhdenmukaista sosiaalivakuutusjärjestelmää ja että jokainen jäsenvaltio on vastuussa oman sosiaalivakuutusjärjestelmänsä kehittämisestä ja sen päättämisestä, mitä etuuksia se tarjoaa, kuka niihin on

oikeutettu ja miten laajoja nämä etuudet ovat. Sen vuoksi komissiolla ei ole toimivaltaa puuttua tähän asiaan ja vaikuttaa jäsenvaltioiden sairaaloiden ja klinikoiden toimintatapoja koskeviin määräyksiin.

2-191

Arvidsson (PPE-DE). - (SV) Useissa sairaaloissa kroonista dialyysikäsitelyä ei pidetä akuuttina toimenpiteenä, ja ne saattavat sen vuoksi kieltäytyä antamasta hoitoa sairaalan dialyysiyksikössä matkojen aikana dialyysihoitoa tarvitseville henkilöille.

Sellaisilla lapsilla, vanhemmilla tai nuorilla, joiden perheenjäsenistä joku on dialyysihoidosta riippuvainen, on usein suuri halu matkustaa. He tekevät töitä, heillä on lomaa, mutta he eivät voi lähteä tavallisille lomamatkoille. Se, että saa matkustaa ulkomaille, on näille ihmisille kansainvälinen kysymys, ja kun kansalliset viranomaiset eivät tee mitään asian hyväksi, heidän ainoa toivonsa kohdistuu EU:n organisaatioon. Vaikka asiaan ei olekaan mahdollista puuttua puhtaasti oikeudellisesti, on ehkä olemassa muita mahdollisuuksia vaatia dialyysitoiminnan lisäämistä jäsenvaltioissa lomakausien aikana. Voitaisiin esimerkiksi saattaa ihmisten tietoon vaivaa näkevät sairaalat, tai ehkä toimiin ryhtyville pitäisi myöntää kauniita eurooppalaisia palkintoja.

2-192

Fischler, komissio. - (DE) Arvoisa parlamentin jäsen, ensimmäinen selitykseni oli kenties hieman liian juridinen, ja saanen toistaa sen vielä yksinkertaisin sanoin: asiasta vastaava toimikunta on määritellyt asian yhteisön oikeuden kannalta siten, että dialyysi on väliaikaisen jäsenvaltiossa oleskelun aikana välitön etuus. Sillä ei ole siis mitään tekemistä sen kanssa, onko potilas kroonisesti sairas vai onko tapaus akuutti. Ratkaisevaa on se, onko kyse välittömästä etuudesta. Näinhän on.

Komissio voi toiseksi vain antaa käytettäväksi tiettyjä tietoja tai kehottaa hankkimaan niitä, kuten myös kerroin. Komission yksiköt ovat myös tarjonneet käytettäväksi tällaista tietoa. Yksittäistapauksessa ja tietyn lomapaikan osalta on aina suositeltavaa – olette luultavasti yhtä mieltä kanssani – tiedustella etukäteen, onko vastaavassa sairaalassa tai laitoksessa ylipäänsä edes dialyysilaitteita.

2-193

Puhemies. – Kysymys nro 33 Pasqualina Napoletano (H-0298/00):

Aihe: Toimet suklaan suojaamiseksi

Unioni on maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatua koskevan politiikan yhteydessä luonut järjestelmän perinteisten erikoisuuksien suojaamiseksi. Myös suklaan voidaan katsoa kuuluvan niiden joukkoon. Neuvoston asetuksessa 2088/921 säädetään, että komissio perustaa tuotteiden erityisluonnetta koskevien todistusten rekisterin, jonka perusteella suklaantuottajat, jotka eivät käytä valmistuksessa muita kasvirasvoja kuin kaakaovoita, voivat pyytää tuotteen erityisluonnetta koskevaa todistusta (ETG – taattu perinteinen erikoisuus), jotta heidän tuottamansa suklaa tunnustetaan perinteisistä raaka-aineista valmistetuksi elintarvikkeeksi.

Onko komissio saanut jäsenvaltioilta tuottajien pyyntöjä rekisteröidä tällä tavoin valmistettu suklaa erityisluonnetta koskevien tuotteiden rekisteriin? Onko komissiolla mahdollisuus toteuttaa kaikki tarvittavat toimet asetukseen sisältyvien säännösten konkretisoimiseksi ja lisätä ilman kasvirasvoja valmistettu suklaa niiden elintarvikkeiden joukkoon, joilla on oikeus ETG-todistukseen?

2-194

Fischler, komissio. - (DE) Arvoisa puhemies, hyvät naiset ja herrat, komissio ei ole saanut valmistajilta pyyntöjä ilman muita kasvirasvoja kuin kaakaovoita käyttäen valmistettujen suklaiden erityisluonnetta koskevan todistuksen saamiseksi. Mikäli sellainen pyyntö kuitenkin tulisi, se tutkittaisiin maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden erityisluonnetta koskevista todistuksista annetussa asetuksessa N:o 2082/92 säädetyn menettelyn mukaisesti. Erityisluonnetta koskevissa todistuksissa olevat nimetykset saavat käsittää lisäyksen – siteeraan – "taattu perinteinen erikoisuus", lyhennettynä ETG, sekä niille varatun yhteisön tunnuksen.

2-195

Napoletano (PSE). - (IT) Mikäli oikein ymmärrän, komissio ei ota huomioon tätä mahdollisuutta. Haluaisin painottaa asiaa, sillä uskon, että kuluttajat ovat huolestuneita siitä, että sisämarkkinoiden rakentaminen merkitsee sitä, että tuotteiden laadun arvon kohottamista vähennetään. Uskon, että meidän pitää vastata näihin huoliin, ja siten komission pitäisi Valkoisessa kirjassa elintarviketurvallisuudesta ottaa huomioon mahdollisuus – tietenkin, mikäli jäsenvaltio esittää tuottajien puolesta tällaisen kysymyksen – suojella suklaata Eurooppamme laatutuotteena, jota tuotetaan perinteisin menetelmin ja ilman siihen lisättyjä kasviöljyjä, eikä hyväksyä huonompaa laatua, mikä sallitaan markkinoilla, mutta ei ehkä tuotannon laatutasossa eikä kuluttajien elämässä.

2-196

Fischler, komissio. - (DE) Arvoisa puhemies, hyvä parlamentin jäsen, kuten sanottu, yksikään suklaata valmistava yritys ei ole vielä ollut kiinnostunut tällaisesta suojasta. Meille ei ole tullut yhtäkään pyyntöä. Selvittääkseni asiaan vielä hieman tarkemmin, kuten toivoitte, minun pitää kiinnittää huomionne siihen, että siteeraamassani asetuksessa tarjotaan periaatteessa kaksi mahdollisuutta nimitysten oikeudelliseen suojaamiseen.

¹ EYVL L 208, 24.7.1992, s. 9.

Ensimmäinen mahdollisuus on se, että nimitys voidaan suojata vain, mikäli se liittyy yhteisön nimitykseen ETG ja vastaavaan yhteisön tunnukseseen. Tällaisessa tapauksessa on mahdollista tavata markkinoilla muitakin tuotteita, joilla on sama nimi kuin rekisteröidyllä tuotteella, mutta jotka on valmistettu toista menetelmää käyttäen ja joilla ei sen seurauksena ole oikeutta yhteisön nimityksen ja tunnuksen käyttöön. Se on tämän vaihtoehdon haittapuoli.

Toinen mahdollisuus: itse nimitys voidaan suojata, mikäli se vastaa yhtä ainoaa, nimittäin rekisteröityä valmistustapaa. Tällaisessa tapauksessa ei ole sitten enää mahdollista löytää markkinoilta samannimistä tuotetta, joka on valmistettu toisella tavalla.

Nimityksen "suklaa" rekisteröinti ja tuotteen erityisluonnetta koskevan todistuksen antaminen olisi mahdollista vain ensin mainitulla menetelmällä. Toisen menetelmän mukainen rekisteröiminen olisi ristiriidassa tulevan suklaadirektiivin kanssa, koska suklaa määritellään siinä uudelleen ja se voi sisältää tiettyyn prosentimäärään asti myös muita kasvirasvoja kuin kaakaovoita.

2-197

Banotti (PPE-DE). - (EN) Komission jäsen itse asiassa vastasi kysymykseeni vastauksensa jälkimmäisessä osassa. Koska olen rakastanut kiihkeästi suklaata kauemmin kuin jaksan edes muistaa, olen varma, että komission jäsen on samaa mieltä siitä, että jos ihmiset ovat 60 vuoden ajan syöneet "suklaa"-nimistä tuotetta, heillä on edelleenkin oikeus syödä "suklaa"-nimistä tuotetta. Olen hyvin iloinen, että laitoimme tämän direktiivin lopultakin lepäämään viime istunnossa.

2-198

Puhemies. – Panemme merkille julistuksenne hyvän suklaan puolesta, jäsen Banotti.

2-199

Puhemies. – Kysymys nro 35 Mary Elizabeth Banotti (H-0307/00):

Aihe: Lasten oikeudet

Itä-Euroopan ehdokasvaltioissa esiintyvistä lasten seksuaalisesta hyväksikäytöstä ja lapsiprotituutiosta sekä katulapsista on esitetty useita raportteja. Mihin toimiin komissio aikoo ryhtyä liittymisneuvottelujen yhteydessä varmistaakseen, että lasten oikeuksia ja lasten suojelua pidetään ensisijaisina tehtävinä ja että lasten hyvinvointi otetaan huomioon valmisteltaessa näiden valtioiden jäsenyyttä Euroopan unionissa?

2-200

Verheugen, komissio. - (DE) Arvoisa puhemies, hyvä parlamentin jäsen, haluaisin sanoa teille aluksi, että jaan kanssanne kysymykseenne taustalla olevan huolen. Se useissa Itä- ja Keski-Euroopan valtioissa esiintyvä ilmiö, että juuri lapset joutuvat erityisesti kärsimään yhteiskunnallisen muutoksen seurauksista – tai paremmin sanottuna hallitsemattomista seurauksista – on erittäin ahdistava ongelma.

Haluaisin kuitenkin sanoa heti alkuun jotain poliittista – ennen kuin vastaan kysymykseenne tavallisin oikeudellisin perustein. Tämä ei ole mikään Euroopan unionin ehdokasvaltioiden erityisongelma. Ongelma – kuten varmasti myös tiedätte – koskee valitettavasti monia maailman valtioita, haluaisin melkein väittää, että enemmistöä. Se on selkeästi kehitysongelma, se on köyhyyteen liittyvä ongelma, yhteiskunnallisen kovaosaisuuden ongelma ja – minun mielestäni – myös siihen liittyvä ongelma, että yhteiskuntamme suhtautuvat välinpitämättömästi tai niiltä puuttuu määrätietoisuutta puuttua näihin kauheisiin lasten riistämismuotoihin.

Haluaisin sanoa teille, mitä voimme tehdä liittymisneuvottelujen yhteydessä. Emme – sanoakseni sen heti alussa – valitettavasti paljoa, mutta jäsenyyttä hakeneet valtiot ovat luonnollisesti sitoutuneet saattamaan yhteisön säännösten osaksi omaa lainsäädäntöään. Säännösten kuuluvat myös lasten suojelua koskevat oikeudellisesti sitovat määräykset.

Tärkein niistä on 24. helmikuuta 1997 päätetty yhteinen toiminta ihmiskaupan ja lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjumiseksi. Komission aikomuksena on lisäksi esittää neuvostolle vuonna 2000, siis vielä tänä vuonna, ehdotus, jonka mukaan ihmiskaupasta ja lasten seksuaalisesta hyväksikäytöstä ja erityisesti Internetissä välitettävästä lapsipornografiasta tehdään rangaistavia tekoja. Mikäli tämä ehdotus hyväksytään, siitäkin tulee osa yhteisön säännöstöä, jota jäsenyyttä hakeneiden valtioiden pitää soveltaa.

Jäsenvaltiot ja jäsenyyttä hakeneet valtiot toimivat laajassa yhteistyössä kaikenlaisen järjestäytyneen rikollisuuden ja törkeän rikollisuuden muiden muotojen torjumiseksi järjestäytyneitä rikollisuutta koskevan, liittymistä edeltävän sopimuksen yhteydessä, jonka ovat solmineet Euroopan unionin jäsenvaltiot ja Keski- ja Itä-Euroopan jäsenyyttä hakeneet valtiot sekä Kypros – se tapahtui 28. toukokuuta 1998. Pharen ja Medan kaltaiset ohjelmat sekä asiaankuuluvat erityisohjelmat oikeus- ja sisäasioiden alalla, kuten Grotius, Stop, Odysseus ja Falcone tarjoavat myös mahdollisuuden tukea jäsenyyttä hakeneita valtioita tässä asiassa.

Lasten suojelun kannalta ovat tärkeitä seuraavat ohjelmat: ensinnäkin 24. tammikuuta 2000 hyväksytty Daphne-ohjelma. Se koskee vuosia 2000 - 2003, sisältää lapsiin, nuoriin ja naisiin kohdistuvan väkivallan vastaisia ennalta ehkäiseviä toimia

ja mahdollistaa varojen tarjoamisen virallisille ja epävirallisille organisaatioille, jotka toimivat näillä aloilla. Tähän ohjelmaan voivat osallistua myös jäsenyyttä hakeneet valtiot.

Sen lisäksi meillä on Stop-ohjelma vuosiksi 1996–2000. Se on kannustamis- ja vaihto-ohjelma ihmisille, jotka vastaavat ihmiskaupan ja lasten seksuaalisen hyväksikäytön vastaisista toimista. Tämä ohjelma auttaa kehittämään yhteensopivia aloitteita ihmiskaupan ja lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjumiseksi. Komissio laatii tämän vuoden kuluessa ehdotuksen uudesta Stop-ohjelmasta, joka on sitten avoin myös jäsenyyttä hakeneille valtioille.

2-201

Banotti (PPE-DE). - (EN) Komission jäsen osoitti meille aloituspuheenvuorossaan, että hänellä on sydän paikallaan. Haluaisin kysyä, onko hän tietoinen siitä, että monista yhteisön ohjelmista huolimatta BBC:n äskettäisen *Newsnight*-televisio-ohjelman mukaan on olemassa selvää näyttöä siitä, että erityisesti Romaniassa lapsia synnytetään järjestelmällisesti ulkomaille vietäviksi ja myytäväksi. Ohjelma oli todella hirvittävä, vaikka olenkin samaa mieltä siitä, että sosiaalinen syrjäytyminen on tärkeä syy näihin kauheisiin tapauksiin. Lapsia synnytetään erityisesti sitä varten, että heidät sijoitettaisiin laitokseen, josta heidät sitten myytiin ihmisille, jotka tulivat maahan ostamaan vauvoja.

On olemassa myös Internet-pornoa koskeva kysymys. Puola on yksi tärkeimmistä maista, joka tuottaa sitä. Ei riitä, että meillä on pieniä ohjelmia, joissa on liian vähän määrärahoja. Miten me itse asiassa pyrimme jäsenyysneuvotteluissa tekemään näille maille riittävän selväksi sen, että tällaista ei voida hyväksyä?

2-202

Verheugen, komissio. - (DE) Hyvä parlamentin jäsen, kerron teille vielä kerran, miltä tämä asia minusta tuntuu, enkä vain oikeudellisen kysymyksen osalta. Koko ongelmaa ei voisi syntyä eikä sitä voisi olla olemassa, mikäli rikkaissa yhteiskunnissamme, muun muassa Euroopan unionin jäsenvaltioissa, ei olisi kysyntää tälle kauhealle tarjonnalle. Koko ongelma syntyy vain sen vuoksi, että yhteiskunnissamme on ihmisiä, jotka maksavat siitä. Romaniassa ei ole ihmisiä, jotka maksavat siitä. Niitä on tässä maassa, jossa oleskelemme, kaikissa naapurivaltioissa, kaikissa Euroopan unionin maissa.

Olisin arvoisalle parlamentin jäsenelle erittäin kiitollinen, mikäli hän viittaisi siihen, että todellinen vastuu näistä kauheista rikoksista kuuluu niille, jotka maksavat niistä ja kysyvät niitä, ennen kuin hän esittelee meille kysymyksessään yhden Euroopan köyhimmistä maista.

Nyt tulen Romaniaan. Romania on, kuten tiedätte, yksi komission, ja muuten minunkin, syvällisimmän käsittelemistä aiheista. Jäsenyysneuvotteluissa ei ole yhtäkään aihetta, paitsi kenties ydinvoimaloiden turvallisuus, jota olisin käsitellyt syvällisemmin kuin Romanian lasten tilannetta, mukaan luettuna ongelma, josta te puhuitte.

En voi vahvistaa BBC:n televisioraportin paikkansapitävyyttä. Se, että BBC esittää jotain, ei merkitse automaattisesti sitä, että se on myös totta. En halua sanoa kuitenkaan myöskään sitä, että se ei olisi totta. Emme yksinkertaisesti voi vahvistaa sitä. Sen vuoksi minun on vaikea vastata teille kyllä tai ei konkreettiseen kysymykseenne siitä, onko tuossa maassa kasvatettu pieniä lapsia seksuaalisesti hyväksikäytettäviksi. Voin sanoa teille, että komissio tekee kaikkensa, tosiaan kaikkensa, Romanian lasten aseman parantamiseksi, kuten viime viikolla Brysselissä pidetyssä Romanian lapsia koskeneessa parlamentin kuulemistilaisuudessa kävi ilmi.

Hyvä parlamentin jäsen, sanon teille, että tämä ylittää jo pitkälti tehtävämme ja oikeastaan myös sen, mikä jäsenyysneuvottelujen yhteydessä oikeastaan on poliittisesti sallittua. Sitoudun kuitenkin siihen, että teemme sen, koska mielestäni se on myös ihmisoikeuskysymys, jota pitää tarkastella jäsenyyden poliittisten kriteerien nojalla. Minun on kuitenkin toistettava vielä erittäin painokkaasti, että vastustan sitä, että tämä voitaisiin esittää täällä erityisesti jäsenyyttä hakeneiden valtioiden tai ehdokasvaltioiden ongelmana – hyvä parlamentin jäsen, en usko, että se oli tarkoituksennekaan. Se on ongelma, johon kaikkien Euroopassa on syytä puuttua. Mikäli pohdimme sitä, mitä teemme tarjonnan torjumiseksi Romaniassa tai muissa maissa, pyydän kyllä parlamenttia pohtimaan myös sitä, mitä teemme kysynnän torjumiseksi?

2-203

Puhemies. – Kysymys nro 36 Anna Karamanou (H-0289/00):

Aihe: Albanialainen prostituutioverkosto Euroopassa

Le Monden äskettäin julkaisemien tietojen mukaan albanialaiset ihmiskauppiat ovat Kosovon kriisiä ja Albanian ja Italian välistä laittoman kaupan verkostoa hyödyntäen syöllistyneet noin 300 000 naisen seksuaaliseen hyväksikäyttöön Ranskassa, Saksassa ja Bosniassa. Naiset alistetaan ja pakotetaan prostituutioon uhkauksien ja väkivallan avulla, ja albanialaiset parittajat tekeytyvät usein kosovolaisiksi saadakseen pakolaisen aseman.

Kysyn komissiolta, mihin toimiin se on ryhtynyt ja mitä toimintatapoja se noudattaa tämän ilmiön torjumiseksi? Onko sillä tietoja Itä-Euroopan maiden naisilla käytävän kaupan kasvusta? Mitä tuloksia on saavutettu erilaisten ohjelmien avulla ja miten tuetaan jäsenvaltioiden rikoslainsäädännön yhdenmukaistamista ja ihmisillä käytävän kaupan torjuntatoimien koordinoitua?

2-204

Vitorino, komissio. - (PT) Arvoisa puhemies, komissio on erittäin tietoinen siitä, että Euroopan tasolla tarvitaan toimintaa, jonka on oltava yhteensovitetta ja luonteeltaan monialaista niin naisilla käytävän kaupan estämisen kuin sen vastaisen taistelunkin osalta, minkä se on myös osoittanut tyhjentävästi kahdessa tätä asiaa koskevassa, Euroopan parlamentille osoitetussa tiedonannossa, joista ensimmäinen on päivätty marraskuussa 1997 ja toinen joulukuussa 1998.

Komissio on tukenut ja tukee jatkossakin niitä eri kansalaisjärjestöjä, jotka toimivat tällä alalla useissa jäsenedokasvaltioissa, ja se on äskettäin rahoittanut kahta ennaltaehkäisykampanjaa, joita pidämme hyvin onnistuneina, yhtä Puolassa ja toista Unkarissa, ja samanaikaisesti Yhdysvaltain hallitus on rahoittanut Ukrainassa ja Bulgariassa naisilla käytävän kaupan estämiseksi suunnattuja samankaltaisia kampanjoita transatlanttisen asialistan puitteissa.

Poliisiyhteistyöstä komissio muistuttaa, että Europol sai neuvostolta vuonna 1996 ihmiskaupan torjumista koskevan toimeksiannon, jonka keskeisenä tavoitteena oli saada selville Euroopassa toimivat salakuljetusverkostot. Rangaistusta koskevien kysymysten osalta komissio haluaa toistaa, että sen tarkoituksena on esittää neuvostolle ja Euroopan parlamentille kuluvan puolivuotiskauden aikana lainsäädäntöehdotuksia, joiden tarkoituksena on ulottua laajemmalle kuin vuoden 1997 helmikuun yhteinen toiminta ja täydentää Tampereen Eurooppa-neuvoston loppupäätelmien 48 pykälää, mikä tapahtuisi tekemällä puitepäätös, joka määritteli ja tuomitsi ihmiskaupan ja määräisi siihen liittyvän yhteisen rikosoikeudellisen seuraamuksen.

Lopuksi komissio painottaa vielä, että se on jo rahoittanut Stop- ja Daphne-ohjelmien avulla lukuisia yhteistyö- ja koulutushankkeita, joiden tarkoituksena on torjua ihmiskauppaa, erityisesti naisten seksuaaliseen hyväksikäyttöön pyrkivää, ja se on yhdistänyt noihin ohjelmiin kaikki keskeiset toimijat, olivatpa ne sitten poliisi- ja oikeusviranomaisia, kansalaisjärjestöjä tai sosiaalipalveluja. Komission tarkoituksena on esittää Euroopan parlamentille vuoden 2000 aikana Stop-ohjelman uusi laillinen perusta, jonka on tarkoitus kattaa aikaväli 2001–1005. Tämän Stop-ohjelman uuden laillisen perustan puitteissa on mahdollista rahoittaa myös niitä ihmiskaupan vastaiseen taisteluun suunnattuja hankkeita, joita ovat ehdottaneet kansalaisjärjestöt ja jäsenedokasvaltioiden julkisviranomaiset.

Lopuksi komissio myöntää Albanian erityistilanteen osalta, että Balkanin alueen ihmiskauppaverkostot muodostavat vakavan huolenaiheen, sillä niiden määrä on kasvanut Euroopan maissa. Siksi mielestämme Balkanin vakaussopimuksen puitteissa onkin annettava etusija ihmiskaupan vastaiselle taistelulle. Hyvä jäsen, voin jopa kertoa teille, että asiantuntijaryhmä työskentelee parastaikaa määrittelläkseen parhaat toimet ihmisten salakuljetusverkostojen torjumiseksi. Minulla itselläni oli tilaisuus vaihtaa äskettäisellä Kreikan-matkallani vaikutelmia Kreikan sisäministerin kanssa, ja voimmekin luottaa yhteistyöhön Kreikan hallituksen kanssa näitten toimien ja prioriteettien määrittelemiseksi ottaen huomioon se toiminta, jota Kreikalla on Balkanin seudun ihmiskauppaa koskevissa asioissa kahdenvälisissä puitteissa.

2-205

Karamanou (PSE). - (EL) Arvoisa puhemies, kiitän teitä vastauksesta, joka on osaksi tyydyttävä, koska tiedän, että olette kiinnostunut asiasta ja olette tehneet aloitteita ihmiskauppaa harjoittavien verkostojen torjumiseksi. Meidän on kuitenkin myönnettävä, että tähän asti toimintamme ei ole ollut tuloksellista, koska näiden verkostojen lukumäärä on moninkertaistunut ja äskettäin on saatu todisteita erityisesti albanialaisten ja kosovolaisten naisten hyväksikäytöstä. Käsiteltävänä oleva kysymys liittyy tietenkin Balkanilla vallitseviin taloudellisiin, sosiaalisiin ja poliittisiin oloihin, jotka johtavat heikossa asemassa olevien väestöryhmien kuten naisten kurjistumiseen ja hyväksikäyttöön. Arvoisa komission jäsen, meidän on kuitenkin myönnettävä, että unionin toimielinten toimet tässä asiassa eivät ole olleet riittäviä eivätkä tehokkaita. Arvoisa komission jäsen, tiedättekö, että on jopa keskitysleirejä, joissa naisia raiskataan, ennen kuin heistä tehdään prostituoituja? Eurooppalaiset naiset kysyvät erityisesti sitä, että löytyykö rikollisten ihmiskauppaverkostojen kitkemiseksi poliittista tahtoa, ovatko poliisi ja oikeuslaitos yhteistyössä ja onko uhrien tukemiseksi ryhdytty toimiin.

2-206

Vitorino, komissio. - (PT) Olen samaa mieltä kuin te siitä, että torjunnan osalta on vielä paljon tehtävää, ja siksi minusta on tärkeä tänään täällä antamani lausunto, jossa sanoin komission olevan sitä mieltä, että Balkanin vakaussopimuksen puitteissa on välttämätöntä antaa etusija ihmiskaupan vastaiselle taistelulle. Normaalien yhteiskunnallisten ja taloudellisten olojen luominen koko Balkanin alueelle on sitä paitsi yksi yhteiskunnallisen syrjäytymisen ja niin ollen myös ihmiskaupan torjunnan kannalta keskeisiä tekijöitä. Komissio myöntää kuitenkin, että vuosittaisesta ihmiskaupan määrästä ei ole olemassa täysin luotettavia tilastoja. Voin kertoa teille, että olemme työskennelleet voimakkaasti koordinoinnin ja tiedonkulun parantamiseksi jäsenvaltioiden ja Europolin poliisivoimissa saadaksemme tarkemman ja paremman käsityksen ongelman laajuudesta. Tuleva puheenjohtajavaltio Ruotsi on antanut lupauksen siitä, että se ehdottaa ensi vuoden alussa oikeus- ja sisäasioiden neuvostolle toimia rikollisuustilastojen yhdenmukaistamiseksi, jotta voisimme arvioida tätä ilmiötä tarkemmin ja täsmällisemmin.

Kampanjoista minun on sanottava teille, että komission arvion mukaan ennaltaehkäisykampanjat ovat olleet onnistuneita siinä mielessä, että ne eivät ainoastaan ole nostaneet merkittävästi tietoisuutta ihmiskaupan riskeistä ja vaaroista lähtömaissa, vaan jäsenedokasvaltioiden oikeus- ja poliisivirkamiehet ovat myös tehneet niiden yhteydessä yhteistyötä ja paneutuneet niihin voimakkaasti. Myönnän kuitenkin, että on olemassa yksi vaikea ongelma: useat näistä maista eivät enää nykyään ole lähtömaita, vaan kaupattujen naisten kauttakulkumaita, mikä edellyttää sitä, että Europolin yhteistyötä edokasvaltioiden poliisivoimien kanssa on kehitettävä. Neuvosto äänesti juuri viime kuussa toimeksiannosta, jonka

mukaan Europolin johtaja voisi kehittää kahdenvälistä yhteistyötä kyseisen toimielimen ja ehdokasvaltioiden poliisivoimien välillä. Mielestäni kuljemme tältä osin oikeaan suuntaan.

2-207

Puhemies. – Pyydän teitä olemaan lyhytsanaisia, ja olen itsekin lyhytsanainen. Puhun parlamentin työjärjestyksestä. Ilmoitan tiedoksenne, että työjärjestyksen liitteessä II olevan B osan 3 kohdassa on suosituksia tällaisten tapausten varalta, joissa kysymyksiin ei ole aikaa. Sen vuoksi sovellamme näitä suosituksia ja sallimme ainoastaan yhden lisäkysymyksen kustakin aiheesta ja kysymykset saavat kestää ainoastaan 30 sekuntia, 35 sekuntiakin käy, mutta ei yhtään enempää.

2-208

Toinen osa
Komission jäsen Schreyerille osoitetut kysymykset

Puhemies. – Kysymys nro 37 María Izquierdo Rojo (H-0272/00):

Aihe: Kosovossa toteutettavien ulkopoliittisten toimien maksaminen maatalousbudjetista

Kun otetaan huomioon talousarviota koskevat määräykset, aiotaanko Kosovon lasku maksaa maatalousvaroista? Siirretäänkö maatalouden rahoittamiseen varatuista varoista 300 miljoonaa euroa vastaamaan Kosovon tarpeisiin?

2-209

Schreyer, komissio. - (DE) Arvoisa puhemies, hyvä parlamentin jäsen, Kosovon jälleenrakentaminen ja Kaakkois-Euroopan vakauttaminen kuuluvat Euroopan unionin tulevien vuosien tärkeimpiin tehtäviin. Sitä on korostettu neuvoston ja parlamentin useissa päätöslauselmissa, viimeksi Lissabonissa, ja tätä tehtävää pidetään komissiossa epäilemättä riittävän tärkeänä.

Talousarvioon on vastaavasti varattava tehtävän vaatimat määrärahat. Tehtävä ei vielä sisällynyt neuvoston viime keväänä Berliinin huippukokouksessa tekemään päätökseen vuosien 2000 - 2006 rahoitusnäkymistä. Agenda 2000 -ohjelmaa koskeva päätös tehtiin, kuten saanen muistuttaa, Kosovon sodan alkamispäivänä. Parlamentti ja neuvosto vahvistivat sitten rahoitusnäkyksiä koskevassa toimielinten välisessä sopimuksessa, jonka parlamentti, neuvosto ja komissio solmivat toukokuussa 1999, että komissiota pyydetään Balkanin kehityksen vuoksi esittämään tarvittavat budjettiehdotukset mahdollisen rahoitusnäkyksiä koskevan korjausehdotuksen yhteydessä. Komissio toteuttaa juuri tätä pyyntöä.

Sen se on tehnyt seuraavin vaihein: ensinnäkin, EU:n talousarviosta tarvittavan avun määrän arvioiminen, toiseksi, ulkopoliittisten toimien uusien prioriteettien asettaminen, jotta Kaakkois-Euroopalle voitaisiin varata varoja siirtojen avulla, ja kolmanneksi, loppumäärän vaatimien siirtojen ehdottaminen otsakkeiden, siis politiikan eri alueiden välillä. Ehdotuksella, 300 miljardin euron siirtämisellä menoista, jotka oli tarkoitettu maatalouden enimmäismenoiksi, oli muun muassa seuraava peruste: rahoitusnäkymissä varaudutaan nimittäin maatalousmenojen osalta 2,8 miljardin lisäykseen vuodesta 2000 vuoteen 2001. Koska neuvosto alensi vuoden 2000 talousarviovarauksia 400 miljoonaa euroa siihen enimmäismäärään, siis kattoon nähden, joka oli varattu vuodelle 2000, olisi nousu seuraavalle vuodelle jopa 3,2 miljardia euroa.

Ulkomaanavun alalla sen sijaan menot vähenisivät pelkkien rahoitusnäkymien lukujen perusteella ensi vuonna tähän vuoteen verrattuna, ja luullakseni olemme yksimielisiä siitä, koska ne eivät todellakaan vastaa todellista tilannetta ja tarvetta. Sen vuoksi komissio on päättänyt ehdottaa budjettivallan käyttäjälle 300 miljardin euron siirtoa, niin että maatalousmenojen kasvu pieneni vastaavasti. Toivon, että parlamenttikin ottaa huomioon nämä tosiasiat ja tukee komission ehdotusta.

2-210

Izquierdo Rojo (PSE). - (ES) Komission jäsen vahvistaa epäilyksemme, että komission jäsen Fischler piilottaa asioita ja piiloutuu itsekin. En ole yllättynyt, että hän lähti istuntopöydästä vain 10 minuuttia sitten, koska tämä kysymys on häpeällinen: maanviljelyltä viedään Kosovon siviilihallinnon hintaa vastaava määrä Euroopan unionin määrärahoja ja maatalouspolitiikan määrärahoja; komission jäsen epäilee maanviljelijöiltä pähkinöistä maksettavat tuet, jolloin he menettävät tuotantonsa; hän epäilee unionin maanviljelyltä tuet kuivuuden lievittämiseksi.

Tämä kaikki osoittaa, että Agenda 2000 oli suurta huijausta. Tämä on häpeä unionin maanviljelylle. En ole yllättynyt, että tämän vääryyden takia toimivaltainen komission jäsen... Häpeä... Häpeä...

2-211

Martin, David W. (PSE). - (EN) Arvoisa puhemies, toivottavasti jäsen Izquierdo ei suutu minulle, kun sanon, että olen samaa mieltä komission jäsenen kanssa. Haluan todeta hänelle, että on paljon parempi hidastaa maatalouden kasvuvauhtia ja turvata ne rahat, jotka menevät nykyisin maailman köyhimmille ihmisille, koska vaihtoehtona olisi menoluokan 4 budjettikohtien supistaminen entisestään. Ei olisi hyväksyttävää, että antaisimme rahaa Kosovoon – mitä kannatan – maailman köyhimpien ihmisten kustannuksella. Onko komission jäsen tästä samaa mieltä?

2-212

Schreyer, komissio. - (DE) Hyvä parlamentin jäsen, kiitän sanoistanne. Saanen myös tehdä selväksi, että kollegani Fischlerille ei ole luonteenomaista piiloutua. On selvää, että meillä on uusia prioriteetteja, uusia tehtäviä, ja jokaisen, myös täällä parlamentissa, on tehtävä ehdotus siitä, kuinka näiden uusien prioriteettien rahoitus voidaan turvata. Komissio eteni tavalla, johon toimielinten välisessä sopimuksessa tarjotaan mahdollisuus, nimittäin tutki, minkälaisia siirtoja vastaavissa otsakkeissa voidaan tehdä, ja teki uuden ehdotuksen. Tutkimme asian tarkasti. Komission jäsenet Patten ja Nielson päätyivät sellaiseen lopputulokseen, että ulkomaanavun alalla voitaisiin siirtää vuoteen 2006 ulottuvalla jaksolla Kaakkois-Euroopan apuun yhteensä 1,6 miljardia euroa, ja mielestäni pitäisi arvostaa sitä, että näin tehtiin.

Sen lisäksi tarvitaan vielä lisärahoitusta, ja saanen todeta vielä kerran: maatalouspolitiikan menojen kasvu on ensi vuonna erittäin suurta, ja kollegani Fischler on tietysti laskenut erittäin tarkasti, minkälainen maatalousbudjetin kokoon nähden pieni vähennys maatalousmenoihin voidaan tehdä. Haluan tehdä nyt myös selväksi, että tämä siirto ei vaikuta tietenkään millään tavalla maanviljelijöiden tulotukiin. Haluan viitata myös siihen, että komissio ehdottaa jopa maaseudun kehittämisen tukemiseen varattavien menojen lisäystä enimmäismäärään asti ensi vuonna. Minun mielestäni olemme yhdessä vastuussa ratkaisun löytämisestä, myös rahoituksen osalta, tämän tärkeän velvollisuuden yhteydessä, joka Euroopan unionilla on Kaakkois-Euroopassa.

2-213

Puhemies. – Kysymys nro 38 Göran Färm (H-0287/00):

Aihe: Maksuissa ilmenneiden viivytysten korjaaminen

EU:n talousarvio on ratkeamassa liitoksistaan, koska maksut eivät vastaa tarpeellisessa määrin maksusitoumusten määrää. Maksujen osuus kaikista sitoumuksista on pienentynyt vuosien ajan, ja saamieni tietojen mukaan tällä hetkellä vajaan 80 prosenttia sitoumuksista maksetaan. Tämä on seurausta mm. unionien hankkeiden toteutuksessa ilmenneistä viivytyksistä. Tämä järjestelmä käy koko ajan järjestömmäksi: EU:n jäsenvaltiot rahoittavat unionin johtamaa toimintaa samaan aikaan kun legitimitteittensä jo kauan sitten menettäneiden hankkeiden toteutus on myöhässä. Näiden hankkeiden rahoittamista jatketaan silti tämän mielettömän järjestelmän mukaisesti. Tällainen tilanne on kestävä ja monien EU:n jäsenvaltioiden kielteisen kansalaismielipiteen vuoksi.

Mitä rakenteellisia toimenpiteitä komission näkemyksen mukaan tarvitaan maksuissa ilmenneiden viivytysten korjaamiseksi?

2-214

Schreyer, komissio. - (DE) Arvoisa puhemies, komissio tekee kaikkensa asianmukaisten maksupyyntöjen täyttämiseksi 60 päivän kuluessa. Pääosa laskuista voidaan maksaa tuon ajan kuluessa, ja määräajan ylitysten määrä on ilahduttavasti pienentynyt. Parlamentin jäsenen kysymys ei kuitenkaan ilmeisesti koske nyt vain pelkkää maksujen suorittamista vaan myös kysymystä siitä, kuinka paljon maksusitoumuksia aiemmilta vuosilta vielä on yhteensä hoidettavana. Kyse on konkreettisesti siis ajasta, joka kuuluu toimelle myönnettävien varojen myöntämisen ja konkreettisen sopimuksen sekä varojen sitomisen ja todellisen maksamisen välillä.

Komissio esitteli viime vuonna budjettivallan käyttäjän työasiakirjan, jossa analysoidaan laajasti kehitystä – sektoreittain ja taustatekijöineen – ja ehdotetaan parannustoimia. Komissio päivittää analyysia parhaillaan. Vuoden 1999 lopussa havaittava summa vastaa määrältään noin 71 miljardin euron sitoumuksia, jotka pitää siis tulevana vuosina muuttaa maksuiksi.

Vanhon rasiitteiden kehitykseen vaikuttavat todellisuudessa useat tekijät, ja minun mielestäni on tärkeää tehdä se täällä selväksi. Ensimmäinen tekijä on maksusitoumusmäärärahojen ja maksumäärärahojen välinen suhde, jonka budjettivallan käyttäjä joka vuosi määrittelee talousarviossa. Esimerkiksi vuoden 2000 talousarviossa päädyttiin noin 4 miljardia euroa suurempiin maksusitoumusmäärärahoihin kuin maksumäärärahoihin.

Toinen tekijä koskee näiden budjettivarojen hyväksikäyttöä, siis sekä maksusitoumus- että maksumäärärahojen. Tärkeää on lopuksi myös sellaisten maksusitoumusten poistaminen, joista ei ole enää odotettavissa maksupyyntöjä, siis niin sanottujen nukkuvien sitoumusten – hieman harhaanjohtava käsite – poistaminen, joiden osalta on selvää, etteivät ne enää muutu todelliseksi sitoumuksiksi ja maksusitoumuksiksi.

Komissio ei voi kuitenkaan yhtyä parlamentin jäsenen käsitykseen siitä, että yhteisön hankkeiden toteutuksen viivästyminen riistäisi niiltä järjestelmällisesti kaiken legitimitetin, päinvastoin. Heti kun komissio päätyy sellaiseen johtopäätökseen, että hankkeesta ei ole enää odotettavissa perusteltuja maksupyyntöjä, esimerkiksi hankkeen keskeyttämisen tai siitä luopumisen vuoksi, se antaa poistaa vastaavat maksusitoumukset. Vuonna 1999 näin tapahtui noin 1 miljardin euron verran.

Haluan korostaa, että monille unionin ohjelmille on tyypillistä, että yleisten maksusitoumusmäärärahojen myöntämisen ja niiden käytännön hankkeiksi muuttamisen välillä on ajallinen viive. Näin on esimerkiksi monivuotisissa ohjelmissa, ja määrällisesti tärkeimpiä niistä ovat rakennerahastot, joiden hallinto on tunnetusti kaksijakoinen, eli komissio myöntää maksusitoumusmäärärahat, ja ne muutetaan sitten todelliseksi hankkeiksi jäsenvaltioiden tasolla.

Varojen myöntämisen, konkreettisen toteutuksen ja maksujen välisen ajallisen viiveen lyhentämiseksi on tärkeää ensinnäkin, että budjettivallan käyttäjä päättää tasapainoisesta suhteesta maksusitoumus- ja maksumäärärahojen välillä ja toiseksi, että on todellisia paineita ohjelmien toteutuksen nopeuttamiseen. Komissio on juuri tänään keskustellut siitä varainhoitoasetuksen uudistuksen yhteydessä, ja voin vakuuttaa teille, että muutamme sääntöjä siten, että prosessi lyhenee. Toivon ehdotuksellemme tukeanne!

2-215

Färm (PSE). - (SV) Kiitän vastauksesta. Olen iloinen siitä, että komissio on todellakin kiinnittänyt huomiota ongelmaan ja aikoo tehdä voitavansa huolehtiakseen siitä, että maksut suoritetaan nopeammin.

Komission jäsen Patten huomautti jokin aika sitten budjettivaliokunnassa, että otsakkeeseen 4 sisältyy kahdeksan ja puoli vuotta vanhoja sitoumuksia, joihin liittyviä maksuja ei ole suoritettu. Tämä tosiasia on joko merkki siitä, että meillä on suuria talousarvion toteuttamiseen liittyviä tehokkuusongelmia tai että meillä pitäisi todellakin olla jonkinlainen huomattavasti tiukempi aikaraja tai määräaika, kun kyse on vanhojen sitoumusten poistamisesta. Nämä molemmat asiat saattavat olla sellaisia ongelmia, joiden ratkaisemiseksi komission olisi siinä tapauksessa ryhdyttävä toimiin.

2-216

Schreyer, komissio. - (DE) Hyvä parlamentin jäsen, analyysi on osoittanut, että maksusitoumusmäärärahojen muuttaminen todelliseksi sopimuksiksi kestää noin puolitoista vuotta. Se on ihan hyvä saavutus, mutta meillä on kyllä myös vanhoja, uinuvia sitoumuksia, ja saanen ilmoittaa teille, että niiden 60 toimivallan käyttäjän lisäksi, joista viime joulukuussa päätettiin yhteisen ulkosuhteiden toimialalla, käytettävissä on nyt vielä 20 toimivallan käyttäjää, jotta näemme, mitkä sitoumukset eivät enää aiheuta velvoitteita ja voidaan niin sanotusti poistaa. Kiitän teitä sydämellisesti aloitteestanne. Tämä on juuri se tapa, jota komissio aikoo käyttää varainhoitoasetusta uudistaessaan, ja sen vuoksi olen jo varma, että meillä on parlamentissa ainakin yksi tukija.

2-217

Rübig (PPE-DE). - (DE) Arvoisa puhemies, minua kiinnostaisi seuraava seikka: uskoteko, että Euroopan unionin toimielinten nopea maksujen suorittaminen, johon parhaillaan laadittavana olevassa maksuviivästyksiä koskevassa direktiivissä oikeastaan pyritään, voisi parantaa selvästi myös Euroopan unionin imagoa? Aiotteko käyttää esikuva-analyysia tai paras käytäntö -menetelmiä?

2-218

Schreyer, komissio. - (DE) Hyvä parlamentin jäsen, unionin maineen parantamisen kannalta on erittäin tärkeää, että äsken mainittua ajallista viivettä – sanon nyt – lupauksen ja todellisten sopimusten välillä lyhennetään ja että maksut suoritetaan, kun laskut, siis perustellut maksupyynnöt, saapuvat. Esikuva-analyysi muodostuu tietysti siitä, että maksuun ei saa kulua yli 60 päivää, ja kuten sanoin, yhä useampi maksu hoidetaankin tämä ajan kuluessa. Tavoitteena on tietysti se, että poikkeuksia ei enää ole.

2-219

Puhemies. – Paljon kiitoksia, komission jäsen Schreyer.

Koska komission jäsen Schreyerille varattu aika on kulunut, kysymykseen nro 39 vastataan kirjallisesti.¹

2-220

Komission jäsen Kinnockille osoitetut kysymykset

Puhemies. – Kysymys nro 40 Martin Callanan (H-0332/00):

Aihe: Toimielinuudistukset

Uudistuksia koskevassa toimintasuunnitelmassa ilmoitetaan, että kurinpitolautakuntiin olisi kuuluttava ulkopuolinen oikeudellinen asiantuntija, joka toimii neuvonantajana.

Miten tämä ”ulkopuolinen oikeudellinen asiantuntija” tarkasti ottaen määritellään? Millaista oikeudellista asiantuntemusta tältä henkilöltä vaaditaan?

2-221

Kinnock, komissio. - (EN) Komissio toteuttaa parhaillaan komission uudistamista koskevassa valkoisessa kirjassa mainittuja toimia tai valmisteleo oikeusperustaa niiden täytäntöönpanoa varten.

Arvoisa jäsen viittaa kysymyksessään luultavasti uudistuksia koskevan toimintasuunnitelman toimiin 57 ja 58. Toimintasuunnitelmassa muun muassa sitoudutaan antamaan ehdotuksia toimielinten välisen kurinpitolautakunnan perustamiseksi.

¹ Ks. liite ”Kyselytunti”.

Toimintasuunnitelmassa ei kuitenkaan täsmennetä, että lautakuntaan olisi kuuluttava ulkopuolista oikeudellista asiantuntijaa. Komissio antaa kurinpitomenettelyjen ja vastaavien järjestelyjen uudistamista koskevia yksityiskohtaisia ehdotuksia keskusteluasiakirjassa, joka on määrä julkaista lokakuussa. Asiakirja sisältää suosituksia, jotka koskevat hallintomenettelyjen parantamista ja henkilöstösääntöihin tehtäviä tarkistuksia. Näistä ehdotuksista järjestettävä kuuleminen on oikeudellinen velvoite, ja parlamentin ja jäsenvaltioiden sekä henkilöstön mielipiteet otetaan luonnollisestikin huomioon kaikissa olennaisissa asioissa, myös siinä, käytetäänkö toimielinten välisessä kurinpitolautakunnassa mahdollisesti ulkopuolisia asiantuntijoita.

2-222

Callanan (PPE-DE). - (EN) Kiitän komission jäsentä hänen vastauksestaan.

Kun ajatellaan van Buitenenin tapausta ja komission erittäin valitettavaa suhtautumista siihen, eikö ole perusteltua, että nämä kurinpitolautakunnat – ja erityisesti ne, jotka koskevat ilmiantajia – olisivat täysin riippumattomia komissiosta?

2-223

Kinnock, komissio. - (EN) Olen arvoisalle jäsenelle kiitollinen hänen kysymyksestään. Paul van Buitenenin tapaus hoidettiin täysin nykyisten henkilöstösääntöjen mukaisesti, ja tarkasteltiinpa sitä sitten miten tahansa, olen varma, että kuka tahansa tasapuolinen henkilö tulee väistämättä tähän johtopäätökseen.

Ilmiantojen osalta, kuten arvoisa jäsen saattaa tietääkin, teemme nykyisten järjestelyjen radikaalia muuttamista koskevia erittäin perusteellisia ehdotuksia, jotka toteutuessaan – toivon mukaan lainsäätäjänä toimivan parlamentin tuella – antavat Euroopan unionin toimielimille mitä parhaimman, oikeudenmukaisimman ja tehokkaimman järjestelmän, jolla varmistetaan, että virkamiehillä on käytännössä velvollisuus ilmoittaa väärinkäytöksiä koskevista epäilyistään.

2-224

Puhemies. – Kysymys nro 41 Christopher Heaton-Harris (H-0342/00):

Aihe: Toimielinuudistus

Nykyisin komission henkilöstöön kuuluva "ilmiantaja" rikkoo komission henkilöstösääntöjen 12 ja 17 artiklaa. Näin ollen ilmiantajaa rangaistaan melko varmasti.

Komission toimintasuunnitelman 47 kohdassa mainitaan tämä tilanne, mutta ei esitetä siihen parannusta. Kuinka komissio aikoo menetellä asiassa? Tutkiiko henkilöstö parhailaan tätä ongelmaa ja jos tutkii, ketkä asiasta vastaavan komission jäsenen kabinetin tai pääosaston jäsenet pyrkivät aktiivisesti löytämään ratkaisun tähän ristiriitaan?

2-225

Kinnock, komissio. - (EN) Arvoisa puhemies, arvoisan jäsenen kysymys liittyy ilmiantoja koskeviin komission ehdotuksiin, jotka sisältyvät komission 18. tammikuuta 2000 antamaan uudistamista koskevaan keskusteluasiakirjaan. Tämän jälkeen annettiin yksityiskohtaisempia suuntaviivoja komission uudistamista koskevassa valkoisessa kirjassa, joka hyväksyttiin, julkaistiin ja annettiin parlamentille 1. maaliskuuta.

Vastaisin erityisesti arvoisan jäsenen kysymykseen, että nykyisten henkilöstösääntöjen 12 ja 17 artiklat eivät estä henkilöstöä ilmoittamasta komission sisäisistä väärinkäytöksistä, eikä näin ollen ole totta, että virkamiesten täytyisi rikkoa sääntöjä voidakseen ilmoittaa epäilyksistään tai huolenaiheistaan.

Lisäksi viime kesäkuussa annetussa komission päätöksessä, jolla pantiin täytäntöön petostentorjuntavirasto OLAFin perustamista koskeva asetusta, säädettiin nimenomaan, että komission virkamiehen ja muuhun henkilöstöön kuuluvan on ilmoitettava yksikkönsä päällikölle tai pääsihteerille tai Euroopan petostentorjuntavirasto OLAFin johtajalle, ja lainaan tekstiä, "sellaisista tietoonsa tulleista seikoista, jotka antavat aiheutta olettaa petoksen tai lahjonnan taikka yhteisön etuja vahingoittavan muun laittoman toiminnan mahdollisuutta".

Tässä oikeudellisessa tekstissä niin ikään taataan, että komission virkamiestä ja muuhun henkilöstöön kuuluvaa, ja lainaan tekstiä, "ei missään tapauksessa saa kohdella epäoikeudenmukaisesti tai syrjiä sen vuoksi, että hän on toimittanut kyseisen tiedon". Näin ollen henkilöstösääntöjen 12 ja 17 artiklat eivät estä henkilöstöä ilmoittamasta väärinkäytöksistä joko komission sisällä tai OLAFille. Kummassakaan tapauksessa ilmoitukset eivät johda kurinpitotoimiin.

Komissio on uudistamista koskevassa valkoisessa kirjassa ja muualla sitoutunut suoraan uudistuksiin, jotka parantavat entisestään epäiltyjen väärinkäytösten ilmoittamista koskevia sääntöjä. On täsmennettävä sääntöjä, jotka koskevat sellaisten virkamiesten oikeuksia ja velvollisuuksia, jotka ilmoittavat väärinkäytöksistä sisäisten kanavien kautta, ja on koottava ja ehdotettava sääntöjä, joissa määritellään ulkoiset kanavat epäiltyjen väärinkäytösten ilmoittamista varten.

Näitä ilmiantoja koskevia sääntöjä ehdotetaan sisällytettäväksi tarkistettuihin henkilöstösääntöihin, ja niitä noudattaviin virkamiehiin ei sovellettaisi kurinpitotoimia. Komissio tekee yksityiskohtaisia ehdotuksia asiakirjassa, joka on määrä julkaista tämän vuoden lokakuussa. Kuten laki edellyttää, henkilöstöä ja muita Euroopan unionin toimielimiä kuullaan näistä ehdotuksista.

Ehdotuksia valmistellaan parhaillaan hallinnosta vastaavan pääjohtajan alaisuudessa. Yksi kabinetini jäsenistä vastaa erityisesti henkilöstöpolitiikan uudistuksesta, myös ilmiantoja koskevasta kysymyksestä, ja muut työskentelevät luonnollisestikin aktiivisesti tämän kysymyksen parissa.

2-226

Heaton-Harris (PPE-DE). - (EN) Jatkaisin kysymyksestäni, joka koskee sitä, että, kuten komission jäsen juuri totesi, komissio tavallaan laatii nyt "ilmiantoja" koskevaa peruskirjaansa. Laaditaanko se esimerkiksi Ruotsin hallituksen tai Ison-Britannian hallituksen ilmiantosääntöjen mukaisesti? Voisiko komission jäsen ilmoittaa parlamentille, mikä on tarkalleen ottaen Paul van Buitenenin tilanne juuri nyt? Rankaiseeko komissio häntä vielä, ja onko hänelle korvattu häneltä evätty palkka?

2-227

Kinnock, komissio. - (EN) Olen arvoisalle jäsenelle kiitollinen hänen kysymyksestään. Ensiksikin ilmiantosääntöjä koskevilla ehdotuksilla otetaan täysin huomioon useiden jäsenvaltioiden parhaat käytännöt. Komissio on erittäin tietoinen pohjoismaisissa demokratioissa jo pitkään voimassa olleesta säännöksestä, jota on kehitetty äskettäin myös Yhdistyneen Kuningaskunnan ilmiantoja koskevassa laissa, ja useista muista vastaavista laeista.

Kuten arvoisa jäsen odottaakin, tämä toimielin ottaa huomioon säännöksen soveltamisalan ja pyrkii varmistamaan, että luomme saatavuuden, käytettävyyden ja uran turvallisuuden kannalta parhaan mahdollisen järjestelmän, jolla käytännössä varmistetaan ilmiannot, koska mielestämme se on asianmukainen lisä hyviin menettelytapoihin kansainvälisessä, kansalaisille vastuuvollisessa hallinnossa.

Paul van Buitenen puolestaan siirtyi 1. huhtikuuta hyvin vastuulliseen työhön, kuten parlamentti varmaan tietää, terveys- ja kuluttajansuoja-asioista vastaavaan pääosastoon Luxemburgiin. Häneen ei nyt sovelleta minkäänlaisia kurinpitotoimia, ja arvoisan jäsenen olisi syytä tietää, että heti sen jälkeen, kun Paul van Buitenenin viraltapanoaika päättyi viime huhtikuussa, hänelle palautettiin täysimääräinen palkka, ehdot, asema ja eläkeoikeudet sekä kaikki muut oikeudet. Ilmoitin parlamentille aiemmin, että Paul van Buitenelle ilmoitettiin pian hänen viraltapanoaikansa päättyttyä, että hänellä on oikeus hakea pätevyyttään vastaavaa työtä mistä tahansa Euroopan unionin toimielimestä. Hän teki pari työhakemusta, yhden niistä komissiossa olevaan työpaikkaan. Haku tuotti tulosta, ja olen iloinen voidessani kertoa, että hänet palkattiin tuohon työhön.

2-228

Puhemies. – Kiitämme varapuheenjohtaja Kinnockia hänen vastauksistaan.

Koska komission jäsen Kinnockille varattu aika on kulunut, kysymyksiin nro 42 ja 43 vastataan kirjallisesti.¹

2-229

Komission jäsen Byrnelle osoitetut kysymykset

Puhemies. – Kysymykset nro 44–48 jätetään käsittelemättä, koska kysymysten esittäjät eivät ole läsnä.

Kysymys nro 49 Lone Dybkjær (H-0284/00):

Aihe: Møllergårdens Vivaldi -shetlanninponi

Vetoomusvaliokunta päätti 15. toukokuuta 1997 käsitellä asiaa, joka koski tanskalaista shetlanninponia Møllergårdens Vivaldi, jota Ruotsin viranomaiset eivät antaneet tuoda Ruotsiin siitosoriiksi. Komissio totesi 29. lokakuuta 1997 antamassaan vastauksessa, että Ruotsin viranomaiset toimivat vastoin komission 10. tammikuuta 1996 tekemää päätöstä 96/782 ja neuvoston 26. kesäkuuta 1990 antamaa direktiiviä 90/4273. Ruotsalaiset ovat sittemmin muuttaneet sääntöjä. Komissio ei vielä ole todennut, noudattavatko Ruotsin viranomaiset nyt voimassaolevia EU:n määräyksiä.

Ruotsin Shetlanninponiyhdistyksen tänä vuonna antamat tiedot viittaavat siihen, että ruotsalaiset eivät noudata määräyksiä, koska ori on edelleen lähetettävä oritesteihin ennen kuin sitä voidaan käyttää Ruotsissa. Jotta ori voidaan hyväksyä siitoskäyttöön Ruotsissa, sille on tehtävä suorituskyvyn koe, jotta se voidaan merkitä ruotsalaiseen kantakirjaan. Tämän täytyy olla ristiriidassa EU:n määräysten kanssa, koska on voitava olettaa, että ori, joka jo on hyväksytty yhdessä jäsenvaltiossa, hyväksytään automaattisesti toisessa jäsenvaltiossa.

Katsooko komissio, että Ruotsin viranomaiset noudattavat yhteisiä sääntöjä? Jos ei, miten komissio aikoo varmistaa, että Ruotsin viranomaiset noudattavat tältä osin EU:n lainsäädäntöä?

2-230

Byrne, komissio. - (EN) Ensiluokkaista tanskalaista shetlanninponia nimeltä Vivaldi ja sen jälkeläisiä ei otettu mukaan ruotsalaiseen shetlanninponien kantakirjaan. Yhden jäsenvaltion mielestäni rohkean yksityisen kasvattajan ja toisen jäsenvaltion jalostusyhdistyksen välinen kiista on osoitus siitä, että jäsenvaltiot ovat panneet puutteellisesti täytäntöön

¹ Ks. liite "Kyselytunti".

² EYVL L 19, 25.1.1996, s. 39.

³ EYVL L 224, 18.8.1990, s. 55.

asiaa koskevan yhteisön lainsäädännön hengen ja kirjaimen, erityisesti jalostusta ja polveutumista koskevista edellytyksistä yhteisön sisäisessä hevoseläinten kaupassa annetun direktiivin 90/427.

Haluun muistuttaa teille, että jäsenvaltioiden tehtävänä on varmistaa, että toimivaltaiset viranomaiset ratkaisevat kaikki kiistat yhteistyössä tahon kanssa, joka pitää saman rodun kantakirjaa tai jopa saman rodun alkuperäistä kantakirjaa.

Komissio sai kyselyhinsä virallisen vahvistuksen siitä, että ruotsalaisen kantakirjan säännöt oli mukautettu EY:n lainsäädäntöön. Komissio kuitenkin tarkastelee tapausta uudelleen saamiensa uusien tietojen valossa ja tekee jalostusta koskevan tarkastuskäynnin, mikäli sellaista pyydetään.

2-231

Dybkjær (ELDR). – (DA) Haluaisin kiittää vastauksesta. Oletan, että komissio ryhtyy viipymättä toimiin tässä asiassa, vai onko niin, että vielä kerran on käännyttävä komission puoleen, jotta tämä asia saataisiin toteutettua? Haluaisin sanoa, että kyse on yksittäisestä kansalaisesta, jonka elinkeino kärsii. Se tulee erittäin kalliiksi. Kuten jotkut meistä, jotka tuntevat hevosalaa, tietävät, asiaan liittyy hyvin paljon rahaa. Tavallinen kansalainen, joka on tehnyt siitä elinkeinonsa, on joutunut kärsimään huomattavia taloudellisia tappioita, koska ruotsalaiset yhdistykset eivät ole halunneet hyväksyä hänen oriaan. Sen vuoksi haluan kysyä, onko välttämätöntä, että tässä asiassa käännytään jälleen kerran komission puoleen, vai voisimmeko olettaa – kun on puhuttu niin paljon siitä, että komissio haluaa tehdä jotakin kansalaisten hyväksi – että komissio itse tekisi välittömästi aloitteen tässä asiassa?

2-232

Byrne, komissio. - (EN) Kiitän jäsentä hänen lisäkysymyksestään. Kuten aiemmin totesin, tämä on lähinnä kahden jäsenvaltion välinen asia. Tanskalaisen jalostusyhdistyksen olisi mielestäni pitänyt ottaa tämä asia esille ruotsalaisen yhdistyksen kanssa. Komission tehtävänä ei oikeastaan ole käsitellä tätä asiaa, mutta se tekee niin edellä kuvaamallani tavalla auttaakseen yksityistä kasvattajaa, jonka – olen kansanne täysin samaa mieltä – ei pitäisi joutua ryhtymään näihin toimiin saadakseen ratkaisun tähän asiaan. Kuten olen todennut, komissio tarkastelee tapausta uudelleen saamiensa uusien tietojen valossa ja tekee tarvittaessa jalostusta koskevan tarkastuskäynnin, mikäli sellaista pyydetään.

2-233

McKenna (Verts/ALE). - (EN) Sitä, miten kyselytunti hoidetaan, ei voida hyväksyä. Ensiksikään se ei ala ajallaan. Olimme ryhmäkokouksissa; katsoin kuvaruutua, ja te hyppäsitte kysymyksestä nro 41 kysymykseen nro 49. Tällainen tekee jäsenten läsnäolon mahdottomaksi. Sitä paitsi kyselytunti ei alkanut esityslistalla mainittuun kellonaikaan. Miten meidän on oikein tarkoitus toimia? Se on meille lähestulkoon mahdotonta, eikä tämä menettely ole oikeudenmukainen.

2-234

Puhemies. – Jäsen McKenna, parlamentin täysistunto on vahvistanut tämänpäiväisen kyselytunnin. Asia selitettiin tänä aamuna istunnon alussa, hyväksyimme sääntöjä, ja hyppäsimme joidenkin kysymysten yli, koska niiden esittäjät eivät olleet läsnä. Olen siis hyvin pahoillani, mutta päätämme nyt kyselytunnin. Kiitämme erityisesti komission jäsen Byrneä, joka on ollut täällä koko iltapäivän voidakseen vastata kysymyksiin.

Koska komission kyselytunnille varattu aika on kulunut, kysymyksiin nro 50–93 vastataan kirjallisesti.¹

Julistan kyselytunnin päättyneeksi.

(Istunto keskeytettiin klo 20.10 ja sitä jatkettiin klo 21.00.)

2-235

ISTUNTO II TIISTAINA 11. HUHTIKUUTA 2000

2-236

PUHETTA RYHTYI JOHTAMAAN varapuhemies DAVID W. MARTIN

2-237

Turkin tilanne

2-238

Puhemies. - Esityslistalla on seuraavana neuvoston ja komission julkilausumat Turkin tilanteesta.

2-239

Gama, neuvosto. - (PT) Arvoisa puhemies, hyvät jäsenet, tämä päivä on Euroopan unionin ja Turkin välisten suhteiden kannalta erittäin merkittävä, etenkin Helsingin päätelmien täytäntöönpanon osalta. Euroopan unionin ja Turkin välillä ei ole pidetty assosiaationeuvoston kokousta kolmeen vuoteen, eikä mitään sen tapaistakaan kokousta ole järjestetty

¹ Ks. liite "Kyselytunti".

Helsingin keskustelujen ja siellä määriteltyjen kriteerien jälkeen. Se oli tärkeä kokous, jonka asialistalla ei ollut ainoastaan poliittisen vuoropuhelun kannalta tärkeitä näkökohtia, vaan myös tehokkaita päätöksiä, joiden avulla neuvotteluissa edistytään. Erityisesti se tapahtuu perustamalla kahdeksan alakomiteaa, jotka mahdollistavat sen, että komissio, jota tässä tapauksessa edustaa komission jäsen Günter Verheugen, voi suorittaa tarkan yhteisön säännöstöä koskevan arvion ja käynnistää neuvottelut julkisista palveluista ja markkinoista, mikä laajentaa Euroopan unionin ja Turkin välisen kaupan vapautumista nykyisestä.

Turkki on ottanut Helsingin kriteerien vakiinnuttamisen ja maan oman kehittymisen myötä vakaita askelia kohti tätä neuvottelua, joka on tärkeä toteuttaa, ja se on vähitellen alkanut toimeenpanna laajoja institutionaalisia tai lainsäädännöllisiä muutoksia tai luvannut ryhtyä niihin. Kyse on edistysaskelista, jotka vievät oikeaan suuntaan, askelista, jotka luonnollisesti vielä hidastuvat tai katkeavat, ja vain hankkeen jatkaminen voi taata sen täyden onnistumisen. Juuri tästä syystä valmisteilla oleva analyttinen tarkastelu sekä Turkin lupaus noudattaa yhteisön säännöstöä ja Kööpenhaminan kriteereitä ovat niin tärkeitä. Turkin valtuuskunnan kanssa käymämme poliittisen vuoropuhelun aikana emme ainoastaan voineet tutkia tapahtunutta kehitystä, vaan myös tehdä huomioita siitä, miltä osin havaitsimme puutteita toimielimissä, oikeuden toiminnassa tai talouspolitiikkojen toteuttamisessa.

Tämänpäiväinen kokous saa piakkoin jatkoa assosiaatiokomiteasta, joka tutkii näitä asioita yksityiskohtaisemmin. Kannattaa myös korostaa, että tätä assosiaationeuvostoa valmisteltaessa vallitsi hyvin rakentava henki assosiaationeuvoston 15 jäsenvaltion laatiman yhteisen kannan osalta. Se merkitsi luonnollisesti myös erittäin syvällistä työskentelyä myös Kreikan valtuuskunnan kanssa, joka antaa tälle asialle yhtä suuren merkityksen kuin Ateenasta käsin johdettu diplomatia siltä edellyttää. Nyt sitä opastaa kuitenkin myös diplomaattisen lähentymisen henki, joka on ohjannut sen suhtautumista naapurimaahan Turkia ravistaneesta maanjäristyksestä ja Kreikan silloin osoittamasta solidaarisuudesta lähtien. Tässä kahden maan välisessä suhteessa on edistytty tavalla, joka vaikuttaa merkittävästi tämän asian tulevaan käsittelyyn, näiden kahden maan väliseen suhteeseen sekä varmasti siihen, samoin kuin nämä neuvottelut Euroopan unionin ja Turkin välillä, että Kyproksen kysymyksen käsittely ja ilmapiiri muodostuvat ongelman ratkaisemisen kannalta suotuisiksi.

Työskentelymme on oikeansuuntaista: siinä on puutteita, mutta tämä varma ja vakaa suunta on ainoa, joka mahdollistaa myös sen, että valtavan kokoinen Turkki voi ottaa asianmukaiset askeleet saavuttaakseen taloudellisen ja institutionaalisen nykyaikaisuuden ja kuulua täysin nykyajaksiin demokraattisiin yhteiskuntiin.

2-240

Verheugen, komissio. – (DE) Arvoisa puhemies, hyvät parlamentin jäsenet, suhtaudun tämänpäiväiseen keskusteluun erittäin myönteisesti, koska se antaa mahdollisuuden ensimmäisten arvioiden tekemiseen neljä kuukautta Helsingin huippukokouksen jälkeen, nehan tehdään neuvoston puheenjohtajan jo käsittelemän assosiaationeuvoston vuoksi. Helsingin päätös on varsin selkeästi kohentanut Euroopan unionin ja Turkin välistä ilmapiiriä kestäväällä tavalla. On lopultakin taas mahdollista käsitellä kaikkia kysymyksiä yhdessä, avoimesti ja kriittisesti. Tehostettua poliittista vuoropuhelua käydään jälleen kaikilla tasoilla.

Rakentava ja avoin keskustelu on leimannut tämänpäiväistä istuntoa, ja näin ollen voin sanoa, että kokonaisarvio tulee olemaan kohtalaisen lupaava, vaikka asialla on tietysti – kuten aina tällaisissa tapauksissa – niin hyvät kuin huonotkin puolensa.

Helsingissä varmistettiin ennen kaikkea, että poliittisten liittymisehtojen täyttäminen on neuvottelujen aloittamisen välttämätön edellytys. Kööpenhaminassa vahvistetut poliittiset kriteerit koskevat demokratiaa, oikeusvaltiota, ihmisoikeuksia ja vähemmistöjen suojelua. Turkki ei ole tähän mennessä pystynyt täyttämään mainittuja kriteerejä. Neuvotteluihin ryhdytään sen vuoksi vasta sitten, kun asia on näin. Siihen mennessä Turkki pääsee kuitenkin muiden hakijavaltioiden tavoin nauttimaan liittymisstrategiasta ja tehostetusta poliittisesta vuoropuhelusta. Keskeisin tämän liittymisstrategian eri osatekijöistä on liittymiskumppanuus, jota valmistelme parhaillaan ja jossa määritellään lyhyen ja keskipitkän aikavälin ensisijaiset tavoitteet, jotka Turkin on täytettävä Kööpenhaminan kriteerien mukaisesti politiikan, talouden ja yhteisön säännöstön aloilla. Aiomme esittää ensimmäistä liittymiskumppanuutta tämän vuoden syksyllä.

Luulen, että liittymiskumppanuus on keskeinen keino Turkin poliittisten ja taloudellisten uudistusten vauhdittamiseen, ja olemme Brysselissä, Luxemburgissa ja Ankarassa käymisämme keskusteluissa tehneet varsin selväksi, että tässä liittymiskumppanuudessa on käsiteltävä tärkeitä kysymyksiä, jotka ovat yhteydessä demokratisoitumisprosessiin ja ihmisoikeuksiin.

Neuvoston puheenjohtaja puhui jo hakijavaltioiden arvioinnista. Voinkin jättää sen tässä käsittelemättä. Haluaisin puhua vielä vähän Turkin poliittisesta tilanteesta. Olette varmaankin samaa mieltä kanssani siitä, että monet viime kuukausien tapahtumista ovat ehdottomasti antaneet aiheita myös huolestumiseen. Niinpä esimerkiksi kurdimyönteisen Hadeppuolueen 18 jäsentä on tuomittu kolmen vuoden ja yhdeksän kuukauden vankeusrangaistukseen, ja kolme Hadeppuolueen johtoon kuuluvaa jäsentä vangittiin, mutta päästettiin vähän ajan kuluttua taas vapaaksi. Kolme Hadeppuolueeseen kuuluvaa pormestaria vapautettiin sen jälkeen, kun EU:n troikka oli ilmaissut Turkin hallitukselle vakavan huolestumisensa.

Pahoittelen erityisesti sitä, että Akin Birdal, jonka terveydentila on ilmeisesti edelleenkin huolestuttava, vietiin 28. maaliskuuta takaisin vankilaan kärsimään neljän ja puolen kuukauden vankeusrangaistustaan. Komissio pahoittelee suunnattomasti, että rauhanomaisen konfliktien ratkaisun ja ihmisoikeuksien suojelun asianajaja Akin Birdal teljettiin uudelleen vankilaan. Pahoittelen, ettei käytetty hyväksi mahdollisuutta lykätä vankeutta humanitaarisista syistä. Uskon, että tämä kaikki korostaa sitä, että on ehdottoman välttämätöntä ryhtyä päättäväisesti tekemään uudistuksia ja suojella tehokkaasti oikeutta vapaaseen mielenilmaukseen.

Haluaisin kiinnittää parlamentin huomion kuitenkin tähän aiheeseen liittyvään, tulevaisuuden kannalta tiettyjä toiveita herättävään asiaan, nimittäin siihen tosiasiaan, että Turkin hallituksen ministerien välinen komitea neuvottelee parastaikaa uudistuksista, jotka on toteutettava poliittisten kriteerien täyttämiseksi. Tämä ministerien välinen komitea esittää mietinnön – ensimmäinen luonnos on muuten hiljattain julkaistu Turkin lehdistössä, lopullinen mietintö esitetään todennäköisesti kesäkuussa. Se sisältää sitten konkreettisia ehdotuksia poliittisten uudistusten ja tarpeellisten lainmuutosten toteuttamiseksi.

Hyvät parlamentin jäsenet, minusta on tärkeää, että te käytätte hyväksi omaa painoarvoanne pitäessänne yhteyttä Turkkiin, erityisesti Turkin parlamenttiin, jotta voisitte edistää asianmukaisten uudistusehdotusten hyväksymistä. Turkki pystyisi nyt edistymään ripeästi talouden osalta. Sillä on selkeä strategia IMF:n ja Maailmanpankin tukemia rakenneuudistuksia varten. Toivon, että Turkki voisi jatkaa sosiaalisen vuoropuhelun ja aktiivisen työmarkkinapolitiikan kehittämistä mukautumisprosessin vahvistamiseksi. Maalla on dynaaminen talous ja hyvin yritteliäs väestö, joka hyötyy EU:n kokemuksiin pohjautuvasta, entistä tasapainoisemmasta ja avoimemmasta kasvumallista.

Suhteemme Turkkiin ovat saavuttaneet uuden vaiheen Helsingin huippukokouksen jälkeen, mikä merkitsee kummallekin osapuolelle haastetta viedä tärkeitä uusia tehtäviä eteenpäin. Annan teille tietysti edelleenkin jatkuvasti tietoa näiden uusien ponnistelujen kaikista näkökohdista.

(Suosiosoituksia)

2-241

Morillon (PPE-DE). - *(FR)* Arvoisa puhemies, arvoisa neuvoston puheenjohtaja, arvoisa komission jäsen, julkilausumienne kuunteleminen on vahvistanut vakaata käsitystäni ja kantaani tästä asiasta. Vakaa käsitykseni on, että tie, jolle Helsingistä lähdettiin, on pitkä, ja että kukaan ei tällä hetkellä voi ennustaa, minne se johtaa, paitsi Turkin tärkeään asemaan joko Euroopan unionin sisällä tai sen ulkopuolella. Kaikki äskettäin Turkissa tavatut julkiset ja yksityiset keskustelukumppanit myöntävät tämän helposti.

Kantani on, että joulukuussa annetun päätöksen perusteella tietyt Turkin kansan edustajat huomaavat Euroopan unioniin liittymisen vaativan paitsi perusteellisia uudistuksia turkkilaisissa instituutioissa, myös perinpohjaisia ajattelutavan muutoksia. Tämä synnyttää epäluuloisuutta, jota te, arvoisa komission jäsen, juuri kuvasitte, ja se kohdistuu yleensä kaikkiin Euroopan toimielimiin ja erityisesti Euroopan parlamentin jäseniin.

Näihin perättäisiin epäluuloisiin reaktioihin kuuluu Leyla Zanan vierailupyynnön osalta saatu kieltävä vastaus, jonka vuoksi 22. ja 23. helmikuuta pidettäväksi tarkoitettua Euroopan unionin ja Turkin välisen parlamentaarisen sekavaliokunnan kokousta jouduttiin siirtämään. Näihin kuuluu kaakkoisalueen kolmen kurdikaupunginjohtajan pidättäminen tuona samana päivänä ja ajankohtana, jolloin esittelijänne oli juuri Ankarassa. Näihin kuuluu myös ihmisoikeuksia puolustavan turkkilaisen järjestön puheenjohtajan Akin Birdalin pidättäminen ja vangitseminen 28. maaliskuuta, juuri kun Euroopan parlamentin valtuuskunta oli käymässä maassa.

Kysyn neuvostolta ja komissiolta, eikö näissä olosuhteissa ole syytä ilmoittaa selvästi, että Euroopan unionin tehtävänä ei ole ohjata ketään vaan että unioni perustuu haluun edistää ja puolustaa tiettyjä perusarvoja, joista tärkeimpiä ovat ihmisoikeuksien sekä vähemmistöjen oikeuksien ja velvollisuuksien kunnioittaminen.

Tästä asiasta Euroopan parlamentti muistuttaa jälleen kerran päätöslauselmassaan, joka esitellään ensi torstaina parlamentin jäsenten hyväksyttäväksi. Se kehottaa tällä tavoin Turkin hallitusta ja poliittisia puolueita käyttämään hyväkseen käynnissä olevaa perustuslain uudistusmenettelyä toteuttaakseen Helsingissä tehtyjen sopimusten hengessä kiireellisiä uudistuksia, joiden avulla Turkin valtio pystyy takaamaan meidän olennaisina pitämämme demokraattiset oikeudet. Pallo on nyt Turkilla. Turkin tehtävänä on päättää, onko uudella tiellä vastaan tulleiden esteiden oltava ylipääsemättömiä vai ei.

(Suosiosoituksia)

2-242

Schulz (PSE). - *(DE)* Arvoisa puhemies, hyvät kollegat, on ilahduttavaa kuulla, että sekä neuvoston puheenjohtaja että komission jäsen tulevat neljän kuukauden jälkeen tekemässään ensimmäisessä arvioinnissa siihen tulokseen, että Euroopan unionin ja Turkin välisten suhteiden ilmapiiri on kohentunut ja että keskustelumahdollisuudet ovat parantuneet. Tämä on

sen vuoksi ilahduttavaa kuultavaa meille parlamentin jäsenille, että me - toisin sanoen parlamentin huomattava osa, jossa kaikki puolueyhymät olivat edustettuna - ilmaisimme ennen Helsingin päätöslauselmaa epäilyksen siitä, oliko Helsingissä tehty päätös siihen aikaan oikea.

Eurooppa-neuvosto teki nyt kuitenkin Helsingissä sen, mihin sillä oli oikeus, ja laati päätöslauselman, johon se liitti jo Helsingissä – ja tästä asiasta Eurooppa-neuvosto ja Euroopan parlamentti ovat vahvasti yksimielisiä – Turkkiin kohdistuvia odotuksia. Komission jäsen Verheugen esitti vielä kerran yhteenvedon näistä odotuksista. Hän puhui demokratiasta, oikeusvaltiosta ja vähemmistöjen suojelusta, toisin sanoen sellaisten odotusten kolmesta peruselementistä, jotka Euroopan unioni, komissio, neuvosto ja myös parlamentti kohdistavat Turkkiin ja muotoilevat Turkille.

Arvoisa komission jäsen, neljä kuukautta Helsingin päätöslauselman jälkeen voin sanoa sosiaalidemokraattisen puolueen ryhmän puolesta, että olemme täysin samaa mieltä kanssanne siitä, että suhteiden ilmapiiri on kohentunut, mutta mainitsemisemme kolmessa kohdassa ei ole tapahtunut edistystä. Pystymme vain vaivoin havaitsemaan näinä neljänä ensimmäisenä kuukautena tapahtuneen demokraattisen kehityksen. Myös vähemmistöjen suojeluun liittyvässä edistyksessä on toivomisen varaa, ja oikeusvaltion tilannekin herättää lähinnä epäilyksiä.

Akin Birdalin esimerkki on nyt silmienne edessä, ja Turkin on juuri tämän esimerkin vuoksi sallittava kysymys, miten se voi tehdä uskottavaksi, että mainituilla aloilla on tapahtunut edistystä, jos maassa tapahtuu asioita, joita juuri Birdalin esimerkki kuvaa mielestäni osuvasti. Birdal on sopuisa asianajaja. Birdal on asianajaja, joka haluaa ratkaista vähemmistöongelman nimenomaan väkivallattomasti. Birdal on laajalti Turkin rajojen ulkopuolella tunnustettu ihmisoikeusaktivisti.

Tapa, jolla Turkin hallitus kohtelee Birdalia, tapa, jolla Turkin oikeuslaitos kohtelee tätä miestä, näyttää minusta kuvaavan osuvasti myös sitä tapaa, jolla Turkki aikoo kohdella sellaisia henkilöitä, jotka puolustavat juuri tarkalleen sitä, mitä me Euroopan unionina vaadimme Turkilta. Jos politiikka sisältää symbolisia viestejä, silloin Turkin oikeuslaitos teki neljä kuukautta Helsingin päätöslauselman jälkeen vakavan virheen kohdellessaan Birdalia mainitulla tavalla.

Odotamme Euroopan parlamenttina tähänastista paljon suurempia ponnisteluja tässä prosessissa ja lähemme siitä, että nämä tässä keskustelussa sanotut asiat eivät kaiu kuuroille korville.

(Suosionosoituksia)

2-243

Ludford (ELDR). - *(EN)* Arvoisa puhemies, kun Turkki liittyy Euroopan unioniin, vaikutukset ja hyödyt ovat huomattavia. Silloin EU:n on mukauduttava ja vieläpä oltava ystävällinen. Lyhyellä aja kuluessa on kuitenkin Turkin mukauduttava eniten, erityisesti täyttääkseen Kööpenhaminan poliittiset kriteerit. Olen iloinen siitä, että komission jäsen painotti näitä. Emme toimi kuten kriittisen ystävän pitäisi, jos vaimennamme voimakkaan muutoksen tarvetta, erityisesti mitä tulee yksilön vapauden ja laillisten oikeuksien takaamiseen kurdeille. Itse asiassa uudistusten avain on lopettaa kurdien vastainen sota, joka on tekosyy hätätilalle ja siihen liittyvälle lamalle.

Kurdit ansaitsevat rauhanomaisen ratkaisun, johon liittyy jonkin verran poliittista hajauttamista ja heidän kulttuuristen ja kielellisten oikeuksiensa kunnioittamista. Tämän sanominen ei ole Turkki-vastaisuutta. Kyllähän tästä hyötyisivät Turkin muutkin kansalaiset.

Saharov-palkinnon voittaja Leyla Zanan ja ihmisoikeustaistelija Akin Birdalin kaltaisten HADEP-johtajien pidättäminen ja vangitseminen haittaa Turkin edistymistä kohti EU:n jäsenyyttä. Jotta Euroopan parlamentti voisi äänestää Turkin jäsenyyden puolesta, kun se aika tulee, uudistusmielisten Euroopassa ja Turkissa on työskenneltävä yhdessä lobatakseen muutoksen puolesta, kuten komission jäsen neuvoi.

2-244

Ceyhun (Verts/ALE). - *(DE)* Arvoisa puhemies, puolueyhymäni enemmistö on tukenut komission Turkin-politiikkaa ja neuvoston Helsingissä tekemää päätöstä. Meille on ollut ja on edelleenkin hyvin tärkeää, että myöntämällä Turkille jäsen ehdokkaan asema Turkissa muutetaan perustavanlaatuisesti demokratiaa ja sen myötä myös suhtautumista ihmisoikeuksiin.

Panimme iloisina merkille Turkin pääministerin ilmoituksen siitä, että Turkki tulee mahdollisimman nopeasti täyttämään Kööpenhaminan arviointiperusteet. Myös Öcalanille langetetun kuolemanrangaistuksen lykkäämistä koskeva päätös oli oikeaan suuntaan otettu askel, jota voimme pitää myönteisenä.

Olemme sittemmin kuitenkin joutuneet panemaan merkille eräitä tapahtumia, joita ei mielestämme voitu eikä edelleenkään voida hyväksyä. Hadep-puolueeseen kuuluvia pormestareita pidätettiin, ja arvostelimme tätä toimenpidettä oikeutetusti. Olemme iloisia siitä, että Turkin valtio reagoi nopeasti, ja pormestarit päästettiin vapaaksi. Tarkkailemme heitä vastaan käytävää oikeudenkäyntiä.

Turkin ihmisoikeusjärjestön entinen puheenjohtaja Akin Birdal on taas vankeudessa, vaikka hän tarvitsee sairaanhoitoa. Hänen täytyy valitettavasti suorittaa vielä kuusi kuukautta kaikkiaan yhden vuoden vankeusrangaistuksesta.

Meille on selvää, ettei Turkissa voida toteuttaa yhteiskunnan pysyvään demokratiakehitykseen tähtäävien toimenpiteiden vireille panoa yhdessä päivässä. Ehdottoman välttämättömiä ovat kuitenkin pienet askeleet, jotka osoittavat meille, että Turkki on valmis kulkemaan samaa tietä, jota Espanja, Portugali ja Kreikkakin ovat kulkenet.

Ainoana Euroopan maana Turkin on lopultakin lakkautettava kuolemanrangaistus. Kurdikysymykseen liittyvän uudistuspolitiikan osaltakaan ei enää kauan voida sallia vitkastelua. Tämänpäiväinen raportti Luxemburgista on meidän kannaltamme ilahduttava, mutta meidän on siitä huolimatta sanottava, että Turkin täytyy tietää, että ihmis-, perus- ja vähemmistöjen oikeuksien kunnioittaminen on kaikkien jäsenyysneuvottelujen lähtökohta. Olemme valmiit olemaan kärsivällisiä, kun kyse on demokratiakehityksen etenemisvauhdista. Emme kuitenkaan hyväksy tyhjäkäyntiä juuri tässä kysymyksessä.

Kun kollegani Daniel Cohn-Bendit vieraili Leyla Zanan luona, tämä sanoi hänelle, ja uskon, että myös meille, että meidän pitäisi tukea uudistuksia Turkissa ja että Helsingin päätös on Turkin ainoa toivo. Jatkamme sen vuoksi Helsingin prosessin seuraamista.

2-245

Uca (GUE/NGL). – (DE) Arvoisa puhemies, hyvät kollegat, EU:hun pyrkivien maiden on täytettävä Kööpenhaminan kriteerit ja lakkautettava kuolemanrangaistus. Myös Turkin! Ihmisoikeusloukkaukset jatkuvat Turkissa maan hallituksen toistuvista lupauksista huolimatta. Haluaisin mainita joitakin esimerkkejä niistä: kurdien demokraattista liikettä vastaan on hyökätty 20. helmikuuta lähtien. Kolme Hadep-puolueeseen kuuluvaa kurdipormestaria pidätettiin hiljattain ja päästettiin jälleen vapaaksi, he eivät kuitenkaan saa lähteä Turkista.

Sen lisäksi entinen Hadep-puolueen puheenjohtaja Murat Bozlak ja nykyinen puheenjohtaja Ahmet Turan Demir sekä 18 muuta Hadep-puolueen jäsentä tuomittiin kolmen vuoden ja yhdeksän kuukauden vankeusrangaistukseen. Tuomioita perusteltiin sillä, että Hadep tukee ja avustaa PKK:ta, joka on tehnyt päätöksen sotaa vastaan ja rauhan puolesta.

Akin Birdal on alkanut suorittaa loppurangaistustaan. Turkin armeija marssi huhtikuun alussa tuhansien sotilaiden voimalla Pohjois-Irakiin. Yli 50 000 sotilasta on asettautunut rajalle taistellakseen PKK:ta vastaan, joka on kuitenkin kehottanut kulkemaan rauhanomaista tietä.

Miksi Turkille toimitetaan aseita? Diyarbakirin Newros-juhlaan kokoontui yli 300 000 ihmistä, joiden tunnuslauseena oli "rauha, veljeys ja demokratia". Osallistuin juhlaan ja saamani henkilökohtaisen vaikutelman perusteella voin sanoa, että ihmiset kaipaavat rauhaa ja demokratiaa.

ANAP-puolueen puheenjohtaja Mesut Yilmaz sanoi Diyarbakirissa järjestetyssä tilaisuudessa, että tie EU:hun käy Diyarbakirin kautta. Kehotan Turkin hallitusta sen vuoksi kunnioittamaan ihmisoikeuksia ja ratkaisemaan kurdikysymyksen poliittisin keinoin. Sillä vain Kööpenhaminan arviointiperusteiden täyttämisen tie vie Eurooppaan.

Euroopan komission ja neuvoston tehtävänä on panostaa niihin entistä voimakkaammin. Turkin demokratiakehityksen edistäminen on tällä hetkellä tärkeimpänä tehtävänä. Sen vuoksi kehotan kaikkia yhdistämään viipymättä voimansa ja lujittamaan demokratiaa ja rauhaa.

2-246

Schori (PSE). - (EN) Arvoisa puhemies, kaikki ne meistä, jotka ovat vierailleet viime aikoina Turkissa, tietävät, että tilanne on erittäin monimutkainen. Ensivaikutelma on se, että Turkin joukkotiedotusvälineissä esiintyy jonkinlaista EU-euforiaa. Maassa käydään erittäin vilkasta keskustelua. Tämä on erittäin tärkeää.

Toiseksi ammattiliittojen, kansanliikkeiden jne. edustajat kaikki sanovat samaa. Heidän mielestään on positiivista, että Turkki on ehdokasvaltio. Kuulimme jopa Akin Birdalin sanovan vangitsemisensä aattona, että uusi Turkki on ollut syntymässä viimeisen viiden kuukauden aikana.

Meidän on tiedostettava se, että suhteessamme Turkkiin tulee monia ylämäkiä ja alamäkiä ja siinä tapahtuu sekä edistymistä että takaiskuja. Ehkä näemme jonkin uuden syntyvän. Vanha oikeusjärjestelmä on kuitenkin vielä käytössä. Juuri se haittaa demokratian puolesta taistelevia, kuten Akin Birdalia. On kuitenkin olemassa uudistusmielisiä, jotka tietävät, mitä on tehtävä Kööpenhaminan kriteerien mukaan. Yksi puoluejohtaja sanoi meille, että perustuslaista ja rikoslaista on muutettava ainakin 65:tä artiklaa.

Kun sosialistiryhmän vierailun aikana puhuimme ihmisten kanssa tuossa maassa, huomasimme, että EU-jäsenyyteen on kolme erilaista lähestymistapaa. Ensiksi on uudistuksia vastustavat, fundamentalistit ja niin edelleen, jotka eivät halua liittyä. Sitten on uudistusmieliset – hallituksessa, hallinnossa, ihmisoikeusryhmissä ja muissa kansalaisyhteiskunnan osissa – jotka todella haluavat liittyä. Ne todellakin haluavat jäsenyyttä. Sitten on kolmas ryhmä, joka sanoo, että he haluavat

Turkin liittyvän, mutta Turkin ehdoilla. Tässä Kööpenhaminan kriteerit sekä komission ja meidän tutkinta ovat erittäin tärkeitä. Lähes automaattisesti Turkin on toteutettava kriteerit, jos se haluaa liittyä.

Siellä viettämämme muutaman päivän aikana kävimme ihmisten kanssa keskusteluita, ja tuloksena oli kaksi loppuvaikutelmaa ja viestiä. Ensimmäinen oli se, että mitään ei tapahdu, jollei Turkissa ole vahvaa kansalaisyhteiskuntaa. Ne kansalaisyhteiskunnan edustajat, jotka tapasimme, sanoivat myös arvostavansa Euroopan unionin apua mutta osan siitä tulevan liian hitaasti. Tiedämme sen ja haluaisimme komission tarkastelevan asiaa.

Toinen ja viimeinen viesti oli se, että onhan meillä tiekartta. Tarvitsemme kuitenkin tarkempaa tiekarttaa. Auttakaa meitä olemaan tarkempia tiekartan kanssa, koska haluamme edetä sen mukaan.

2-247

Maes (Verts/ALE). – (NL) Arvoisa puhemies, kysymys siitä, kuuluuko Turkki Eurooppaan, ei ole ennen kaikkea maantieteellinen kysymys eikä myöskään ennen kaikkea taloudellinen kysymys. Määräävää on, hyväksyykö Turkki arvoasteikon, jolla turvataan ihmisoikeudet, demokratia ja vähemmistöjen suojelu. Tämä ei vaadi uhrauksia, päinvastoin kuin ehkä kaikki muu, vaan koituu kaikkien Turkin omien kansalaisten hyödyksi. Kurdikysymyksen poliittinen ratkaisu ei olisi pelkästään helpotus kurdeille, vaan se vapauttaisi samalla Turkin raskaasta taakasta. Olen muuten sitä mieltä, että meidän ei pidä suurentaa sitä toimittamalla aseita. Itse suhtaudun epäilevästi unionin jäseneksi liittymiseen, mutta nykyinen prosessi voi olla hyödyksi rauhan ja vakauden kannalta. Siksi haluamme jättää Turkille epävarmuudesta koituvan hyödyn. Sen, tuleeko Turkista EU:n jäsen, täytyy ennen kaikkea riippua siitä, millä tavalla Turkki itse vastaa pyyntöihin ihmisoikeuksista, demokratiasta ja vähemmistöjen suojelusta.

2-248

Folias (PPE-DE). – (EL) Haluaisin kehottaa sekä neuvostoa että komissiota tarkastelemaan todellista tilannetta eikä siitä tarjottua kuvaa. Korostan: Helsingissä Kreikka veti pois varaumansa ja Turkista tuli ehdokasvaltio. Kreikka on monin tavoin osoittanut hyvää tahtoa ja hyvää naapuruutta. Turkki ei ole tehnyt mitään. Jopa tänään assosiaationeuvostossa Turkin ulkoministeri Cem sanoi, että Kyproksella ei ole miehitysjoukkoja, Turkin sotavoimat menivät sinne vapauttamaan sekä kyproksenkreikkalaisia että kyproksenturkkilaisia. Minua ihmetyttää ketä he ovat 25 vuoden ajan yrittäneet vapauttaa ja kenen vallasta? Eivätkö ne ole vielä onnistuneet? Korostan, että kun kävimme Turkissa parlamentin edustajina, pyysimme saada tavata Leyla Zanan. Siihen ei suostuttu, koska Zana on vankilassa. Akin Birdal, joka keskusteli Barón Crespon kanssa, joutui vankilaan, vaikka oli vapaana. Minua ihmetyttää, auttavatko komission valittelut vapauttamaan Akin Birdalin huomenna vankilasta? Onko tämä niin jyrkkä toimenpide?

Lopuksi haluaisin sanoa pysyäkseen myös aikataulussa, että vain kaksi viikkoa sitten turkkilaisessa sanomalehdessä julkaistiin luettelo noin sadasta eurooppalaisesta toimittajasta, parlamentaarikosta ja muista, joiden joukossa oli Kreikan arkkipiispa Hristódulos, jotka ovat Turkissa epätoivottuja henkilöitä, ja tänään Cem sanoi, että tämä luettelo oli lehdistön liioittelua, mutta viime kädessä Turkki pitää itsellään oikeuden julkaista myös joitakin epätoivottujen henkilöiden luetteloita. Päätän puheenvuoroni siihen toivomukseen, että se, mitä sanon, ei leviäisi kauemmaksi ja että minua ei laitettaisi tuolle listalle, koska rakastan Konstantinopolia ja käyn siellä mielelläni usein.

2-249

Sakellariou (PSE). – (DE) Arvoisa puhemies, arvoisa neuvoston puheenjohtaja, arvoisa komission jäsen, kuuluin puolue ryhmämme valtuuskuntaan, joka teki vierailun Turkkiin, enkä haluaisi pitää pitkiä alustuksia vaan kertoa heti omista vaikutelmistani, ja nämä vaikutelmat tuottivat pettymyksen. Olen hyvin pettynyt, että neljä kuukautta sen jälkeen, kun Turkille annettiin jäsenyys ehdokkaan asema, siellä ei ole ryhdytty vielä mihinkään vakavasti otettaviin toimiin Kööpenhaminan kriteerien, etenkin poliittisten kriteerien, täyttämiseksi.

Arvoisa komission jäsen, puhuitte ministerien välisestä komiteasta. On totta, että luodaan monia uusia rakenteita. Olen nähnyt vastaavia toimia Turkissa jo vuodesta 1995 lähtien. Jos turkkilaisten on täytettävä ehtoja, he aloittavat valiokunnista, komiteoista, ministerien välisistä, ministeritason ulkopuolisista ja kaikesta muusta mahdollisesta. Rakenteet ovat loistavat, voimme kaikki hyväksyä ne. Puuttuu vain, että jotain tapahtuisi. Ja kuitenkin olisi ollut hyvin helppoa kumota esimerkiksi rikoslain 312 artikla ilman minkäänlaisia valiokuntia, ilman minkäänlaisia komiteoita, se olisi edellyttänyt vain Turkin suuren kansalliskokouksen äänestystä, ja näin olisi saatu koko joukko intellektuelleja, kirjailijoita, toimittajia ja juuri Akin Birdal ulos vankilasta, he olisivat vapaita. Näin yksinkertaista on ottaa ensimmäiset askeleet!

Turkkilaiset sanoivat meille, että he tarvitsevat aikaa, he tarvitsevat runsaasti aikaa, koska tämä uudistus voi edistyä vain yksittäisten vaiheiden kautta. Varoitin siitä! Sanoin heille, että juuri tässä parlamentissa, Euroopan parlamentissa, on hyvin paljon kollegoja, jotka ovat valmiit antamaan teille niin paljon aikaa kuin tarvitsette – 200 vuotta, 400 vuotta tai vieläkin enemmän. Mutta minä kuulun puolue ryhmään, joka on auttanut innokkaasti Turkkiä saamaan jäsenyys ehdokkaan aseman, ei sen tähden, että Turkki olisi jäsenyys ehdokas, vaan sen tähden, että Turkki saisi todella mahdollisuuden tulla jäseneksi ja aloittaa neuvottelut.

Haluamme sen vuoksi vaatia ja haluamme kiirehtiä sitä, että Turkin lähentämiseen ryhdytään tosissaan teknisen avustushjelman (*roadmap*) ja konkreettisen aikataulun sekä tietysti komission jäsenen äsken mainitseman liittymiskumppanuuden avulla ja että Turkki ei jää pysyvästi ehdokkaan asemaan.

(*Suosionosoituksia*)

2-250

Stenzel (PPE-DE). – (*DE*) Arvoisa puhemies, Turkille annettiin Helsingin huippukokouksessa jäsen ehdokkaan asema, mutta jäsenyysneuvotteluja ei voida aloittaa, ennen kuin välttämättömät sisäiset uudistukset on tehty ja ihmisoikeustilanne on mukautettu eurooppalaisiin periaatteisiin. Arvoisa laajentumisasioista vastaava komission jäsen Verheugen, viime Ankaran-vierailullanne korostitte myös sitä, että edelleenkin jatkuva ihmisoikeuksien loukkaaminen, oikeusvaltion luomiseen liittyvät puutteet sekä kurdikysymyksen ratkaisun puuttuminen estävät Turkin EU-jäsenyyden toteuttamisen lyhyellä aikavälillä.

Tämän alan selkeät puutteet ovat ristiriidassa niiden pääministeri Ecevitin lausuntojen kanssa, joiden mukaan Turkki voisi olla valmis jäsenyysneuvotteluihin jo vuonna 2004. Täällä jo useita kertoja luetellut muutamat tosiasiat saavat tällaisen ennusteen vaikuttamaan hätköidyltä. Myös se tosiseikka, että hallituksen päämies Ecevit on luonnehtinut kurdin kieltä turkin murteeksi, vaikka näillä kielillä on täysin erilliset juuret, on todiste poliittisen tilanteen kiristymisestä Turkissa. Kokonaiskuvaa täydentää vielä se, että tämän kaiken lisäksi on tehty uusi PKK:n vastainen isku Pohjois-Irakiin. On kiistatonta, ettei islamin radikaalistuminen Turkissa ole Euroopan unionin etujen mukaista ja ettei Euroopan unioni halua rohkaista trotskilaista, myös raskaisiin ihmisoikeusloukkauksiin syylistä PKK:ta uusiin taisteluihin.

Ei voi välttyä siltä vaikutelmalta, että Euroopalle vihamieliset armeijaan ja hallintoon kuuluvat tahot ovat uusien pidätysten ja uuden PKK:n vastaisen, Pohjois-Irakiin tehdyn iskun takana, ja niiden tavoitteena on estää Turkin lähentyminen Euroopan unioniin. Tämä osoittaa jälkikäteen, että Helsingissä Turkille tehty myönnytys saattoi olla hätköity ja että pitäisi tarkistaa strategiaa, jota käytetään tätä lännen turvallisuudelle hyvin tärkeää maata varten.

2-251

Swoboda (PSE). – (*DE*) Arvoisa puhemies, hyvät naiset ja herrat, olen kuuden viime kuukauden aikana käynyt kolme kertaa Turkissa, yhden kerran ennen Helsingissä tehtyä päätöstä ja kaksi kertaa sen jälkeen. Olen saanut toistuvasti kokea myönteisiä yllätyksiä, mutta toistuvasti myös pettymyksiä. Tilanne on juuri sellainen kuin eräät kollegat ovat kuvailleet. On tahoja, jotka pyrkivät ponnekaasti edistämään Turkin lähentymistä Euroopan unioniin, ja muita tahoja, jotka kerran toisensa jälkeen romuttavat lähentymisyritykset käyttämällä keinoina terroritekoja ja sitä tosiasiaa, että Akin Birdalin täytyi taas mennä vankilaan; nämä tahot suoranaisesti provosoivat Eurooppaan myönteisesti suhtautuvia tahoja Turkissa.

Selvästi myönteisenä asiana mainittakoon, että nyt on tehty Turkin hallituksen kirjallinen ohjelma, jossa on määritelty ne vaiheet, joista Turkin on nyt suoriuduttava Euroopan unionin vaatimusten perusteella. Turkin on myös todella suoriuduttava niistä, onhan yksin asiakirja pitkäjänteinen. Tältä osin on saatava aikaan muutoksia. Muutokset koskevat myös kansallista turvallisuusneuvostoa, joka tämän ehdotuksen mukaisesti on tarkoitus muuttaa neuvoa-antavaksi elimeksi ja jonka ei ole enää määrä olla viimeinen Turkin demokratiasta tai Turkin olosuhteista vastaava korkein viranomainen.

Selvästi kielteisistä on Akin Birdalin pidätyksen kaltaisten tosiasioiden toistuminen; Birdalhan – kuten jo kollega Schori sanoi – suhtautuu hyvin myönteisesti Turkin muuttamiseen. Kielteisistä on myös se, että kurdikysymykselle ei ole vielä onnistuttu löytämään vaiheittaista ratkaisua, vaikkakin edellytykset siihen ovat nykyään paljon suotuisammat; tässä yhteydessä minun on sanottava kollega Stenzelille, etten ole ennen kuullut Ecevitin lausunnosta, jonka mukaan kurdin kieli olisi Turkin murre. Meille Ecevit sanoi, että kurdin kielessä on useita murteita ja että hän pystyy tietyin edellytyksin jopa kuvittelemaan, että kurdin kieltä voidaan käyttää Turkissa myös todella virallisesti.

Arvoisa neuvoston puheenjohtaja, haluaisin pyytää teiltä hartaasti erästä asiaa, nimittäin sitä, että huolehtisitte Euroopan unionin neljäntoista muun jäsenmaan kanssa myös siitä, että Euroopan investointipankki valtuutettaisiin lopultakin myös virallisesti antamaan Turkille rahallista tukea. Sillä yhtenä rahoituspöytäkirjaan liittyvänä arvostelun aiheena, josta emme pääse kovin helposti eroon, on varmasti se, ettemme ole antaneet lupaamaamme rahallista tukea Turkin nykyaikaistamiseen ja rakenteiden kehittämiseen.

Viimeisenä kohtana haluan sanoa, että tiedämme tietysti myös parlamentissa, että Turkin kysymys liittyy Kyproksen kysymykseen myös Kreikan suhteiden kautta. Kehitys on ollut hyvin myönteinen, jos voimme päästä siihen, että Turkista tulee Kyproksen tapauksessa avoimempi ja yhteistyöhaluisempi. Haluaisin kuitenkin sanoa parlamentissa ainakin oman puolue ryhmämme puolesta, mutta uskon, että myös monien muiden puolesta, selvästi ja yksiselitteisesti, että jollei Turkki itse panosta ihmisoikeus- ja demokratia-asioihin – vaikka se Kyproksen tapauksessa osoittaisikin halukkuutta yhteistyöhön – että jollei Turkki ole valmis muuttamaan maan sisäistä demokraattista järjestelmää tällä tavoin, se ei voi löytää Eurooppaan johtavaa tietä.

(*Suosionosoituksia*)

2-252

Souladakis (PSE). - (EL) Arvoisa puhemies, tänään käytävä keskustelu on varsin mielenkiintoinen, mutta on kuitenkin nähtävä, että Turkia pitää kohdella puhtaasti eurooppalaisten kriteereiden pohjalta, eikä Turkin ja Kreikan välisiä suhteita pidä käyttää viikunanlehtenä, jonka taakse kätkeytyy toinen todellisuus.

Haluaisin lisätä muutaman pikkuasian. Turkilla on tunnetut sisäiset ongelmansa, mutta sillä on myös ulkoisia ongelmia. Se voisi esimerkiksi hyväksyä virallisesti Haagin tuomioistuimen tai ihmisoikeustuomioistuimen oikeusmenettelyn. Näin ei tapahdu.

Toiseksi on nähtävä, että yrittäessämme auttaa Turkia liittymään Euroopan unioniin, meidän on suhtauduttava tiukasti poliittisten standardien noudattamiseen. Tässä mielessä, jos yritämme rakentaa kuvitteellista käsitystä tilanteesta, se on virheellinen käsitys. Ja politiikassa virheellinen käsitys tuottaa valheellisia tuloksia. Niiden ongelmien suhteen, joissa Turkkiin nyt vedotaan, on olemassa kemalimin teoria, joka sanoo, että valtion yhtenäisyys on vaarassa ja me emme saa enää sanoa, että olemme turkkilaisia, vaan meidän on nimitettävä itseämme turkkilaisiksi. Tässä on valtava merkitysero, koska jos sanoo, että ei ole turkkilainen, mutta nimittää itseään turkkilaiseksi, johtaa tämä jotkut ajattelemaan, että kaikki kansallisuudet pitää yhtenäistää yhdeksi mössöksi, josta syntyy uusi ihminen. Kuten tiedätte, historia opettaa, että näin ei tapahdu.

Tässä mielessä on siis selvää, että ensiksi Turkin demokratisoimisessa tavoitteidemme tulee olla maksimaalisia ja samalla on oltava joitakin vähimmäisvaatimuksia, toiseksi meidän pitää tyyntäällä Turkin pelkoja, että se on vaarassa hajota, jos tunnustetaan vaadittavat vähemmistöjen oikeudet, sillä vähemmistöjä on muitakin kuin kurdeja, on myös arabeja, piilokristittyjä ja muita. Joka tapauksessa on varmaa, että jos todella haluamme auttaa Turkia, meidän on oltava ehdottomia poliittisten kriteerien noudattamisessa, ja haluan lisätä tämän: ainakin tähän asti omien tietojeni perusteella ainoat voimat, jotka Turkissa kannattavat eurooppalaista strategiaa, ovat talousvoimat, ja tämä pitää ottaa huomioon.

2-253

Gama, neuvosto. - (PT) Arvoisa puhemies, hyvät jäsenet, haluaisin kiittää teitä siitä panoksesta, jonka olette antaneet Euroopan parlamentille osallistumalla tähän keskusteluun. Tulkitsen mielipiteenne ja näkökantanne siten, että ne eivät näytä tälle politiikalle punaista valoa, joka viestittää: "Ei, tämä politiikka on väärä, haluamme toisen, haluamme kieltää Turkilta oikeuden liittyä jonakin päivänä Euroopan unioniin." Ei! Kukaan ei ole sanonut niin! Ja se merkitsee myös sitä, että keskuudessamme vallitsee yksimielisyys tästä asiasta. Tulkitsen puheenvuoroja siten, että niissä esitetään vaatimuksia siinä mielessä, että koko tätä hanketta pohdittaisiin erittäin huolellisesti. Tässä asiassa Euroopan parlamentilla on luonnollisesti tärkeä rooli. Turkia ei päästetä Euroopan unioniin, jos Euroopan parlamentti ei sitä hyväksy.

No niin, Helsingissä päätetyn mukainen tie on vaativa, ja se on viitoitettu selkein esikuva-analyysin, eikä tällä hetkellä olla neuvottelemassa Turkin liittymisestä Euroopan unioniin. Turkille myönnettiin vain hakijavaltion asema. Sitä paitsi jo Ankaran sopimuksessa vuonna 1963 Turkille oli annettu mahdollisuus liittyä Euroopan unioniin kehittämällä assosiaatiosopimusta alkuvaiheessa, välivaiheessa ja viimeisessä vaiheessa. Kööpenhaminan kriteerit ovat selkeät, eikä Turkki ole myönteisessä eikä kielteisessä mielessä eriarvoisessa asemassa. Muiden asioiden osalta jo se seikka, että me olemme nyt täällä edistämässä voimakkaasti laajentumista Keski- ja Itä-Euroopan suuntaan, antaa meille mahdollisuuden osoittaa, ettei Turkia syrjitä. Se on päinvastoin nostettu tasavertaiseen asemaan siinä mielessä, että sen on noudatettava säännöstöä, muutettava lainsäädäntöään ja käyttäydyttävä tässä prosessissa aivan kuten muiden maiden, jotka ovat hakeneet jäsenyyttä.

Sanokaamme, että komissio ei ole edes tällä hetkellä suorittamassa säännöstön analyttistä tarkastelua. Sitä ei ole vielä aloitettu, mutta komissiolle on annettu toimeksianto tehdä se. Komissio käy kahdenvälisiä vuoropuhelua Turkin kanssa antaakseen sille tietoja säännöstöstä. Emme ole vielä päässeet edes vaiheeseen, jossa säännöstön tarkastelu suoritetaan monenkeskisesti siten, että kaikki maat osallistuvat siihen. Olemme siis tutkimusvaiheessa. Annamme Turkille voimakkaita viestejä siitä, että sen on ryhdyttävä institutionaaliin, lakia koskeviin ja hallinnollisiin uudistuksiin. Olemme tässä assosiaationeuvostossa esittäneet Turkille vaatimuksia, ja se on tietyllä tapaa myöntänyt puutteitaan ja painottanut valmiuttaan korjata ne, erityisesti lehdistölain ja niiden oikeusmenettelysääntöjen osalta, jotka liittyvät kansalaisoikeuksien kulttuurisiin ja kielellisiin ulottuvuuksiin. Mielestäni tässä asiassa onkin tapahtunut jonkin verran käytännön kehitystä, joka ei kenties ole vielä juridisesti täysin selkeää. Taantumista on myös tapahtunut, ja olemme ilmaisseet syvän pettymyksemme siitä, mitä on tapahtunut yhdelle kaikkein tunnetuimpien ihmisoikeusliikkeen johtajista, joillekin kansanedustuslaitoksen puhemiehistä ja joillekin viime aikoina vangituista poliitikoista.

On ilmeistä, että Turkin poliittinen kehitys on monimutkainen. Voimme kuitenkin jo myöntää, että toisin kuin aikaisemmin tapahtui kriisitilanteissa, joissa Turkia koetteli aina sotilasvallan tai maan sisäisten ääriainesten uhka, tosiasia on se, että Helsingissä kehitettyjen määritelmien ja puitekehyksen myötä olemme varmistuneet siitä, että tämä strategia vakiinnuttanut eurooppalaisuutta puoltavat voimat maahan. Näiden voimien on luonnollisesti kehitettävä täysin eurooppalaisuutta puoltava ohjelma perustuslaillisten uudistusten, poliittisten muutosten ja lainsäädännön tarkistuksen toteuttamiseksi. Noita ohjelmia on arvosteltava, mutta tarkoituksena ei ole estää niitä jatkamasta toimintaansa tämän hankkeen hyväksi, vaan niitä on analysoitava ankarasti, jotta niiden avulla voitaisiin toteuttaa ne muutokset, joita tarvitaan tämän prosessin jatkumiseen menestyksekkäästi.

2-254

Verheugen, komissio. – (DE) Arvoisa puhemies, haluaisin yhtyä neuvoston puheenjohtajan arvioon ja sanoa myös, että tämä keskustelu on mielestäni ollut hyödyllinen ja tukenut komission omaksumaa linjaa. Ei kuitenkaan haittaa, että parlamentti on esittänyt enemmän kritiikkiä kuin minä pystyin tällä hetkellä esittämään – ymmärrettävistä syistä. Olen kiinnittänyt Turkin hallituksen, Turkin puolueiden ja Turkin parlamentin huomion Euroopan parlamentin tehtävään vartioida sitä, että jäsen ehdokkaiden kanssa käytävissä jäsenyysneuvotteluissa ja Turkin jäsenyysneuvotteluihin valmistamisen yhteydessä ei tehdä Kööpenhaminan kriteerien vastaisia poliittisia kompromisseja.

Jäsenyyssehtoihin ei tehdä myönnytyksiä kenellekään, ei siis myöskään Turkille – haluaisin nimenomaan korostaa sitä täällä. Haluaisin tässä myös toistaa sen, minkä olen jo sanonut aiemmissa tilaisuuksissa: meidän on oltava tietoisia siitä, että nyt alulle panemamme prosessi ei suju takaiskuitta. En tiedä, mikä Turkissa on helppoa ja mikä vaikeaa. Mutta sen tiedän, että Turkissa käydään tällä hetkellä välienselvittelyä, josta me ymmärrämme vain osan; välienselvittelyä, jossa päätetään maan – ja osittain varmasti myös Euroopan – kohtalosta. On vahvasti meidän etujemme mukaista, että uudistusmieliset, demokraattiset, Eurooppaan myönteiset suhtautuvat tahot pääsevät voitolle tässä välienselvittelyssä.

Haluaisin vielä lopuksi sanoa, että olemme todella vasta aivan alussa. Olemme oikeastaan aloituksen alussa. Valmistelemme vasta jäsenyyttä valmistelemaa strategiaa. Meillä ei vielä ollenkaan ole tätä jäsenyyttä valmistelemaa strategiaa. Minusta on sen vuoksi hieman liian aikaista puhua jo nyt pettymyksestä tai siitä, että pitäisi kehittää uusi strategia. Strategioille on ominaista, että ne ansaitsevat nimensä oikeastaan vain silloin, kun niitä voidaan käyttää myös pitkäjänteisesti. Neuvoisin siis suhtautumaan tähän asiaan jokseenkin kärsivällisesti.

Tiedämme ensi syksynä hieman tarkemmin, millaista konkreettista edistystä voimme odottaa, kun jäsenyyttä valmistelemaan strategian kaikki perusosat ovat valmiina ja kun Turkki sitten antaa meille myös vastineen. Vastine on saatava vielä tänä vuonna, ja siinä on käsiteltävä selkeästi ja yksiselitteisesti juuri sitä, mitä odotamme Turkilta, ja siinä on ilmoitettava meille, mihin toimiin Turkki todella ryhtyy. Silloin on ehkä tullut aika kertoa asiasta vähän laajemmin, kuin tässä varovaisessa arvioissa on tänään ollut mahdollista.

(Suosionosoituksia)

2-255

Puhemies. - Keskustelu on päättynyt.

Äänestys toimitetaan seuraavana äänestysaikana.

2-256

Geneettisesti muunnettujen organismien tarkoituksellinen levittäminen ympäristöön

2-257

Puhemies. - Esityslistalla on seuraavana Bowen laatima ympäristöasioiden, kansanterveyden ja kuluttajapolitiikan valiokunnan suositus toiseen käsittelyyn (A5-0083/2000) neuvoston yhteisestä kannasta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin antamiseksi geneettisesti muunnettujen organismien tarkoituksellisesta levittämisestä ympäristöön annetun direktiivin (90/220/ETY) kumoamiseksi (11216/1/1999 - C5-0012/2000 - 1998/0072(COD)).

2-258

Bowe (PSE), esittelijä. - (EN) Arvoisa puhemies, uskon, että tänään Euroopan parlamentissa käydään yksi sen viime vuosien tärkeimmistä keskusteluista, koska se käsittelee geneettisesti muunnettujen organismien ympäristöön levittämisen vaaroja. Minusta näyttää siltä, että tämä äänestys voisi olla vedenjakaja. Se antaisi meille uuden tiukan säännösten, joka mahdollistaisi sen, että geneettisesti muunnettuja kasveja ja muita geenimuunnettuja organismeja sisältäviä tuotteita käytetään kaikkialla Euroopassa turvallisesti ja järkevästi, mikä varmistaa ympäristön suojelun ja takaa kansanterveyden suojaamisen.

On monia keskeisiä asioita, joita on käsiteltävä. Ensimmäinen ja kaikkien tärkein on kysymys tuottajan vastuusta. Euroopan parlamentti on jo kauan vaatinut lainsäädäntöä, joka varmistaisi sen, että yhtiöt, jotka haluavat tuottaa geneettisesti muunnettuja organismeja, ovat täysin vastuussa tuottamistaan tuotteista. Toisin sanoen tarkistusten ehtojen mukaan yhtiöitä vaaditaan ottamaan vakuutus, joka kattaa kaikki mahdolliset GMO:iden aiheuttamat terveys- tai ympäristöhaitat, ja ne voidaan haastaa oikeuteen, jos niiden kasvit karkaavat ja luovat supervehnää tai saastuttavaa luonnonmukaiset kasvit tai jos geenimuunnettujen kasvien havaitaan vahingoittavan ihmisen terveyttä.

Valitettavasti sen sijaan, että nämä yhtiöt ottaisivat täyden vastuun, jotkin niistä ovat aloittaneet kulissien takana mittavia kampanjoita tämän ehdotuksen etenemisen estämiseksi.

En epäile hetkeäkään, että keskustellessamme tästä huomenna monet parlamentin jäsenet ovat hämmentyneitä ja äänet ehkä jakautuvat. Mielestäni se kompromissi, jonka olemme saaneet aikaan kristillisdemokraattien kanssa, on elinkelpoinen, ja toivon, että se saa täällä tukea. Samaan aikaan Euroopan komissio voi vahvistaa sitä antamalla lisävakuutuksia sen omista ehdotuksista sellaiseksi vastuutoimenpiteeksi.

Haluan nähdä, että Euroopan komission ehdotus on riittävän tehokas, kun se tulee parlamenttiin melko pian. Tuon keskeisen asian lisäksi on monia muita tärkeitä kysymyksiä. Toivon, että huomenna kollegani antavat uudelleen tukensa, kuten ensimmäisessäkin käsittelyssä, antibiooteille vastustuskykyisiä geenejä sisältävien GMO:iden käyttöä koskeville tehokkaille uusille rajoituksille. Parlamentti on jo aikaisemmin vaatinut kieltoa kaikille GMO-kasveille ja elintarvikkeille, jotka sisältävät sellaisia antibiooteille resistenssejä geenejä.

Huomenna voimme olla pehmeämmällä linjalla, mutta haluamme kuitenkin toimintaa tällä alueella. Haluamme varmistaa, että näiden kasvien käyttämisen vaaroja pohditaan vakavasti.

Muut mielestäni tarvittavat toimet – joille haen parlamentilta tukea huomenna – sisältävät uusia toimia rajoittaa vaaraa GMO-kasvien risteytymisestä niiden luonnossa kasvavien villien sukulaiskasvien kanssa. Meidän on varmistettava, että kun tuotteita sijoitetaan kentälle, ovat ne sitten kasveja tai eläimiä, ne eivät risteidy ja vahingoita korjaamattomasti niiden ympärillä olevaa luonnollisen ympäristön tasapainoa.

Meidän on myös käsiteltävä asiaa, jota vältettiin ensimmäisessä käsittelyssä eli GMO-kasvien ja muiden GMO-tuotteiden tuonnin ja viennin valvontaa. Meidän on mentävä ainakin yhtä pitkälle ja ehkä vieläkin pitemmälle kuin niissä toimissa mentiin, joista sovittiin bioturvallisuuspöytäkirjassa tammikuussa Montrealissa. Monet ihmiset pelkäävät geneettisen saastumisen mahdollisia seurauksia, ja meidän tehtävämme on vastata noihin pelkoihin. Nuo pelot ovat äskettäin lisääntyneet, kun huomattiin, että Yhdysvalloista on tuotu Kreikkaan puuvillan tuotantoa varten GMO-saastunutta puuvillan siementä, jota ei ainakaan tällä hetkellä ole lainkaan hyväksytty kaupalliseen viljelyyn EU:n alueella., mutta se on kuitenkin päässyt rajojemme yli ja käyttöön ainakin yhdessä jäsenvaltiossa.

Monet ryhmät ovat lobanneet meitä tämän lainsäädännön kehittämisen aikana. Tämän alan teollisuuden lisäksi myös Maan ystävät ja Greenpeace ovat antaneet tukensa parlamentin mietinnön eri näkökohdille. Ne ovat tukeneet meitä jatkaessaan ministerineuvoston painostamista suostumaan uusiin lisensointia koskeviin GMO-sääntöihin mahdollisimman nopeasti, jotta lopetettaisiin se, mikä itse asiassa on uusia GMO:iden kaupallisia hyväksymisiä koskeva moratorio, joka on ollut käytössä sen jälkeen kun, komissio julkaisi ehdotuksensa melkein kaksi vuotta sitten.

Lobbaus on tullut viime viikkoina intensiivisemmäksi. Parlamentin huomisen äänestyksen tulos todennäköisesti aiheuttaa muutamia järkytyksiä ja yllätyksiä. Sen pitäisi kuitenkin tarkoittaa sitä, että kuuden kuukauden kuluttua Euroopan parlamentti, ministerineuvosto ja komissio ovat sopineet ehdotuksesta, tarkistetusta direktiivistä bioteknisten keksintöjen ja bioteknisten tuotteiden kaupallistamista varten. Sen pitäisi antaa bioteknologiayhtiöille ja muille teollisuuden osapuolille selvä käsitys säännöistä, joita niiden on noudatettava, ja siis läpinäkyvämpi ja ennustettavampi järjestelmä. Tämä on pelkästään hyväksi tämän uuden teknologian tulevaisuudelle Euroopan unionissa.

Samaan aikaan toivoisin, että hallituksemme voivat vakuuttaa maidensa kuluttajat ja ihmiset siitä, että missä tahansa Euroopassa ympäristöön levitettyjä GMO-tuotteita koskevat paljon tiukemmat normit kuin ne, joista olemme päättämässä täällä parlamentissa huomenna, ja että yleisön terveyden ja ympäristön suojelua GMO-keksintöjen vaaroilta koskeviin huoliin on asianmukaisesti puututtu. Toivon lisäksi, että yksi tämän prosessin merkittävistä ei-lainsäädäntöön liittyvistä tuloksista olisi voimatasapainon siirtyminen GMO-kasvien ja -elintarvikkeiden hyväksymisessä ja valvonnassa yleisön hyödyksi. Bioteknologiasektorille tämä olisi ainoastaan hyväksi. Se loisi ilmapiirin, tilanteen, jossa se voisi toimia huolellisesti, perusteellisesti ja toivottavasti menestyksellisesti saadakseen tämän erittäin uljaan uuden teknologian myönteiseen käyttöön, jota meidän kaikkien tulisi pitää myönteisenä, kun siihen liittyy asianmukaiset suojaustoimet.

2-259

Liese (PPE-DE). – (DE) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, hyvät parlamentin jäsenet, haluaisin aluksi kiittää esittelijä David Bowaen hänen tekemästään kovasta työstä. Hän on todella aina yrittänyt löytää kompromisseja tähän vaikeaan asiakokonaisuuteen, mutta kaikille aloille ei ole löytynyt sellaisia kompromisseja, joita parlamentin kaikki puoluer ryhmät voisivat kannattaa. Sen vuoksi äänestämme huomenna paikoitellen vastaan.

Ne, jotka tuntevat minut, tietävät, etten ole geenitekniikan varaukseton kannattaja. Monet siihen liittyvät asiat huolestuttavat minuakin. Myös viime viikolla kuulemamme uutiset ihmisen genomien lähes täydellisestä selvittämisestä saavat minussa aikaan sekavia tunteita, sillä uskon, ettei meillä Euroopan unionissa ole vielä riittävän tiukkoja sääntöjä ihmiseen liittyvää bioteknologian sovellusalaan varten.

Tänään kyse on kuitenkin geneettisesti muunnettujen organismien levittämisestä, ennen kaikkea kasveista. Ja tältä osin tilanne on omasta mielestäni ja PPE:n mielestä erilainen. Yhteinen kanta ei ole liian heikko taatakseen väestön turvallisuuden, kuten jotkut uskottelevat meille, vaan se on erittäin tiukka. Siinä on suunniteltu hyvin monia valvontaa, merkitsemistä ja yleisölle annettavaa tietoa koskevia sääntöjä. Yhteinen kanta takaa riittävän turvallisuuden ihmisille ja ympäristölle. PPE vastustaa sen vuoksi yhteisen kannan tiukentamista, ennen kaikkea erällä kriittisillä aloilla.

Jos eräät tiukentavat tarkistukset hyväksytään, kasvien alaan liittyvä bioteknologia voidaan unohtaa ja silloin se voidaan myös heti kieltää kokonaan, mitä emme kuitenkaan halua.

Otan geenisiirron esimerkiksi. Sen yhteydessä puhutaan aina kasvihirviöistä ja superrikkakasveista. Mutta kun asiaa tarkastellaan yksityiskohtaisesti, ei kuitenkaan ole totta, että geneettisesti muunnetun kasvin jokainen risteytys merkitsisi katastrofia ympäristölle. Minulla on tässä asiassa avaintodistaja. Liittopäivien entinen die Grünen -puolueen tutkimuspoliittinen tiedottaja sanoi kerran, ettei pelloilla kasva kasvihirviöitä. Die Grünen -puolue ei valitettavasti enää asettanut häntä liittopäiväehdokkaaksi, mutta hän on siitä huolimatta oikeassa. Olemme jättäneet tarkistuksen sen vuoksi, että näitä vaaroja pidettäisiin silmällä, mutta että geenisiirtoa ei pitäisi kieltää kokonaan.

Vastustamme myös bioteknologian syrjintää vahingonkorvausvelvollisuuden alalla. Emme halua erityistä geenitekniikan alan vahingonkorvausvelvollisuutta vaan yleisen ympäristövastuun. Nythän sanotaan usein, että komissio on pakotettava tekemään lopultakin jotain. Minäkin olen samaa mieltä, mutta meidän pitäisi toki ensin antaa kiitosta Wallströmille: hänhän lupasi Euroopan parlamentissa pidetyn kuulemisen yhteydessä esittää ympäristövastuuta koskevan valkoisen kirjan, ja sen hän on tehnyt. Hänen edeltäjänsä ei saanut sitä aikaan vuosikausiin, ja meidän pitäisi nyt jatkaa työskentelyä tämän valkoisen kirjan pohjalta ja päättää tähän direktiiviin sisällytettävistä vahingonkorvausvelvollisuutta koskevista erityissäännöistä.

Yhteinen kanta ei ole liian heikko, se on mielestämme joiltakin osin jopa liiankin tiukka. 10 vuoden määräaika luvan vapauttamiselle on juuri kasviviljelyn osalta epäkäytännöllinen, ja sen vuoksi kannatamme David Bowen täällä esittämää tarkistusta, jonka mukaan 10 vuoden määräajan laskettaisiin alkavan vasta kasvien hyväksymisestä.

Uskon, että saamme yhteisen kannan avulla riskit kohtalaisen hyvin hallintaan. Meidän ei pitäisi tehdä sitä virhettä, että tuhlaamme bioteknologian mahdollisuudet, emmekä sen vuoksi puolla kaikkia tarkistuksia. 2-260

Lund (PSE). – (DA) Arvoisa puhemies, haluaisin ensimmäiseksi kiittää esittelijä Bowea siitä työstä, jota hän on tehnyt laatiessaan tahallista levittämistä käsittelevän direktiivin muuttamista koskevaa suositusta toiseen käsittelyyn. Mielestäni tässä asiassa on tehty erittäin hyvää työtä, ja mielestäni yhteiseen kantaan on tehty muutamia olennaisia parannuksia. Aion ottaa esille mielestäni tärkeimmät kohdat. Mielestäni on ensinnäkin tärkeää, että ehdotamme nyt varsinaista käyttökieltoa sellaisten aineiden osalta, jotka voivat aiheuttaa resistenssiä antibiooteille. Se on mielestäni tärkeää terveydellisistä syistä. Toiseksi haluan todeta, että toisin kuin jäsen Liese, olen sitä mieltä, että on hyvä, että mukana on ehdotus siitä, että yritämme toteuttaa toimia, joilla ehkäistään geenien siirtyminen GMO:ista muihin organismeihin, niin kutsuttu GMO-saastuminen. Pidän tärkeänä myös sitä, että lupahakemuksia ja lupiin liittyviä kysymyksiä tarkasteltaessa riskien arviointia ei tehdä pelkästään tapauskohtaisesti, vaan että pyritään laatimaan kokonaisarvio myönnettyjen lupien kumuloituvista vaikutuksista niin maan hedelmällisyyteen, ravintoketjuun, biologiseen moninaisuuteen kuin niihin terveyteen liittyviin kysymyksiinkin, joilla on merkitystä meille ihmisinä. Mielestäni siihen käytäntöön, jota tässä asiassa on aiemmin sovellettu, liittyy yksi suuri puute. Sen vuoksi mielestäni onkin oikein, että lupia tarkastellaan uudelleen joka kymmenes vuosi, siis että lupia voidaan myöntää vain kymmeneksi vuodeksi kerrallaan. Näin voimme varmistua hyvin siitä, että tarvittava valvonta toteutuu.

Pidän hyvänä myös sitä, että saamme tämän ehdotuksen myötä lainsäädännön, jonka avulla varmistamme sen, että erityisiä aloja koskevaa alakohtaista lainsäädäntöä laadittaessa on noudatettava samoja riskien arviointiin ja valvontaan liittyviä ehtoja, jotka ovat voimassa yleisten direktiivien osalta. Lopuksi haluan viitata objektiiviseen vastuuseen liittyvään kysymykseen. Pidän esittelijä Bowen mietintöön sisältyvää alkuperäistä ehdotusta oikeana, koska siinä asetetaan lupaa haluaville yrityksille objektiivinen vastuu ja määrätään, että lupien yhteydessä on otettava vastuuvakuutus. Jos sellaista vakuutusta ei voi ottaa, luvan myöntämisestä aiheutuu liian suuri vaara. Toivon, että saamme hyväksytyä nämä yhteiseen kantaan tehtävät tiukennukset. Jos niin käy, uskon myös meidän saavan jatkossa GMO:iden käytölle myönnettäville luvulle sellaisen oikeusperustan, josta on meille hyötyä ja joka takaa tarvittavan turvallisuuden. Täten saisimme todellisuudessa sen oikeusperustan, jonka olisi pitänyt olla olemassa jo ennen kuin ensimmäinen lupa aikoinaan myönnettiin uusille GMO-kasveille. Nykyinen oikeusperusta on mielestäni liian heikko.

2-261

Maaten (ELDR). – (NL) Arvoisa puhemies, haluaisin painottaa sitä, että tämä keskustelu koskee menettelyyn liittyviä kysymyksiä ja geneettisesti muunnettujen organismien (GMO:iden) määrätietoista käyttöönottoa ympäristössä. Tämä ei siis ole – vaikka joskus voisi ajatella muulla tavalla – perustavaa laatua oleva keskustelu siitä, mitkä ovat GMO:iden hyödyt ja haitat tai niiden periaatteelliset puolet. On luonnollisesti niin, että se, mitä ajattelemme GMO:ista, heijastuu kannoissa, joita esitämme keskustelussa näistä menettelyistä ja puitteista, joihin ne sopivat. Yksinkertaisesti sanottuna, tähän muuten erinomaiseen mietintöön tehdyissä muutoksissa vaikuttaa olevan tärkeintä se, haluammeko helpottaa GMO-teollisuuden toimintaa vai haluammeko aiheuttaa sille unettomia öitä.

Keskustelu tekee myös kuitenkin selväksi sen, että geneettisesti muunnettujen elintarvikkeiden tuotanto herättää melkoisesti kysymyksiä. Kysymykset ovat eettisiä ja moraalisia sekä liittyvät kansanterveyteen ja ympäristöön. Nämä kysymykset koskevat myös mahdollisuuksia, joita teollisuus ja tutkimus tarjoavat, sekä kuluttajien valinnanvapautta.

Liberaaliryhmälle ovat tärkeimpiä seuraavat asiat, ja ne otetaan esille myös äänestyksessä.

Ensimmäinen asia on kuluttajien valinnanvapaus. On luonnollisesti aivan järjetöntä, että kun joku haluaa GMO:ita sisältämättömiä elintarvikkeita, hän ei saa sen parempaa kuin elintarvikkeita, joiden taataan sisältävän GMO:ita korkeintaan yhden prosentin. Direktiiviluonnos ei koske tätä suoranaisesti, mutta julkinen tiedotus, pakkausmerkinnät ja selkeys, jotka tulevat esille tässä yhteydessä, koskevat täysin tätä asiaa.

Toiseksi, kansalaisilla on oltava hyvät mahdollisuudet olla mukana GMO:iden hyväksymismenettelyn aikana.

Kolmanneksi, tarvitaan tehokas menettely, joka tarjoaa sekä kuluttajille että tuottajille turvallisuuden, ja meidän osaltamme Euroopan unionin suorittaman paremman yhdenmukaistamisen.

Neljänneksi, Euroopassa tulee edistää biotekniikan tutkimusta ja myös tehdä selväksi, mikä on sallittua ja mikä ei.

Tuottajien vastuu on kiistanalainen kysymys. Me kannatamme kovasti itsesääätelyvaikutusta, joka on sen lähtökohtana. Haluaisimme mieluiten nähdä tämän vastuun otettavan mukaan jo kauan odotettuun ympäristövastuun horisontaaliseen sääntelyyn. Osa meistä on kuitenkin kyllästynyt odottamaan horisontaalista lainsäädäntöä, jota komissio on suunnitellut jo noin kymmenen vuoden ajan, ja haluaa jo nyt ottaa askeleen eteenpäin. Käsiteltävänäme oleva ehdotus on tärkeä sekä tuottajien että kuluttajien kannalta. Liberaaliryhmä suhtautuu siihen myönteisesti, ja myös me haluamme kiittää väsymätöntä esittelijää tästä mietinnöstä.

2-262

Breyer (Verts/ALE). – (DE) Arvoisa puhemies, huomisesta äänestyksestä tulee Euroopan parlamentin vastuullisuuden ja uskottavuuden indikaattori. Meidän kannaltamme keskeisiä asioita ovat vahingonkorvausvelvollisuus ja siihen liittyvä vakuutusvelvollisuus. Jos geeniteknologia on niin riskitöntä kuin teollisuus ja Liese vakuuttavat, herää kysymys, miksi tinkimätöntä vahingonkorvausvelvollisuutta vastustetaan niin jyrkästi. Mekin haluamme yleisen ympäristövastuun, mutta tiedämme, että komission ehdotuksesta puuttuu asianmukainen vahingonkorvausvelvollisuus geeniteknologialle, laajamittainen vahingonkorvausvelvollisuus. Sen vuoksi ehdotamme kompromissitarkistusta 45, joka sisältää juuri sen. Kaikki muu merkitsisi vain lymyilemistä monivuotisen viivyttelypolitiikan turvissa ja asian lykkäämistä epämääräiseen tulevaisuuteen.

On naurettavaa sanoa, että kehotamme komissiota ainoastaan saamaan tämän aikaan vuoteen 2001 mennessä. Mitä sitten tapahtuu, jos se ei saa tätä aikaan? Mitä sitten tapahtuu, jos horisontaalinen ympäristövastuu ei katakaan geeniteknologian alaa täydellisesti tai teidän kantanne mukaan, komission jäsen Wallström, kattaa vain Natura 2000 -alueet?

Toinen keskeinen asia meidän kannaltamme on antibioottiresistenssikielto. Tarvitsemme tältä osin selkeän kiellon. Jäsen Bowe, en voi ymmärtää, että sanotte, että meillä on huomenna pehmeä äänestys. Tarkoittaako se, että pokkuroitte geeniteknikkateollisuuden edessä? Uskoakseni on varsin selvää, ja tieteelliset tutkimukset todistavat tämän, että yhä useammat taudinaiheuttajat tulevat vastustuskykyisiksi ihmisessä, ja olisi tuhoisaa, jos emme enää koskaan pystyisi käyttämään antibiootteja lääkeaineena.

Viimeisenä kohtana on geneettinen saastuminen. Uskon, että jäsenvaltioilta edellytetään tässä varsin selkeää sitoutumista ja toivon, että huomisesta äänestyksestä tulisi selkeä signaali ympäristö- ja kuluttajansuojalle sen sijasta, että huomisesta tulisi musta päivä ympäristö- ja kuluttajansuojalle.

2-263

Sjöstedt (GUE/NGL). – (SV) Arvoisa puhemies, ennalta varautumisen periaatteen käyttäminen on ratkaisevan tärkeää, kun kyse on geneettisesti muunnettujen kasvien levittämisestä ympäristöön. Nykyään sen pitäisi merkitä muunneltujen kasvien levittämisen lykkäystä. Niin tieteelliset epäselvyydet, erityisesti leviämiskasvien osalta, puutteellinen lainsäädäntö kuin kansainvälisten sopimusten soveltaminenkin ovat perusteita lykkäykselle.

Olemme myös sitä mieltä, että jokaisella EU:n jäsenvaltiolla on oltava oikeus harjoittaa EU:n politiikkaa tiukempaa politiikkaa, ja aiomme sen vuoksi vastustaa tarkistusta 6, jossa ehdotetaan koko yhteisöön levittämistä koskevaa keskitettyä menettelyä.

Huomenna hyväksyttävissä ehdotuksissa ei mennä ollenkaan niin pitkälle kuin haluaisimme. Aiomme sen vuoksi kannattaa sellaisia asioita, jotka tekevät kokonaisuudesta mahdollisimman hyvän. Se merkitsee sitä, että aiomme kannattaa suurinta osaa, mutta emme kaikkia esittelijä Bowen mietinnössä mainittuja ehdotuksia. Aiomme kannattaa sitä, että kasvien levittäjillä on täysi yksityis- ja rikosoikeudellinen vastuu. Haluamme lopettaa antibioottiresistenssimarkkerien käytön. Haluamme selkeän pakollisen merkinnän, ja vaadimme, että jokainen hakemus käsitellään erikseen ilman yksinkertaistettuja hakemusmenettelyjä. Suhtaudumme myönteisesti myös selkeään tiedotusvelvollisuuteen ja siihen, että kolmansiin maihin viennin yhteydessä on saatava määräämään suostumus.

2-264

Berthu (UEN). - (FR) Arvoisa puhemies, geneettisesti muunnettujen organismien lupamenettelyjä koskeva direktiiviehdotus on palannut parlamenttimme toiseen käsittelyyn, vaikka ensimmäisen käsittelyn jälkeiset tapahtumat ovat vain vahvistaneet aikaisemmin ilmaisemiamme pelkoja.

Vastustimme esitystä 11. helmikuuta 1999 pidetyssä ensimmäisessä käsittelyssä, sillä mielestämme riskejä, joita GMO:t aiheuttavat ympäristölle sekä eläinten ja ihmisten terveydelle, ei lainkaan hallita, ja pelkästään ennalta varautumisen periaatetta noudattamalla tämäntyyppisten organismien levittäminen olisi kiellettävä lopullisesti tai ainakin sitä olisi lykättävä useilla vuosilla. Arvostelimme lisäksi esityksessä ehdotettuja lupamenettelyjä, jotka mielestämme olivat aivan liian keskitettyjä eivätkä riittävän tiukkoja.

Kuluneen vuoden aikana tutkimukset ovat kuitenkin osoittaneet yhä selvemmin GMO:iden levittämiseen liittyvät vaarat. Ranskan kansalliskokouksen tutkijalautakunta esitti juuri viime viikolla kantansa, jonka mukaan geneettisesti muunnetuista organismeista peräisin olevien uusien tuotteiden markkinoille saattaminen on sen mielestä ennenaikaista.

Toiseen käsittelyyn tullut teksti tuntuu mielestämme näissä olosuhteissa yhä enemmän aikansa eläneeltä. Kaikki periaatteelliset vastalauseemme ovat ajankohtaisempia kuin koskaan, samoin kuin ehdotonta lykkäämistä koskeva vaatimus. Hullun lehmän tautia koskevan tapauksen mukaisesti maalla, joka on vakuuttunut sitä uhkaavasta vakavasta vaarasta, on mielestämme oikeus toteuttaa kansallisia kiello- ja turvatoimenpiteitä.

Miten on mahdollista, että me nykyaikana joudumme vaatimaan näin itsestään selvää oikeutta?

2-265

Van Dam (EDD). - (NL) Arvoisa puhemies, keskustelimme helmikuussa 1999 ensimmäisen kerran direktiivin 90/220 muuttamisesta. Muistan, että kollega Blokland viittasi tuolloin puheenvuorossaan varovaisuusperiaatteeseen. Siksi olemme iloisia siitä, että neuvosto on painottanut tätä periaatetta yhteisessä kannassa. Sekä itse direktiivin tekstissä, erityisesti sen 1 artikkelissa, että soveltamisessa varovaisuusperiaate on saanut tärkeän osan punnittaessa taloudellisia etuja. Ajattelen ennen kaikkea yksinkertaistetun menettelyn rajoittamista ja huomion kiinnittämistä GMO:iden jäljitettävyyteen. Siksi me parlamenttina voimme olla yleisesti ottaen tyytyväisiä edessämme oleviin ehdotuksiin.

Olemme esittelijä Bowelle kiitollisia hänen mietinnöstään. Hän tekee siinä jälleen joitakin ehdotuksia, joita kannatamme vahvasti. Olemme hyvin iloisia erityisesti siitä, että kuluttajille aiheutuvien riskien vähentämistä koskevaa testiä on tiukennettu.

Pidämme alkuperäistä tarkistusta 28 artiklan 1 kohtaan vahvempana verrattuna tarkistukseen 32. Siinä oli mainittu hyvin selkeästi mahdollisuus kuulla eettisiä komiteoita eettisten kysymysten tapauksessa. Nyt käsiteltävä olevassa tarkistuksessa 32 on keskeisenä vain julkisuuden tärkeys. Olemme pahoillamme tästä heikennyksestä.

Lopuksi haluan huomauttaa, että emme voi rajoittua näiden uusien tuotantomenetelmien kartoittamiseen ja rajoittamiseen. Kasvit ja eläimet eivät ole helposti manipuloitavia tuotantotekijöitä. Bioteknologiaa koskeva keskustelu vaatii kokonaisvaltaista eettistä lähestymistapaa. Me uskomme, että todellisuus on Jumalan luoma. Tämän käsityksen perusteella tehtävänämmä on suhtautua vastuullisesti luonnolliseen ympäristöömme.

2-266

Bowis (PPE-DE). - (EN) Arvoisa puhemies, tämä keskustelu koskee kasvien tutkimista ja kasvien suojaamista tutkimiselta. Tämä koskee GMO-tuotteiden mahdollisuutta olla hyväksi ja niiden mahdollisuutta olla vaaraksi ja sitä, kuinka tuota riskiä hallitaan. Riskiä ei voi poistaa, koska se on osa luonnollista ympäristöämme. Emme voi ehkäistä kaikkia ihmisen aiheuttamia riskejä, koska se lopettaisi tieteen edistymisen. Meidän on kuitenkin vastattava yleiseen huoleen mahdollisista ja tuntemattomista vaaroista ympäristöllemme, ravintoketjullemme ja terveydellemme.

Mielestäni on kolme aluetta, joilla meidän on toimittava yleisön vakuuttamiseksi. Uskoakseni voimme tehdä niin tuhoamatta bioteknologiaa. Ensinnäkin antibiooteille vastustuskykyiset geenit on vaiheittain poistettava. Tarkistuksissa asetetaan sitä varten realistinen, mutta kiireellinen päivämäärä vuodeksi 2005. Toiseksi meidän on avoimesti kerrottava yleisölle, missä koekasveja kasvatetaan. Tämä on aivan oikein. Se on oikeudenmukaista. Vastapainoksi meidän on pyydettävä ympäristötoimintaryhmiä osoittamaan pidättyvyyttä ja vastuuta tuon tiedon suhteen. Kolmanneksi meidän on perustettava toimintamme Montrealin pöytäkirjalle GMO-tuotteiden viennin osalta, ja tämä on tehtävä molemminpuolisen suostumuksen ja läpinäkyvyyden pohjalta. Neljänneksi, kuten monet jäsenet ovat sanoneet, meidän on varmistettava vastuu, mutta kysymys onkin siitä, tarvitsemmeko suurempaa vastuuta kuin se, jota sovelletaan muihin ympäristöriskeihin. Luulen, että emme, niin kauan kuin laeissamme on rikos-, siviili-, tuote- ja ympäristövastuu. Tämän pitäisi riittää, mutta on viisasta lisätä huolimattomuutta koskeva ehto sellaisena, että sitä voidaan käyttää tuomioistuimissa.

Voimme todella hyötyä GMO-tuotteista, jos asiat hoidetaan oikein. Kasvinsuojeluaineiden ruiskuttamisen vähentäminen hyödyttäisi ympäristöä, jos kasvatettaisiin sellaisia GMO-kasveja, jotka eivät tarvitsisi niin paljoa kasvinsuojeluaineita. Meidän on kuitenkin otettava yleisö meidän mukaamme ja tieteen mukaan. Uskon, että nämä toimet auttavat meitä tekemään juuri niin.

2-267

McKenna (Verts/ALE). - (EN) Arvoisa puhemies, ihannetapaus olisi sellainen, että GMO-tuotteita ei levitetä ympäristöön ollenkaan. Jos niin kuitenkin tapahtuu, olisi toteutettava monia toimia sen varmistamiseksi, että ne teollisuuden alat, jotka sanovat tämän teknologian olevan turvallista, ottavat vastuun. Tästä syystä en ymmärrä, miksi alan teollisuus ja lobbaajat ovat niin huolissaan vastuukysymyksestä. Jos ne ovat niin varmoja siitä, että heidän tuotteensa ovat turvallisia, miksi ne sitten pelkäävät vastuun ottamista, sekä tuotevastuun että korvausten osalta.

Toinen asia, jota haluan käsitellä, on saastuminen geenien siirtymisen johdosta. Olemme tilanteessa, jossa tavanomaiset maatilat voivat saastua GMO-tuotteilla. Se tarkoittaa, että ei ole olemassa vapaata valinnan mahdollisuutta, ei maanviljelijöillä itsellään – tämä on totta myös luonnonmukaisten viljelijöiden osalta – eikä kuluttajillakaan, pitkällä ajalla kuluessa. Jos tavanomaiset maatilat tai luonnonmukaiset maatilat saastuvat, kuluttajalle ei periaatteessa ole vapaata valinnan mahdollisuutta. Tätä ei voida hyväksyä. Loppujen lopuksi GMO-teollisuudella ei ole mitään tarjottavaa kuluttajalle tai ympäristölle, ei edes kemikaalien käytön osalta. On ironista ajatella, että samat teollisuuden alat, jotka markkinoivat tätä niin sanottua kemikaalitonta maataloutta, ovat aivan samat, jotka ovat syytäneet meille kemikaaleja jo vuosien ajan ja jotka ovat saaneet nuo kasvit riippuvaisiksi kemikaaleista myös tulevaisuudessa.

2-268

González Álvarez (GUE/NGL). - (ES) Arvoisa puhemies, haluaisin kiittää parlamentin jäsen Bowea hänen mietinnöstään ja käsitellä minuutin aikana neljää tärkeää kysymystä, joista on jo puhuttu.

Ensinnäkin kansanterveyden suojeleminen. Mielestämme on kiellettävä jyrkästi antibiooteille resistenssiä ilmentävien geenien käyttö. Saksa, Luxemburg ja Itävalta ovat näyttäneet esimerkkiä ja kieltäneet Novartis'in maissin käytön, koska se sisältää laajavaikutteiselle antibiootille ampicilliinille resistenssiä ilmentävän geenin.

Toiseksi sitoutuminen kansainvälisiin sopimuksiin. Tarkistuksessa 1 viitataan Montrealin pöytäkirjaan ja tarpeeseen puolustaa bioturvallisuutta ja kuulla kolmansia maita ja pyytää niiltä lupa vientiä varten.

Kolmanneksi yksityis- ja rikosoikeudellista vastuuta koskeva lauseke, joka on todella selkeä niiden osalta, jotka ovat vastuussa näiden geneettisesti muunnettujen organismien levittämisestä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa ihmisten terveydelle tai ympäristölle.

Lopuksi, arvoisa puhemies, perintöaineiden sekoittuminen. Toisin sanoen, on vältettävä siirtogeenisen siitepölyn levittämistä, sillä se voi levitä ja saastuttaa muita kasveja ja aiheuttaa näin ollen vakavaa vahinkoa ympäristölle.

2-269

Hyland (UEN). - (EN) Arvoisa puhemies, haluaisin aloittaa onnittelemalla jäsen Bowea hänen puolueettomasta ja tasapainoisesta esityksestään. Aikaisemmissa parlamentin keskusteluissa olen kirjauttanut mielipiteeni bioteknologiasta. Käytävissä olevana lyhyenä aikana vetoan komissioon ja tietenkin myös parlamenttiin, jotta ne tekisivät kiireesti ne johtopäätökset, joita tarvitaan lievittämään kuluttajien tällaisen teknologian kansanterveyteen, ympäristönäkökohtiin liittyviä ja eettisiin näkökohtiin liittyviä pelkoja, jolla on mahdollisuus antaa merkittävä panos elintarviketuotantoon ja kansanterveyteen.

Tietenkin kuluttajilla on huolensa. He ovat oikeutettuja syvälliseen ja riippumattomaan arviointiin tästä nopeasti muuttuvasta teknologiasta. Mitä kauemmin annamme hämmennyksen olla olemassa, sitä suuremmalla viipeellä yhteiskunta saa hyödyn sen täydestä potentiaalista. Tässä suhteessa bioteollisuus on itse ollut selvästi mukana aiheuttamassa yleistä levottomuutta sellaisten käytäntöjen suunnitellulla käyttöönotolla, joita on mahdoton hyväksyä. Näitä ovat siementuholaisteknologia ja muut eettiset asiat, kuten kokeilu ihmisalkioilla. Erityisesti juuri parlamentin valppauden ansiosta varoituskelloa soitettiin monien tämän tutkimuksen hakemukseen liittyvissä näkökohdissa.

Nyt on kuitenkin olemassa myönteisiä osoituksia siitä, että teollisuudessa on otettu huomioon parlamentin huoli tässä asiassa. Osoitus siitä, että geneettisellä tutkimuksella voidaan saada aikaan myönteinen vaikutus elintarviketuotantoon näkyy, Monsanto'n äskettäisessä lausunnossa merkittävästä läpimurrosta riisin geneettisessä rakenteessa. Riisi on peruselintarvike, josta miljoonat kehitysmaissa ovat riippuvaisia ja jonka osalta on merkittävä huoli toimitusten jatkuvuudesta.

Perimmäinen kysymys kaikkien GMO-teknologian soveltamiseen liittyvien näkökohtien osalta, erityisesti elintarviketuotannossa, on läpinäkyvyys, kuluttajatieto ja täsmälliset merkinnät. Lyhyesti sanottuna kuluttajalle on aina annettava mahdollisuus valita.

2-270

Bernié (EDD). - (FR) Arvoisa puhemies, arvoisat parlamentin jäsenet, geneettisesti muunnetut organismit ja niiden levittäminen huolestuttavat eurooppalaisia kuluttajia täysin perustellusti. Teollisuuden lobbausryhmä jatkaa pyhimän taloudellisen voiton nimissä häikäilemätöntä tulella leikkimistä sekä vaarallista peliä elintarviketurvallisuudella ja kuluttajien terveydellä. Euroopan unionin velvollisuutena on säätää tiukkoja lakeja, joilla alkemistit saadaan vastuuseen, tuotteiden laatua pystytään valvomaan ja joilla kansalaisille voidaan tiedottaa asioista selkeällä tavalla.

Olemme täysin yhtä mieltä tähän mietintöön sisältyvästä filosofiasta. On ehdottomasti korostettava kattaviin tietoihin perustuvaa jäljitettävyyttä myös GMO:ita tuovien tai vievien kolmansien maiden osalta. Kuluttajasuoja edellyttää todellakin tasa-arvoista käsittelyä, jotta voidaan estää kaupan vinoutuminen ja Euroopan markkinoilla myytäväksi kelpaamattomien tuotteiden vienti. Meidän on vaadittava myös määräämään suostumusta ennen minkäänlaisen kaupankäynnin aloittamista.

Levittämistä harjoittavan toimijan vastuu on ehdottomasti osoitettava, mutta lisäksi vastuu on määritettävä tarkoin ja hätköimättä, jotta vältetään ympäristövastuun liiallinen yleistäminen. Ympäristön vaarantamista on arvioitava myös analysoimalla vuosittain GMO:iden levittämiseen liittyviä kustannuksia ja hyötyjä. Arvioinnin on oltava avointa, ja sen on katettava eläinten ja kasvien terveys sekä julkinen ja yksityinen omaisuus.

2-271

Trakatellis (PPE-DE). - (EL) Arvoisa puhemies, biotekniset sovellutukset lisääntyvän nykyään paljon, ja niistä tulee yhä tärkeämpiä taloudelle ja yhteiskunnalle, koska geneettisesti muunnettujen organismien sovellutusten hyödyntäminen tulee olemaan ratkaisevan tärkeää ihmisten elämänlaadun parantamiselle. Näin ollen on tarpeellista säätää nykyaikainen kehys, joka seuraa geneettisesti muunnettujen organismien kehitystä, käyttöönottoa ja hyödyntämistä.

Euroopan unioni ei voi pysyä peränpitäjänä suhteessa Amerikan yhdysvaltoihin ja Japaniin. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että jättäisimme huomioimatta turvallisuuden, jonka pitää aina liittyä kaikkiin näihin innovatiivisiin sovellutuksiin, kansanterveyden turvaamisen ja ympäristönsuojelun. Minun on korostettava, että viime aikoina olemme saaneet todistaa jatkuvaa tiedotusotaa, joka liittyy turvallisuuteen ja geneettisesti muunnettuihin organismeihin. Tämä aiheuttaa sekaannusta kuluttajien keskuudessa, minkä johdosta he eivät kykene muodostamaan oikeaa käsitystä bioteknologian sovellutusten hyödyistä ja vaaroista. Meidän on siis saatava kuluttajien luottamus, ja tämä tapahtuu tietenkin toimilla, jotka vahvistavat turvallisuutta. Esimerkiksi sellaisten geneettisesti muunnettujen organismien valmistamisen tai käytön kieltäminen, jotka sisältävät geenejä, jotka lisäävät antibioottien sietokykyä, samoin kuin objektiivinen ja kattava tiedotus asianomaisille tahoille ja laajalle yleisölle ovat tällaisia luottamusta rakentavia toimia.

Käsillä olevassa direktiivissä parlamentti oli vaatinut ensimmäisessä käsittelyssä tarkistuksia, jotka kattavat kaksi edellä mainittua tavoitetta, eli siis käytännöllisen säädöskehysten geneettisesti muunnettujen organismien tarkoituksenmukaiselle vapauttamiselle ja kaupalle yhdessä sellaisten toimien kanssa, jotka suojelevat kansalaisten terveyttä ja ympäristöä, sekä huolehtimisen tiedottamisesta yleisölle ja kuluttajille. On lisäksi tärkeää, että ennakoidaan direktiivin mukauttamista ja tarkistamista bioteknologian ja sen sovellutusten nopean kehitystahdin edellyttämällä tavalla.

Lopuksi, arvoisa puhemies, haluaisin puhua hieman asiasta, jota korostin ympäristöasioiden, kansanterveyden ja kuluttajapolitiikan valiokunnassa ja joka ansaitsee erityistä huomiota ja koskee turvallisuuskysymystä. Tässä asiassa odotamme komissiolta laajaa ehdotusta, joka koskee vastuuta tuotteesta ja sen turvallisuudesta. Meidän pitää välttää ylilyönnit, jos haluamme tämän näin paljon toiveita herättävän alan kehittyvän ja saavan tukea päätettävänä olevalta direktiiviltä.

2-272

De Roo (Verts/ALE). - (NL) Arvoisa puhemies, elintarvikkeiden geneettinen muuntelu tarkoittaa, että raja eri lajien välillä rikotaan esimerkiksi siirtämällä kalan geeni mansikkaan. Se ei ole mahdollista perinteisessä maataloudessa. Tähän geenien näpelöintiin liittyy tuntemattomia vaaroja. Siksi tarvitaan toimenpiteitä geenisiirron välttämiseksi, jotta voitaisiin välttää sitä, että tämä kalan geeni alkaa levitä myös perinteisesti tai biologisesti kasvatetuissa mansikoissa.

Geeniteknologiateollisuus väittää, että tällaisen ei-toivotun leviämisen riski on pieni. Jos riskit ovat pieniä, on käsittämätöntä, että geeniteknologiateollisuus ei halua hyväksyä oikeudellista vastuuta. Ehkä ympäristölle ja ihmisten terveydelle kuitenkin koituu vaaraa, jolloin tällainen vastuulauseke on kaksin verroin tarpeellisempi. Kristillisdemokraatit pelaavat vaarallista peliä. Vaarallisen jätteen sijoittamista koskevan direktiivin tapauksessa he kannattavat vastuulauseketta, mutta nyt kun on kysymys geeniteknologiasta, he haluavat yhtäkkiä odottaa viisi vuotta. Jos nyt ei säännellä geenielintarvikkeita koskevaa vastuuta, kansalaisten epäluulo tämäntyyppisiä elintarvikkeita kohtaan vain kasvaa.

Kristillisdemokraattien kanta kääntyy täysin geeniteknologiateollisuutta vastaan.

2-273

Sommer (PPE-DE). - (DE) Arvoisa puhemies, geeniteknikka ja bioteknologia kuuluvat tulevaisuuden ehdottomiin avainteknologioihin. Jos me EU:ssa vaikeutamme geeniteknisesti muunnettujen organismien käyttämistä tai jopa estämme sen, ohjaamme itsemme lopullisesti sivuraiteelle tällä tärkeällä alalla. Olemme jo nyt paljon muista valtioista jäljessä. Tästä syntyvät kilpailuhaitat olisivat suunnattomia tutkimuksen, jalostuksen, siementen lisääjien, maanviljelijöiden ja myös kuluttajien kannalta. Monet Euroopan unionin sisäiset ryhmittymät käyttävät kuitenkin juuri tätä estämistaktiikkaa. Se näyttää ilmeisesti olevan pikemminkin aatteellista, sillä monia asioita ei voida yleensä perustella ollenkaan asiallisesti.

Tällaisia estämissyrityksiä on myös lukuisissa Bowen mietintöä koskevissa tarkistuksissa. Niiden tunnusmerkkinä on se, että niissä vaaditaan mahdottomia, vaikka tiedetään hyvin, että nämä vaatimukset ovat mahdottomia täyttää ja ne voivat näin ollen kokonaan estää GMO:iden vapauttamisen. Tämä koskee erityisesti geenisiirtoa, jota ei yksinkertaisesti voida estää avomaalla, ja myös vahingonkorvauskysymystä. Erillistä vahingonkorvausvelvollisuutta koskeva vaatimus johtaa siihen, että maanviljelijät eivät uskalla käyttää GMO:ita. Viljelyalarekisterin pitämisen muulloin kuin kokeiluvaiheessa katson myös epärealistiseksi, sillä lähdän siitä, että 80 – 90 % maatalousmaasta olisi muutaman vuoden kuluttua merkitty tähän rekisteriin.

Kukaan ei halua vähätellä geenitekniikan riskejä, en minäkään. Mutta emme myöskään saa julistaa sitä pannaan. Maataloudessa on aina ennenkin ollut pyrkimyksenä kehittää tehokasta kasvi- ja eläinmateriaalia määrätietoisten jalostustoimien avulla. Tekniikka kehittyy – myös jalostuksen alalla – ja yhtenä uutena tekniikkana on geneettinen muuntaminen. Meidän tehtävänä on huolehtia tämän tekniikan käyttämisen vastuullisuudesta eikä estää itse käyttämistä.

(Suosiosoituksia)

2-274

Evans, Jillian (Verts/ALE). - (EN) Arvoisa puhemies, kehottaisin kollegoja vahvistamaan tätä mietintöä vaatimalla ympäristövastuuta. GMO:iden tuottajia on vaadittava ottamaan vakuutus kaikkia niiden tuotteiden leviämisestä ihmisten terveydelle tai ympäristölle aiheutuvia vahinkoja vastaan. Komissio lupasi ottaa käyttöön horisontaalisen lainsäädännön jo yli kymmenen vuotta sitten. Vaikka meillä on nyt valkoinen kirja, varsinaisen lainsäädännön saaminen kestää vielä monta vuotta. Tämä tarkoittaa sitä, että jos sitä ei hyväksytä tähän direktiiviin, uhrit maksavat kaikki vahingot niiden yritysten sijaan, jotka saavat kaikki voitot.

Tuhannet ihmiset kaikkialla Euroopassa ovat päättäneet olla ostamatta GMO:ita sisältäviä tuotteita terveys- ja ympäristöhaitoista saatujen todisteiden johdosta. Meidän on käsiteltävä näitä erittäin todellisia kysymyksiä.

Kehottaisin kollegoita hyväksymään ryhmäni vastuuvakuutusta, GMO-saastumista ja antibiooteille vastustuskykyisiä geenejä koskevat tarkistukset. Kuluttajat vaativat tiukkaa valvontaa eivätkä tyydy vähempään. On elintärkeää, että tarvittavat suojatoimet sisällytetään tähän direktiiviin.

2-275

Rovsing (PPE-DE). - (DA) Arvoisa puhemies, olen iloinen siitä, että parlamentti voi yhteistyössä neuvoston kanssa vihdoinkin antaa Euroopalle mahdollisuuden puolustaa GMO:ihin liittyviä oikeuksiaan. Meidän on kuitenkin otettava huomioon, että emme voi vain jättää asioita sikseen ja luulla, että työ on tehty. Olemme valinneet lupamenettelyn, joka tulee olemaan huomattavasti yhdysvaltalaisista menettelyä rajoittavampi, ja se vaikuttaa tietenkin mahdollisuuksiimme pitää kiinni parhaimmista yrityksistä ja parhaimmista tutkijoista. Sen vuoksi niiden käsittelyä koskevien määräaikaisten, jotka me hyväksymme, pitää perustua pikemminkin ääritapauksiin kuin säännöllisiin tapauksiin. Meidän on hylättävä ehdotus, jonka mukaan GMO:iden levittäjä on täysin vastuussa mahdollisista vahingoista. Euroopan tiukkojen lupamenettelyjen vuoksi viranomaisten on tietenkin kannettava osa vastuusta. Vain tällaisen viranomaisten ja yritysten välisen vastuunjaon avulla voidaan kompensoida ne kilpailulliset heikkoudet, joita hankala menettely aiheuttaa, ja vain näin meistä voi tulla yhdysvaltalaisia kilpailukykyisempiä.

2-276

Wallström, komissio. - Arvoisa puhemies, kun aloitin komissiossa viime syksynä, huomasin erittäin pian, että direktiivi GMO:iden tahallisesta levittämisestä olisi yksi kaikkein herkimmistä asioista vastuualueellani.

Geneettisesti muunnetut tuotteet ja bioteknologia antavat aihetta monille kysymyksille ja huolille. Ehkä kaikkein tärkeimmät ovat: mitkä ovat hyödyt? Mitkä ovat vaarat? Kuinka parhaiten vältämme mahdolliset negatiiviset vaikutukset? Kuinka varmistamme sen, että meillä on käytettävissämme kaikki olennainen tieto?

Jotta voisimme puuttua näihin kolmeen kansalaisten esiin nostamaan huoleen, tarvitsemme laajaa ja avointa keskustelua, johon kaikki tärkeimmät tahot osallistuvat eikä pelkästään asiantuntijoiden voida antaa käydä keskustelua. Tässä Euroopan toimielinten, jäsenvaltioiden, teollisuuden ja tieteen on otettava vastuunsa.

Pohjana näihin haasteisiin vastaamiselle on oltava tehokas ja läpinäkyvä lainsäädännöllinen kehys.

Haluaisin erityisesti kiittää esittelijä Bowa ja ympäristöasioiden, kansanterveyden ja kuluttajapolitiikan valiokuntaa sen kovasta työstä nopean ja tärkeän panoksen antamisessa.

Meidän roolimme Euroopan politiikan tekijöinä on oltava se, että annamme tasapainoiset vastaukset näihin uusiin haasteisiin. Tarvitsemme sääntelypuitteet, jotka perustuvat turvallisuuteen ja ennalta varautumisen periaatteeseen, jotka varmistavat korkeatasoisen terveyden ja ympäristön suojelun. Samaan aikaan sääntelypuitteiden on sallittava yhteiskunnan hyötyä uudenaikaisen bioteknologian kehityksestä.

Meidän eurooppalainen GMO:ita koskeva lainsäädäntömme takaa jokaista Euroopan markkinoille tulevaa GMO-tuotetta koskevan yksilöllisen ja perusteellisen riskiarvioinnin.

Olemme täällä tänään vahvistaaksemme ja parantaaksemme olemassa olevia puitteita. Asian herkkyyks ja monimutkaisuus saattaa selittää sen, miksi edessämme on yhteensä 52 tarkistusta toisessa käsittelyssä.

Komissio voi hyväksyä kokonaan tarkistukset 9, 17, 19, 29 ja 47, joissa parannetaan tekstin laatua ja selkeyttä. Komissio voi myös periaatteessa hyväksyä tarkistukset 1 - 4, 8, 11, 24, 35 - 38, 46, 48, 49 ja 52. Niissä vahvistetaan edelleen komission aikomusta vakiinnuttaa tehokkaat läpinäkyvät ja tasapainoiset sääntelypuitteet GMO:ille.

Saanan kommentoida lisää tarkistusta 1 ja tarkistuksia 13, 14 ja 28, jotka kaikki liittyvät bioturvallisuuspöytäkirjaan ja GMO:iden tuontia ja vientiä koskeviin velvoitteisiin. Euroopan yhteisö oli yksi liikellepanijoista bioturvallisuutta koskevan Cartagenan pöytäkirjan menestyksellisessä hyväksymisessä tammikuussa. Komissio pitää siksi myönteisenä tarkistuksen 1 henkeä. Siinä viitataan tarpeeseen antaa asianmukaiset ehdotukset pöytäkirjan toteuttamista varten, kun se ratifioidaan – työ on jo alkanut. Komissio ei kuitenkaan voi hyväksyä tuontia ja vientiä koskevien ehtojen sisällyttämistä direktiivin tekstiin. Uskomme, että pöytäkirjan vaikutuksia Euroopan unionin lainsäädäntöpuutteisiin ei ole vielä kokonaan arvioitu. Tarkistuksia 13, 14 ja 28 ei voida siksi hyväksyä tämänhetkessä tarkistustyössä.

Siirryn seuraavaksi puhumaan vastuukysymyksestä. Tiedän, että tämä on kaikille teille tärkeä poliittinen aihe. Kun tein esitykseni parlamentille syksyllä, lupasin, että ympäristövastuita koskevaan valkoiseen kirjaan tulee erityishuomautus GMO:ista. Komissio teki juuri niin hyväksyessään valkoisen kirjan tänä vuonna. Komissio on sitä mieltä, että horisontaalinen lähestymistapa on tehokkain tapa taata kattava vastuujärjestelmä ympäristöhaittojen varalta. Tämä tuo selvyttä kantajille ja ehkäisee porsaanreikiä. Tämä on myös paras tapa täydentää olemassa olevaa horisontaalista tuotevastuujärjestelmää, joka jo kattaa GMO:t.

Voin vakuuttaa teille, että teen parhaani voidakseni esitellä vastuuta koskevan lainsäädäntöehdotuksen ennen vuoden 2001 loppua. Voin siksi periaatteessa hyväksyä tarkistukset 2, 36 ja 46, siltä osin kuin niissä viitataan komission valkoiseen kirjaan. Olkaamme selkeitä, jos tämä sisällytetään tähän direktiiviin, täytyy laatia sääntöjä juridisen selvyuden varmistamiseksi ja kuinka kauan se kestää? Tämä on otettava huomioon asiaa tarkasteltaessa.

En voi kuitenkaan hyväksyä tarkistuksia 33, 40 ja 45. Olen lisäksi täysin tietoinen ehdotettujen tarkistusten esiin nostamien tiettyjen muiden näkökohtien poliittisesta tärkeydestä. On selvää, että antibiootti-resistanssimarkkerit on vaiheittain poistettava käytöstä ja korvattava vaihtoehdoilla niin nopeasti kuin käytännössä mahdollista. Vaiheittainen poistaminen on jo otettu huomioon yhteisessä kannassa. Komissio suostuu vahvistamaan tätä poliittista viestiä. Komissio ei voi suostua antibiootti-resistanssimarkkereita sisältävien GMO:iden kokonaiskieltoon. Tällä hetkellä ei ole tieteellisiä todisteita siitä, että kaikki tämäntyyppiset GMO:t vaikuttavat päivittäisesti ihmisten terveyteen ja ympäristöön. Sen sijaan meidän on jatkettava kattavien tapauskohtaisten riskianalyyysien tekemistä.

Näissä rajoissa tarkistukset 11, 37, 48 ja 52 ovat siksi periaatteessa hyväksyttäviä. Komissio voi myös periaatteessa hyväksyä tarkistukset 3, 4, 8, 24 ja 35 niiltä osin kuin ne ovat tekstin logiikan mukaisia ja sopivat lainsäädännöllisiin kokonaiskehyksiin. Komissio voi siksi suostua johdanto-osan kappaleeseen, joka koskee sosioekonomisia näkökohtia, jotka viittaavat komission kertomuksentekovelvoitteeseen. Tämä tehdään kolmen vuoden välein 30 artiklan mukaan.

Komissio pitää geenien siirtymistä koskevia tarkistuksia 38 ja 49 myönteisinä. Ne muodostavat tasapainoisen lähestymistavan täydellisen kieltämisen ja sallivan lähestymistavan välillä. Sanamuodon on kuitenkin oltava samansuuntainen kuin direktiivin teksti. Lisäksi komissioviittaus on poistettava, koska komissio ei välttämättä ole missään roolissa B-osassa - kansallinen lupa.

Komissio ei voi hyväksyä geenien siirtymisen estämistä koskevaa tarkistusta 12. Kuten tiedämme, geenien siirtyminen organismien välillä on yleinen ilmiö luonnossa. Sen sijaan meidän on varmistettava, että geenien siirtymisen potentiaaliset riskit arvioidaan perinpohjaisesti ennen kuin GMO-tuotteet vapautetaan tutkimukselle tai saatetaan markkinoille.

Komissio ei voi hyväksyä tarkistuksia 22 ja 23 sellaisina kuin ne ovat, koska näissä tarkistuksissa ennakoitujen ehdot eivät toimisi direktiivin mukaisessa lupajärjestelmässä. Tämä sekä hallinnollisista että juridisista syistä.

Komissio tunnustaa kuitenkin, että nämä tarkistukset tähtäävät käsittelemään mahdollisia ongelmia, joita tietyt teollisuudet saattavat kohdata tiukan ajan mukaan rajatun luvan johdosta. Tämä koskee erityisesti kasvien kasvatusteollisuutta. Komissio harkitsee siksi sitä, kuinka nämä huolet voidaan ottaa asianmukaisesti huomioon, samalla kun varmistetaan poliittinen, oikeudellinen ja hallinnollinen johdonmukaisuus. Tässä yhteydessä tarkistusta 26 ei voida myöskään hyväksyä, koska tämä rajoittaisi vapaaehtoisen luvan aikarajoituksen joustavuutta uudistusta varten.

Tarkistuksessa 25 pyritään esittämään ehtoa, joka sallisi eriytyneiden menettelyjen ottamisen käyttöön direktiivin C-osan mukaisesti. Tämä rakentuu alkuperäiseen ehdotukseen sellaisena kuin se esitettiin parlamentin ensimmäisessä käsittelyssä.

Tämä tarkistus menee kuitenkin pidemmälle kuin komission ehdotus, ja komission on siksi mahdoton hyväksyä sitä sellaisena kuin se nyt on. Komissio on kuitenkin valmis harkitsemaan uudelleen tätä tarkistusta aikaisemman ehdotuksensa perusteella ja kokonaiskompromissin puitteissa.

Lopuksi haluaisin käsitellä pakettina niitä tarkistuksia, joita en ole vielä käsitellyt. Komissio ei voi hyväksyä tarkistusta 21, koska tulevien lainsäädännöllisten toimien oikeusperusta riippuu sen sisällöstä eikä sitä voida luoda etukäteen tällä direktiivillä.

Keskitettyä menettelyä yhteisön tasolla koskevaa tarkistusta 6 ei voida hyväksyä. Haluaisin kuitenkin painottaa sitä, että keskitetyn menettelyn huolellinen arviointi tehdään direktiivin 30 artiklan edellyttämässä komission kertomuksessa.

Luonnontieteiden ja uusien teknologioiden etiikkaa käsittelevän eurooppalaisen työryhmän työtä koskevien tietojen ja heidän mielipiteiden saaminen on tärkeää yleiselle arvioinnille. Komissio on kuitenkin sitä mieltä, että tämä on silti asianmukaisesti otettu huomioon komitean työjärjestyksessä. Tarkistusta 32 ei voida siis hyväksyä.

Tarkistuksia 5, 7, 10, 15, 16, 18, 20, 27, 30, 31, 34, 39, 41 - 44, 50 ja 51 ei voida myöskään hyväksyä, koska niiden mukana tulisi oikeudellista ja teknistä epävarmuutta tai ne vaarantaisivat yhteisessä kannassa saavutetun kokonaistasapainon.

Johtopäätöksenä on se, että me tarvitsemme kiireesti tarkistetun direktiivin 90/220. Sen on varmistettava korkea suojaustaso ihmisen terveydelle ja ympäristölle ja samalla sallittava yhteiskunnan hyötyminen näistä uusista teknologioista. Jotta saisimme oikean tasapainon näiden kahden oikeutetun huolen välille, tarvitsemme läpinäkyvän prosessin, laajan vuoropuhelun ja vahvan poliittisen johtajuuden. Meidän kaikkien on otettava vastuumme tämän saavuttamisesta, ja vain näin voitamme kansalaistemme uskon ja luottamuksen.

2-277

Breyer (Verts/ALE). – (DE) Arvoisa puhemies, uskon, että huomisen äänestys on niin tärkeä, että pyydän komission jäsentä selittämään ehkä vielä kaksi asiaa, jotta tiedämme huomenna, mistä äänestämme.

Arvoisa komission jäsen, ensimmäinen kysymys kuuluu: ymmärsinkö teidät oikein, voitteko vakuuttaa, että liitätte ympäristövastuuseen vakuutusvelvollisuuden, kyllä vai ei? Pyydän teitä vastaamaan joko kyllä tai ei. Vai pitääkö paikkansa, että hyväksytte vain vahingonkorvausvelvollisuuden sellaisena kuin se on suunniteltu valkoisessa kirjassa, toisin sanoen vain Natura 2000 -alueiden osalta, toisin sanoen ilman vakuutusvelvollisuutta? Selkokielellä tämä tarkoittaa, että jos tapahtuu vahinko eikä aiheuttajaa voida saattaa vastuuseen siitä, kansalaiset maksavat sen, siis veronmaksajat. Voitteko taata parlamentille aivan selkeästi, että horisontaaliseen direktiiviin sisältyy vakuutusvelvollisuus – haluaisin saada vastaukseksi joko kyllä tai ei?

Toinen kohta: ette valitettavasti käsitellyt tarkistusta 42. Voitteko vahvistaa, ettei ole olemassa EU-lainsäädäntöä GMO:ita varten, kun ne ovat suljetuissa oloissa? Tiedätte, että niitä koskeva sääntely puuttuu suljettuja oloja koskevasta direktiivistä ja yhteisen kannan 2 artiklan 4 kohdasta puuttuu samalla sääntely suljetuissa oloissa käytettäviksi tarkoitetuille GMO:ille. Lainsäädännössä on siis tällä kohtaa aukko, ja uskon, että tämä on hyvin tärkeää huomisen äänestyksen kannalta. Ehkä vielä yksi viittaus: kumpikaan direktiivi ei siis kattaisi suljetuissa oloissa olevaa siirtogeenistä kalaa. Pyydän teitä ottamaan hyvin selkeästi kantaa tähän asiaan.

2-278

Puhemies. - En avaa keskustelua uudelleen. Annan puheenvuoron komission jäsenelle, jos hän haluaa vastata näihin kahteen erityiskohtaan, mutta minusta komission jäsenen vastaus oli erittäin selvä ja kattava.

Komission jäsen Wallström, haluatteko vastata?

2-279

Wallström, komissio. - (EN) Arvoisa puhemies, aloitan jäsen Breyerin kysymyksen toisella osalla. On totta, että ei ole olemassa mitään erityistä yhteisön lakia geneettisesti muunnettuja kasveja ja eläimiä sisältävien tuotteiden käyttöä varten. Yhteisen kannan 2 artiklan 4 kohdassa velvoitetaan jäsenvaltiot varmistamaan, että näitä GMO:ita ei anneta kolmannelle osapuolelle, ellei käytössä ole tiukkoja toimia, jotka koskevat muiden tuotteiden sisältämiä GMO:ita, ja muuten ilmoittaminen direktiivin C-osan mukaan on välttämätöntä. Tarkistuksessa 42 estetään kaikki geneettisesti muunnettujen kasvien vaihto tutkimustoimintaan sisältämiskäytön mukaisesti, kunnes yhteisön lainsäädäntö on voimassa. Tästä syystä emme voi hyväksyä tarkistusta 42.

Kuten tiedätte, olemme nyt julkaisseet valkoisen kirjan ympäristövastuusta. Se on nyt avoin kommentteille ja näkökannoille, ja olemme valmiit keskustelemaan siitä, koska haluan varmistaa, että tämä ympäristövastuukirja kattaa GMO:t. Teidän näkökantanne ovat myös tervetulleita. Aion varmistaa, että tämä kirja kattaa GMO:t. Se kattaa jo tuotevastuun. Vakuutus on yksi asioista, joita meidän on tutkittava perusteellisemmin ja josta meidän on saatava muiden osapuolten käytännön asioita koskevat näkökannat. Valkoinen kirja on ensimmäinen askel, kuten tiedätte. Siitä on

keskusteltava syvällisesti, ja palaan asiaan ehdotuksen kanssa. Uskon, että on mahdollista ottaa käyttöön vakuutusjärjestelmä.

2-280

Puhemies. - Keskustelu on päättynyt.

Äänestys toimitetaan huomenna klo 11.30.

2-281

Nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmä sekä naudanlihan merkitseminen

2-282

Puhemies. - Seuraavana esityslistalla on Papayannakis in laatima ympäristöasioiden, kansanterveyden ja kuluttajapolitiikan valiokunnan mietintö ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän käyttöönottamisesta sekä naudanlihan ja naudanlihatuotteiden merkitsemisestä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 820/97 kumoamisesta, (KOM(1999) 487 - C5-0240/1999 - 1999/0204(COD)).

2-283

Papayannakis (GUE/NGL), esittelijä. – (EL) Arvoisa puhemies, me kaikki tiedämme, että kriisi, jonka BSE-tauti, hullun lehmän tauti, aiheutti, on rikos, joka on vielä rankaisematta, ja epäilen, että sellaiseksi se jää. Tämän vakavan asian lisäksi se jätti meille perinnöksi instituutioiden kriisin, markkinakriisin, naudanlihatuotteiden myynnin laskun, hintojen laskun ja kuluttajien luottamuskriisin, joka on kaikista merkittävien.

Asetus, josta puhumme, tulee myöhään, liian myöhään mielestäni, mutta joka tapauksessa se osaltaan auttaa antamaan joitakin vastauksia, joitakin ratkaisuja, ryhtymään joihinkin toimiin, palauttamaan kuluttajien luottamusta. Arvoisa puhemies, muistatte varmaan, että tämän asetuksen yhteydessä taistelimme viime joulukuussa puolustaaksemme Euroopan oikeuksia. Taistelimme lisäksi sen puolesta, että asetuksen edellyttämät määräykset pantaisiin täytäntöön mahdollisimman nopeasti. Lyhyesti sanoen tiedämme kaikki mikä asia on kyseessä. Tämän asetuksen perusteella hyvin nopeasti, vuoden 2000 aikana, kaikki naudanliha pitää voida tunnistaa ja sen alkuperä pitää voida seurata teurastamoon asti. Tuotettavan naudanlihan pitää olla merkittyä, siinä pitää olla merkintä, joka kertoo niiden eläinten alkuperän ja liikkeet, joista liha on peräisin.

Arvoisa puhemies, yritimme tämän asetuksen arvioinnissa yhdistää monia vaatimuksia ja näkökantoja. Halusimme, että asetukseen sisältyvät määräykset olisivat mahdollisimman yksinkertaisia, jotta ne voitaisiin panna täytäntöön mahdollisimman nopeasti. Arvoisa puhemies, ei pidä unohtaa, että täytäntöön pantava järjestelmä on poikkeuksellisen monimutkainen, poikkeuksellisen teknologinen ja koskee noin 100 miljoonaa eläintä koko Euroopan unionin alueella. Puhumme siis poikkeuksellisen monimutkaisesta asiasta. Järjestelmän on siis oltava yksinkertainen ja helposti sovellettava, ymmärrettävä kuluttajille, mikä on meistä maksimaalisen tärkeä asia, ja ennen kaikkea siinä ei saa olla poikkeuksia ja niin sanottuja porsaanreikiä eli mahdollisuuksia rikkoa asetusta monimutkaisilla muotoiluilla ja alueellisilla tai muilla erityisillä poikkeuksilla ja sovellutuksilla. Arvoisa puhemies, olemme mielestäni onnistuneet tässä. Järjestelmä, ainakin siinä muodossa, kuin parlamentti tarkistuksillaan yrittää, voidaan panna täytäntöön 1. syyskuuta 2000, ja pysymme tässä päivämäärässä, koska koko parlamentti vaati, että päivämääriä ja määräaikoja tulee ja päästään vihdoinkin alkuun.

Arvoisa puhemies, haluaisin vain pitää kiinni kahdesta tarkistuksesta, kahdesta tarkistusluokasta. Ensiksi esittelijä pyytää mitä kunnioittavimmin, että komissiolta saadaan pian, yhdessä vuodessa, raportti ja ehdotus tämän järjestelmän soveltamisesta myös lihajalosteisiin. Jos haluamme olla vakavissamme, meidän pitää saada kansalaiset luottamaan myös lihajalosteisiin, joita on sitä paitsi erittäin paljon, kuten tiedämme. Toiseksi, arvoisa puhemies, on tarkistuksia, jotka koskevat sitä, miten yrityksille ja kelle tahansa kauppiaille ynnä muille myönnetään lupia merkitä liha. Komission ehdottamat määräykset ovat mielestäni erittäin joustavat. Asianomainen jättää anomuksen ja jonkun ajan kuluttua sovelletaan sitä järjestelmää, mitä hän haluaa. Ehdotan tämän järjestelmän kumoamista. Kenen tahansa, joka haluaa merkitä lihaa, pitää saada ehdoton hyväksyntä päätösvaltaisilta julkisilta viranomaisilta. Tämä vaikuttaa hieman raskaammalta, mutta järjestelmä on jo nyt raskas ja lihan merkinnässä pitää joka tapauksessa olla mukana julkinen hyväksyntä, muutoin pelkään, arvoisa puhemies, että järjestelmä löystyy, ellei se peräti rappeudu, jolloin jää saavuttamatta päätavoite, joka on kuluttajien luottamus järjestelmään.

2-284

Kindermann (PSE), maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan lausunnon valmistelijä. – (DE) Arvoisa puhemies, maatalousvaliokunnan lausunnon valmistelijana haluaisin vielä kerran käsitellä lyhyesti eräitä valiokuntamme tärkeitä huolenaiheita tässä asiassa. Komission ehdotuksen tärkeimpänä tavoitteena – ja haluaisin tässä vielä kerran erityisesti painottaa sitä – on naudanlihan ja nautaeläinten jäljittämismahdollisuus niiden syntymästä jalostamiseen ja myyntiin asti.

Tämä on yksi BSE-kriisin seurauksista, ja kun me nyt siis neuvottelemme siitä, mitä tietoja merkinnöissä pitäisi antaa, meidän on aina pidettävä mielessä tämän ehdotuksen tavoite, toisin sanoen jäljitettävyyden vaatimus. Vaadimme merkinnältä, että sen tulee olla käyttökelpoinen, yksinkertainen, varma, edullinen ja helposti valvottavissa. Kuluttajan pitää pystyä

ymmärtämään merkintä, ja tietojen määrä pitäisi sen vuoksi pitää mahdollisimman vähäisenä. Kuluttaja haluaa tietoa, ei romaania.

Syöttömenetelmää ja mahdollisesti annettuja antibiootteja tai muita piristeitä koskevat tiedot, joita vaaditaan tarkistuksessa 48, eivät sen vuoksi kuulu ollenkaan merkintään. Tietoja, jotka eivät kuulu pakollisiin merkintöihin ja joita toimijat toivovat tai joita jo on jäsenvaltioissa käytettävissä merkinnöissä, pitäisi edelleenkin voida antaa vapaaehtoisten merkintöjen puitteissa. Tämä koskee erityisesti myös tietoja siitä alueesta, jolta liha on peräisin.

Asetuksen voimaantulon osalta kannatamme periaatteessa komission lähestymistapaa, sillä se ehdottaa pakollisen merkinnän käyttöönottoa kahdessa vaiheessa, mutta emme siltä osin kannata suunniteltua aikataulua, koska päivämäärä 1 päivä tammikuuta 2003 on mielestämme liian kaukana edessäpäin.

Ei ole kovin helppoa selittää sitä kuluttajille. Olimme päässeet maatalousvaliokunnassa yksimielisyyteen kompromissista, joka liittyy pakollisten alkuperämerkintöjen käyttöönottoon, toisin sanoen vaiheeseen 2; sen sanamuotona oli: "viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2002". Ympäristövaliokunta on nyt ottanut päivämääräksi 1 päivä syyskuuta 2001, ja uskon, että voimme kannattaa tätä päivämäärää. Kysehän on sentään vain neljän kuukauden eroa. Torjumme kuitenkin jyrkästi sen, että kahden vaiheen mallin sijasta kaikki tiedot, syntymäpaikka mukaan luettuna, olisi annettava asetuksen voimaantulon myötä, siis jo syyskuussa 2000. Siinä ei ole mitään järkeä, koska jäljitettävyyden perustana oleva ATK-pohjainen tietokanta ei suurimmassa osassa jäsenvaltioita ole vielä käyttökunnossa. Naudanlihan pakollinen merkintäjärjestelmä voi olla vain niin hyvä kuin nautaeläinten tunnistusjärjestelmä ja kaikkien liikkeiden rekisteröinti.

2-285

Goodwill (PPE-DE). – (EN) Arvoisa puhemies, naudanlihan merkitsemisellä on kaksi erillistä tehtävää. Ensiksi jäljitettävyyden elintarviketurvallisuustapauksessa – esimerkiksi äskettäinen E.coli-bakteeriepideemia Skotlannissa – ja toiseksi tiedon antaminen naudanlihan alkuperästä kuluttajille myyntipaikassa. Näitä kahta ei pidä sekoittaa. Jäljitettävyyden takia tarvitsemme mahdollisimman paljon tietoa viranomaisten saataville koska ja kun sitä tarvitaan, mutta kuluttajalle tarkoitetun merkinnän on oltava yksinkertainen, lyhyt ja yksiselitteinen.

Tiedon tarve sai alkunsa BSE-kriisistä. BSE-taudin esiintymistiheys on erisuuruinen eri jäsenvaltioissa, mutta myös taudin poistamiseen ja terveyden suojeluun tarkoitetut toimet vaihtelevat. Vaikka Yhdistyneellä kuningaskunnalla BSE-taudin esiintymistiheys on suurin, sillä on myös kattavimmat valvontatoimet. Muut maat, joilla on kieltämättä alempi ilmoitettu BSE-taudin esiintymistiheys, käyttävät koko karjan teurastuspolitiikkaa, mihin liittyy se riski, että tapausten määrä ilmoitetaan liian alhaiseksi. Tästä syystä ihmiset haluavat tietää, mistä maasta heidän käyttämänsä naudanliha on peräisin.

Viittaus alueisiin ei saa olla vaihtoehtona alkuperämaata koskevalle viittaukselle, vaan vapaaehtoisena lisäyksenä. Jopa sellaiset alueet kuin Yorkshire, Ison-Britannian johtava alue ja sattumalta myös se alue, jota minä edustan, eivät ole kaikkien kansalaisten tuntemia kaikkialla EU:ssa. Markkinointi- ja myyninedistämistarkoituksissa voidaan käyttää pienempiä alueita ja paikkoja sekä alueellisia rotuja, kuten Aberdeen Angusta. Vakiintunutta termiä skottilainen nauta pitää voida jatkossakin käyttää.

Pienten perinteisten teurastusliikkeiden, jotka myyvät pakkaamatonta nautaa, on edelleen saatava laittaa tietoa näkyviin vaihtoehtona jokaisen yksikön merkitsemiselle. Monet kuluttajat voisivat hämmentyä, jos heille annetaan tietoa riiputusajoista tai kypsytysajoista, jotka voivat mennä kuluttajan mielessä sekaisin viimeisen myyntipäivän kanssa.

Haluaisin kiinnittää huomiota erityisesti tarkistukseen, jossa pyritään jättämään maatalouden harjoittajat yhteisön apuohjelmien ulkopuolelle, jos asetusta ei noudateta tiukasti. Huomiotani on jo kiinnitetty muita EU:n ohjelmia koskeviin tapauksiin, joissa maatalouden harjoittajien, jotka eivät ole ammattilaisia byrokratian alalla, hyvässä uskossa tekemät virheet ovat johtaneet rangaistussanktioihin, jotka usein uhkaavat sukutilan tulevaisuutta. Meidän ei pidä lähteä tälle tielle. Sellaisten antibioottien ja piristeiden luettelo, joita on saatettu antaa, voisi luoda kaksitasoiset naudanlihamarkkinat, jos se hyväksytään. Eläinten hyvinvointi vaarannettaisiin, koska maatalouden harjoittajat olisivat vastahakoisia hoitamaan eläimiä lääkkeillä. Vastaavasti viittausta lihotusmenetelmiin ei pitäisi ottaa käyttöön.

Toivon, että tarkistamalla tätä asetusta parlamentti voi kerralla yksinkertaistaa pikemminkin kuin koristella ja tehdä merkinnöistä kuluttaja-, teurastaja- ja maanviljelijäystävällisiä.

2-286

Whitehead (PSE). – (EN) Arvoisa puhemies, ryhmäni piti jäsen Papayannakisin mietintöä myönteisenä ja kunnioittaa hänen sitkeyttään. Sanon tämän, koska hän tulee pienestä poliittisesta ryhmästä – ja tässä asiassa on usein vaikeaa edistyä – ja hän tulee yhdestä niistä eteläisistä jäsenvaltioista, joiden täytyy monella tapaa tehdä uhrauksia ja ottaa käyttöön asetuksia tehokkaan, asianmukaisen naudanlihamerkinnän toteuttamiseksi kaikkialla yhteisössä.

Hän on joutunut myös kokemaan neuvoston aiheuttaman hämäännöksen ja viipeet. Se tosiseikka, että meidän on ollut pakko odottaa kaksi vuotta tämän ehdotuksen tulemistä käytännön todellisuudeksi, osoitti surkeasti sen, kuinka kiireellisenä neuvosto piti asiaa kiireellisenä, vaikka tilanne oli selvästi kriittinen BSE-kriisin puhkeamishetkestä

eteenpäin. Emme kuitenkaan tänään ole syyttelemässä täällä ketään vaan katsomassa eteenpäin. Tämä on meidän tilaisuutemme saada oikaistua tämä valitettava viivytelyprosessi.

Parlamentilla on tilaisuus, jos se haluaa tarttua siihen, asettaa realistinen aikataulu kattavan naudanlihan ja naudanlihatuotteiden merkitsemisprosessin kaksitasoiselle toteuttamiselle.

Ympäristöasioiden, kansanterveyden ja kuluttajapolitiikan valiokunnassa tuimme suurinta osaa esittelijän ja muiden tekimistä tarkistuksista ja teemme niin uudelleen tänään. Teemme niin sillä perusteella, että tärkein ehdotus on selvästikin ajoitus. Jotkin tämän mietinnön versiot ovat itsessään olleet ristiriitaisia niissä annettujen päivämäärien kanssa. Puhumme nyt ensimmäisen vaiheen täytäntöönpanosta syyskuussa 2000 ja toisen vaiheen syyskuussa 2001. Olin iloinen kuullessani maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan edustajan sanovan, että se voi hyväksyä neljän kuukauden aikaistamisen, joka tarkoittaisi siirtämistä aikaisemmaksi tammikuusta 2002. Uskomme, että tämä on välttämätöntä, koska meidän on nyt saatava koko Euroopan unioni liikkeelle.

Tästä syystä haluamme toisen vaiheen, sellaisena kuin se on 13 artiklan 5 kohdassa, olevan erillinen ja oikeassa suhteessa oleva edistys. Miksi haluamme tätä? Täällä on joitakuita – tietenkin sellaisista jäsenvaltioista, joilla on jo käytössään erittäin tehokkaat jäljitettävyyso- ja merkintämahdollisuudet – jotka haluavat saada kerralla valmista. He voisivat sanoa muille: katso – te ette pysty tekemään tätä, olette siis väärässä. Meidän tehtävämme on tuoda 15 jäsenmaata yhteen, niin että jäljitettävyyso- ja merkintämahdollisuudet sovellettaisiin yleisesti kaikkialla Euroopan unionissa koko ravintoketjussa, eläimen syntymästä sen teurastamiseen ja hävittämiseen asti. Sanomme niille, jotka vastustavat tätä: olkaa hyvä ja muistakaa, että on välttämätöntä ottaa kaikki mukaan. Se, mitä kaikki haluavat – olivat he sitten maanviljelijöitä, kansalaisia tai kuluttajia Yhdistyneessä kuningaskunnassa tai missä tahansa muualla Euroopan unionissa – on tuntee, että he voivat luottaa samalla tavalla kuluttamansa tuotteen turvallisuuteen, missä tahansa he ovatkin.

Olemme vetäneet yli 13 artiklan 5 kohdan toisen alakohdan ja kaikki muut tarkistukset, jotka ovat samansuuntaiset ja sallivat epätasomalliset monen alkuperämaan sekoitukset tai merkinnän "alkuperä: EU". Jonakin päivänä "alkuperä: EU" voi olla riittävä vakuutus, mutta vielä tänään se ei ole. Meidän on tiedettävä, mistä valtiosta tuote on peräisin. Alankomaissa on tietääkseni ihmisiä, jotka ovat tästä eri mieltä, ja olisin kiinnostunut tietämään miksi. En voi olla sitä mieltä, että "alkuperä: EU" olisi tällä hetkellä riittävä merkintä ja vastustamme tuota ehdotusta.

Vastustamme myös jauhettua naudanlihaa koskevaa poikkeusta, joka voisi koskea suunnilleen 30:tä prosenttia naudanlihan tuotannosta, jonka pitäisi olla merkittyä. Jauhettu naudanliha on aivan yhtä riskialtis ellei riskialttiimpikin kuin nauta muussa muodossa, koska se tulee usein eri paikoista. Minun maassani asiat on koettu sekin, että jauhettua naudanlihaa ja lampaanlihaa ja muita lihoja on sekoitettu yhteen. Tarvitsemme jäljitettävyyttä ja merkintöjä jauhetun lihan osalta ihan yhtä paljon kuin muunkin lihan.

Olemme samaa mieltä esittelijän tarkoituksesta tiukentaa ja nopeuttaa tarkistuksissa 42 ja 43 olevia vaatimusten täyttämisehtoja. Olemme myös samaa mieltä siitä, että lisätietoja pitää ja voi antaa niille jäsenvaltioille, jotka tarvitsevat niitä, ja niille erityisalueille, joilla on tärkeää tietoa välitettävänä.

Viimeinen näkökohtani on lopettaa siihen, mistä aloitin. Minun maani, arvoisa puhemies, kuten teidänkin maanne – jos minäkin voin kutsua Skotlantia maakseni, kuten tietenkin kutsuisin – on kärsinyt BSE-taudista. Tiedämme, että suurimmaksi osaksi kannoimme vastuun siitä. Velvollisuutemme oli saada aikaan erityisiä edellytyksiä elintarviketurvallisuuden alalla sen tuloksena. Pyryttämme vuosia tuohon tavoitteeseen voimme nyt oikeutetusti sanoa yhteisölle kokonaisuudessaan, että sitä, mitä haluamme itsellemme, haluamme myös kaikille muille.

2-287

Paulsen (ELDR). – (SV) Arvoisa puhemies, arvoisa esittelijä, hyvät jäsenet, markkinoiden luottamuksen palauttaminen on tärkeää. Vieläkin tärkeämpää on kuitenkin palauttaa kansalaisten luottamus siihen ruokaan, jota he ostavat ja syövät – itse asiassa ehkä juuri se vahvistaa markkinoita. Ratkaisevaa on se, että voimme varmasti jäljittää sen, mitä syömm.

Tarkistus 29 on erittäin tärkeä tuottajien kannalta, ehkä erityisesti uhanalaisten alueiden pientuottajien kannalta. Tämä ehdotus mahdollistaa merkintöjen täydentämisen sen lisäksi, että ne sisältävät maininnan jäsenvaltiosta. Tuottajalla on vapaus ilmoittaa, että liha on esimerkiksi tietyltä alueelta, että kyse on tietystä rodusta tai että kasvatuksessa on käytetty erityismenetelmiä. Tästä ei kuitenkaan pidä säätää lakeja, mutta meidän on kuitenkin varmistettava, että valehteleminen on kiellettyä.

Olen erittäin iloinen jäsen Whiteheadin jauhelihaan liittyvästä huomautuksesta. Tuen täysin esittelijän laatimaa tarkistusta 30. Tässä kysymyksessä on mielestäni tärkeintä, että halvan ruoan kohdalla ei tehdä mitään poikkeuksia. Me parlamentin jäsenet, jotka olemme pääasiassa varakkaita ja keski-ikäisiä, tiedämme erittäin hyvin, että lapsiperheet ja nuoret ostavat ja syövät kaikkein halvinta ruokaa – makkaraa, hampurilaisia ja niin edelleen. Kaikissa yhteiskuntajärjestelmissä heikoimmilla ryhmillä on aina ollut heikoin ostovoima. Meidän ehdoton moraalinen velvollisuutemme on huolehtia ensisijaisesti siitä, että turvaamme halvan ruoan laadun ennen kuin turvaamme häränfileen laadun.

2-288

Graefe zu Baringdorf (Verts/ALE). – (DE) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, Euroopan parlamentti on osoittautunut kaukonäköiseksi tässä asiassa, ja haluaisin kiittää sydämellisesti sekä ympäristövaliokunnan että maatalousvaliokunnan esittelijää heidän työstään. He ovat omaksuneet saman johdonmukaisuuden, jota Euroopan parlamentti on osoittanut tässä kysymyksessä. Muistutan vielä kerran asioiden taustasta: pakollinen tunnistushan on ollut jo oikeastaan pitkän aikaa voimassa, sillä asetus N:o 820/97 tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 2000. Tehty lykkäys ei ole laillinen. Euroopan parlamentti on nostanut kanteen neuvostoa vastaan, koska lykkäys ei kuulunut neuvoston harkintavaltaan.

Komissiokaan ei ole niittänyt mainetta tässä asiassa. Se nimittäin ehdotti tätä näennäisen tyylikästä, mutta oikeudellisesti epäilyttävää menettelyä. Jos mitään ei tapahdu, tämä pakollinen merkintä tulee voimaan syyskuun 1 päivästä 2000 alkaen. Sen vuoksi on välttämätöntä neuvoa komissiota hyväksymään Euroopan parlamentin ehdotukset tässä yhteispäätösmerkintämenettelyssä myös syyskuun 1 päivään mennessä. Yritimme kanteellamme estää sen, toivon, että salpausyrityksemme myös onnistuu, että syyskuun 1 päivänä yritettäisiin vielä kerran saada jatkoaika läpi samalla tavalla tyylikkäästi.

Jos emme voi päästä syyskuun 1 päivään mennessä yksimielisyyteen parlamentin ehdotuksista, vanha asetus tulee silloin voimaan, ja niin meillä on vain kaikki pakollinen. Sen vuoksi toivon, että parlamentin järkevät ehdotukset saataisiin nyt myös teidän osaltanne läpi ja te luopuisitte aikeestanne siirtää tätä asiaa vielä kerran vuoteen 2003 asti. Sitä ei voitaisi selittää kansalaisille, ja se kohtaisi päättävistä vastustusta aivan varmasti myös Euroopan parlamentissa.

2-289

Fiebigler (GUE/NGL). – (DE) Arvoisa puhemies, hyvät naiset ja herrat, kuluttajat saavat suuren osan, siis nimenomaan suuren osan elintarvikkeista ja kaikessa monitahoisuudessaan valmistetusta naudanlihasta varustettuna turvallisella alkuperämerkinnällä, jos sitä vain halutaan. Perustana on ollut ja tulee edelleen olemaan jokaiselle eri nautaeläimelle annettava passi, jossa on paikkakuntaa, alkuperää ja syntymää koskevat tiedot.

Alkuperä ja kasvatus voidaan selvittää laajojen valvontatoimien ja eläinten kauppaan liittyvien lukuisien tietojen avulla. Tarkoitani tällä, ettei meidän tarvitse aloittaa tyhjästä, ja muutaman tuhannen vuosittaisen naudanlihakilon tuottajana tiedän, mistä puhun. Tuorein elintarvikealan kriisi voi oikeuttaa tiukempien, mietintöön sisältyvien toimien käyttöönoton, mutta byrokratiaa pitää lieventää kaikkialla, missä se vain on mahdollista.

Riippumatta käyttöönoton ajankohdasta kannatan kaikkia tarkistuksia, joissa panostetaan maataloustuotteiden alueellisen markkinoinnin ja jalostuksen tehostettuun edistämiseen ja joissa siten autetaan alueellisia markkinoita kehittymään avoimempaan suuntaan.

2-290

Souchet (UEN). - (FR) Arvoisa puhemies, ensimmäisiä yllättyneitä tänä yönä käydyistä keskusteluistamme ovat varmasti eurooppalaiset kuluttajat. He hämmästyivät kuullessaan, että Euroopan unionilla ei ole vielääkään käytössään luotettavaa naudanlihan jäljittämisjärjestelmää, vaikka hullun lehmän kriisin alkamisesta on kulunut jo niin monta vuotta. Kuluttajien luottamus oli kuitenkin mitä ilmeisemmin kiireellisesti palautettava takaamalla heille aukoton jäljitettävyyden navetasta ruokapöytään, jotta voitaisiin poistaa ajoissa ja tehokkaasti kaikki ihmisten terveyttä mahdollisesti uhkaavat riskit.

Yhteisön koneiston tavatonta reagointihitautta kompensoivat onneksi yritteliäimpien jäsenvaltioiden asianmukaiset aloitteet. On sitäkin valitettavampaa, että jäsenvaltioilta on viety tämä mahdollisuus. Ajattelen erityisesti Ranskassa yhdessä kasvattajien ja jakelijoiden kanssa kehitettyä pakollista merkintäjärjestelmää, joka on ollut voimassa vuodesta 1996 alkaen. Järjestelmä on osoittautunut hyvin tehokkaaksi. Kuluttajien luottamus on sen avulla onnistuttu palauttamaan.

Ranska halusi säilyttää tämän uudelleen saavutetun luottamuksen, eikä siksi oikeutetusti halunnut poistaa liian aikaisin brittinaudanlihaa koskevaa tuontikieltoa, koska sille ei voitu taata samanlaista jäljitettävyyttä. Ranska oli yksinkertaisesti unohtanut, että sillä ei enää ollutkaan siihen oikeutta. Miten kummallinen Eurooppa onkaan rangastessaan jäsenvaltioita, jotka ponnistelevat ja tekevät tarvittavia aloitteita saavuttaakseen kuluttajien luottamuksen ja suojellakseen kansalaisten terveyttä!

Jos laillinen toiminta on mahdollista enää vain yhteisön tasolla, meidän on ainakin ryhdyttävä toimimaan nopeasti. Meidän on lakettava lykkäämästä loputtomasti vuonna 1997 tekemiemme sitoumusten toteuttamista ja tiedotettava kuluttajille asioista avoimella ja ymmärrettävällä tavalla.

Pakolliset alkuperämerkinnät on siksi otettava käyttöön niin nopeasti kuin mahdollista, eikä käyttöönottoa saa missään tapauksessa siirtää 1. tammikuuta 2003 saakka, niin kuin komissio on ehdottanut. Emme saa hyväksyä minkäänlaisia jauhelihaa ja leikattua lihaa koskevia erivapauksia, joita komissio on myös ehdottanut ja joiden vuoksi maasta riippuen 30–50 prosenttia naudanlihasta välttyisi merkintävelvollisuudelta. Ei voida myöskään hyväksyä – jälleen kerran komission ehdottamaa – EY-tyyppistä yleisluokitusta, joka on liian väljä. Kuluttajat haluavat olla varmoja toimijoiden kyvystä pystyä määrittämään lihan alkuperä. Merkintöihin on siis sisällyttävä maininta jäsenvaltiosta. Kolmansista maista tuotavaan

naudanlihaan on puolestaan sovellettava samoja merkintäsäännöksiä kuin yhteisön alueelta peräisin olevaan lihaan, ja mikäli kolmansista maista tuotava liha ei ole jäljitettävyyttä koskevien Euroopan unionin asetusten mukaista, siitä on luonnollisesti selvästi ilmoitettava.

Tätä merkitsevät tarkistukset, jotka olemme jäsen Thomas-Mauron kanssa jättäneet UEN-ryhmän nimissä ja joita esitämme kaikille kollegoillemme, jotka haluavat edistää naudanlihan todellista jäljitettävyyttä.

2-291

Martinez (TDI). - (FR) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, hyvät kollegat, 14 vuotta BSE-taudin esilletulon jälkeen me lopultakin käsittelemme kuluttajien suojeluun ja jäljitettävyyden takaamiseen tähtäävää lihan merkitsemistä.

Teoriassa suoja saapuu epäilemättä myöhään, mutta ennen muuta se on käytännössä pettävä. Ensiksikin asetusesityksen mukaan merkintävelvollisuuden ulottumattomiin jää todellakin 50 prosenttia eurooppalaisesta lihasta eli jauheliha ja leikattu liha. Loppuja 50:tä prosenttia merkintävelvollisuus koskee vasta vuodesta 2003 alkaen, mikä merkitsee sitä, että meillä on käytettävissämme kolme vuotta brittiylijäämälihan myymiseen. Vuoden 2003 jälkeen alkuperämerkinnäksi riittää pelkkä "Tuotettu EY:ssä" -maininta ilman maata koskevia tietoja. Jotta prionit voitaisiin kätkeä yhä tehokkaammin, merkintä tungetaan lisäksi täyteen seuraavanlaisia tietoja: syntymä-, lihottamis- ja teurastuspaikka, paikka, jossa ruhot on leikattu luuttomiksi, alkuperämaa, alkuperäalue ja alkuperämaatila eli kaksitoista ilmoitettavaa tietoa, sekä lisäksi hinta ja paino, jolloin mainittavia tietoja saadaan yhteensä 14. Sellaista merkintää on mahdotonta lukea.

Jäsen Papayannakis ryhtyy siis parantamaan järjestelmää, pakollisen merkintäjärjestelmän määräaika-aikaistetaan vuodesta 2003 vuoteen 2001 vuoden 2000 sijasta; merkinnän sisältöä on kevennettävä, ja Ranskan, Belgian ja Suomen pakolliset kansalliset merkinnät säilytetään. Hyvä niin. Tarkistukset hyväksytään. Mutta komission vastahakoisuus – suonette minulle anteeksi, arvoisa komission jäsen – on kaikkien nähtävillä. Merkintäratkaisu on vain olevinaan hyvä ajatus. Se ei suojaa GMO:ilta, ei kasvirasvasta tai tulevaisuudessa GMO:ita sisältävästä rasvasta valmistetulta suklaalta, ei amerikkalaiselta hormonilihalta eikä prionilihalta.

Ainut tehokas suoja olisi valvonta, joka edellyttää valtioiden ja rajojen olemassaoloa. Mutta rajat on poistettu, ja se hinta meidän on Euroopasta maksettava. Liikkumisvapaus on saavutettu turvattomuuden hinnalla. Hyvät kollegat, toivon, että ketään ei siitä tulevaisuudessa rangaista. Ennen rangaistiin raipan iskuilla, nyt voitaisiin läimäyttää brittiläisillä naudanlihapihveillä.

2-292

Esclopé (EDD). - (FR) Arvoisa puhemies, naudanlihan merkitsemistä koskeva keskustelu liittyy aikaisemmin esillä olleeseen huoleemme elintarviketurvallisuudesta.

Jos mietintö ja siihen liittyvät johtopäätökset hyväksytään, me onnistumme niillä poistamaan monia kuluttajia huolestuttavia kysymyksiä tällä herkällä alalla, jota hullun lehmän syndrooma vielä hallitsee.

EDD-ryhmän mielestä tuotteiden jäljitettävyyden osoittaminen ja takaa yhtä lailla kuluttajien terveyden puolustamisen kuin korkealaatuisten tuotteiden myynnin edistämisen. Kaikki tuottajat, niin pienet kuin suuretkin, voivat tuoda markkinoille hyvälaatuisia tuotteita, jos he asettavat etusijalle tuotteiden laadun ihmisten terveydestä piittaamattoman alhaisen rahanahneuden ja taloudellisten etujen sijasta. Mielestämme on oleellista ja välttämätöntä, että mietinnössä merkintävelvollisuus ulotetaan kaikkiin alan tuotteisiin teurastamojen raakalihasta alkaen aina jalostettuihin tuotteisiin, jauhelihaan, leikattuun lihaan ja muihin lihatuotteisiin saakka.

Lisäksi on ehdottomasti varauduttava täydellisten tietojen antamiseen kuluttajille. Siksi merkinnöissä on ilmoitettava kaikki nautojen elämää ja teurastamista koskevat tiedot: syntymä-, kasvatus- ja teurastuspaikat sekä ruokinta- ja lihotusmenetelmät unohtamatta eläimille mahdollisesti annettuja antibiootteja ja kasvua kiihdyttäviä aineita.

Määräysten mahdollisimman nopea toteuttaminen on myös tärkeää, sillä kuluttajilla on siihen täysi oikeus. Me emme saa viivytellä, varsinkaan, koska tämä asia ei ole uusi. On siis aika ryhtyä toimeen. Kuluttajien luottamusta ei saavuteta käskemällä, se on voitettava.

Tällä tavoin ja näiden syiden vuoksi EDD-ryhmän CPNT-puoluetta edustavat jäsenet tukevat kaikkia kattavaan jäljitettävyyteen tähtääviä toimenpiteitä, kuten ilmoitin jo 5. lokakuuta 1999 käydyssä keskustelussamme. Jäljitettävyyden on vain eduksi kaikille: kuluttajille, sillä he saavat tarvitsemansa tiedon, ja hyvälle tuottajille, sillä heitä järjestelmä suojaa.

2-293

Paisley (NI). - (EN) Arvoisa puhemies, haluan saada selvästi kirjatuksi tänä iltana sen, että Pohjois-Irlannin maanviljelijät ovat erittäin vihaisia Yhdistyneen kuningaskunnan hallitukselle siitä, että se ei hakenut eurooppalaista rahoitusta naudanlihan merkitsemisen edistämiseksi. Muut valtiot ovat ottaneet tätä rahaa noin 4 miljoonan punnan arvosta – Irlannin tasavalta noin 100 000 punnan arvosta – ja silti Lontoossa istuvan hallituksen häpeällinen asenne on pitää tämä poissa Yhdistyneen kuningaskunnan maanviljelijöiden ulottuvilta.

Haluan myös sanoa, että missä tahansa merkintäjärjestelmässä alkuperän pitää olla todellinen alkuperä, koska kaikki ajatukset siitä, että ilmoitetaan lihan jalostuspaikka alkuperäksi, ovat mahdottomia hyväksyä. Tämä on erittäin perustava asia, joka on tehtävä täysin selväksi kaikissa hyväksymissämme laeissa. Kaikkien elintarvikkeiden merkintäprosessien on oltava täsmällisiä ja luotettavia sekä tuottajien että kuluttajien kannalta. Mikä tahansa onkin tämän unionin politiikka avoimen markkinatalouden suhteen, on niille ihmisille, jotka haluavat ostaa kotimaassaan tuotettua lihaa, annettava oikeus tietää, että se on kotimaassa tuotettua. Maanviljelijät ansaitsevat saada takuun siitä, ja niin ansaitsevat kuluttajatkin.

2-294

Maat (PPE-DE). – (NL) Arvoisa puhemies, olemme tulleet naudanlihan merkitsemistä koskevassa keskustelussa sellaiseen pisteeseen, jolloin on oleellista, että tuottajien ja kuluttajien luottamus palautetaan. Mietinnössä keskitytään naudanlihan jäljitettävyyteen ja siihen, että sen alkuperä tiedetään tarkasti, mutta samalla emme voi nähdä tätä irrallaan kuluttajien luottamuksesta, koska he haluavat tietoa.

On silmiinpistävää, että tämä parlamentti juuri siksi vaatii myös kansallisia merkintöjä mahdollisiksi ja pakollisiksi, kun komissio taas päinvastoin pitää tärkeämpänä merkintää "alkuperä: EU". Olen vakuuttunut siitä, että jonakin päivänä olemme jälleen ylpeitä siitä, että merkinnässä lukee "tuotettu EU:ssa" ja että meillä on Euroopan unionissa elintarviketurvallisuusvirasto, jolla on vahva toimivalta ja joka voi toimia ympäri jäsenvaltioita ja puuttua nopeasti asiaan, jos ongelmia ilmenee. Tämän täytyy olla perimmäinen tavoitteemme, ja silloin olemme päässeet sinne, missä meidän kuuluu olla. Siihen saakka meidän täytyy voida selvittää tarkasti, mitä tapahtuu, ja antaa kuluttajille hyviä tietoja. Siihen saakka meidän täytyy toimia väliaikaisin keinoin. Tähän kuulu hyvin olennaisesti myös sellaisen merkinnän käyttö, jossa ilmoitetaan jäsenvaltion nimi. Se on hyvä asia, koska se on alku luottamuksen palauttamiselle tuottajiin erityisesti aikana, jolloin käy ilmi, että elintarviketurvallisuus on korkealla tasolla. Tämä on meille yksinkertaisesti välttämätöntä.

On hyvä, kun myös ilmoitetaan, että voi tulla hetki, jolloin luottamus palautetaan. Tässä mielessä minun täytyy sanoa, että minun valtuuskunnassani ja osassa ryhmääni kannatetaan kollega Maatenin ja kollega De Roon tarkistusta 61, jossa mainitaan, milloin voidaan osoittaa luottamusta BSE:n ja muiden asioiden valvontaan ja että voi myös tulla aika, jolloin EU-merkintää sovelletaan. Pidän tätä välivaiheena ja näen lopullisena suurena tavoitteena sen, että luottamus palautetaan ja että saamme aikaan vahvan EU-merkinnän ja lopultakin vahvan elintarviketurvallisuusviraston, koska nämä keskustelut liittyvät toisiinsa.

2-295

Myller (PSE). - Arvoisa puhemies, komission jäsen, elintarvikkeiden turvallisuus puhuttaa kansalaisia ehkä enemmän kuin mikään muu asia, ja sen vuoksi on hyvä, että se puhuttaa myös meitä täällä Euroopan parlamentissa. Mutta tärkeintä on, että se ei vain puhuta, vaan että teemme myös tälle asialle jotain. Täällä on jo kiiteltu Papayannakisin tekemää työtä. Yhdyn näihin kiitoksiin, se on hyvä pohja paremmalle kuluttajaturvallisuudelle koko Euroopan alueella. Meillähan on runsaasti esimerkkejä siitä, että kuluttajat eivät ole aina olleet etusijalla elintarviketuotannossa.

Sisämarkkinat ja tavaroiden vapaa liikkuminen mahdollistavat kansalaisille paremman valinnanvapauden ja tuottajille paremmat markkinat. Kun kysymys on elintarvikkeista, on vielä tärkeämpää kuin muutoin varmistaa se, että vapautta myös rajoitetaan vastuulla, että kuluttajia suojellaan; kuluttajilla on oikeus tietää, mitä he syövät ravinnokseen. Tässä tapauksessa on erityisen tärkeää, että liha ja lihajalosteet kuuluvat niihin tuotteisiin, joista kuluttaja tietää, mistä ne ovat lähtöisin. Täällä ovat hyvin useat jo todenneet, että merkinnäksi ei riitä EY vaan tarvitaan tarkempia tietoja. Olen samaa mieltä tästä asiasta. On ehdottomasti tiedettävä maa, mistä tuotteet ovat lähtöisin. Lisäksi ei pelkästään lihatuotteiden vaan myös lihajalosteiden raaka-aineen alkuperä on selvitettävä mahdollisimman hyvin. Merkinnät on myös tehtävä mahdollisimman nopeasti pakollisiksi. Se aikataulu, jota ympäristöasioiden, kansanterveyden ja kuluttajapolitiikan valiokunta ehdottaa, ei ole liikaa vaadittu. Jäsenvaltioiden on pitänyt jo siihen varautua.

2-296

Busk (ELDR). – (DA) Arvoisa puhemies, tätä järjestelmää ei voi enää lykätä, ja tuen täysin niitä aikatauluun tehtäviä tiukennuksia, joita Euroopan parlamentti on esittänyt komission ehdotuksiin tekemissään tarkistuksissa. Kuluttajat tarvitsevat tietoa siitä, missä eläin on syntynyt, kasvatettu ja teurastettu, ja nauta on merkittävä ja rekisteröitävä, jotta jäljitettävyyden voitaisiin taata. Komission on painostettava huomattavasti entistä voimakkaammin niitä valtioita, jotka eivät ole perustaneet tietokantoja, jotta näistä valtioista tulisi täysin toimintakykyisiä. Tässä asiassa kyse on myös uskottavuudesta, joka koskee yhteisten päätösten toimeenpanoa kaikissa jäsenvaltioissa. Tämän lisäksi siinä on kyse kansalaisten luottamuksesta ja uskosta siihen, että elintarvikkeiden laatu on kunnossa. Meidän on osoitettava päättäväisyyttä, emmekä me saa myöntää poikkeuksia sellaisille naudoille, jotka laiduntavat vuoristossa. Miten muuten vuoristossa laiduntavat naudat eroavat laaksoissa tai niityillä laiduntavista naudoista, joiden rekisteröinti on pakollista? Kannatan sitä, että naudanlihan merkinnästä käy ilmi lihan alkuperävaltio tai -valtiot, ja vastustan voimakkaasti yhteisen EU:n merkin käyttöönottoa, jolloin kuluttajat eivät voi tietää, mistä valtiosta on kyse. Tämän järjestelmän tavoitteena on oltava se, että kuluttajat luottavat kaikista EU:n valtioista peräisin olevaan lihaan. Ennen kuin se toteutuu, kuluttajien on saatava tarkkaan tietää lihan alkuperävaltio. Olen laatinut tarkistuksen, jonka mukaan teurastamon hyväksymisnumeron ei pidä käydä ilmi tuoteselosteesta. Tarkistuksen avulla halusin varmistaa sen, että pienet ja keskisuuret teurastamot voivat jatkossakin tuoda lihaa leikattavaksi. Kyseinen hyväksymisnumero ei anna kuluttajalle mitään hyödyllistä tietoa, eikä sillä ole mitään merkitystä jäljitettävyyden kannalta.

2-297

Schierhuber (PPE-DE). – (DE) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, hyvät parlamentin jäsenet, haluaisin ensin kiittää varsin sydämellisesti kaikkia, jotka ovat osallistuneet rakentavasti tämän mietinnön laatimiseen. Pakollinen nautaeläinten tunnistusjärjestelmä, joka tulee nyt pian voimaan, on nautaeläinten järkevän merkinnän edellytys. Toivomukseni maanviljelijänä on, että jokainen kuluttaja voisi jäljittää, mistä hänen leikkeensä on peräisin. Jokainen maanviljelijä on ylpeä omasta laatuvarustaan, ja sen vuoksi on maanviljelijöiden etujen mukaista, että kaikki tietävät, kenen ansiota heidän elintarvikkeidensa hyvä turvallisuus- ja terveellisyystaso on.

Jotta tällainen järjestelmä ylittäisi tavoitteeseensa, sen on oltava käyttökelpoinen. On myös otettava huomioon, miten prosessit sujuvat käytännössä. Koska Euroopassa on suuria topografisia eroavaisuuksia, on maanviljelijöiden käytettävä aivan erilaisia työtapoja ja tuotantomenetelmiä. Haluaisin esimerkiksi viitata alppiseutujen laiduntamisen erityistilanteeseen. Tiedätte, että Italiassa, Itävallassa ja Saksassa kaikkiaan 400 000 nautaeläintä viedään joka kevät alppilaitumille, ja ne viihevät siellä kesän yli eli noin kolme kuukautta. Jotta maanviljelijöiltä ei vaadittaisi turhaa ylimääräistä hallintotyötä, on otettava huomioon karjanajolijat, jotka ovat jo käytössä ja jotka ovat tämän tilanteen mukaisia.

Kuten sanottu, jäljitettävyyden on taattava joka tapauksessa. Säädos on kuitenkin mukautettava todellisiin ja paikallisiin olosuhteisiin, jotta se ei herättäisi vain närää kansalaisten arkipäivästä etäännyneenä EU-simputuksena, vaan saavuttaisi hyväksynnän kansalaisten keskuudessa. Toivon sen vuoksi, että tarkistus 19, joka koskee 7 artiklan 1 kohdan toista luetelmakohtaa, saisi myös koko parlamentin hyväksynnän. Se on jo hyväksytty ympäristövaliokunnassa ja maatalousvaliokunnassa.

2-298

Corbey (PSE). – (NL) Arvoisa puhemies, keskustelu nautaeläinten merkittämisestä on melko raskas. Tärkeä kysymys on, täytyykö merkintä "alkuperä: EU" sallia ylimääräisenä mahdollisuutena. Komission mielestä kyllä. Monet tässä parlamentissa ovat sitä mieltä, että alkuperämaan ilmoittamisen täytyy olla pakollista. Tämän taustana ovat elintarvikekriisit.

Olen täysin samaa mieltä siitä, että nautaeläinten alkuperän täytyy olla täysin jäljitettävissä ja että sen täytyy tapahtua mahdollisimman pikaisesti. Ymmärrän myös, että kuluttajat haluavat yhä useammin tietoja elintarvikkeidensa alkuperämaasta tai -alueesta. Se on usein makuasia. Lisäksi olen samaa mieltä arviosta, että maat, joiden elintarviketurvallisuus ei ole kunnossa, voisivat väärinkäyttää merkintää "alkuperä: EU". En kuitenkaan vaadi poistettavaksi mahdollisuutta käyttää merkintää "alkuperä: EU". Mielestäni meidän täytyy valita toisenlainen lähestymistapa. Meidän täytyy asettaa ehtoja merkinnän "alkuperä: EU" käytölle. Eräs edellytys on esimerkiksi tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän täydellinen toimeenpano ja noudattaminen. On luonnollisesti muitakin mahdollisuuksia pakottaa noudattamiseen, mutta tämä menetelmä on paljon suurempi. Parlamentin täytyy valvoa tuottamiensa direktiivien noudattamista. Tämän lähestymistavan etuna on myös se, että merkinnästä "alkuperä: EU" tulee myönteinen. Sen sijasta, että merkintä "alkuperä: EU" olisi hämäyskeino niille maille, joiden elintarvikkeiden laatu ei ole kunnossa, se on takuu laadusta. Jos tuottaja kuitenkin ilmoittaa mieluummin alkuperämaan, se on myös mahdollista.

On esitetty joitakin perusteluja sille, miksi merkinnän "alkuperä: EU" pitäisi olla mahdollinen. Lihateollisuus ja vähittäiskauppa viittaavat meille liian yksityiskohtaisista tiedoista aiheutuviin kaikenlaisiin käytännön vaikeuksiin ja hallintomenoihin. En halua kiinnittää siihen täällä huomiota, koska en pidä sitä kovin tärkeänä.

Haluaisin teidän kiinnittävän kuitenkin huomiota erääseen periaatteelliseen kysymykseen. Sisämarkkinat ovat suuret. Perustana on keskinäisen tunnustamisen periaate. Keskinäinen tunnustaminen vaatii luottamusta, ja luottamus vaatii yhteisiä normeja, erityisesti elintarviketurvallisuuden kohdalla. Jos teemme merkinnästä "alkuperä: EU" mahdollittoman käyttää, alistamme tietynlaiseen sisämarkkinoiden uudelleen kansallistamiseen. Nojautumme siihen, että meillä on joissakin maissa enemmän luottamusta kuin toisissa, mikä osoittaa, että uskomme omaan elintarviketurvallisuuspolitiikkaamme on vähäistä. En voi hyväksyä sitä. Kaikkien EU:n jäsenvaltioiden täytyy taata lihan turvallisuus. Merkintä "alkuperä: EU" merkitsee silloin turvallisuutta, ja siksi pyydän kannatusta tarkistuksille 60 ja 61.

2-299

Pesälä (ELDR). - Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, minun käsitykseni mukaan kysymys ei ole yksistään luottamuksesta elintarvikkeiden turvallisuuteen tällä hetkellä, vaan on nimenomaan hyvin tärkeää, että katsomme myös lähitulevaisuuteen. Meidän on saatava oma pesä, oma alue kuntoon. EU on laajenemassa itään, ja me kaikki tiedämme, minkälainen kapasiteetti ja volyymi siellä on, kun ajatellaan esimerkiksi lihan- ja nautaeläintuotantoa. Se on viesti myös siihen suuntaan, että heidän on myös nyt jo lähdeävä laittamaan omia asioitaan siihen kuntoon, että he pystyvät mukautumaan siihen malliin, joka täällä on. Jos meillä ei ole sitä valmiina, miten voimme edellyttää sitä myöskään muilta, jotka tulevat mukaan? Tämän vuoksi merkinnän tulee olla hyvin yksinkertainen, siinä pitää olla maa ja sen lisäksi, jos halutaan, tuotantoalue. Mutta merkintä, mistä maasta tuote on peräisin, on erityisen tärkeä meille, kun ajattelemme kuluttajien luottamusta elintarvikkeiden turvallisuuteen myös tulevaisuudessa.

2-300

Daul (PPE-DE). - (FR) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, naudanliha-ala on tehnyt sopimuksen suuren yleisön kanssa. Sen perustana on kuluttajien pyytämä, tai sanoisinpa jopa kansalaisten vaatima avoimuus. Avoimuutta sovelletaan naudanliha-alalla nyt kahteen varmasti erilaiseen, mutta erottamattomaan kysymykseen: BSE-tautiin ja lihan merkitsemiseen.

Ranska vahvistaa riskiryhmään kuuluviksi nimettyjä aineita koskevia varotoimenpiteitään ja aloittaa nautakarjan BSE-testien laajamittaisen arviointikäytännön. Euroopan unioni valmistautuu laatimaan kaikkia jäsenvaltioita koskevan testiohjelman. Tässä yhteydessä kuluttajien olisi mahdotonta ymmärtää merkintäkysymyksen viivästymistä. Mielestäni on sen vuoksi erittäin tärkeää, että alan toimijat eivät joudu oikeudelliseen tyhjiöön, joka saisi suuren yleisön oikeutetusti kysymään, onko tavoitteena todellakin yhä laajempi avoimuus.

Miten voitaisiin selittää se, että olemme Euroopan unionin tasolla onnistuneet pääsemään sopimukseen suklaasta, kun taas arkaluonteisella ja tärkeällä naudanliha-alalla me emme kykene noudattamaan asettamiamme määräaikoja.

Emme saa unohtaa keskustelun todellista aihetta. Olen vakuuttunut siitä, että naudanlihan merkitseminen ei ole pelkkä tekninen kysymys. Haluaisin muistuttaa, että naudanlihan merkitsemisellä on kuluttajille suuri merkitys, koska se on heille osoitus tuotteiden jäljitettävyyden tehostamisesta, kaikkien alan ammattilaisten sekä Euroopan ja jäsenvaltioiden julkisen vallan saattamisesta vastuunalaisiksi sekä myös valvontajärjestelmien parantumisesta.

Maanmiehemme vaativat loppujen lopuksi oikeutta tietoon. Oikeus tietoon on kauppavaihdon kehittymisen ja kilpailun toteutumisen luonnollinen vastine. Niiden edistämän avoimuuden ansiosta merkinnöillä voidaan parantaa naudanlihan vapaata liikkuvuutta, sillä merkitsemisen avulla voidaan rauhoittaa kuluttajia ja taata heille mahdollisuus asiantuntevaan valinnanvapauteen. Naudanliha-alalla kuluttajille tiedottamisen tehostaminen merkintöjä käyttämällä on Euroopan unionilta selvä merkki sen kauppakumppaneille: se osoittaa, että Euroopan unioni pyrkii paitsi takaamaan elintarvikkeiden turvallisuuden, myös säilyttämään kuluttajien vapaan valinnanmahdollisuuden.

2-301

Mulder (ELDR). - (NL) Arvoisa puhemies, olen monien ennen minua puhuneiden kanssa samaa mieltä siitä, että tällä hetkellä on tärkeintä saada aikaan järjestelmä, joka mahdollistaa tuotannon kaikkien vaiheiden jäljitettävyyden. Kokonaisvaltainen ketjuvalvonta on onneksi monissa maissa jo käsite. Minun mielestäni se ei riipu kansallisista rajoista. Jos tietyt edellytykset täytetään – haluaisin viitata muiden lailla tarkistuksiin 60 ja 61, jotka koskevat BSE-valvontaa – mielestäni merkintä "alkuperä: EU" voi olla riittävä. Tämä ei tarkoita, että kaikkia muita tietoja ei saa ilmoittaa vapaaehtoisesti merkinnöissä. Voidaan ilmoittaa, mistä maasta, miltä alueelta, mistä kaupungista, mistä kylästä ja niin edelleen tuote tulee, ja annetaan kuluttajan päättää, mistä hän haluaa ostaa sen, mutta sen ei tarvitse olla EU:n asettama velvoite. Jos se olisi velvoite, se merkitsisi tietyssä mielessä yhteismarkkinoiden uudelleen kansallistamista Euroopassa, mikä on askel taaksepäin.

2-302

Lynne (ELDR). - (EN) Arvoisa puhemies, olen erittäin pettynyt viipeen johdosta, vaikka olen ilahtunut nyt siitä, että meille on tulossa selkeä pakollinen merkintä. Toivon, että tämä palauttaa kuluttajien luottamuksen naudanlihaan, varsinkin BSE-kriisin jälkeen.

Haluaisin, että nähdä alkuperämaan lisäksi myös alkuperäalue merkittäisiin. Edustan Länsi-Midlandsia, missä on maailman parasta naudanlihaa – Herefordshiren naudanlihaa ja Shropshiren naudanlihaa. Haluaisin nähdä sen merkinnässä. Vastustan erittäin vahvasti sitä, että "EU" olisi merkintänä eikä alkuperämaa ja -alue.

Olen myös huolissani joistakin niistä sanoista, jotka voivat päätyä merkintään. Yksi noista sanoista on "teurastettu". Se ei auttaisi saavuttamaan kuluttajan luottamusta ja saattaisi tympäistä joitakin kuluttajia, jos he todella näkisivät, missä jokin eläin on "teurastettu". Toivon, että löytäisimme uuden sanan sille. Yleisesti ottaen olen iloinen siitä, että viimeinkin meille on tulossa selvä merkintä ja, kuten sanoin, haluan sen olevan alkuperämaa ja -alue.

2-303

Nicholson (PPE-DE). - (EN) Arvoisa puhemies, haluaisin aloittaa sanomalla, että pidän mietintöä myönteisenä. Euroopan unionin laajuinen karjan tunnistusjärjestelmä olisi pitänyt saada aikaan kauan sitten. Järjestelmä on varmasti erittäin tarpeellinen, ellei muusta syystä niin ainakin siksi, että päästäisiin samalle tasolle koko Euroopan unionin alueella ja varmistettaisiin, että kaikki maat saavuttavat samat standardit.

Haluaisin esittää varoituksen. Tulen sellaiselta alueelta Pohjois-Irlandista, missä on tunnistus- ja jäljitettävyydsstandardi, joka on niin hyvä kuin voi olla. Mikään järjestelmä ei ole sataprosenttinen, joten en usko, että tekään voitte saada sellaista aikaiseksi. Aina tulee olemaan ihmisiä, jotka käyttävät järjestelmää väärin. Näin asia on ollut vuosisatoja – ja tulee jatkossakin olemaan. Voidaan ainoastaan pyrkiä kehittämään paras mahdollinen jäljitettävyydsjärjestelmä.

Minulla on monta huolta. Ensimmäinen on: kuka maksaa? Ongelma tähän mennessä Pohjois-Irlannista saamani kokemuksen perusteella on ollut se, että kuluttaja on joutunut maksamaan suurimman osan lisäjäljitettävyyden kustannuksista, ja tämä osuus on ollut merkittävä. Vähittäismyyjä ei ole sitä maksanut. Kuluttaja maksaa ehkä lopulta – mutta ehkä ei maksakaan. Tältä kannalta katsottuna se tulee kalliiksi noille ihmisille.

Minulla on vielä yksi kysymys komissiolle. Onko viisasta kansallistaa uudelleen naudanlihamarkkinat? Tai edes alueellistaa se valtioiden sisällä? Asetan tämän selkeästi kyseenalaiseksi. Olemme taistelleet Euroopan unionissa vuosia saavuttaaksemme yhtenäismarkkinat ja nyt olemme uudelleen kansallistamassa noita markkinoita. Haastan komission tänään vastaamaan tuohon kysymykseen. Onko tämä viisas liike? Älkäämme tarkastelko asiaa lyhyen ajan kuluessa vaan pitkän ajan kuluessa, koska pitkä aikaväli on haaste – ei viisi vuotta vaan kymmenen vuotta tästä eteenpäin. Mikä tulee olemaan tilanne naudanlihamarkkinoilla?

Kuten sanoin, meillä Pohjois-Irlannissa on täysi jäljitettävyyden ja toimenne menevät pitemmälle kuin asetuksissa vaaditaan. Minun on sanottava komissiolle ja tuottajille muissa jäsenvaltioissa, että minun tuottajani eivät ole tähän päivään mennessä saaneet mitään rahallista hyötyä siitä, mitä he ovat kärsineet.

2-304

Attwooll (ELDR). - (EN) Ehdotuksella, kuten jäsen Goodwill sanoi, on kaksi tärkeää tavoitetta. Ensiksi varmistaa naudanlihan jäljitettävyyden, toiseksi mahdollistaa se, että kuluttajilla on kaikki tarvittava tieto päätöstä tehdessään. Valitettavasti, vaikka nämä kaksi tavoitetta ovat yhteensovitettavissa, niiden välillä on jonkin verran jännitettä, mitä tulee asetuksen yksityiskohtiin. Tämä on asian laita erityisesti 13 artiklan ja 13 artiklan 2 kohdan osalta, jotka palvelevat ensimmäistä tavoitetta ja 13 artiklan 5 kohta, joka palvelee toista tavoitetta.

13 artiklan 5 kohtaa koskevat tarkistukset 26 ja 28 näyttävät siksi melko sekavilta, kun toisessa niistä pyritään vähemmän yksityiskohtia ja toinen enemmän yksityiskohtia sisältävän tiedon antamiseen kuluttajille. Tästä syystä, oli 13 artiklan lopullinen muoto mikä tahansa, katson tarkistusten 15 ja 29 olevan äärimmäisen tärkeitä. Erityisesti tarkistuksessa 29 sallitaan sellaisten EU:n alueiden, jotka ovat oikeutetusti ylpeitä tuotteidensa laadusta, merkitä ne omikseen. Oman vaalipiirini osalta Aberdeen Angus -pihvi on jo oikeutetusti tunnettua kaikkialla maailmassa, mutta olen varma, että tämä sama asia pätee myös muihinkin Yhdistyneen kuningaskunnan alueisiin ja muihin jäsenvaltioihin.

2-305

Fischler, komissio. – (DE) Arvoisa puhemies, hyvät parlamentin jäsenet, haluaisin ensiksi kiittää esittelijä Papayannakisia ja maatalousvaliokunnan lausunnon valmistelijaa Kindermannia heidän rakentavasta panoksestaan keskusteltavana olevasta asetusalustuksesta käytyjen neuvottelujen yhteydessä. Komission ehdotukseen on laadittu lukuisia tarkistuksia, joista ympäristöasioiden, kansanterveyden ja kuluttajapolitiikan valiokunta hyväksyi 22 päivänä maaliskuuta 44 tarkistusta. Sen jälkeen jätettiin sitten vielä 18 tarkistusta tätä täysistuntoa varten.

Haluaisin aloittaa esittämällä komission kannan 44 ensimmäiseen tarkistukseen. Komissiokin voi hyväksyä 18 niistä. Luen hyväksytyihin kuuluviksi ne, jotka hyväksytään kokonaan tai osittain sekä ne, joihin ehdotan pienehköjä sanamuodon muutoksia. Lopuista 12 tarkistuksesta näen tosin selkeästi, mikä teillä on tarkoituksena, mutta komissio ei voi hyväksyä näitä tarkistuksia. Pidän kuitenkin huolta siitä, että teidän kantanne ilmoitetaan neuvostolle. Tämä koskee sellaisia tarkistuksia kuten esimerkiksi tarkistusta 20.

Muutamia niistä tarkistuksista, jotka komissio pystyy hyväksymään, kuten esimerkiksi tarkistukset 2, 3, 4, 18 ja tarkistuksen 19 ensimmäinen osa sekä tarkistukset 21, 33, 35 ja 42, koskevat sanamuodon täsmentämistä. Hyväksyn myös tarkistuksen 19 toisen osan, johon sisältyy yksinkertaistus sellaisille nautaeläimille, jotka viedään kesäkuukausien ajaksi alppilaitumille. Samoin voidaan hyväksyä parannukset, joissa on kyse merkinnän käsitteiden määrittämisestä. Sama koskee merkintään sisällytettäviä tietoja ja alkuperä-käsitteen tulkintaa. Sen vuoksi olen valmis hyväksymään tarkistukset 22 ja 23 siltä osin kuin ne koskevat merkintää sekä ne osat tarkistuksista 25, 26 ja 28, joiden mukaan on tarkoitus luopua alueen ilmoittamisesta.

Koska meille kaikille on tärkeää, että merkintäjärjestelmä otetaan käyttöön mahdollisimman pian, suhtaudun hyvin myönteisesti tarkistukseen 39, jolla lyhennetään jäsenvaltioille asetettavaa toimivaltaisten viranomaisten nimittämisen määräaika. Lopuksi tarkistus 44, jonka mukaan asetuksen on määrä tulla voimaan 1 päivänä syyskuuta 2000, tähtää aivan samaan suuntaan. Pidän myös hyvänä ajatuksena tarkistuksessa 6 esitettyä uutta luetelmakohtaa, jonka mukaan jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että heidän tietokantansa ovat mahdollisimman pian käyttökunnossa.

Voin lisäksi hyväksyä ne osat tarkistuksista 25, 26 ja 28, joiden mukaan aluetta koskevien tietojen ei pidä olla pakollisia. Tällöin lähdän siitä, että nämä tiedot kuuluvat vapaaehtoisesta järjestelmästä, jollei toisin päätetä. Koska minäkin olen sitä mieltä, että on suljettava pois mahdollisuus aiheuttaa sekaannusta asetuksen N:o 2081/92 suojaamien maantieteellisten merkintöjen kanssa, voin hyväksyä tarkistuksessa 15 esitetyn uuden luetelmakohtaan rajoitusta. On tosin vielä tutkittava, miten mainittu tavoite on määrä saavuttaa, jolloin pyrin laajempaan ratkaisuun kuin tarkistuksessa 29 ehdotetaan.

Yhtenä tärkeänä kohtana on kysymys, milloin pakollinen alkuperämerkintä on otettava käyttöön. Koska velvoite, joka koskee syntymäpaikan ja kaikkien kasvatuspaikkojen merkitsemistä eläinpassiin ja tietokantaan, on otettu käyttöön vain eläimille, jotka ovat syntyneet 1 päivä tammikuuta 1998 jälkeen, viitenä seuraavana vuotena tuottaa ongelmia määrittää nautaeläinten alkuperä aukottomasti. Omien laskelmiemme mukaisesti tämä ongelma koskee vuodesta 2003 lähtien vielä lähes puolta tuotetusta lehmänlihasta, minkä vuoksi epäröin ottaa pakollista alkuperämerkintää käyttöön aiemmin tai jopa, kuten tarkistuksessa 26 on esitetty, jo 1 päivästä syyskuuta 2001 alkaen. Pidän tässä yhteydessä myös kiinni siitä, että maatalousvaliokunta on suositellut käyttöönottopäiväksi 1 päivä tammikuuta 2002.

Huomaan lisäksi vielä, että vaaditte alkuperämerkinnän yhteydessä aina tietoa maasta, silloinkin kun merkinnässä on ilmoitettava useita maita. Mielestäni on valitettavaa, että teistä ei vaikuta hyväksyttävältä käyttää yksinkertaistettua tietoa "alkuperä: EU", joka on sisämarkkinoiden periaatteiden mukainen. Jauhetun naudanlihan merkitsemisen osalta meidän on otettava huomioon, että jauhetun naudanlihan tuottaminen, esimerkiksi hampurilaisiin, on jatkuva prosessi. Velvoite, joka koskee tämän lihan aukotonta alkuperämerkintää, aiheuttaa sen vuoksi teknisiä ongelmia ja voi johtaa siihen, että koko yhteisön sisäinen jalostetun lihan kauppa yksinkertaisesti romahtaa.

Ehdottaisin siksi, että yksinkertaistettua merkitsemisjärjestelmää harkittaisiin vielä kerran. Ehdotettuun merkitsemistä koskevaan asetukseen sisältyy mahdollisuus, ettei tietoja kerätä jokaisesta yksittäisestä eläimestä vaan että eläimet kootaan ryhmiä. Tuottajat, jotka näkevät vaivaa ja takaavat jäljitettävyyden jokaisen eri eläimen osalta, saisivat kuitenkin kannustimen erityisen tunnuksen muodossa.

Minun on tunnustettava, etten täysin ymmärrä, miksi vaaditte tarkistuksissanne 14 ja 31, että annettaisiin pois käsistä se ainoa keino, jolla voimme taata aidon ja aukottoman jäljitettävyyden jokaisen yksittäisen eläimen osalta.

Mitä tulee komission valtuuksiin pystyä reagoimaan epätavallisiin ja ennalta aavistamattomiin olosuhteisiin, minun on sanottava, etten valitettavasti voi hyväksyä tarkistuksia 16 ja 38, koska ne estävät käyttökelpoisen ratkaisun. Pidän lopultakin hätiköitynä päättää sitovasti merkitsemisjärjestelmän laajentamisesta koskemaan naudanlihapiitoisia jalostustuotteita, mitä esitetään tarkistuksessa 40. Hankkikaamme ensin muutamia kokemuksia nyt ehdotetusta järjestelmästä, ja voimme sitten palata tähän ajatukseen.

Viime viikon lopussa jätetyistä tarkistuksista haluaisin sanoa, että tarkistuksista 45 ja 46 olen jo selittänyt, että komissio on teidän kanssanne samaa mieltä siitä, että pakollisen järjestelmän ensimmäisen vaiheen on määrä alkaa tämän vuoden syyskuun 1 päivänä. Jos tarkistus 44 hyväksytään, asetusta tulee kuitenkin automaattisesti voimaan mainitusta päivästä alkaen. Tarkistukset 45 ja 46 ovat sen vuoksi tarpeettomat jo lakiteknisistä syistä.

Tarkistuksesta 47 haluaisin varoittaa kansallisten pakollisten naudanlihan merkintäjärjestelmien jatkamisesta EU-järjestelmän täysimittaisen käyttöönoton jälkeen. Se johtaisi siihen, että meillä olisi lopulta 15 erilaista kansallista järjestelmää ja miinoittaisimme sisämarkkinat sillä tavoin kokonaan.

Tarkistus 48 koskee antibioottien ja piristeiden käytön ilmoittamista ja syöttömenetelmiä. Tämä ajatus saattaa tosin näyttää paperilla yksinkertaiselta, mutta sitä on hyvin vaikea hallinnoida ja ennen kaikkea valvoa. Eri kasvatusmenetelmille ei sitä paitsi ole olemassa määritelmiä, ja on varmaa, ettei jokaista eläintä todennäköisesti syötetä koko sen elämän ajan yhden ja saman menetelmän mukaisesti vaan eri menetelmien mukaisesti. Lääkkeiden osalta olisi paljon parempi, jos pitäisimme kiinni tiukoista eläinlääkintänormeistamme ja takaisimme siten, että markkinoille tulee vain turvallista naudanlihaa. Komissio pitää sen vuoksi parempana olla hyväksymättä tätä ehdotusta.

Mitä tulee uuden pakollisen järjestelmän rinnalle perustettavaan vapaaehtoiseen järjestelmään, johon on tarkoitus kerätä kaikki tiedot, joita ei ole pakko ilmoittaa, komissio voi hyväksyä kaksi ympäristövaliokunnan hyväksymistä neljästä tarkistuksesta, nimittäin tarkistukset 33 ja 35.

Valiokunnassa toimitetusta äänestyksestä on ollut tuloksena, että parlamentti ei ilmeisesti ole puoltanut komission ehdottaman peruslähestymistavan muuttamista lupamenettelyn yksinkertaistamiseksi. Totean nyt kuitenkin, että tätä täysistuntoa varten on jätetty kaikkiaan yhdeksän uutta tarkistusta, joita ympäristövaliokunta ei hyväksynyt. Nämä tarkistukset tähtäävät siihen, että otettaisiin taas käyttöön muodollinen lupamenettely etiketteihin merkittäviä vapaaehtoisia tietoja varten.

Voin vakuuttaa teille, että nämä tarkistukset eivät tuota suurta ongelmaa, koska niiden tavoitteena on lujittaa hallintomenettelyä. Neuvostossa käydyt tuoreimmat keskustelut tähtäävät muuten samaan suuntaan kuin teidän keskustelunne. Suhtaudun sen vuoksi luottavaisesti siihen, että nämä tarkistukset otetaan neuvostossa myönteisesti vastaan.

Komissio esiintyy tästä hetkestä alkaen tämän aihepiirin osalta niiden kahden toimielimen välisenä välittäjänä, joiden tehtävänä on tehdä päätös asiasta. Meille jää aikaa vain vähän yli kolme kuukautta lopullista päätöstä varten, mikä ei ole

enää paljon. Kun otetaan huomioon ripeästi sujunut työ, jota olette tehneet täällä parlamentissa, neuvosto vahvistaa toivottavasti yhteisen kannan mahdollisimman nopeasti.

²⁻³⁰⁶

Puhemies. - Keskustelu on päättynyt.

Äänestys toimitetaan keskiviikkona 11.30.1

(Istunto päättyi klo 12.10.)

---

¹ Seuraavan istunnon esityslista: ks. pöytäkirja.